

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Acta et decreta

Hieronymus von Croaria

[Hagenau], 11. Apr. 1500

Concreta et acta concilii Constantiensis

[urn:nbn:de:bsz:31-313501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313501)

Cōcreta et acta cōciliū Cōstā:

Acrosancta genera

lis synodus Basiliensis in spiritus sancto legitime cōgregata vniuersalem eccliam representans ad perpetuā rei memoriam: quoniam facile labitur humana memoria et peius est hominū cursus ad nouitates ad regimē dominici gregis feliciter et votue dirigendum maxime pertinere dīnoscit vt vniuersa

llum gesta p̄cessorum sub fidelis approbatione testimonij ad posteritatis memoriā pandant et in cōmuni noticiā teneant. Nāq; cum sepe casus euentū quoz similes stat apud antiquos fuisse decessos velle q̄dem est scire q̄le fuerit eozū qui nos p̄cesserūt de st̄mili re iudiciū. Et cum plerūq; in rebus dubijs ad vtrāq; p̄tentiones plurime adducant ad tollendas lites et p̄tentiones opportuna cernit veterū autoritas et que ab antiquo facta legiū factozū distinctio patrū, sic enī scriptum est. Interroga generationem p̄sternam et diligēter inuestiga patrū memoriā. Et iterū. Interroga patrem tuū et dicit tibi: maiores tuos et annūciabūt tibi. In scilicet p̄terea generalib; errores aduersus sanctā fidem p̄tpe insurgentes reproban; determinant q̄stiones ad catholicā fidē pertinentes que deniq; et q̄liter intelligenda sunt diuina mādāta declarant: et qd̄ illis p̄rium est p̄ ea sacri canones edunt q̄ cōstringētes hoīm vitas sciri ab omnib; debēt. vt p̄scripto eoz manifestius cognito vel inhibita declinent vel p̄missa sectentur. Nec autē aliāq; plurima attendentes rem vtilē et admodū fructuosam esse cognoscimus magne Constantien. synodi que ad extirpationē scismatis heresim et errorū ac reformationē ecclie in capite et in mēbris fuisse dīnoscit cōgregata gesta in vnum de quo nemo ambigere habeat ad perpetuā rei memoriā librū redigi. Nāq; cū plurima ibidē maxima negocia et digna memoratu pacta fuerint quis non illa collaudet ad posteritatis noticiā recondi perpetuam. Quis nō opeculum duxerit sciri ab oībus christifidelibus quō sancta Constantien. synodo operante ecclia catholica que p̄ q̄draginta fere annos horrendo scismate diuisa fuerat ad p̄fectam vnitatem pactis redijt felicis recordatiōis Martino papa q̄nto ad summū aplice ap̄lat.

Acta sacri generalis

assumpto, quis determinationes ac decreta illius synodi per declarationem auctoritatis vniuersalis ecclesie et generalium conciliorum eadem reposita sententiam per extirpationem predicti scismatis pro eliminatione heresim et errorum ac per reformationem ecclesie in capite et in membris edita non libere audire et cognoscere velit. Neque nos magna atque eiusdem utilitate et cognitione gestorum illius sacre synodi resultare prospicientes ac volentes salutem publice et communibus consulere commodis decreta ibidem facta ex actibus eiusdem concilii extraxerunt colligunt ac fideliter describunt. Bulla quoque seu plumbum huius sacri concilii Basiliensis, communiter adhibitis signis ad id necessarium volumus et mandauimus. Ad cuius operis summationem dilectissimos Ludovicum sancte Susane et Johem sancti Calixti sancte romane ecclesie presbyteros cardinales venerabiles Guilhelmu vercellensem et Thomam dunckeldensem, episcopos necnon dilectos ecclesie filios Thomam de Conrrellis et Martinum bonifacium in theologia magistros et Johem de wathensteln archidiaconum Zagabienensem, decretorum doctorem ordinariu et deputatum. Ipsi autem commissioni nostre multo tempore diligenti cura vacantes iuxta nostrum mandatum extraxerunt et collegerunt ac fideliter describere fecerunt decreta et gesta nonnulla prefati sacri concilii Constantiensis, in unum redigentes volumina quorum tenores sequuntur et sunt tales.

Acta sacri generalis
Constantiensis concilii.

In nomine sancte et indiui-

due trinitatis. Hic liber continet ordinationes statuta Constitutiones decreta et alia acta et gesta in generali Constantiensis concilio presidente sanctissimo in christo patre et domino nostro domino Johanne diuina providentia papa vicesimotertio recollecta visa et ordinata per nos protonotarios notarios et scribas infrascriptos ad id per eundem dominum nostrum papam ipso abbate concilio deputatos, sub anno domini indictione pontificatu mensibus et diebus inferius annotatis.

Introitus pape Johannis
vicesimotertij ad Constantiam.

Cōcilii Cōstātiēnsis In noīe domini nostri ie

In xpi. anno a natiuitate eiusdem millesimo q̄drigesimo
modesimo q̄dragesimo indictione septima die lune. v. mensis noue
bris pontificatus sanctissimi in xpo patris et domini nostri domini Johannis diuina
pudencia pape vicesimertij anno quanto prefatus sanctissimus dominus noster
papa qui alius continuando Pisani generale concilium statuit ipsum concilium
iterum duocies ad hanc ciuitatem Constantiensem. quaz ciuitate die dominica
xxvij. mensis octobris prime decursi solenniter et honorifice intra-
uit. et ita conuocauit ad primam diem huius mensis ut patet per litteras apostolicas
cas de quibus infra in decisione diei sextodecime huius mensis sit men-
tio. Sed propter celebritatem festi omnium sanctorum et commemorationem omni-
um defunctorum ad diem sabbatum tertium. et deinde ipsam tertiam et certis cau-
sis distulit ad hanc diem. In ipsa tamen die omnium sanctorum dum idem dominus noster
missam solennem celebraret inter ipsa solennia facto sermone ad clerum
per egregium doctorem decretorum dominum Johem voluit per reuerendissimum
in xpo patrem dominum Franciscum sanctorum Cosmi et Damiani diaconum
nunc cardinalem lecta fuit cedula huius tenoris videlicet.

Ad laudem omnipotentis dei et incrementum statu tranquillitatis
tatis et pacis vniuersalis ecclesie sancte dei.
Cum sanctissimus dominus noster dominus Johannes diuina pudencia papa. xliij. pa-
terna pietate respiciens in ciuitate Landen. v. idus decembris pon-
tificatus sui anno. v. continuando sacrum Pisani et generale concilium
sup reformatione statu eiusdem ecclesie de venerabilium fratrum suorum
sancte romane ecclesie cardinalium consilio indixit iterum generale concilio
huiusmodi celebrandum in hac ciuitate Constantiensi. pulchre Ba-
guntinensi. in primo kalendas nouembrius inchoandum ipsum Pisani concilio
huiusmodi continuaturus intimat de eorundem fratrum consilio quod tra-
bit dictum futurum Constantiensem concilium deo fauente die sabbati
de mane prime futura in hac ecclesia Constantiensi. kalendas nouembrius
pontificatus eiusdem domini nostri anno quinto.

Inchoatio sacri concilii Constantiensi.

Item dominus noster papa ipsa die quinta
per felicem inchoatione dicti con-

Sessio prima

lij pmissa solenni processione astante cum mitris et habitibus tam reuerendissimo dno cardinalium archiepiscoporum episcoporum electorum abbatum et aliorum platorum cetum copioso missam de sancto spiritu in ecclesia Constantien. solenniter celebravit. et per religiosum virum fratrem Johannem de Verellis sacre theologie magistrum priorem priorum de pamote Bellicen. doctorem procuratorem ordinis Cluniacen. pronunciat est sermo ad clericum primens ad materiam. et reuerendissimum patrem dominus Franciscus sanctorum Cosme et Damiani cardinalis predictus ex pulpito ligneo quem ascendit hec verba alta et intelligibili voce protulit Sanctissimus dominus noster papa sacro approbante consilio statuit sessiones tenendas die veneris. xvj. mensis. id est et super quibus omnibus et singulis magistrus Johannes de scribanis procurator fiscalis alta et intelligibili voce per protonotarios domini nostri pape et clericos et notarios os camere apostolice petijt fieri publicum et publica instrumenta ad perpetuam rei memoriam.

Sessio prima.

Die veneris sextadecima

mensis nouembrii anno indictione et pontificatu quibus supra sacra et vniuersali synodo in ecclesia Constantien. presidenti prefato domino papa: solenniter congregata celebrataque missa de spiritu sancto per reuerendissimum in christo patrem dominum Jordanum episcopum Albanensem. sancte romane ecclesie cardinalem de versibus vulgariter nuncupatum. canticisque letanijs et alijs deuotis orationibus preporrectis ad deum. Idem dominus noster papa inchoans Veritate diligite Zach. viij. ca. Et adducens auctoritates noui et veteris testamenti allocutus est synodum exhortans omnes ad meditandum et solerter insistendum super ordinandis his que ad ecclesie pacem et statum pertinent. quo sermone plecto reuerendissimum in christo pater dominus Franciscus sanctorum Cosme et Damiani diaconus Cardinalis Florentin. vulgariter nuncupatus stans in thalamo eminenti ubi dicit dominus noster sedebat alta et intelligibili voce legit cedula sequentem videlicet. Johannes episcopus seruus seruorum dei ad futuram rei memoriam intendentes ad executionem eorum que per felix recordationis Alexandri papae

Bulla cōuocatiōis cōcilii

quintū p̄decessorem nostrū in Pisano cōcilio decreta fuerūt circa
conuocatiōē cōcilii generalis iterū faciendā dum alis p̄sens con-
ciliū conuocauim⁹ per l̄ras n̄ras q̄z tenore h̄ dixim⁹ inferēdū,

Bulla conuocationis concilii.

Johānes ep̄s ser̄u⁹ fuoz dei ad futurā rei memoriaz
ad pacē z exaltatōē eccl̄ez trāq̄llitatē xp̄i
ani p̄li p̄rompto corde z efficaci desiderio intēdētes ea libēter or-
dinam⁹ z querim⁹ p̄ que hmōt̄ par z exaltatio tranquillitatis me-
rito valeat p̄mereri. Dudum siq̄dem felicitis recordatiōis Alexā-
dri pape, v. antecessor noster in sacro Pisano cōcilio tūc presidēs
ex q̄busdā magnis z arduis causis eundē mouētibus ip̄o approbā-
te concilio. Inter cetera decreuit iterū generale cōciliū ex tunc
ad terminū p̄ se vel successorem suū in loco de quo sibi vel eidem
successori uideret fore solēnter cōuocandū Idemq̄ p̄decessor ea
q̄ circa cōfirmationem eccl̄ie expedienda restabant p̄tunc suspen-
dit ip̄sūq̄ cōciliū vsq̄ ad tempus triennii p̄fatur̄ p̄tinuandū
statuit z progauit. Postmodū h̄o ip̄o Alexandro p̄decessore s̄z
cut deo placuit v̄tra functo nobisq̄ diuina fauente clementia ad
ap̄icē sūm̄i ap̄latus assumptis cum tempus triennij iam aduere-
rat z nos p̄ vestigia eius p̄decessoris incedere z ordinatiōem p̄fa-
tam ab eo in cōcilio factam vt preferē puro corde z recta volūtate
adimplere p̄peremus q̄busdam rationibus tunc expressis aīm n̄rā
mouentibus conciliū hmōt̄ in romana v̄be que paulo ante d̄ ma-
nibus hostiū recuperata p̄sentia n̄rā p̄ cuius conseruatione pluri-
mū flagitabat debito tpe conuocauim⁹, verum q̄z veniente post-
ea tēpore constituto p̄lati z ceteri q̄ hmōt̄ cōcilio interesse debebāt
nequaquā in tāto numero conuenerunt q̄stum rerum agendarū mag-
nitudine requirere videbat nos p̄ alias p̄rogationes p̄ nos factas
tandē cōciliū ip̄m ad mensem decembris nunc p̄sentem solennit-
er progauimus ac celebrandū statuim⁹. Locū aut̄ infra certū tē-
pus reliquim⁹ declarandū vt interim sup̄ eo maturius consulere
mus. Post hec h̄o infra dictum tēpus nodum elapsū per l̄ras
charissim̄i in christo filij n̄ri Sigismundi electi in regem roma-
norū z Hūgarie regis illustris instantissime requisit̄ vt non p̄pera-
remus in declaratione hmōt̄ loci p̄ concilio faciēdo; sed tam in

Bulla cōuocatiōis cōcilii

de claratiōe loci p̄dicti quā etiā in tpe d̄icti cōcilij celebrādi sup̄e
dere vellem⁹ donec ip̄e nūcios suos sup̄ h̄ instructos ad n̄ram p̄
sentia destinaret. Nos votis eiusdē regis q̄ zelo deuotiōis et puri
tate fidel emanare et sp̄icebam⁹ annuētes aduētū p̄fatorū nūcioꝝ
q̄s de venerabilū fratrum n̄roꝝ sancte romane ecclie cardinalium
et p̄latorū q̄ rome in generali cōsistorio ad h̄ vocati fuerūt volūtate
p̄silio et assensu durim⁹ expectandū. Deinde cum post romane vr
bis miserabile casū ad nos tunc apud Florentiā existētes nunciū
accessissent: et ex pte eiusdē regis multa nob̄ circa materiaz suggest
sissent. eorū auditis relatis p̄ pleniori expeditiōe dilectos filios
n̄ros Anthoniū sancte Ceclie p̄sbyter et Fran. sac̄toꝝ Cosme et
Damiani sancte romane ecclie cardinales cum plena p̄sente super
h̄mōi electiōe loci et deputatiōe t̄pis ac simul cū eis dilectū ecclie
filiū n̄m nob̄le virū Manuēle chissolareñ. anlitē cōstantino
politani ad p̄sentā eiusdē regis transmisiim⁹: q̄ ad eū venientes
tādē de ip̄ius regis p̄silio et assensu ciuitate Cōstantiē. puñcte
Maguntineñ. p̄ loco h̄mōi cōcilij celebrandi concorditer elege
runt: ac tempore ad initiandū h̄mōi conciliū statuerūt diē primā
mēsis nouēbris p̄tine venturi. Deinde p̄o nos q̄ p̄ q̄busdam ar
dētis et magnis negocijs cū eodē rege iuxta n̄m et ip̄i⁹ desiderijs
p̄sonaliter cōueniētes certificati ab eō de abilitate et securitate ci
uitatis Cōstantie anted̄icte quā securitate ip̄e rex se p̄stiturum in
ip̄o cōcilio p̄sonaliter affuturū pollicet: volentes et ab int̄ims cu
piētes: vt p̄fata celebratio cōcilij salubriter impleat: et optatū cōse
quat effectū h̄mōi electiōe loci et t̄pis vt p̄fert factam auctoritate
ap̄lica tenore p̄sentū. De eorundē fratrum cōcilio et assensu ratifica
mus: approbam⁹: et p̄firmam⁹: ac et ap̄lici roboris adūcim⁹ firmi
tate p̄fatiū cōciliū In ciuitate p̄dicta Cōstantiē. diē p̄ma men
sis nouēbris p̄tine venturi initiandū et auctore d̄no ex̄celsie cele
brandū. eadē auctoritate et p̄sensu harū serie statuiim⁹: p̄nūciam⁹: et
decernim⁹: venerabiles fratres n̄ros patriarchas archiepos. ep̄os
et dilectos filios abbates et ceteros eccliaz et monasterioꝝ p̄rela
tos ho: tates et monētes ac in p̄tute p̄stiti iuramenti et sac̄te obe
dientie eiusdē mādantes q̄tenus p̄sonaliter necnō charissimos in
x̄po reges et nob̄les viros. p̄incipes: duces: marchiones et ali
os q̄ h̄mōi cōcilio interesse debēt: vel qui p̄desse possunt. quoquo

modo p̄ viscera charitat̄ dñi n̄i iesu xp̄i inuitates z exhortates
quaten̄ p̄ pace ecclie z oim̄ christianoz̄ etiā p̄sonaliter. vel si p̄so
naliter nō possūt p̄ solēnes oratores cōgruo tpe cōcilio debeāt in
teresse vt sic cōgregata fidelū multitudine copiosa ea q̄ in eodē cō
cilio agēda incūbūt deo auctore z adiutore salubriter ordinētur.
Nulli ḡ omnino hoim̄ liceat hāc paginā n̄re ratificatiōis appro
bationis: cōfirmatiōis: p̄nūciatiōis: z decreti infringere. vel ei au
su temerariō p̄trauētre. Si q̄s aut̄ h̄c attēptare p̄sūperit: indig
nationē oī potentis dei: z beatorū petri z pauli ap̄toz̄ ei se nouer
it incurfurū. Datū land. v. id̄ decēbris p̄ōtificat̄ n̄ri āno q̄nto.
Bubinde cū venerabilibz̄ fratribz̄ n̄ris sacre romane
ecclie cardinalibz̄ z n̄ra curia ad hāc ciuita
tē Cōstārtēn. venim̄ tpe cōstituto z nūc p̄ dei gr̄az̄ h̄ existētes cuz
bul̄ sacre synodi cōsilio intēdīm̄ insistere ad pacē exaltationē z re
formatiōez ecclie z trāquillitatē populū christiani.

Et q̄ in hac re tā ardua non est p̄rijs viribz̄ aliqd̄ p̄sumenduz̄
sed dei adiutorio cōfidendū: Ideo a cultu diuino inchoātes hoc
sacro approbatē cōcilio ordināuim̄ q̄ hac sp̄a die specialis miss̄
sa ad hęc cōstituta d̄ceref̄ sicuti p̄ dei gr̄am nūc celebrata ē: quam
etiā statuim̄ i hac z singulis alijs collegiatis ecclijs secularibz̄ z
regularibz̄ bul̄ ciuitatis semel in hebdomada: videlz̄ feria. v. hoc
sacro cōcilio durante collegialiter celebrari. erit eo feruenti⁹ huc
sacre celebratiōi fideles insistāt q̄ ampliori gr̄e munere senserint
se refectos oībz̄ vere penitētibz̄ z cōfessis videlz̄ sacerdotibz̄ d̄ctas
missas celebrantibz̄ p̄ singulis missis vnū annū. interessentibz̄ po
p̄l. dies de infunctis eis penitētijz̄ in dño relaxem⁹. Ad cul̄ etiāz̄
missē celebratiōez exhortamur venerabiles frēs n̄ros sacre roma
ne ecclie cardiales n̄c nō patriarchas archiepos̄ ep̄os z dilectos
filios abbates: ceterosqz̄ sacerdotes cōstitutos vt z ipsi ad impetrā
dū p̄dictū diuinū auxiliū cū deuotione singulis septimanis p̄d̄
ctam missam celebrēt semel q̄bz̄ celebrantibz̄ z celebratiōi inter
essentibz̄ siles indulgētiās elargimur. Exhortamur etiā in dño
oēs z singulos q̄ xp̄i nomie gloriā vt ad obtinendā optatā con
sumationē tāte rei diligētē insistant orationibz̄ ieiunijs elemosy
nis: z de alijs pijs op̄ibz̄ vt de⁹ ex n̄ra z ep̄oz̄ hūilitate placat⁹ dig
nē feliciem exitū huc sacre congregatiōi concedere.

Bessio prima

Preterea considerātes q̄ p̄cipuū a gendum in concō
llo generali s̄m laudabiles consuetudines
antiquoz p̄cillorum esse debet de his que concernunt catholicā
fidei et attendētes q̄ talia p̄pter summa arduitatē exigant diligē
tiam tēpus sufficiēs et studiū exhortamur oēs habentes p̄ciliū
sacrarū l̄raz vt diligenter secū et cū alijs illa cogitēt atq̄ tractēt q̄
eis videbunt ad hanc rem vtilitaz opportuna et quā p̄mū cōmode
poterint illa ad n̄raz et h̄mōl sacre synodī noticiā p̄dicūt vt tēpo
re opportuno possint ea determinari q̄ videbunt tenēda vel repu
diāda p̄tilitate et incremēto sp̄ius catholice fidei. et specialiter
p̄tingentiā circa nōnullos errores qui a certis temporibz dicunt
in nōnullis p̄tibus pullulasse et maxime circa illos q̄ v̄tū dicit
habuisse a quodā Johāne wicleff. Insup etiaz exhortamur oēs
catholicos hic congregatos et alios ad hanc synodū vēturos vt
velint diligenter cogitare et p̄sequi ad nos et eādē sacraz synodū
p̄ducere ea p̄ que possit etiam et congregatio catholicorū ad debi
tam reformationē et optatā trāquillitatē deo iuuāte p̄ducī. No
strarū namq̄ intentionis et volūtatē ē vt oīes hac de causa con
gregati cū omnimoda libertate possint dicere p̄sulare et facere oia
singula q̄ p̄missis putauerint p̄tinere.

Et aut̄ not̄ sit mod⁹ q̄ in hui⁹ sacre synodī p̄cessu seruādus est
tam q̄ ad ea q̄ dicēda et determināda erūt q̄ quo ad p̄sensum et ge
stum et morē et cōpositionē. putamus in hoc recurrēdū ad obser
uantias antiq̄z patrū q̄ maxie colligunt ex canone Tolletant cō
cilij cuius tenorē duxim⁹ hic inserendū.

In loco benedictionis cōsedentes dominici sacerdotes
nullus debet aut indiscretis vocibz p̄strepere
aut q̄buslibet tumultibz p̄turbare. null⁹ etiaz falsis vanis v̄l r̄sibz
vel q̄d est deterius obstinatē discēptatiōibz tumultuosas voces
effundere. Si quis enī vt ait apl̄s putat se religiosū nō refrenās
linguam suam sed seducēs cor suum hui⁹ vana est religio. Cultū
enī suū iusticia perdit q̄n silētū iudicij obrepentiū turbatio cō
fundit discēte p̄pheta. Erīt enī cultus iusticie silentiū. Debet ergo
quicquid aut p̄sidentū p̄sultationibus agit. aut ab accusantium
parte p̄ponitur sic mitissimā verborū relatione p̄ferre nec p̄ten
tiosis vocibus sensus audientiū conturbent nec iudicij vigorem

Prima sessio

Si tumultu en emēt. Quicūq; hī p̄uētū p̄ciliū hec q̄ p̄missa sūt vīd
landa crediderit ⁊ tra hoc interdīcto aut tumultu aut p̄tumelijs
vel risib; p̄ciliū p̄turbauerit iuxta legis diuine edictū quo p̄cipit̄
eiicere derisores ⁊ exibat cū eo iurgii cū omīi dedecore a p̄fessione
abstractus a cōiūctu recedat ⁊ triū diez excoicationis suam ferat
Et qm̄ cōiter p̄tingere pōt q; aliqui ex p̄sidentib; nō erūt in sedi-
bus debitis collocati eodē sacro approbāte p̄cilio decreuimus q̄
ex sessione h̄mōi nulli ecclesie vel p̄sone p̄iudiciū generet.

(Deputant̄ hīc ministri ⁊ officiales Concilij)

Quia p̄o ad p̄secutionē h̄mōi p̄ciliū requirūt certi ministri ⁊ offi-
ciales. Ideo hoc sacro approbāte p̄cilio deputamus infrascriptos
vīcz dilectos filios Aragonū de malispinis, loco cuius q; p̄mo-
tus fuit postea ad eccliam Elisinam p̄ nationē Italicā fuit elect⁹
⁊ appositus dñs Jacob; Rodim de Janua, Paulū de iuuenaco
Hermannū de Dwerck, Thomā polceū, Johem de Klempeyo
notarios n̄ros; q̄ videndī omēs scripturas que in p̄cilio eodem
fient curā habeant specialē: ita q̄ p̄corditer ⁊ ordinate fiant sicut
decēs ē. Et oib; ordinatis in p̄fato p̄cilio se subscribant, necnō di-
lectos mḡfos Antonium de Luschiis, Angelum de Reate, Job
de gestis, Et Petrū de Trilia p̄fati p̄ciliū notarios ⁊ scribas q̄ sub-
alternent notarijs sup̄dictis dilectū filiū nobile virū Bertoldum
de vrsinis comitē Suauoneū, ⁊ palatinū ipsius p̄ciliū custodem
Dilectos filios mḡfos Johem Basirelfaz aplicaz scriptorem
Jacobū de campis causaz palacij n̄ri auditorē, Angelū de sus-
blionib; causaz camere aplice auditorē, Et Petrū pauli de Justi-
nopoli canoniciū Rauēnateū, decretoz doctores. Scrutatores
votoz quoz duo ex vna; alij p̄o ex altera p̄fati p̄ciliū pte vota ser-
uent ⁊ q̄ ipsi duo ex eisdem notarijs; ⁊ duo ex scribis sup̄dictis in
votoz icrutatione sp̄ debent inesse. Dilectos filios mḡm Petz
de Ancharano vtriusq; iuris, Symonē de perusio iuris ciuil; ra-
phaelē de fulgolijs vtriusq; iuris ⁊ Ardecinū d̄ nonaria iuris ciuil-
lis doctores p̄fati p̄ciliū aduocatos. Necnō dilectos filios magi-
stros Johes de scribanis; ⁊ Henricū de Piro dicti p̄ciliū pcurato-
res ⁊ p̄motores, Aḡm gareteū, de Pistorio men; potentī, Bar-
tolomeū de pandor; ⁊ Michaele Bolosonis ordinatores sedere
debetū in p̄cilio sup̄dicto, Lectis itaq; cedula ⁊ bulla p̄dictis

Secūda sessio

dñs cardinalis alta voce interrogans sciscitatus est vtrū omnia & singula in sup̄dicta cedula p̄tenta ipsi synodo placerent. Ad cui⁹ interrogacionē om̄s & singuli p̄lati in synodo existentes p̄corditer nem̄ne discrepante r̄iderunt: placet. Sup̄ quib⁹ oib⁹ & singulis magister Johes de scribanis fieri petijt p̄ p̄thonotarios ad hoc deputatos publicū & publica instrumenta.

Sessio quādo dñs noster papa
obtulit cessionem sui papatus.

Inno a nativitate dñi. M. cccc. xv. Inditōne. viij. pontificatu q̄ sup̄. die p̄o martis secūda mēsis Marcij fuit celebrata sessio in q̄ dñs noster celebravit missam in ecclia maior̄ de sp̄s̄ancto. q̄ celebrata fuerūt lecte solēnitates q̄ p̄sueverūt in sessiōib⁹. Demū dñs n̄r sedens in cathedra ante altare p̄uersus ad p̄ciliū ibidē p̄gregatū legīt cedulā tenoris sequentis p̄ dñm Altalem patriarchā antiochenū noīe p̄ciliij traditam alta voce sc̄s incipiendo.

Ego Johes papa. xliij. p̄pter q̄etē totius populi christiani p̄fiteor spondeo p̄mitto iuro & voueo deo & ecclesie: & huic sacro cōcilio sponte & libere dare pacē ipsi ecclesie p̄ v̄lā mee simpliciter cessionis papatus & eā facere & adimplere cū effectu iuxta deliberacionē p̄ntis p̄ciliij. si & q̄ Petrus de luna. B̄ndictus. xliij. Et angelus corario. Gregorius. xij. in suis obedientijs nuncupati papati quē p̄tendūt p̄ se vel p̄curatores suos legitimos simpliciter cedant. & tunc in quocūq; casu cessionis vel decessus aut alio in q̄ p̄ meā cessionē petierit dari v̄nto ecclesie vel ad extirpacionē p̄sentis sc̄ismatis. Et dum legebat illam clausulam in p̄scripta cedula spondeo p̄mitto voueo & iuro deo. flexit genua versus altare ponendo manus ad pectus dixit hec verba. Et ita p̄mitto obseruare. Quo facto impator surgēs de sua cathedra regratiatus fuit eisdem dño nostro noīe p̄ciliij & suo: flectendo genua deponendo coronā & osculādo pedē eiusdē dñi n̄ri. Et etiā dñs p̄iarcha fuit regratiat⁹ eidē noīe p̄ciliij. Post hec cantores inceperūt cantare. Te deū laudamus &c. Et p̄curator cōciliij Johes de scribanis petijt noīe p̄ciliij publicū instrumentū a p̄thonotarijs & notarijs ac scribis sedis apostolicę.

Tertia sessio

Prima sessio post missam pape.

Jelune ^{xxxv. mēsis Martij sup̄ dicti fuit} sessio ḡnalls in qua p̄sidebat d̄ns Petrus cardinal̄ Cameracen̄. s. Brisogom̄ p̄sbȳ car d̄nalis q̄ dixit officiū misse. Et in qua rex Romāoz in habitu imperiali fuit cū suis nobilibus p̄t decuit regē Romāoz nū cui regi assistebat d̄ns Franciscus cardinalis Florentinus d̄i aconus Car. s. Cosme z damiani: in qua quidez sessione cantata missa de d̄na nostra de annūciatione factum fuit officiū letantaz cuz introitu Fraud̄ nos d̄ne qm̄ benigna rē. z coll. pro pace.

Subseq̄nter d̄ns cardinalis Florentinus iuxta deliberationē sancte synodi p̄nunciavit certos articulos sui constitutionis servandas ad p̄petuam rei memoriā quoz tenores sequunt̄.

Ad honore ^{laudē z gl̄iam sanctissime trinitatis patris z filij z sp̄s sancti pacemq; in terris hominib; bone voluntatis diuinitus p̄missam in dei ecclesia cōsequenda} hec sancta synodus sacrum generale cōcilium Constantinē. nūcupata p̄ reformatione z vnione dicte ecclesie in capite z in membris sciēda in sp̄itu sancto legitime congregata decernit declarat diffinit z ordinat vt sequitur.

Et p̄mo q̄ ipsa synodus fuit z est rite z iuste cōuocata ad hunc locū ciuitatis Constantinē. Et sicut recte z rite initiata z celebrata.

Item ^{Q̄ p̄ recessum d̄ni n̄ri pape de hoc loco Constantinē. vel etiā p̄ recessuz alioz p̄latorz seu alioz quorūcuq; nō est dissolutū s̄ sacz cōcilij sed remanet in sua integritate z auctoritate etiam si que ordinatiōes facte essent in p̄uarium vl̄ in futurum fierent.}

Item ^{istud sacru cōcilij nō debet dissolui neq; dissolui vl̄ ad extirpationem p̄sentis scismatisz quousq; ecclesia sit reformata in fide z morib; in capite z in membris.}

Item ^{Q̄ ipm̄ sacrum cōcilium nō transferat̄ ad aliū locū nisi ex causa rationabili z de consilio huius concilij deliberanda z concludenda.}

Item ^{Q̄ plati z alij q̄ debent interesse huic cōcilio nō recedant de hoc loco ante finitū conciliū nisi ex causa rōnabili examinanda p̄ deputatos seu deputandos ab hoc sa}

Quarta sessio

cro ꝑcellio quā causa examinata z approbata p̄nt recedere cū licentia huius vel illoꝝ q̄ habet vel habent auctoritatē z tunc recedēs teneat mittere potestātē suā alijs remanentibꝫ sub penis iuris et alijs ꝑ hoc sacꝛū ꝑcellium indicendis z in ꝑtraliū faciētes exequēdis. Sup̄ his aut̄ articulis lectis z approbatis ꝑ cardinales z cōcellū magister Henricus de Piro ꝑmotor z ꝑcurator ꝑcellij noie totius ꝑcellij z imperatoris petijt instrumentū.

Quarta sessio in ordine.

De sabbati. xxx. et penul-

tima mensis Martij supradicti fuit sessio generalis in ecclia cathedrali Constantien. ꝑdicta z celebravit missam de spūsancto dñs patriarcha antiochenus In qua sessioe fuit Romanoꝝ rex in habitu z insignijs ad regem romanum spectantibꝫ. Et cardinalis Florentinus ꝑnūciavit articulos z ꝑstitutiones sequentes.

In noie sancte z indiuidue trinitatis ꝑtris z filij z spūs sancti Amen. Hęc sacꝛa synodus Constantien. generale ꝑcellū faciēns ꝑ extirpatione ꝑsentis scismatis z vnione ac reformatione ecclesie dei in capite z in mēbris fienda ad laudē omnipotentis dei in spūsancto legitime ꝑgregata ad ꝑsequendum facilius securius liberius z vberius vnionē z reformationē ecclesie ordinat disponit statuit decernit z declarat vt sequit̄.

Et ꝑmo Quia ipsa synodus in spūsancto ꝑgregata legitime generale ꝑcellū faciēns eccliam catholicā militantē representans ꝑtateꝝ a christo imediate habet: cui quilibet cuiuscūqꝫ status vlt̄ dignitatis etiam si papalis existat obedire tenet in his q̄ ꝑtinent ad extirpationē dicti scismatis z reformationem generalem ecclesie dei et in capite z in mēbris.

Item Quia sanctissimꝫ dñs noster papa Iohes. xliij. Romanā curiā z officia publica illꝫ vel illoꝝ officarios de hac ciuitate Cōstantien. ad aliū locū nō mutet aut trāsferrat seu ꝑsonas dictoꝝ officarioꝝ ad sequendū eū directe vel indirecte cogat sine deliberatione z ꝑsensu ipsius sancte synodi: z hoc

Bessio quarta

quo ad illos officarios vel illa officia p quorum absentia concilium verisimiliter dissolueret vel ledere. Et si contrarium fecisset seu faceret in futurum aut aliquos processus seu mandata contra dictos officarios vel alios quoscumque huic concilio adherentes etiam censuras ecclesiasticas aut alias penas quoscumque continentes ut ipsum sequerentur fulminasset fulmiaret seu fulminauerit totum sit irritum et inane nec in eisdem processibus censuris et penis tanquam irritis et inanis quomodolibet obediendum fore et ea et eos irritat, quinimo dicti officarii in dicta civitate Constantien. suis officiis utantur et illa exerceant libere ut prius: quodam ipsa sacra synodus in eadem civitate celebrabitur.

Item Quod omnes et singule translationes prelatorum necnon prebendationes eorumdem aut aliorum beneficiariorum quicumque commedationum aut donationum reuocationes monitiones censuras ecclesiasticas processus siue actus et gesta gerenda agenda et fienda per prelatum deum nomen aut suos officarios seu commissarios in lesionem concilii seu adherentium eisdem a tempore sui recessus non adherentes huic sacro concilio vel existentes in eodem aut in ipsorum preiudicium seu aliter eorumdem quomodolibet ipsius in iustis facta aut fienda facte vel facti: facende vel faciendi ipso iure sint nulla cassa irrita et inania casse irritate et inanes ac nulli roboris vel momenti et sua auctoritate cassat irritat et annullat.

Item fuit declaratum et conclusum quod de quolibet natione elegantes tres qui cognoscant de causis recedere volentium et penis recedentium sine licentia infligendis.

Item Quod pro bono unionis non creentur novi cardinales et ne fraude vel dolo dicantur facti dudum cardinales alii: declarat sacrum concilium per non cardinalibus haberi qui non erunt cardinales publici reputati et tamen in recessu eiusdem domini nostri a civitate Constantien. Quibus lectis et approbatis per generale synodum Henricus de piro promotor concilii petijt fieri a notariis concilii et eorum quolibet ipsius concilii nomine instrumentum et instrumenta presentibus ibidem illustribus principibus Friderico Burgrauio nuntio curie regis romanorum. comite Bertholdo de visinis. ambasciatore regis francie. anglie. polonie. noruegie. cypri. necnon Johanne de vice comitibus de mediolano alijs pluribus in multitudine copiosa.

Bessio quinta

Quinta sessio.

De sabbati sexta mensis

Aprilis. anno a natiuitate dñi. M. cccc. xv. indictione octaua fuit sessio generalis in ecclesia cathedrali Constantinien. deputata. in qua fuit serenissimus romanorum rex presens in veste imperiali cum nobilibus suis ministrantibus sibi insignitis. In qua sessione inter alios cardinales ibidem existentes presidebat cardinalis dñs Jordanus eps Albanensis. cardinalis de vrsinis. Et celebrabatur missa de diuina nostra pro dño Raynaldus archiepiscopus Renensis. fueruntque pronuntiati articuli et constitutiones sequentes pro reuerendissimum dñm andream electum Posnanensem.

In nomine sancte et indiuidue trinitatis patris et filii et spiritus sancti amen. Hec sancta synodus Constantinensis. generale concilium faciens pro extirpatione ipsius schismatis et vniione et reformatione ecclesie dei in capite et in membris ad laudem omnipotentis dei in spiritu sancto legitime congregata ad consequendum facilius securius libere vniiones et reformatores ecclesie dei ordiat diffinit decernit et declarat ut sequitur.

Et primo declarat quod ipsa in spiritu sancto legitime congregata concilium generale faciens et ecclesiam catholicam representans potestatem a christo immediate habet: cui quilibet cuiuscumque status vel dignitatis etiam si papalis existat obedire tenetur in his que pertinent ad fidem et extirpationem dicti schismatis et reformationem dicte ecclesie in capite et in membris.

Item declarat quod quicumque cuiuscumque conditionis status dignitatis etiam si papalis que mandatis statutis seu ordinamentis aut preceptis huius sacre synodi et cuiuscumque alterius concilii generalis legitime congregati super premissis seu ad ea pertinentibus factis vel faciendis obedire contumaciter contempserit nisi resipuerit condigne penitentie subiiciatur et debite puniatur etiam ad alia iuris subsidia si opus fuerit recurrere.

Item diffinit et ordiat dicta sancta synodus: Quod dñs Johannes papa. xxiiij. romanensis curie: et officia publica illius vel illorum officiariorum de hac ciuitate Constantinensis. non mutet ad alium locum seu transferat. seu personas dictorum officiorum ad consequendum eum directe

sessio sexta

vel indirecte cogat sine deliberatione et consensu ipsius sancte synodi
Et si contrarium fecisset: aut faceret in futurum: aut aliquos processus seu
mandata contra dictos officarios: aut alios quoscunque huic sacro
concilio adherentes etiam censuras ecclesiasticas: vel alias penas quascumque
quod continentur ut ipsum sequantur fulminasset fulminaret seu fulmina-
uerit: totum id sit irritum et inane: nec eisdem processibus censuris
et penis tamque irritis et inanis: quomodolibet obediendum fore: quoniam
immo dicti officarii in dicta ciuitate Constantien. suis officijs vitan-
tur et illa exercent libere ut prius quodam ipsa facta synodo in eadem
ciuitate celebrabit.

Item ordinat et diffinit quod omnes et singule translationes prela-
torum necnon priuationes eorundem aut aliorum benefi-
ciatorum officialium administratorum quarumcumque commendarum et donatio-
num reuocaciones monitiones censure ecclesiastice processus et quacunque
acta gesta gerenda agenda et fienda per prefatum dominum Iohannem papam aut
suos officarios et commissarios in lesione dicti concilii seu adhe-
rentium eidem a tempore inchoationis eiusdem concilii contra adherentes huic sacro
concilio vel existentes in eodem aut in temporibus: seu alicuius eorundem pre-
dictum quomodolibet ipsis inultis facta vel fienda facte vel facti: fa-
ciende vel faciendi auctoritate huiusmodi sacri concilii ipso facto sunt nulla
cassa irrita et inania casse irritae et inanes: ac nullius roboris vel mo-
menti: et eadem auctoritate cassat irritat et annullat.

Item declarat quod dominus Iohannes papa: et omnes prelati et alij ad
hoc generale concilium vocati: et alij in eodem concilio existen-
tes in plenaria libertate fuerunt et existunt ut visum est dicto sacro concilio:
nec ad noticiam dictorum vocatorum: seu dicti concilii contrarium: deduc-
turi est: et huiusmodi dictum sacrum concilium coram deo et hominibus.

Quibus articulis sine constitutionibus lectis dictum concilium eos et eas
vniuersim approbavit et conclusit. Super quibus Henricus de piro promotor
et procurator ipsius concilii nomine eiusdem concilii petijt instrumentum.

sessio sexta.

Die mercurii. xvii. mensis

apud illud supradictum fuit sessio generalis in cathedrali ec-

b 2

Bessio sexta

clesia Cōstantien. supra dicta celebrata in q̄ p̄mo iuxta morē z r̄t̄um aliarū sessionū fuit celebratū officū de sp̄sancto p̄ reueren-
dū patrē d̄n̄m Nicolauz archiep̄m Breznen. et cārate letante ac
oratiōes more aliarū sessionum cū euāgello, Ego sū pastor bon⁹.
in q̄ sessione fuit rex romanus in insignijs regalib⁹ cui assistebāt
d̄n̄s Jordanis d̄ vrsinis z Angel⁹ lenden. ep̄i cardiales. Et eidē
sessioni p̄sdebāt tūc reuerēdissimus pater d̄ns Johes ep̄s No-
stren. vice cancellari⁹ cardinalis Auarren. z ascēderūt ambonē
in q̄ publicari solēt p̄stitutiōes z alia auisamēta in p̄cilio reueren-
di patres ep̄s atrebacen. p̄ natione gallica. archiep̄s Rigēsis pro
natione germanica. Lichselden. ep̄us p̄ natione anglicana: z ab-
bas Forentin⁹ p̄ natione italice. Et de mādato p̄ciliū fuerunt pro-
nūciati articuli sequētes p̄ dictū d̄n̄m atrobaten.

In noīe sancte et indiuidue trinitatis patris et filij et
sp̄sancti amē. Hec facta synod⁹ Cōstantien.
generale p̄ciliū facies z eccliam catholicā representās in sp̄sancto
legitime p̄gregata ad p̄sequendūz facili⁹ pacē z vntionē ecclēsie dei
decernit declarat ordinat statuit diffinit vt sequitur.

Et p̄mo decernit z declarat p̄curatoriū sup renūciatiōe papa-
tus facienda p̄ d̄n̄m Johem papā. xliij. p̄ q̄tuor nationes hui⁹ sa-
cri conciliū deliberatū z ordinatū esse bonū vtile z expediens pro
vntione sancte matris ecclēsie.

Item decernit z declarat Qd̄ns Johes papa. xliij. ten-
net dare z facere dictū p̄curatoriū ad cedendū pa-
patul p̄ bono vntionis z pacis ecclēsie iuxta formas cedulae p̄ ip̄m
oblatae cui⁹ p̄curatorij tenor sequit̄ in hūc modū.

Procuratoriū dandum p̄ papam
Johem. xliij. decretū p̄ conciliū.

Johānes episcopus seruus
seruoz dei. Pr̄idē ad laudē oīpotētis dei pacē z quietē toti⁹ ppl̄i
christiani vnitatisq̄ ecclēsie p̄sumationē ac extirpatōez p̄sentis scif-
matis generali Cōstantien. appante cōcilio viā cessionis papat⁹
libere obtulim⁹ illāq̄ p̄ nos fiendā cui⁹ effectu. p̄missione voto et
iuramento firmauim⁹ sicut in quadā cedula per nos in sacro p̄cilio
lecta latius p̄tinet. z est talis.

Bessio sexta

Ego Johannes papa, xxiiij, ppter quietē totius populi christiani, p fiteor:
or: spondeo et pmitto: voueo et iuro deo et ecclesie: ac huic sacro concilio
sponte et libere dare pacē ipsi ecclesie p vsā mee simplicis cessionis
nris papatū, et eā facere et adimplere cū effectu iuxta deliberationē
p̄sentis concilij. Si et quā Petrus de luna Benedictus, xliij, et Angelus
Corario Gregorius, xliij, in suis obedientijs nuncupati papatū quē
p̄ndunt p se vel procuratores suos legitimos cedāt, et etiā in quo-
cūq; casu cessionis vel decessus: aut alio in q̄ p meaz cessionē pō-
terit dartyntio ecclesie dei cū extirpatōe p̄sentis scismatis: ne autē
puent tātū boni q̄busuis sortis hūang casib; impediri valeat aut
modo quolibet retractari: sed expedite desideratū pducatur effectū
quōd desideratū nro maximū est: ad dictā cessionē et renūciatōez
faciendā in omni casu: in dicta cedula p̄fate obligatiōis nre com-
prehensio procuratores nros et nūcios speciales in plenaria liberta-
te et securitate p̄stituti sponte et ex nra mera liberalitate p̄stituti
et ordinamns tales: et ex ipsis quoslibet duos, ipsiq; ex eis
q̄buslibet duob; cedendi et renūciandi nro noie et pro nobis pa-
patū pcedim; omnimodā auctoritatē facultatem et p̄tatem, ita q̄
occupātis p̄ditio melior nō existat: nec p occupationē aliorū pō-
testas impediat. Sed duo quocūq; ex dictis procuratorib; p̄stituti
sive alijs p̄traditentib; ignozantib; et irrequisitis et corā nobis p̄sen-
tib; et cessionē psonaliter facere volentib; vel q̄ p alios q̄ p nos
renūciatio fieret quomodolibet p̄traditentib; vti eodē procurato-
rio possint valeāt et debeāt ipsi renūciationis actū expedire pacti-
scientes et ex tunc p̄trahētes pacto p̄tractu irrenocabilib; cū san-
cta vniuersali ecclesia. Et h̄ sacro Constantien; concilio ipam vniuer-
salē ecclesiaz representante, p̄mittētes vouētes et iurantes deo et ec-
clesie et dicto sacro concilio q̄ nunq; dictos procuratores aut eorum
aliquem et p̄tēz illis modo p̄missio cessionem ex quauis occasio-
ne: et causa orta vel oritura etiā cū iure exp̄ssa: et ppter quas causā
vel causas cōstitutus procurator reuocari tacite vel exp̄sse reuocari
pōt vel possit: directe vel indirecte reuocabim; nec ipm; procurato-
riū rōne forme aut psonaz p̄stituendaz vel p̄stitutarū impug-
nabim; nec p̄ ipm; procuratorū aut psonas p̄stitutas in eodem q̄z
modo de iure vel de facto in iudicio vel extra excipiem; quodq;
nō dixim; aut fecim; nec dicem; aut faciem; in futurū: vel impedi-

Bessio sexta

mus directe vel indirecte quo minus dicti procuratores potestatem sibi data in eodem procuratorio surta eius tenorem libere uti possint et valeant renunciantes expresse omnibus exceptionibus et iuribus que nobis competere possent de iure vel de facto in presenti vel in futuro circa reuocationem annullationem inualidationem procuratorij et procuratorium huiusmodi. quas quidem exceptiones et iura nolumus in hac parte aliquo modo nobis suffragari et huiusmodi constitutionem et formam procuratorij: necnon renunciationes per duos ex eis ut permittitur fiendam valere volumus et statuimus. non obstantibus quibuslibet a iure a nobis vel alio quocumque in eos vel eorum aliquo quacumque auctoritate vel causa promulgatis seu promulgandis quebus forsitan nunc vel tempore cessionis et renunciationis huiusmodi. seu interim procuratores huiusmodi seu aliqui eorum deus sunt vel erunt legati quos et quorum quolibet ad huiusmodi procuratorium incipiendum et predictam renunciationem faciendam absoluiimus et habilitamus per presentes: non obstantibus etiam alijs contrarijs quibuslibet volentes quod renunctio huiusmodi per eos fienda preinde valeat ac si cessiones huiusmodi personaliter fecissemus. Suppletis etiam de plenitudine apostolice potestatis omnes defectus in hac nostra constitutione procuratorum si qui interuenerunt: ita quod huiusmodi procuratores per quascumque clausulas etiam contra naturam constitutionis procuratorum in ea expressas ipsi et eius effectus nocuas aut inutiles seu in ipso vitales et necessarias non expressas sed deficientes cuiuscumque tenoris vel effectus existunt nequeat quoquo modo impugnari. sed firmum et validum in omnibus et per omnia existat ac si in ea clausule necessarie vel utiles existeret expresse. Quod quidem procuratorium quo ad totale eius effectum firmum et validum volumus remanere. quod ad clausulas huiusmodi obseruandas que essent contra naturam constitutionis procuratorum si que essent apposite nos ex certa scientia omni via et modo quibus melius possumus: promittimus: iuramus et obligantur deo et ecclesie ac dicto concilio declarantes et statuentes et superabundanti ipsa iura in quantum volunt concedunt aut fauent procuratorem vel procuratores ex certis causis vel alias reuocari posse: vel irreuocabiliter non constitui ea quantum ad casum predictum expresse et ex certa nostra scientia.

Beslio sexta

fla cum hic agat de statu vniuersalis ecclie ⁊ pace ac publica vtilitate totius christianitatis volum⁹ locum nō habere nec p̄iudicium aliqd afferre. Nec nos p̄ p̄missam procuratorij p̄stitutionē ab obligatiōe qua fuim⁹ obstricti ad renūciationē papat⁹ facere iuxta deliberationē dicti sacri cōcilij in quocūq; casu i dicta cedula obligatiōis nostre cōprehēso volum⁹ quomodolibet liberari q̄nimo illū in suis integritate robore ⁊ firmitate p̄sistere ⁊ p̄manere quousq; p̄ cessionē vel decessionē hmōi aut aliū casū quēcūq; in p̄dicta cedula n̄re obligatiōis cōprehēsu vnto p̄fecta fuerit in ecclia sancta del. Et si quis modo p̄tingeret hmōi p̄curatorij aut p̄curatores reuocare etlā cū adiectione harū dictionū videlz de fratrū n̄roz s̄acte romane ecclie cardinaliū p̄silio ⁊ assensu seu sp̄m procuratorij seu procuratores ip̄os inuālidare impugnare aut annullare situ p̄tra sp̄m procuratorij vel procuratores de iure vel de facto ⁊ ex quauis causa vel occasiōe exctpe seu ip̄os procuratores directe v̄l indirecte q̄ min⁹ iuxta tenorē ip̄i procuratorij p̄tate auctoritate ⁊ facultate sibi data libere v̄l valeāt possint ⁊ debeāt impedire i oib; ⁊ singulis casib; p̄dictis ex nūc prout ex tūc ip̄i papatus cedim⁹ ⁊ renūciam⁹ ip̄o facto ⁊ desinceps pro nō papa haberi ab oib; christifidelib; volum⁹ penit⁹ ⁊ decernimus: absolutes ex nūc a iuramēto fidelitatis ⁊ obediētie debito liga⁹ m̄line oēs ⁊ singulos dicte romane curie cardiales necnō patriar chas archiepos epos p̄latos ⁊ n̄ros et sedis ap̄lice officiales ac etiam n̄ros familiares ⁊ officarios romanā curiā: ⁊ q̄scūq; alios ecclie fideles ecclasticos ⁊ seculares cuiuscūq; stat⁹ grad⁹ vel p̄ditionis existāt: ac etiā totū populū christianū q̄s etiā tenore p̄sentij absoluti ⁊ v̄ltra p̄missa p̄mittim⁹ habere ratuz ⁊ gratum quicqd p̄ dictos procuratores aut eoz duos actū gestū factūve fuerit p̄missis seu aliquo p̄missorū firmiter habiturū sine aliq; contradictione. Datū zc.

Q̄ papa p̄stituat in procuratorij p̄sonas infrascriptas.

Item decernit ordinat diffinit et declarat q̄ dictus dñs Johannes papa i dicto p̄curatorio ad dictā suā renūciationē faciendā p̄ter alios q̄s p̄stituere velit p̄stituat p̄curatores h̄os p̄sonas infrascriptas Et p̄mo p̄ natiōe gallicana dominos

Bessio sexta

Theobaldus archiepiscopus Bisuntinus, Guilhelmus episcopus Eboricensis, Johannē episcopus Sebeneis, magistrus Benedictus, Senclam magistrum in theologia ordinis sancti Benedicti, Pro natione italica Pileus archiepiscopus Januens, Anthonius episcopus concordien, Jacobus episcopus Adrien, et Jacobus episcopus Tarnisinus, Pro natione anglica Nicolaus episcopus Bathomeis, Robertus episcopus Saristerien, Johannem episcopus Lichfelden, Thomā abbatē sancte marie extra muros Eboraceis, ordinis sancti Benedicti, Pro natione germanica Johes archiepiscopus Rigen, Johes episcopus Luthanien, Petrum episcopus Ripen, Andream electum Pofnaniensem: oēs constituat vel saltem de qualibet natione duos

Concilium deputat legatos ad requirendum papam super procuratorio faciendo.

Item deputat dicta sancta synodus ac constituit et ordinat ex parte huius sacri concilii legatos infra scriptos de dominis cardinalibus: reuerendum patrem dominum sancti Marci et Florentini cardinales, pro natione gallicana Theobaldus episcopus Carcassoneis, Johannes datam, In theologia Jacobus de Sars In medicina magistros, Pro natione italica episcopus Febrens, abbatem sancte marie de Florentia, Pro natione germanica Conradum abbatem Pdingantien, Lampertus de Stipite decretorum doctores ordinis sancti Benedicti, Pro natione anglica Thomā Poltheis, pthonotarum sedis apostolice, Bernhardus de Plumbea decretorum doctorem ordinis sancti Benedicti ad dictum dominum Johannem papam, xxliij, ad petendum et requirendum ex parte dicti concilii: quod constituat procuratores ad resignandum papatum infra duos dies postquam fuerit requisitus et procuratorum ad dictam renunciationem faciendam faciat et expediat per bono unionis et pacis ecclesie sub data forma et bulla.

Quod prelati predicti requirant papam quod veniat ad concilium

Item decernit et ordinat quod dicti legati ipsi Johannē papam exhortent et requirant ex parte sacri dicti concilii ut veniat ad hanc civitatem Constantien, sive ad villam Ulme: aut ad villam Ravenspurg: vel ad civitates Basiliens, ad tractandum et perficiendum per eam quantum in eo omnia et singula que ex

sessio sexta

pedire videbunt p vnione z reformatione ecclie p hoc sacri concilium deliberata z deliberanda.

Q dicit legatū portent pape securitates debitas.

Item q dicit legatū securitates debitas ex parte huius sacri concilij: z serenissimi principis domini regis roma, ipsi dño Johāni pape portēt z cū effectu realiter illi offerāt atqz tradant casu quo iuxta pmissa ad alterum de dictis locis cū effectu accedat.

Item q dicit dñs Johānes papa pmissat z iuret vnū de pdictis locis eligere infra duos dies post requisitionem sup hoc eidem faciendā computādas, z infra decē a tempore dicte requisitionis ad dictum locum p eum eligendum accedere z abinde non discedere sine consensu dicti concilij vel quousqz pmissa fuerint cū effectu adimpleta. Et in casu quo oppositū faceret recedendo sine consensu dicti concilij vel pmissa non adimplendo extunc put ex nūc consentiat per bullas haberi p non papa zc, cum clausulis opportunis. Et si non cōsentiat tunc ppter hec z multa alia procedatur contra eum tanqz contra omnes fautores huius scismatis z suspectus heretice prauitatis vt fuerit iuris z rationis.

Q supsedeatur a processu contra papam donec habeat responsio.

Item q pendentibus istis supsedeatur de citatione z processu cōtra eum faciendo donec sup pmissis habeatur eius responsio dūmodo saluus pductus ducis aulstrie i forma petita infra horam sessionis diei crastine que erit iouis, xvij presentis mensis aprilis p dictis legatis z cardinalibus mittēdis habeat. Et si non habeatur infra dictū terminum decernatur citatorium p edictum z alias pcedatur contra dictū dñm Johāne papam vt fuerit rationis.

Si papa adimplerit pmissa cessabitur a citatione.

Item q in casu quo dicitus dominus Johānes papa p bono pacis z vnionis ecclie pmissa adimplerit cū effectu z dictum sacrum concilium sup eiusde contentauerit

Bessio sexta

cessabit a citatione et processu et agatur secū de securitate et pulsioe status ei? cū omni charitate et honestate.

Quod dñs vicecancellarius signet supplicationes consistoriales p?ibus auditis.

Item decernit diffinit et ordinat dicta sancta synodus q? domin? cardinalis Hostien. sancte romane ecclesie vicecancellari? supplicationes consistoriales de iusticia partibus auditis et alias vt in talibus in publico consistorio est fieri solitū signet et expediat: quod si nō fecerit pcedatur contra eum vt fuerit rationis.

Dant cōmissarij contra Johannem Huf.

Item q? in materia fidei s? Johes Huf auctoritate hui? sacri cōcilij pcedant archieps Ragusin? p natione italia, pro natione germanica epus Flebbiten. magister visinus Taluenda, pro natione gallicana magister Builhelm? comes, pro natione anglicana in sacra pagina magistri causaz dicti Johanis Huf et suorum sequacium examinando: et in illo procedendo, vsq? ad diffinitiuā sententiā inclusive.

Cōmissarij pdicti recipiant relationē dñoz cardinalium.

Item q? pdicti cōmissarij recipiant relationē dñoz cardinalium Cameracen. sacri Barci et Florentin. de processu facto sup? dēnatione librorū et articulorū tā. cl. v. in Parisien. et Pragen. q? etiam ducentoz sexaginta in Oronien. studijs facta: necnō sup? dēnatione memorie Johis wicleff: ac pfirmanda sententiā lata in concilio roman. super cōdemnatione et combustione librorum pdicti Johis wicleff: et relationē sup? pmissis faciant nationibus et huic sacro concilio scilicet comodo illam facere poterunt.

Decernitur citatio contra Hieronymum.

Item decernit dicta sancta synodus citationē contra Hieronymū de Praga de heresi infamatus q? dicitur citatio contra eū exequat in forma que sequit.

Bessio sexta

Sacrofacta synodus genera

le scilicet Constantien. faciens in spūfacto fideliter congregata vni
uersalē ecclie militatē representās Hieronymū de Praga q̄ se ma
gistrū in artibz q̄ plurimoz studiorū fore scribit z p̄tendit q̄ recta
sūt ad sobrietatē z nō amplius sape q̄ oportet. Scriptū q̄ddam
tanq̄ ex tua p̄sona affixū in portis ecclie ciuitatis Constantien. als
die dominica q̄ cantabatur in ecclia dei Quasi modo genitū. ad no
stram noticiā noueris puenisse. in quo tuis obtreatoribz crimīz
na erroris z heresis tibi obijcientibz te assertis publice respōsurū
de quibus apud nos multipliciter infamat⁹ existis z presertim de
doctrina Joh̄is wicleff necnō alijs doctrinis catholice fidel ob
uiantibz: dūmodo ad ueniedū tibi saluus z secur⁹ cōduct⁹ p̄beat.
Et q̄ nostrū p̄ncipali⁹ interest cape vulpeculas vineaz domini
sabaoth conātes demoliri. Idcirco p̄sonā tuā tanq̄ de multoz
errorū doctrina temeraria assertione suspectā z multipliciter dif
famatā uocam⁹ z citam⁹ p̄sentibz sub tenore: q̄tenus infra termi
nū. xv. dierū a data p̄sentū cōputādoz quoz. xv. dierū. v. pro pri
mo. v. pro sc̄do z reliquos. v. dies pro tertio z pemptorio termino
ac monitiōe canonica tibi p̄figim⁹ z assignam⁹ in publica sessiōe
huius sacri concilij si ip̄o die sessio fuerit celebrata als prima die
sequenti qua sessionem esse p̄tulerit compareas fm̄ tenorem pre
dicti tui scripti respōsurus ad ea que tibi aliquis vel aliqui i cau
sa fidelē uoluerit obijcere receptur⁹ z factur⁹ in omnibz iusticie cō
plementū: ad qd̄ a uolentia iusticie semp̄ salua omnē saluū con
ductum nostrū q̄ntuz in nobis ē z fides exigit orthodoxa tenore
p̄sentium offerimus z etiā plenius assignam⁹. certificātes q̄ siue
in dicto termino cōpareas siue nō. nihilomin⁹ p̄tra te p̄ ip̄m sacri
scilicet vel ei⁹ cōmissarios vel cōmissariū lapsō termino sup̄dicto
procedetur: tua p̄tumacia in aliquo nō obstante. Datū Cons
tantie in sessione scilicet generalis decima septima die mēsis apr
lis sub sigillis p̄sidentūz q̄ttuor nationum.

Contra famose libellantes.

Item Inhibet hec sancta synodus oibus cuiuscūqz stat⁹
gradus dignitatis vel cōditionis existant: ne libel
los famosos per se vel p̄ alium seu alios faciant. cōtra quēcumqz

Sessio septima

In hac ciuitate Constantienſi, exiſtente ſub pena excommunicatiōis quā monſtione canonica premiſſa contra facientes cōtrariuz fert in hiſ ſcriptis, etiam ſub pena carceris q̄qz cōtra tales qui in p̄miſſis culpabiles ſeu infamati reperiēt, pcedat auctoritate hui⁹ ſacri concilij vt fuerit ratiōis.

Concilium decernit litteras miſſiuas per mundū inſormatorias de geſtis ſynodalibz.

Item decernit ſācta ſynodus lras miſſiuas ad domios reges, principes ⁊ vniuerſitates p̄ nationes huius ſacri cōcilij ordinatas ⁊ ordinādas q̄ctius fieri poterit fore miſtēdas ſub ſigillis q̄ttuor p̄iatorz q̄ttuor nationū p̄ſidentū.

Post quorū articulorū publicatiōē fuit petitiū per dictos dominos Atrabatenz, ⁊ alios ſibi aſſiſtentes an placerent, Et fuit reſponſū p̄ omnes nemine diſcrepante, placet approbādo Et p̄ motor cōcilij petijt inſtrumēta fieri, Dñs ꝑo vicecancellari⁹ quātuz ad articulū eum ꝑtingentē reſpondit q̄vellet ſignare cōmiſſiōes de iuſticia, ſed non q̄ contra ſuſcriptum.

Sessio septima.

Inno a natiuitate domi

a ni. D. cccc. xv. Indiciōe. viij. Et dñi nſi dñi Johis dñi uina, prudentia pape, xxiij. die ſepts ſcdo mēſis Maij fuit ſeſſio generalis in ecclia Constantienſi, ſupradicta ad hoc deputata mane hora tertiarū, in qua fuit ſereniſſimus Princeps Sigismundus rex romanū, et vngarie ꝛc. cum ſuis ſignijs regalibz et nobilibus in predictis ſibi ſerulētibus. Et i qua preſidebat reuerendiſſimus pater dominus Johannes epiſcopus Vontienſis, cardinalis vuarſenſis, fuit cantata miſſa de ſp̄rituſancto p̄ reuerēdum patrem dominū Johannē archiep̄m Ragulinū, qua cātata legebāt letanie ꝛc. more aliarz ſeſſionum. Quibus ſiquidē pactis procedendo ad vltiora reuerēdi p̄ſes Pileus archiep̄s ianuenſis ad legendum ⁊ publicandū que legēda ⁊ publicāda erant: ad approbanda ea p̄ ciliū. Ad approbandū ꝑo eadē Johes patri archa antiochen⁹ p̄ natione gallicana, Anthoni⁹ epiſ Lōcordeſen⁹ p̄

Bessio septima

natiōe italica Johannes archieps Rigēsis p natōe germanica, Bull
helm^o abbas sacte marie extra muros Eboraci, pro natione an-
glicana, deputati p q̄rtuor nationes ascēderūt ambonē, et Hēric^o
de Pstro p̄motor ꝑclij petijt decerni z ꝑcedi p ipaz synodū cita-
tionē ꝑ Johem papā z ei^o fautores zc. Et vltim^o eidem Johānt
pape ad cōparendū, et alijs cōparere volētibz p eādē synodū z il-
lustrissimū romanoꝝ regē ibidē p̄sentē saluū ꝑductū ꝑcedi. Quibz
ꝑcessis ꝑbo p totā synodū z romanū, regē dicit^o reuerēdissim^o
ꝑf dñs P̄sle archieps Janueñ, legebat citationēz decretā ꝑ Jo-
hānē papā z suos seq̄ces ac receptatores h̄mōi sub tenore.

Tenor citationis ꝑtra Johānē papam, xxiij.

Sacrofacta Cōstāntiē, synodus generale ꝑclium
faciēs, et eccliaz catholicā representans
in spū sacto legitime ꝑgregata, vniuersis ch̄ristifidelibz vnionēz
z pacē ecclie ac gaudiū sempiternū. P̄sidē post clamdestinū recessū
sū dñs Johis pape, xxiij, ab hac ciuitate Cōstāntiē, z h̄ sacro ge-
nerali ꝑclio Cōstāntiē, vntōnis z pacis ecclie turbatūū z impe-
ditūū: ipamꝝ eccliaz scādālizātē p nōnullos ꝑlatos z alios no-
biles viros ad eū hui^o ex pte sacri ꝑclij legatos trāsmissoz eūdē
reꝑri ac sūmari fecim^o cū debita instantia: q̄ten^o ad ipm sacrum ꝑ-
clū z ad hāc ciuitatē Cōstāntiē rediret: ea q̄ ꝑtinebāt ad extirpatio-
nē ꝑsentis scismatis z reformationē ecclie in capite z i mēbris factēz
dā impletur^o: z cū effectu factur^o sic ꝑmiserat vouerat iurauerat z
in suis lris sup ꝑuocatiōe dicti ꝑclij cōcessis se facturū publica-
uerat, z cū id facere nolle facto nō redeundo: z ad loca mag^o lon-
ginq̄ua fugiēdo ostēderet fulm^o p venerabiles viros mḡros Hē-
ricū de Pstro licēciatū in decretis, z Johēz de Scribanis: de pla-
centia causarū z negotioꝝ hui^o sacri ꝑclij ꝑmotores z ꝑcurato-
res in iūstāter reꝑsiūt: q̄ten^o ipm dñm Johem papā, xxiij, criminibz
heresis fautorie hui^o ꝑsentis scismatis symonie mala administra-
tione z notoria d̄slapdatiōe bonoz z iurū romane ecclie: z alia-
rum eccliaz: z alijs criminibz grauibz nedū infamatū s̄ illis no-
torie in scādālū vniuersalis ecclie irretitū, z in suis actibz z opibz
vita ac moribz notorie eccliaz dei scādālizantibz incorrigibilez q̄
sic vt ꝑmittit clamdestine de nocte hora suspecta z habitu trāsfor-
mato a dictis ciuitate et cōclio generali fugit et recessit gregem

sessio septima

dominici vt mercenarij deserens generalēq; reformatiōem eccle-
sie et heresum extirpationes p̄ dictū sacrum conciliū in capite et i
mēbris faciendā custare cupiens ad redeundū et reuertendū ad
ciuitatē Cōstantiē. et hoc sacrum cōciliū generale debite cōpellere
z etiā ad h̄ p̄ edictū publicū in valuis ecclīaz. et alioꝝ locoꝝ vt ē
moris affigendū citare et euocare p̄sonaliter. citationēq; sup̄ hoc
in forma iuris decretā cōtra eum et eius fautores receptatores et
sequaces decernere z p̄cedere iterdicta sibi ex nūc oī alienatiōe z
alias in et sup̄ p̄missis s̄ eos procedere dignaremur. put̄ requirunt
canonice sanctiones. nos autē cōsiderātes petitionē h̄mōi ratioꝝ
nabilem: iustam: z iuri consonā: indemnitati ecclīe vniuersalis et
animarū periculis p̄uidere volentes. et nulli in exhibēdo iusticiā
deficere: sicut nec debemus intēdentes in causa z causis et nego-
cio huiusmodi r̄ste z mature procedere. ac dante domino iusticiā
ministrare: vt tenemur inquisitione super infamia prius per nos
diligenti p̄habita. considerantesq; q̄ ad locum ad quem idē do-
minus Johānes papa sic discedendo: imo versus fugiēdo contu-
maciter accessit: et residere dicit̄ de presenti eiusq; domicilij siue
hospitiū p̄ huiusmodi citatione exequēda minime tute adiri pos-
se. nec ad eum seu p̄p̄inquoꝝrem locum q̄ ad hanc ciuitatem Con-
stantiē. haberi possit tutus accessus. auctoritate christi ecclīe p̄-
fate veri sponsi qua fungimur in hac parte p̄ hoc p̄sens publicū
edictū in sessione publica dicti sacri concilij: nec non in audientia
publica litteraz cōtradictariū more romanū. curie solito legendū
ac valuis seu portis loci audientie sacri causarū palacij aposto-
lica necnō palacij apostolici siue domus episcopalis Cōstantiē.
vbi dictus dominus Johannes papa dum in p̄senti ciuitate Con-
stantiē. habitabat z habitare solebat materisq; z sancti Steffa-
ni huius ciuitatis Constantiē. ecclesiarū: z ipius ciuitatis Johā-
nis affigendū z affigū p̄ certum temporis interuallum dimitten-
dum p̄fatum dominū Johānē papam. xxiij. principalem eiusq;
in dictis criminib; fautores receptatores z sequaces sup̄radictos
ac oēs alios et singulos sua sup̄ hoc interesse credentes citandos
esse decreuimus: z tenore p̄sentijz peremptorie citamus ac citari
volumus decreuim; z mandam; quatenus h̄inc ad nonem dies
p̄tine venturos a die executionis h̄mōi nostre citationis sic vt

Bessio septima

premittitur legēde assignande publicande et exequende in antea
prime computandos quos pro peremptorio termino et citatiōe
canonica peremptorie assignamus per presentes. Ipe dominus Jo-
hannes papa ad presentem civitatem Constantiam et hoc sacrum con-
cilium in propria persona redeat et reuertat. Ipeque et sui fautores re-
ceptatores et sequaces personaliter compareant in eorum proprijs
personis Constantie in prima generali sessione publica huius sa-
cra concilii post elapsum terminum predictorum novem dierum a pre-
fata presentium litterarum sicut prefertur scienda publicatione et execu-
tione in maiori ecclesia Constantien. immediate celebranda: visu-
ri et audituri per nos ordinari decerni et declarari dictum suum clam-
destinum recessum fuisse et esse ecclesie dei damnosum: scandalosum:
et opprobriosum: ac unionis et pacis eius ecclesie perturbatum
nocivum impedimentum ac huius nefandissimi scismatis nutritivum et
roborativum heresibus et suspicionis fidei sensitivum: ac a bono unio-
nis et pacis ecclesie prefate permissionibusque iuramentis et votis per
ipsum Johannem papam super hoc factis et promissis devotivum. Tes-
tesque super notorietate dictorum criminum ad finem procedendi con-
tra eum super illis terque super notorijs iurare et admittere. causas
que cur idem dominus Johannes papa non debeat suspendi a to-
tali administratione papatus propter malam et scandalosam admi-
nistrationem et notoriam delapidationem dicturi et alias in et su-
per promissis et alijs uniuersalem ecclesiam notorie scandalizantibus
protra cum ad electionem a papatu seu electionis huiusmodi declarationem et
alijs per predictos promotores propositis et proponendis de iure et iusticia
responduri: causasque que non debeat suspendi a totali administratione ac
alias in causa et causis et negotio huiusmodi debite processuri ac
procedi visuri aliasque dicturi facturi et audituri ut iuris fuerit et ra-
tionis. Undeque super promissis iusticie completuri usque ad sententiam
diffinitivam inclusive recepturi. certificantes nihilominus eun-
dem dominum Johannem papam et suos sequaces receptatores
et fautores sic citandos que siue in dicto citatiōis huiusmodi termi-
no comparuerint siue non ad premissa omnia et singula ac ulterius
iusticia mediante ipsorum absentia seu contumacia non obstante. Loca
pro sessione prefate audientie publice litterarum contradictarum et portarum

Bessio septima

palacij eccliar z locoꝝ p̄dictoꝝ tanq̄ publica z idonea ad hm̄oi
citationē publicā dā z exequendā durtim̄ eligendā q̄ p̄sentē citati
onē ad instar edictorū publicoꝝ q̄ olīm in albo p̄toꝝis scribebāf
suo q̄si sonoro p̄conio z patulo iudicis publicabūt. In quibus
h̄iōl citationē modo z forma p̄missis decreuim̄: z tenore p̄sen
tiū decernim̄ publicā dā z exequendā ne p̄fat̄ dñs Johes et sui
fautores z receptatores z sequaces sic citandi possint seu valeāt
de p̄missis aliq̄ā ignorāte causā p̄tēdere seu etiā allegare. Cūq̄
nō sit verissimile apud ip̄os sic citatos incognitū remanere illud
q̄d tā patēter et notorie oib̄ extitit publicatū. Volētes nihilomi
nus z auctoritate p̄dicta decernētes q̄ hec p̄sens citatio modo z
forma p̄dicta exēcuta p̄nomiatos dñm Johem z suos seq̄ces re
ceptatores z fautores sic citatos totaliter arceat z astringat. et p̄
inde valeat tātāq̄ habeat roboris firmitatē: ac si ip̄emet dñs Jo
hānes et sui fautores et seq̄ces i eoz. p̄p̄is p̄sonis citati et app̄hē
si fuissent z in eis hm̄oi citatio p̄sentialiter lecta publicata et inti
mata fuisset. Et ne dicit̄ dñs Johes papa z sui sequaces valeant
aliq̄ modo se excusare q̄ min̄ iuxta p̄missū terminū cōpareant vt
p̄fert̄ q̄q̄ ad h̄ nō teneamur: nihilomin̄ ex sup̄abundanti eidem
dño Johāni z sequacib̄ dam̄ et tenore p̄sentū ꝓcedim̄: ruti z li
derū saluū ꝓductū ad veniendū ad hāc ciuitatē Constantiē. z sa
cratissimā synodū: ita q̄ in accessu nullū debeāt z possint h̄ie im
pedimētū. z etiā in ciuitate stare manere libere z secure: iusticia tū
semp̄ salua. ꝓdictū etiā saluū conductū sub eadez forma fieri et
ꝓcedi fecim̄ p̄dicto dño Johi pape et seq̄cib̄ eius a serenissimo
romanoꝝ z Hungarie rege. De publicatiōe ꝓo lectura affixione
et exēcutiōe: ac salui cōduct̄ ꝓstatiōe datione ꝓcessiōe p̄miss
sis modo p̄missis fiendis volum̄: decernim̄: z ordinamus vnū z
plura publicū z publica fieri z ꝓfici instrumētū z instrumēta q̄
nob̄ plenariā factāt fide de eisdē. et in q̄z fide et testimoniū p̄miss
soꝝ p̄sentes l̄ras citatorias sup̄ h̄ solēniter decretas fieri fecim̄
et p̄p̄is sigillis p̄sidentū q̄ttuor nationū hui⁹ sacri ꝓcilij iussim̄
et fecim̄ ꝓueniri. Datū Costātiē. ꝓuincie Bagūtū. i sessiōe
publica: in ecclia matorū Costātiē. solēniter celebrata die iouis
sc̄da mēsis Maij. indiciōe ꝓo octaua. anno dñi. M. cccc. xv. ꝓo
tificat̄ p̄fat̄ dñi Johis pape. xliij. anno q̄nto.

De sabbati quarta men-

Dicitur predicti fuit sessio generalis in cathedrali ecclesia
Constantiensi, super dicta in qua more solito fuit dictus officium
missae per reverendissimum in christo patrem dominum Johes patriarcham anthio-
cenum de beata virgine: quod officio completo legebant letanie ut in sessionibus
fieri solent cum euangelio. Attendite a falsis prophetis et re. In qua sessi-
one inter cardinales presidebat dominus Johes episcopus Hostienensis, cardinalis
vluartenis, in qua etiam sessione fuit serenissimus romanorum et ungarie rex
tanquam imperator cum insignibus regalibus et nobilibus suis et domino Pileo
archiepiscopo Januense electo ad legendum quod legi debebant nomine christi re-
verendissimi patris dominus Johes episcopus Lutholinusienensis, pro natione ger-
manica Anthonio episcopo Concordienensis, pro Italia Tholonenensis, episcopo,
pro natione gallicana, et Guilhelmo abbate monasterii sancte ma-
rie extra muros Eboracae pro natione anglicana ad approbandum lo-
co et nomine nationum ascendentibus in loco in quo huiusmodi iuxta determina-
tionem synodi fieri debebant. Idem reverendus pater dominus Pileus archie-
piscopus Januensis, in ambone legit primo capitulum, firmiter creditum.
Quo lecto dominus imperator presides et alii approbarunt: et ita creditur.
deinde legit sententiam damnationis doctrine Johannis wicleff et articu-
lorum, xlv. cuius tenor sequitur et est talis.

Sententia damnationis doctrine Johannis
wicleff et articuloꝝ quadragintaquinque.

Sacrosancta Constantiensis syno-

dis generale concilium faciens: et ecclesiam catholicam representans ad extra-
pationem pravis schismatis: errorumque et heresum sub eius umbra pullula-
ntium eliminationem reformatorem ecclesie in sancto spiritu legitime progres-
sata ad perpetuam rei memoriam fidei catholicam (sine qua ut ait apostolus In
possibile est placere deo) a falsis eiusdem fidei cultoribus, imo perversis
impugnatoribus et per superbam incuriositatem intercedentibus plene sapere quod
oportet mundi gloriam cupientibus oppugnatam sepius et contra illos per fideles
ecclesie milites spirituales opposito scuto fidei defensatam fuisse factorum
patrum scripturarum atque gestis instrumur. Nec quippe bellorum genera in

*lectum = animal
pos Wicleff*

bellis carnalibus israeliticis populi aduersus gentes idolatras persignata fuerunt. In his itaque spiritualibus bellis sancta ecclesia catholica in fidei salute superni luminis radijs illustrata domino prouidetur: et sanctorum patrum opem ferente semper immaculata permanens erroris tenebris vel hostibus profugatis gloriosissime triumphauit. nisi forte ipso tempore vel ille et inuidus hostis noua certamina ut patris temporis huius manserit festi fuerit suscitauit: quorum dux et princeps extitit quodam Iohannes wicleff pseudo christiana. qui dum uideret aduersus religionem christianam et fidei catholicam pertinaciter asseruit et dogmatizauit plures articulos quorum. xv. huius pagine duximus inserendos qui sequuntur. (Articuli Iohannis wicleff) Substantia panis materialis et sicut substantia uinum materialis manet in sacramento altaris. Accidit panis non manet sine subiecto in eodem sacramento. Christus non est in eodem sacramento identice et realiter in propria presentia corporali. Si episcopus vel sacerdos est in peccato mortali non ordinatur: non consecratur non baptizatur. Non est fundatum in euangelio quod christus missam ordinauerit. Deus debet obedire diabolo. Si homo debite fuerit peccator: omnis confessio exterior est sibi superflua et inutilis. Si papa sit peccator et malus et per consequens membrum diaboli non habebit preteritum super fideles ab aliquo sibi data nisi forte a cesare. Post urbanum sextum non est alius quis recipiendus in papam sicut uelud more grecorum sub legibus prioribus. Contra scripturam sacram est quod ueteri ecclesiastico habeant possessiones. Nullus prelatus debet aliquem excommunicare nisi prius sciat eum esse excommunicatum a deo. et qui sic excommunicat est hereticus ex hoc vel excommunicatus. Prelatus excommunicans clericum qui appellauit ad regem et concilium regni eo ipso traditor est regis et regni. Illi qui dimittunt predicare siue audire uerbum dei propter excommunicationem hominum sunt excommunicati et in die iudicii traditores christi habebunt. Licet aliqui diacono vel presbytero predicare uerbum dei absque auctoritate sedis apostolice vel episcopi catholici. Nullus est dominus ciuilitatis: nullus est prelatus: nullus est episcopus dum est in peccato mortali. Domini temporales possunt ad arbitrium suum auferre bona temporalia ab ecclesia possessionarij habitualiter delinquentibus id est et habitu non solum actu delinquentibus. Populares possunt ad suum arbitrium dominos delinquentes corrigere. Decime sunt pure elemosine et parrochiani possunt pro peccata suorum prelatorum ad libitum suum auferre eas. Speciales orationes applicate uni persone per prelatos uel religio-

sos nō plus p̄sunt eidē q̄ generales parib; ceteris. Conferens
 elemosynā fratrib; ē excōicatus eo facto. Si quis ingredit̄ reli-
 gionē priuatā ql̄cumq; t̄q; possessionatorū q̄ medicantiū redd̄t
 ineptior z inhabilior ad obseruantā mādatorū dei. Sancti in-
 stituentes religiones priuatas sic instituendo peccauerūt. Reli-
 giosi viuētes i religionib; priuatis nō sūt d̄ religione christiana.
 Fratres tenēt p̄ labores manūū victū acq̄rere z n̄ p̄ medicatē.
 Prima ps ē scādaloſa z p̄suptuose asserta p̄ q̄nto sic generalit̄ z i
 distinc̄te loquit̄. Et scōda erronea p̄ quāto asserit mendicitatē fra-
 tribus nō licere. Omnes sunt symoniaci qui se obligant orare pro
 alijs in tēporalib; subuentib;. Oratio puati nulli valet. Dia-
 de necessitate absoluta ventunt. Confirmatio iuuenū: clericorū
 ordinatio: locorū consecratio reseruant pape z ep̄is p̄pter cupidit̄
 tatem lucri tēporalis z honoris. Uniuersitates studia collegia
 graduatiōes z magisteria in eisdē sunt vana gentilitate introdu-
 cta: et t̄m̄ p̄sunt eccl̄ie sicut diabolus. Excōicatio pape z cus-
 cunq; plati nō est timēda qz est censura antichristi. Peccant fun-
 dantes claustra z ingrediētes sūt v̄t̄i diabolici. Ditare clerū est
 cōtra regulā christi. Siluester papa z Constantin' impator ero-
 rauerunt eccl̄iam dotando. Dēs de ordine medicantiū sunt he-
 retici z dātes eis elemosynā sunt excōmunicati. Ingrediētes re-
 ligionem aut aliq̄e ordinē eo ipso inhabiles sūt ad seruandū di-
 uina precepta: et p̄ cōsequens ad pueniendū ad regna celozū nisi
 apostatauerint ab eisdē. Papa cū oib; clericis suis possessiōez ha-
 bētib; sūt heretici eo q̄ possessiōez habēt et oēs p̄sentiētes eis scz
 dñi seculares z ceteri laici. Ecclesia romanā ē synagoga sathane
 nec papa ē imēd̄at' z prim' v̄l car' xpi z ap̄loz. Decretales epl̄e
 sūt apoc̄risse z seducunt a xpi fide: z clerici sūt stulti q̄ student eas.
 Impator z dñi seculares seducti sūt a diabolo vt eccl̄iam dītarēt
 de bonis tēporalib;. Electio pape a cardinalib; p̄ diabolū ē in-
 troducta. Nō ē de necessitate salutis credere romanā eccl̄iaz esse
 supremā inter alias eccl̄ias. Error est si per romanaz eccl̄iam
 intelligatur vniuersalis eccl̄ia aut sc̄illum generale: aut p̄ q̄nto
 negare primatuz summi pontificis super alias eccl̄ias particu-
 lares. Fatuū est credere indulgentias pape z ep̄iscopoz. Iu-
 ramēta illicita sūt que fiūt ad roboranduz humanos contractus

Bessio VIII

z cōmercia ciuilia, Augustin^o Bñdicit^o Bernhardus dānati sūt
 nisi penituerūt de hoc q̄ habuerūt possessiones z instituerunt. in
 trauerūt religiones, et sic a papa vsq; ad infimū religiosū oēs sūt
 heretici. Oēs religiones indifferēter introducte sunt a diabolo.
 Idēq; Johes wicleff libros dialogū z trialogū p̄ ip̄m noiatos z
 plures alios tractat^o volumina z opuscula cōposuit. In q̄b^o p̄scri
 ptos z plures alios dānabiles inseruit z dogmatizauit articulos
 quos libros ad sui p̄uersi dogmatis publicatiōez publice legen
 dos exposuit, ex q̄b^o insup multa scandala damna atq; et picula
 in diuersis regionib^o z presertim anglie et bohēmie regnis secuta
 sūt, aduersus q̄s in delictate exurgētes magistri z doctores vni
 uersitatū z studior^o Oxoniē. z Pragen^o, articulos p̄dictos scho
 lastice diu p^o reprobarūt. Reuerēdissimi insup p̄ses archiepi ep̄i
 pro tpe Lantuarie^o, z Eborace^o, sedis aplice legati in Anglie z
 Pragen^o, in Bohēmie regnis p̄demnarūt, libros etiā eiusdē Jo
 hānis wicleff cōburēdos fore dicit^o archieps Pragen^o, sedis apo
 stolice cōmissari^o: in hac pte sentētia iter iudicauit: z eorū q̄ sup
 essent p̄hibuit lectiōē fieri. Rursus bis ad noticiā sedis aplice
 z generalis cōcilij deductis romanū, p̄tifer in cōcilio romanū, vlti
 mo celebrato dicitos libros tractat^o z opuscula p̄denauit iubens
 illos publice cremari: districti^o inhbendo ne q̄s ep̄i noie insigni
 titus auderet aliquē seu aliq̄s seu aliq̄ ex dicitis libris volumib^o
 tractatib^o et opusculis legere: exponere: vel tenere: aut illis quo
 modolibet vti: vel illos nisi i ip̄oz reprobatōez allegare publice
 vel occulte. Eryt d̄ medio ecclie illa piculosa spurcissimaq; doctri
 na eliminare^o fuit oēs p̄ locoz ordinarios libros tractat^o volu
 mina z opuscula h̄mōi auctoritate aplice p̄ censurā eccl̄iasticam
 etiā si op^o cēt cū adiectiōe q̄ n̄ parētes p̄deret tāq; d̄ furores
 heresis diligēter inq̄r̄ z reptos ac repta publice ignib^o cremari.
 Nec autē sacra synodus p̄fatos articulos, et v. examinari fecit
 z sept^o recenseri p̄ plures reuerēdissimos p̄ses ecclie romanū, car
 dinales ep̄os abbates mḡros in theologia: doctores iuris vtr^o
 usq; z plures notabiles i multitudine copiosa, quibus articulis
 examinatz fuit reptū, put in p̄tate est aliq̄s z plures ex ip̄is fuisse
 z esse notorie hereticos a sacris patrib^o reprobatos, alios non ca
 tholicos s; erroneos, alios scādalosos z blasphemos, q̄sdā p̄iaz

auriū offensiuos nōnullos eoz. temerarios ⁊ sediciofos. Cōpū
ē etiā libros ei⁹ plures alios articulos p̄tinere similitū q̄litarū do
ctrināq; in dei ecclia insanā: ⁊ fidei ac morib; inimicaz inducere.
Propterea in noie dñi n̄i iesu ch̄risti hec sancta synodus sn̄ias p̄
dictoz archiepoz ac cōclij roman̄. ratificās ⁊ approbās p̄dictos
articulos ⁊ eoz quēlibet libros eiusdē dialogū ⁊ trialogū p̄ cum
dem Johem wicleff noiatos ⁊ alios eiusdē auctoris libros vo
lūmina tractat⁹ et opuscula q̄cunq; noie censeant q̄s hic haberi
vult p̄ sufficiēter exp̄ssis h̄ p̄petuo decreto reprobat ⁊ cōdēnat et
eorū dē libros ⁊ cuiuslibet ipoz lectioez doctrinā expositioez ⁊ al
legationē nisi ad eoz reprobatioez oib; ch̄ristifidelib; phibendo
inhibem⁹ oib; ⁊ singulis catholicis sub anathematis intermia
tione ne de cetero dictos articulos vel ipoz aliquē audeāt publ
ce p̄dicare dogmatizare vel tenere vel quomodolibet allegare ni
si ad eoz reprobatioez vt dictū ē: iubens illos libros ⁊ tractatus
volumina ⁊ opuscula p̄libata publice cremari. put decretum fue
rat in synodo roman̄. sicut sup̄ exp̄ssum. Sup̄ q̄b; exequēdis
et debite obseruādīs mādāt p̄dicta sancta synodus ordinarijs lo
corum v̄gilāter intēdere. put ad quēlibet p̄tinet fin iura et cano
nicas sanctiones.

Conclij p̄nūciat hereticū Johem wicleff: ⁊ me
mortā eiusdē ⁊ mādāt exhumari ossa eius.

Insuper qz auctoritate sn̄ie ⁊ decreti roman̄. cōcl
lij mandatoq; ecclie ⁊ sedis ap̄lice da
tis dilationib; debitis p̄cessū fuit sup̄ dēnatōe dicit Johānis
wicleff ⁊ sup̄ memorie edictis p̄positis denunciationibusq; ad vo
candū eum q̄ eundē siue eius memoriam defendere vellent si q̄ pe
nitus existeret: null⁹ p̄o comparuit q̄ eundē siue eius memoriam
defensaret. examinatis insup̄ testib; sup̄ impenitētiā finalē p̄tina
ciaq; dicit wicleff p̄ cōmissarios deputatos p̄ dñm Johes papā
modernū ⁊ h̄ cōclium: seruatisq; seruādīs. put in tali negotio po
stulat ordo iuris ⁊ ei⁹ impenitētia ac finalē p̄tincia p̄ euidētia sig
na testib; legitimis cōprobata fuit legitie facta fides. Propterea
instante p̄curatore fiscalī edictoq; p̄posito ad audiendū sententiā
ad hāc diem hec sancta synodus declarat diff. n̄it ⁊ sentētiat eun
dem Johem wicleff fuisse notoriū hereticū p̄tinacem ac i heresi

decessisse anathematizando ipm pariter z suā memoriā pdenando decerniqz: z ordinat corp^o ei^o z ossa si ab alijs fidelibz corporibz discerni possint exhumari z pcul ab ecclie sepultura sacrarū fm canonicas z legitimas factiones. Sup qb lectura publicaz tione pnūctiatōe z diffinitōe siue pdenatōe dñs Hostien. presdens. et dicit q̄tuor nationū q̄tuor p̄sidentes interrogari an placeret. Respōderūt oēs z pmo Hostien. deinde nationū presidentes qz placeret z approbauerūt omnia p̄dicta.

Sessio nona in q̄ pducebatur executio c̄ta tions p̄tra Johem papā vicesimūtertū.

Die lune .xiii. mēsis maii

supradicti fuit sessio generalis i ecclia cathedrali Constantinien. supradicta. in q̄ p̄sidesāt reuerēdissim^o p̄ dñs Johannes ep̄s Hostien. cardinal^o vuarien. cui sessioni interfuit serenissim^o p̄nceps Sigismūdos roman^o. z Hungarie rex cū suis nobilibz insignijs regalibz: z fuit cantata missa de angelis videlicet B̄ndicite oēs angel^o zc. p reuerēdū p̄ez dñz Robertū ep̄m Sarsterien^o nationis anglicane. qua siq̄dem missa cātata legebat letante z alta more altaz sessionū cū euāgello. Erūt signa i sole z luna zc. Deinde p̄o dñs Andreas elect^o Pofnonten. legebat q̄sdā conclusōes z lras qz tenores sequunt^r z sunt tales.

Sacrosancta Constan. syno-

cus eccliam catholicā representans in sp̄sancto legitime p̄gregata. Auditis z intellectis p̄positis et petitis p̄ procuratores hui^o sacri concilij generalis p̄tra dñm Johem papā. xliij. intēdētes i hac causa cū maturitate z māsuētudine z charitate in sp̄sancto p̄cedere. Prefatū dñm Johem q̄ ad p̄missa p̄tra euz p̄posita z petita vsqz ad diem crastinū hora q̄ celebrabit^r sessio de solita benignitate expectandū decernit z sup iam p̄positis seu petitis p̄o parte ei^o fore respondendum.

Conciliū dat cōmissarios in causa inquisitionis cōtra Johannē papā vicesimūtertū.

Item dicta sacra synodus deputat et constituit sup[er] p[ro]positis extra dictu[m] d[omi]n[u]m Johem papam, xliij. commissarios reuerendissimos d[omi]nos cardinales de v[er]siniis et sacri Marci: nec no[n] reuerendos p[re]s[by]teros d[omi]nos ep[iscopos] Concordien[sem] et Tarussin[um] ac Johanne[m] de Bononia sacri palacii apostolici causar[um] auditor[em] nationis italice, et ep[iscopos] Dole[n]s, et abbat[em] sancti Lupi: necno[n] Bullhelm[u] malignis dicti palacii auditor[em] nationis gallice, et ep[iscopu]m Berseburgen[sem], auditor[em] nationis germanice ep[iscopu]m Lichfelden[sem], et abbat[em] beate marie extra muros Eboraci nationis anglie canonicu[m], quibus dat potestates sup[er] p[re]dictis, testes recipiendi citandi et compellendi ipsosq[ue] examinandi s[ecundu]m petitionem p[re]dictorum promotor[um], prout nature causa requirit. Itaq[ue] quilibet ipsorum tres possint p[re]dicta inchoare perficere et finire et sup[er] notorietate et scandalizati[one] et incorrigibilitate d[omi]norum criminum plenarias relationem facere et ad finem p[re]cedendi co[n]tra dictu[m] papa[m] vt iuris fuerit et rationis.

Conciliu[m] deputat suos iudices.

Item dicta sancta synodus constituit et deputat in iudices seu commissarios ad audiendu[m] o[mn]es causas ad dictas sacras synodu[m] p[er] appellati[one]s seu querela[m] deductas deuolutas seu deducendas et deuoluendas reuerendissimos p[re]s[by]teros Mattheu[m] ep[iscopu]m Pistorien[sem], nationis italice, Johem ep[iscopu]m vaurien[sem], nationis gallicane, Nicolau[m] ep[iscopu]m Floren[sem], nationis germanice, et Robertu[m] ep[iscopu]m Sarlsterien[sem], nationis anglie q[ui] dat p[re]s[by]teros in p[re]dictis citandi in curia et extra ea[m] et alia faciendi q[ui] ad dictas causas p[er]tinent et p[er]tinebunt vsq[ue] ad sententia[m] diffinitiuam exclusiue.

Conciliu[m] deputat sessionarios.

Item dicta sacra synodus constituit et deputat in sessionarios p[er] ordinado d[omi]nos platos ambasciatores et ceteros in sessionib[us] concilij p[ro]ut fieri solitu[m] est, videlicet de natione gallica antiq[ui]s no[m]inos, Et de natione italica d[omi]n[u]m Johes de sancto Severino. Et p[er] natione[m] germanica[m] magistr[u]m Euerhardu[m] Lupi. P[re]dictis lect[or] et publicatis p[ro]motores petieru[n]t ab ipsa synodo si placeret, adijciere: si aliq[ui]s esset cui no[n] placeret iuxta auctoritate[m] et facultate[m] concilij posset surgere et dicere id quod sibi placeret. Et sic fuit ab omnib[us] responsum p[er] d[omi]n[u]m p[re]sidentem et omnes

Sessio X

alios, placet: nemine discrepante.

Sessio decima.

Die martis. xiiii. mensis

Qua supra dicta fuit sessio generalis in ecclesia cathedra
li Constantien. supra dicta: in qua reverendus pater dominus Ber-
trandus episcopus sancti Flori ambasciator regis Cypri contulit officium
misse de sancta trinitate. et presidebat in eadem sessione reverendissimus
pater dominus Johannes episcopus Hostien. cardinalis viuarien. rege roma.
ibidem presente insignibus regalibus cum suis nobilibus. letariis et alijs
in sessionibus legitis et pactis reverendissimus pater dominus Jo-
hannes patriarcha antiochenus legebat decretum suspensionis pape
cuius tenor sequitur in hunc modum.

Sacrosancta generalis syno-
dus Constantien. ecclesiarum cath. representans ad extirpationem pravis scismatis
et reformationem ecclesie in capite et in membris faciendam in spiritu sancto le-
gitime congregata universis christifidelibus unisonem pacem ecclesie et
omne bonum. pridem post clandestinum recessum domini Johannis pape
xxiiij. ab hac civitate Constantien. et generali Constantien. concilio unio-
nis et pacis ecclesie perturbatum et impeditum ipsam ecclesiam scanda-
lizantem per nonnullos cardinales ac prelatos et alios notabiles viros
ad eum ex parte huius sacri concilii legatos transmissos eundem requirit et mo-
neri mandavit et fecit cum debita instantia quatenus ad hoc sacrum
concilium: et hac civitate Constantien. rediret: ea que pertinebant ad extirpa-
tionem pravis scismatis et reformationem ecclesie in capite et in membris
impletur: et cuius effectum facturum: sicut promiserat: voverat: et iurave-
rat: ac in suis litteris super invocatione dicti concilii processis se facturum pu-
blicaverat: et cum id facere nolle facto non redeundo et ad loca magis
longinqua fugiendo ostenderet: futurum per venerabiles viros magistrum
Henricum de Piero in decretis licentiarum. et Johes de Scribanis
de placeis. causarum et negotiorum huius sacri concilii promotores et procura-
tores instanter requisivit quatenus ipsum dominum Johes papam notorium symo-
nicum notoriumque bonorum et rerum ac iurium romanorum et aliarum ecclesiarum

dei delapidatores fautores huius pestiferi scismatis ac alij criminibus
 grauibz eccliam dei scandalizantibz ne diu infamati: s; illis i
 scandalu ecclie notorie irrogatu z incorrigibile qd sicut pmissis cla
 destine hora suspecta et in habitu transformato a dictis ciuitate et
 concilio generali fugit z recessit. gregē dominicu vt mercenarius
 deserens heresiq; extirpatioez z generalē ecclie reformationez cui
 se submiserat p dictu sacru conciliu in capite z in mēbris facienda
 euitare cupiens ad redeudu z reuertedu ad ciuitate Constātiē. z
 hoc sacru generale conciliu debite cōpellere: z eū ad hoc etiam p
 edictu publicu i valuis eccliaz z alioz locoz vt ē moris affigen
 du citare z euocare psonaliter citationēq; sup hoc in forma iuris
 debita ptra: pū ac ei fautores receptatores z sequaces decernere
 z pcedere: z alios in z sup pmissis ptra eos pcedere dignemur
 put requirunt canonice sanctiones. ob quā causaz iusticie debitu
 exigi volentes put tenemur ptra eundē dñm Johem papā. xxiij
 z alios p̄fatos citationē psonalez decreuim⁹ ipmq; z alios p̄dī
 ctos p edictu publicu in valuis eccliaz maioris: z sancti Steffa
 ni: ac portis dicte ciuitatis affixū: necnō p audientia p̄tradictaru
 vt ē moris ad cōparendū corā nobis nona die ab executione cita
 tionis huius cōputāda citari mandauim⁹ z fecim⁹ visuros et au
 dituros p nos ordinari decerni z declarari dictuz s̄a clandestinu
 recessum fuisse z esse ecclie dei damnosū: scādulosū: z opprobrio
 sū: ac vnionis z pacis ecclie p̄urbatiuū z impeditiuū huiusq; et
 nefandissimi scismatis nutritiuum et roboratiuum heresiq; et su
 spicionis fidel sensitiuū: z a bono vnionis z pacis ecclie p̄fate
 p̄missionibz vortis z iuramentis p ipm dñm Johes papā sup hoc
 facte deusariū. Testesq; sup notorie dīctoz criminū ad finem
 pcedendi cōtra eos sup talibz tanq; sup notorijs iurare visuros
 causasq; cur ipse dñs Johes papa ab omni administratiōe spiri
 tuali z tēporali ex nūc suspendi nō debeat. p̄pter ipius malā admī
 nistratiōē notorie symoniacā bonoz et iurū romanū. z aliaz ecc
 lesiaz dilapidatiōē notoriā eius facto culpabili p̄tingētem ac
 ipius sup p̄missis et alijs eccliam dei scandalizantibz notorie
 contra eum ad electionē a papatu seu electiōnis huius declarati
 onem z alijs p̄ p̄dictos p̄motores p̄positis z p̄ponendis de iure et
 iusticia respōsuros ac procedi visuros aliazq; dīcturos facturos

et audituros vt iuris fuerit z rattōis. indeq; iusticie completū
 sup pmissis vsq; ad diffinitiuā sententiā recepturos sicut in alijs
 nr̄is inde pfectis lris z instrumētis sup eoz executio. inde rece-
 ptis lati p̄tinet. Et subsequenter dictū die nona q̄ fuit dies lune
 xij. huius mēsis. Dñi corā nobis sessione publicā in ecclia maio-
 ri dicte ciuitatis de mane celebrātib; cōparuerunt p̄dicti p̄moto-
 res z p̄tumaciā dicti dñi Johis pape citati p̄sonaliter non cōpa-
 rētis accusarūt z i ei; p̄tumaciā petierunt illū ab administratōne
 papali p̄pter causas supius expressas suspēdi: z alias p̄tra illū tu-
 rta fines in lris dicte citatiōis cōphensos p̄cedi. Nos cū maturi-
 tate z mānētudine z charitate i hac causa p̄cedere sc̄dētes dictū
 dñm Johes papā p̄ q̄ttuor p̄sidentes q̄ttuor nationū huius sacri p̄c-
 lii generalis Cōstitū. videlz Johem patriarchā anthiocenū An-
 thonū archiep̄m Ragusinū. Nicolau archiep̄m Snesneū. z Al-
 colaū ep̄m Bathonien. cōmissarios: z p̄ nos ad hoc deputatos
 in valuis dicte ecclie maioris alta z intelligibili voce vocari z p̄
 clamari trina vice fecim⁹ ad cancellam p̄thonotarijs sedis apli-
 ce z alijs notarijs publicis cū eisdē ad id rogatis ibidem vna cū
 populi multitudine p̄sentib;. Et tandē facta nobis ilico sup hoc
 relatione p̄ cōmissarios p̄fatos idem dñs Johes papa sic citat⁹
 vocat⁹ z p̄clamat⁹: minime cōparebat. Adhuc ip̄m de benignita-
 te ecclie solita vsq; ad sessionē diei p̄sentis in dicte ecclia maior
 p̄ nos celebranda expectandū decreuim⁹ in processu dicte cause z
 instrumētis inde receptis lati noscī cōtineri. Cum autē hoc die
 postea p̄senti q̄ est. xij. huius mēsis. Dñi cōparuerint corā no-
 bis dicti p̄motores petētes p̄ hos pronuncari decerni z declara-
 ri eundē dñm Johem papā p̄pter malā administratōne ei; noto-
 rie symoniacā: bonorūq; et iurū romanū. z aliarū ecclesiarū dila-
 tidationē notoriā facto et culpa ip̄ius dñi Johis pape p̄tingen-
 tē deiq; eccliaz scādaltizātē ab omī administratiōe papali z sp̄rit-
 tualī z tēporali añ oīa suspēdi. et vlteri⁹ crimina p̄fata p̄tra eum
 p̄ dictos p̄motores p̄posita fuisse z esse notoria z in illis tanq; su-
 per notorijs p̄tra eū fore p̄cedendū etiaz p̄ hos p̄nūciari decerni
 z declarari z als p̄tra eū p̄cedi vt iuris est z als petītum fuit nos
 debitū iusticie exequi z indemnitatē ecclie ac periculis aiaz q̄ntū
 cū deo possum⁹ obuiare: volētes p̄fatū dñm Johem papā ex sup

abundanti: iterato in valuis maioris dicte ecclesie altā z intelligi
bili voce ter vocari z pclamari fecimus per Franciscū Florenti
num z Lucidū de comite cardinales z alios cōmissarios preliba
tos vt est moris. Et deinde facta nobis relatio, per eos q non
comparabar: decernentes eundez fore cōtumacem ad nram ordi
nationē sup pmissis hūc inde ppositis z petitis pcedendū duxi
mus in hunc modū.

In nomine sacre et indiuidue
trinitatis p̄ris z filij z sp̄s sancti amen. Quia nob legitime p̄stat
dñm Johes papā. xxij. a tpe q̄ fuit assumpt⁹ ad papatū vsqz nūc
papatū ipm z polictā ecclie in scandalū. notoriū ipi⁹ ecclie male
administrasse: exisse z gubernasse: vitāqz sua dānabili eiusqz neo
fandis moribz pplis exemplū vite male p̄buisse z p̄bere. Et insup
ecclias cathedrales monasteria priorat⁹ cōuentuales z cetera be
neficia ecclastica p̄cio appreciato symoniacē notorie distribuisse
Bonaqz z iura romanū. z aliaz eccliaz plurimū notorie dilapidasse.
qzqz charitatue mōit⁹ a p̄missis desistere noluit sed cōtinue p
seuerant z pseuerat eccliaz dei i p̄missis notorie scādalizādo. Ea
p̄pter p̄ hāc nostrā sniaz pnunciam⁹ decernim⁹ z declaram⁹ dictū
dñm Johes papā ab omī administratione papali spiritali z tē
porali causis p̄missis fore suspendendū z suspendim⁹. eiqz admī
nistratonem ipam interdicim⁹ in his scriptis. criminaqz p̄missa
p̄tra eū sup mala administratiōe symoniacā z dilapidatiōe noto
ria ac et mala vita eccliaz ipam scādalizante put p̄mittit⁹ p̄posita
notoria existere. ac de z sup eis tanqz de z sup notorijs proceden
dum fore z procedi debere ad finem eij cendi eum a papatu pro
ut iuris fuerit declaram⁹. Quocirca vos z quēlibet vestrū i doz
mino exhortamur vobisqz et vestrū cuiuslibet in p̄tute sacre obedī
entse z sub pena fautorie dicti scismatis tenore p̄sentū districte i
hibem⁹ ne vos seu aliqz vestrū cuiuscūqz p̄ditiōis stat⁹ grad⁹ seu
dignitatis etiam si regalis cardinalat⁹ patriarchalis archiep̄alis
ep̄alis seu alteri⁹ cuiuscūqz eccliaſtice vl⁹ seclari⁹ existat dicto dño
Johāni pape ab oī administratiōe papali p̄ nos vt p̄mittit⁹ iuste
suspeō p̄tra dictā nraz suspensionis sententiam de cetero directe
vel indirecte obediat pareat intendat: aut de bonis rebus iuris

sen alijs emolumentis roman. ecclie ex quacūq; causa debitis et ad eū ac papatū pertinentibus et spectantibus quibus modo respondeat, decernentes ex nūc contra facientes sciēter contrariū tanq; contra fautores dicit scilicet eiusq; dñi Johānis pape fautores et sequaces ad penas iuris et alias ut fuerit rōnis auctoritate bul. sancte synodi fore procedendū necnō irritū et inane quicquid a quocūq; quibus auctoritate sciēter vel ignorāter in hūiū contrigerit attentari. Datū Cōstan. pūctie Bagūtiū. in sessione publica i ecclia maiori solēniter celebrata die martij. xliij. mēsis Maij. Anno dñi. M. cccc. xxv. Indictione octava Pontificat. p. f. dñi pape. xliij. anno qnto.

Sessio vndecima.

Die sabbati. xxv. mensis

Die supradicti fuit tenta sessio generalis in ecclesia maiori Cōstantien. supradicta in q̄ p̄sidebat reuerendissimus p̄f. dñs Iohes eps Hostien. et erat ibidē p̄ns serenissimus p̄nceps dñs Sigismūd. roma. et Hungar. rex i insignijs regalibus cū nobilibus suis sibi ministrantibus. in q̄ q̄dē fuit cātata missa de spū s̄cto p̄ reuerendū patrē dñm ep̄m Alrabaten. Qua cantata legebā letante et alia i sessionibus fieri solita. His autē pactis dñs Andreas elect. p̄ofnanien. legebat articulos formatos h̄ dictū Iohes papā et Berthold. wildingen. auditor i sūma dixit et declaravit si articulus erat p̄bat. exponēs p̄ tot testes cū eorū q̄ntitate et dignitate. q̄b; articulis et sūmario attestatōez expositis fuit ad instātia p̄motoris cōmissū deputatis ad portandū dictos articulos pape: et sūmarie ad respōdēdū eisde; deundē vltē; citandū ad audiendā sūmaz ad primā sessionē. Post hec autē fuit petitiū p̄ procuratorē ecclie an placeret omnibus q̄ fieret processus iuxta p̄ eum petita. et p̄mo domin. Johānes episcopus Hostien. pro collegio et seipso q̄ placeret. Subsequēter existētes in ambo. ne videlicet archiep̄s Vedolancien. pro natiōe italica Andreas p̄ofnanien. electus pro natiōe germanica abbas sancti Lupi. pro natiōe gallicana Thomas Polteñ. p̄thonorarius. pro natiōe anglicana ruderit placet. et vltē; p̄ totū synodi supposita re

Sessio XII

Sponsū fuit, placet, quibus sic pactis Idem Andreas elect⁹ Posna-
nien⁹, quoddā decretū p approbatiōe scripturarū z deputatiōis
legebat z publicabat cul⁹ senoz sequit⁹ z est talis.

Decretū deputatiōis notariorū.

Item cōstituit z deputat et ordinat dicta facta synod⁹ p
quolibet natione unū pthonotarū videlz p natione
gallicana Johem de Trembleyo; Pro natiōe italica Jacobum
Podin de Janua; Pro natiōe germanica Hermānuz dwerck;
Pro natiōe anglicana Thomā Plū.

Item notarios nationū, videlz p natiōe gallicana D^o
chaelē Bolsonis, z Johes Strandi; Pro natiōe ita-
lica Bartholomeū de Bnostis z Johem Azel; Pro germanica
natiōe Sūpertū fabri z Blseleū fontentē. Et p natiōe anglicana
Guilhelmū Porezell, q⁹ dat auctoritatē z plenariā p⁹tem oīa
z singula i sacro p⁹nti cōstitūtiōe, p⁹clio dicta acta actūata p⁹mul-
gata lecta petita z oīa alia q⁹cūq; gesta z facta: z oīa q⁹cūq; i poste-
rū dicēda agēda actūada p⁹mulgāda publicāda legēda petēda: z
q⁹cūq; i z p dicto sacro p⁹clio: z ad dictū sacrum p⁹clium quomodoli-
bet p⁹tinētia factēda pagēda i formā publicā redigēdi z als con-
scribēdi: appbatq; dicta facta synodus oīa z singula p ipos p⁹tho-
notarios z notarios in dicto sacro p⁹clio, z ad ipm sacrum p⁹clium
quomodolibet p⁹tinētia p⁹scripra z tā in publicā formā q⁹ alias i scri-
ptis seu actis quomodocūq; redacta vsq; nūc sub quibuscūq; ver-
bis p dictū sacrum p⁹clium fuerint statuta decreta ordinata p⁹nūclat-
ta z quomodolibet diffinita, quo decreto lecto fuit petitū p p⁹cur-
ratorē an placeret p⁹nūclatū extitit: fuitq; respōsū p p⁹sidētē
sessiōis hmoi⁹ et etiā q⁹ttuor p⁹sidētes q⁹ttuor nationū, et deinde
p totius synodi supposita p q⁹bum: placet.

Sessio duodecima in q⁹ cōmissarij ad Johes papā fecerunt
relationē z lata fuit sentētia diffinitiva p⁹tra ipm.

De mercurii. xxix. mēsis
Dij. sup⁹dicti fuit sessio general⁹ i eccl⁹ia maiori Con-
stāntiē, in q⁹ p⁹sidebat reuerēdissim⁹ p⁹ d⁹s Johes ep⁹s

Hostien. cardinalis vtiariē. p̄te serenissimo p̄ncipe Sigismū^o
do roman. rege insignijs regalibz cū suis nobilibz i eisdē sibi ful
entibz fuit decātatuz officū missē de sp̄sācto p̄ dñm patriarchā
anthlocenū. quo cōpleto dicebant letante rē. vt moysi ē. Quibz
pactis fuit facta relatio a legat̄z r̄ nūcijs missis ad Johem papā
p̄ organū dñi Johis ep̄i vau ren. quēadmodū articulis r̄ attestā
tiōibz p̄tētis i p̄cessu sacri Cōstātien. scilij 3 ip̄m dñm Johēz pa
pā eidē exhibitis offerēdo ex pte p̄ciliij ip̄ius si qd vellet opponere
qd libere posset. Itē intīmato eidē termino ad p̄ferēdū sniaz qd re
spondisset p̄bo se p̄ dei ecclia r̄ ei v̄ntione plura fecisse etiaz añq̄
fuisset in papā assupt̄z r̄ añ dicit̄ p̄ciliij Cōstātien. inchoatōez in
q̄ etiā obtulit liberā papat̄ sul cessione: r̄ q̄ turpiter si de recessē
rat bene recognoscebat. maluissetqz illa die sine anie sue p̄iudictio
mortu^o esse q̄z ita turpiter se recessisse. q̄qz 3 p̄cessū sacri. p̄ciliij nul
lam defensionē facere volebat: s̄z prout p̄ cedulaz sua manu sub
scriptā datā cardinalibz q̄ ad eū venerāt p̄tinebāt: vouebat r̄ p̄
sentialiter p̄mittebat stare ac se in oibz p̄formare om̄i ordinatiōt
deklaratiōt r̄ determinatiōt dicti sacri p̄ciliij: ac insup omnimodū
p̄cessū p̄ idē cōciliū 3 eundē habitū ratificabat asserēs q̄ nō ali
ter voluit p̄dictis articulis respōdere: affirmās p̄ciliū Cōstātien.
sacratissimū eē errareqz nō posse. ac cōciliij Pisan̄ p̄tinuatiū. r̄ q̄
ip̄i sacro Cōstātien. scillo nūq̄ p̄tradere vellet. etiā si in Bono
nia aut als quouis loco si maḡ accepto p̄sonalit̄ iā esset cū id si
bi min^o nō eēt q̄ publice fateri se i papatu nullū ius h̄ie. De snia
aut ferenda qd sūme sibi placeret vt q̄sāto lata eidē referret: quā
om̄i reuerētia etiā cū birret̄ sul depositiōe recipet et eā q̄ntū in se
foret cōfirmaret ratificaret approbaret r̄ emulgaret put dictū p̄
cessū ac oia 3 ip̄m in p̄cilio gesta extūc ratificabat appabat r̄ cō
firmabat p̄mittebatqz 3 ea se aliq̄ processū t̄pis non venire. Pre
dicta relatiōe cōpleta reuerēdus p̄r dñs ep̄s Trebaten. legebat
sniaz diffinitiuā p̄tra Johem papā. xxiij. ac p̄stitutiōes quasda
quoz tenores sequunt̄ hoc modo.

Q̄ nō procedatur ad electionē pape si p̄tingat
sedem vacare sine expresso p̄sensu p̄ciliij.

Sacrosancta generalis Con

stantienſis ſynodus eccliam catholicam repræſentans ad extirpationem præſentis ſchiſmatis et erroris ecclieq; reformationez in capite et in membris faciendâ in ſpûſancto legitime cõgregata ad facultatis et liberius et vtiliꝝ vniꝝ ecclie ꝑſequendâ pronunciat decernit ſtatuit et ordinat vt ſi cõtingat ſedem aplicam quouis modo vacare in ꝑma vacatiõẽ ad electiõẽ futurũ ſummi ꝑõnificis nullo modo procedat ſine deliberatiõẽ et ꝑſenſu huius ſacri generalis ꝑciliũ: et ſi ꝑtrariũ fieret fit ipõ facto irritũ et inane auctoritate dicti ſacri ꝑciliũ: nulluſq; electũ ꝑ hõ decretũ in papã recipiat nec illi vt pape quomodolibet adhereat vel obediat ſub pena ſuntoꝝ rite dicti ſchiſmatis et maledictiõis eterne. puniantq; hoc caſu electus et electus ſi ꝑſentiat ac illi adherentes penis ꝑ hoc ſacri ꝑciliũ ordinãtis. Suspenditq; dicta ſacra ſynodus ꝑ bono vniõnis ecclie oia iura poſitiua etiã in ꝑciliũ generalib; edita et ipõꝝ rum ſtatuta ordinatiões ꝑſtitutiones et ꝑſuetudines ꝑuilegia q; buſcuq; cõceſſa et penas ꝑtra quocũq; editas inq;ſtu effectũ dicti decreti impedire poſſent quoq; modo.

Sententiã diffinitiuã ꝑtra Johẽ papã. xxiij.

In nomine ſacte et indiuidue trinitatis ꝑtris et filiũ et ſpûſſancti amẽ. Sacroſacra general' ſynodus Conſtantienſis. in ſpûſancto legitime cõgregata: inuocato xꝑi nomine ſolũ deũ ꝑ oculis habẽs viſis articulis in hac cauſa ꝑ dñm Johẽ papã. xxiij. format' et oblatiſ ac ꝑbatõib; eorũdẽ factis eiũdẽ ſubmiſſiõẽ ſpõtanẽã vna cũ toto ꝑceſſu hui' cauſe habita matura deliberatiõẽ ſup eiũdẽ ꝑ hãc ſententiã diffinitiuãz quã fert in hiſ ſcriptis ꝑonuñciat decernit et declarat reſeſũ ꝑ ꝑfatum doctõrũ Johannẽ papã. xxiij. ab hac ciuitate Conſtantienſi. et dicto ſacro Conſtan. concilio generali clauſtine et de nocte hora ſuſpecta in habitu diſſimilato et indecenti factum fuiſſe et eſſe illicitũ ecclie del et dicto cõcilio notorie ſcãdalõſũ. pacis et vniõnis ecclie turbatiũ et impeditiũ: ſchiſmatis inueterati nutritiũ a voto ꝑomiſſoꝝum et iuramento ꝑ ipm dñm Johẽ papã deo et ecclie et huic ſacro ꝑcilio ꝑſtitis dirimatiũ. ipm q; dñm Johẽ ſymoniacũ notoriũ bonoꝝũq; et iuriũ nedũ romanũ. ſz aliaz eccliarũ pluriũ. et alioꝝ locoꝝũ ꝑioꝝũ dilapidatoꝝẽ notoriũ: malumq;

spiritualium et temporalium ecclesie administratorem et dispensatorem
fuisse et esse suis detestabilibus inhonestis vitiis et moribus ecclesiarum dei et
populi christianum notorie scandalizante ante eius assumpsit ad papatum et
post versus ad ista tempora. quibus per premissa ecclesiarum dei et populum chris-
tianum notorie scandalizasse et scandalizare: postquam monitiones debi-
tas et charitativas iteratis et crebris vicibus eidem factas in premissis
malis pertinaciter perseuerasse sequens et hinc notorie incorrigibilis reddi-
disse ipsiusque pro premissis et alia crimina in processu dicte cause in eum de-
ducta et contenta tamquam indignum et inutile et danosum a papatu et omni
eius administratione spirituali et temporalis amouendum: priuandum: et deponen-
dum fore. Et cum dicta sancta synodus amoueret priuaret et deponeret vni-
uersos et singulos christianos cuiuscumque status dignitatis vel condi-
tionis existant: ab eius obedientia fidelitate et iuramento absolutos de-
clarando, inhibendo in super vniuersis christianis fidelibus ne eundem premissis
a papatu sic depositum de cetero in papam nominent: aut illi tamquam pa-
pe adhereant: seu quocumque modo obediant. Et nihilominus ex certa scientia et de-
plentudine preteritis supplet dicta synodus scilicet omnes et singulos defectus
si qui forsitan in premissis aut aliquo premissorum interuenerunt eumque
ad statum et morandam in aliquo bono loco et honesto sub custodia iura
serenissimi principis domini Sigismundi Romanorum et Hungarie etc. regis vni-
uersalis ecclesie aduocati: et defensoris deuotissimi nomine dicti sacri
generalis concilii quondam dicto sacro concilio generali pro bono vniuersalis
ecclesie dei videbitur ordinandum fore: et eadem sententia ordinat alias pro pe-
nas que per dicta crimina et excessus inferri deberent iuxta canonicas sa-
crosanctas dicti concilii arbitrio suo reseruat declarandas et instigen-
das secundum quod rigor iusticie vel misericordie ratio suadebit.

Quod neuter pretendunt reeligat in papam.

Item Statuit decernit et ordinat dicta sancta synodus pro
bono vniuersalis ecclesie dei quod nullo unquam tempore re-
eligat in papam dominus Balthesar Costa nuper Johannes papa
xxij. nec Angelus Corario Gregorius. xxij. nec Petrus de luna. Bndl
et. xxij. in suis obedientibus sic notari. et si contra fuerit id sit ipso facto
irritum et inane: nullusque cuiuscumque dignitatis vel preeminentie. etiam si im-
periali: regali: cardinalatus vel pontificali dignitate prefulgeat eis vel
eorum alteri contra hoc decretum nullo unquam tempore obediatur seu adhere-
at sub pena fauoris dicti scismatis et maledictionis eterne ad quoslibet

Sessio XIII

psumptores si qui in posterū fuerint etiam cū inuocatione brachij
secularis et alijs rigide pcedat, Datum Constantiā, puincte Ma-
guntinū, in sessione publica in maiori ecclia solēniter celebrata die
mercurij, 29. mensis Maij, Anno dñi, M. cccc. xv. Indictioe, 8.

Pro iudicibz q̄ vocent̄ plati absentes.

Item decernit dicta sancta synodus q̄ quatuor gñales
iudices deputari debeant vocare platos absentes
ad synodū et punire nō venientes put eis de iure et fm̄ deū videbit̄
tur expedire, Datum etc.

Quibz sic vt̄ p̄mittit̄ lect̄ dñs Johes Eps hostien̄, p̄sident̄ po-
suit q̄ si aliquis esset ibidē p̄s dicte sine diffinitive p̄dicere vo-
lens seu eius p̄nūciationē surgeret et diceret et in casu q̄ nō dixerit
habebit talis p̄sentēte Tūc nemie m̄dēte sine loquēte: ipse dñs
hostien̄, hūit r̄ndere noīe collegij cardinaliū q̄ placz, Deinde sp̄s
cōmissarij in ambone q̄libz p̄ natōe sua vīz Johes p̄tarcha an-
tochenus p̄ natōe gallicana, Nicolaus Hosburgen̄, p̄ germa-
nica Anthonius epus Concordiā, p̄ natione italiana, Et patri-
us p̄ natione anglica placet responderūt.

Sessio tredecima.

De sabbati quindecima mensis Junij

anno a natiuitate dñi, M.
cccc. xv. Indictione, vij. sessio generalis in ecclia ma-
iori Constantien̄, in qua fuit cantatū officium misse
de beata virgine maria p̄ Reuerendū p̄rem dñm Jo-

hannem luthonustē, Quo completo legebantur letante etc. mo-
re altarum sessio nū p̄te ibidēz serenissimo p̄ncipe, F. Romanū
et hungarie etc. rege, p̄sidente in eadē sessione Reuerendissimus
p̄ dñs Johes eps hostien̄, cardinal' vīuarieñ, Ex deputatione
ip̄o ipsius synodi archiep̄s Mediolan̄, legebat q̄sdā ordinationes
et decreta de cetero in romana ecclia tenenda et obseruanda q̄rū
tenores inferius sequunt̄ in hūc modū.

In noīe sancte et indissolue trinitatis p. et fi. et ff. Amen
Cum in nōnullis m̄sidi p̄sibz q̄daz temerarie
asserere p̄sumat̄ p̄lm̄ xp̄lanū debere sac̄m eucharistie sub vtraqz
panis et vini sp̄e suscipere et nō solū sub sp̄e panis sed etia sub sp̄e vi

D

Bessio XIII

nl pplm laicū passim cōscent etiā post cenā vel alias non seini z
cōicandū esse p̄tinaciter asseruerunt z laudabilē ecclie p̄suetudī
nē rōnabilr̄ approbatā quā tāq̄ sacrilegā dānabilr̄ reprobare cor
nant. huc est q̄ hoc p̄ns p̄ciliū sacz gnale Constañ. in sp̄sū sancto
legitime p̄gregatū aduersus hunc errozē salutē fidelīū p̄uidere sa
tagēs matura pluriū doctoz tā diuini q̄ hūani iuris deliberatio
ne p̄habita declarat decernit z diffinit q̄ licz christus post cenam
instituerit z suis discipulis admistrauerit sub ytraq̄ specie panis
z vini h̄ venerabile sacm̄. tñ hoc nō obstante sacroz canonū au
toritas laudabilis z approbata p̄suetudo ecclie f̄uauit z f̄uat q̄
hmōi sacm̄ nō dz p̄fici post cenā neq̄ a fidelibz recipi nō seiniis
nisi ī casu infirmitatis aut alterius necessitatis a iuroz el ecclia cō
cesso vl̄ admisso. Et sicut hec p̄suetudo ad euitandū aliqua p̄icu
la z scandala rōnabilr̄ introducta q̄ licz in p̄mitiua ecclia hmōi
sacm̄ recipit a fidelibz sub ytraq̄ sp̄e: postea a p̄ficiētibz sub ytra
q̄: z a laicis tm̄mō sub sp̄e panis suscipiat. cū firmissime credēdū
sit: z nullatenus dubitandū ītegrū xp̄i corpus z sanguinē tā sub
sp̄e panis q̄ sub sp̄e vini veracit̄ p̄tinere. Unde cū hmōi p̄suetudo
ab ecclia z sc̄tis patribz rōnabilr̄ introducta z diutissime obfua
ta sit: h̄nda est p̄ lege quā nō lz reprobare aut sine ecclie auctori
tate p̄ libito mutare. Quapropter d̄icere q̄ h̄ac p̄suetudinē aut legē
obfuaire sit sacrilegū aut illicitū censeri debet erroneū. z p̄tinaciter
asserentes oppositū p̄missoz tāq̄ heretici arcendi sūt z grauiē pu
niendi p̄ diocesanos locoz seu officiales eoz aut inq̄sitores here
tice p̄uitatis in regnis seu puincijs in q̄bz h̄ decretū aliquid fuerit
forfan attentatū aut p̄sūptū iuxta canonicas z legētiās sanctiōes
in fauorē catholice fidei z hereticos z eoz fauozores salubrit̄ adin
uenias.

Nullus p̄sbyter sub pena excoicationis cōscent
pplm sub ytraq̄ specie panis z vini.

Item ipsa sancta synod̄ decernit z declarat sup̄ ista ma
teria reuerēdissimis in xp̄o p̄ribz z dñis p̄iarchis
p̄matibz archiep̄is ep̄is z eoz in sp̄sualibz vicarijs vbilibet p̄stin
tis p̄cessus esse dirigendos. in q̄bz eis cōmittat z mandet auctori
tate huius sacri p̄ciliū sub pena excoicationis vt effectualr̄ puniat
z h̄ decretūz excedentes eos q̄ cōicando pplm sub ytraq̄ sp̄e p̄a

Sessione XIII

nis et vini exhortauerit: et sic faciendum esse suscipiat inlicita eis, pro modo
culpe penitentia salutari. Qui propter ex illis ad penitentiam redire non curauerunt
sunt a iudicio indurato per censuras ecclesiasticas per eos ut heretici sunt conder
cendi. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.
Quibus lectis magister Johannes de scribanis et magister Henricus de Piero
promotores petierunt iudicari per dominum imperatorem cardinales et ceteros
platos an placeret. Presidens autem dominus Hostienensis, iudicium noie colle
git cardinalium, placet. Sic rex Roma. Sic successiue reueredissimi
mi presides domini episcopi Antonius recordienensis, per italiana, Stephanus do
leus, per Galliana, Nicolaus merseburgenensis, per germanica, et Patri
cius cartagenensis, per anglicana in ambone exites iudicauerunt placet.

Sessione quattadecima in qua Carolus de malatesta, re
nuncianus papatus noie domini Gregorii duodecimi.

Anno a natiuitate domini, M. cccc. xv. Apri
ca sede vacante regnanteque se
renissimo et inuictissimo principe domino Sigismundo Ro
ma, et hungarie rege, Regnoz suoz anno hungarie
xxxix, Romane electionis quinto, Coronationis pro primo, die autem Jo
uis quarta mensis Julij fuit tertia sessio generalis per synodum Constantiam
in ecclesia cathedrali Constantiam, super dicta, parte ibidem dicto serenissimo
domino Sigismundo Ro, et hungarie rege, cum insignijs regalibus
et nobilibus sibi in his fuerunt vice dominus Lodouico comiti palatis
no rheni, in pomo sine mundo, Henrico duce bavarie in ense, Fris
derico Burgho nurnbergensi in ceptro, et Andrea filio Suen
le barone de hungaria in corona multitransibus ceterisque principibus in
numero copiosa. Presentibus ibidem reuerendissimis patribus Johanne episcopo
Hostienensis, viuariensis, cardinali, Angelo landeni, Jordano de vici
nis ceterisque cardinalibus Patriarchis archiepiscopis episcopis
abbatibus et alijs patribus in copiosa multitudine. In cuius quo
dam sessionis principio prefatus dominus Roma, rex, indutus vestibus
regalibus recessit de sua sede solita et transiit ad aliam sedem possi
tam in fronte aliarum tanquam presidens, per tunc in concilio Johanne
domino triti, Sixti cardinali ragusino, et Carolo de malatesta, do
micello Ariminensi procuratoribus domini Angeli Cozzario
Gregorio, duodecimi, in sua obedientia nuncupati ad auctorizandum

Bessio XIII

pellū 2 cedendū papatū noīe dicit Gregorij sedētib; iuxta reges
in quodā banco respiciēte versus pgregationē synodi Costan.
Deinde cantatis antipha Veni sancte spūs, ac hymno Veni cre
ator spūs dictaq; collecta de pace p dñm cancellariū cardinalem
Uuarieñ, subsequēte p venerabilē virū dñm Job venger pbo
notariū dñi Ludouici comitis palatini lecte fuerūt due bulle sez
quentis tenoris.

Gregorius eps suus fuoz dei dilectis filijs Johi
triti sc̄i Sini p̄bio cardinali aplice ses
dis legato 2 Johi in p̄tarchaz Costanti nopolitanū electo n̄ris
2 eiusdē sedis n̄ficijs, Et venerabili fratri wernero archiepo tres
uerenē necnō nobillib; vir̄ Ludouico comiti palatino Heno 2 Ca
rolo de malareff, domicello arminenē, in puincia Romandiole
p nob 2 sc̄a romana eccl̄ia rectori S, 2 aplice dei bñ, Terrenas
affectiōes tenebrare hūanas pstat liberandas p modulo lumina
tōis cū lux illa q̄ dicit, Ego sū lux mūdi se lūmantē oñdit: 2 p q̄n
to terreno detinent affectu minus illius splendorem ptingūt in q̄
edocemur errore cauendū: amorēq; rectū seq̄ndū vt viā om̄ia ad
illā pacē q̄ ē cū deo hōi mortali felicit̄ pferenda q̄ quā negare nō
possumus ip̄os errores cōmissos circa papatū nosq; aduersan
tūz astutijs repulsos ad pacē 2 eccl̄ie xp̄i clar̄ statū p viā renūcia
tionis p pgressu firmiē desiderantes vt cū spes aliq̄ scintillaret oc
currim; ergōdo Ex eodē igit affectu p̄tinuato intellecta puidēs
tia regia cum affectione concordī ad eccl̄ie pacē cū natōib; q̄s vo
cauit ad ciuitatē Constan, ex hilarati libenti aīo p̄mpti sumus vt
semp fuim; p extirpatōe horrendoz sc̄sinatū 2 aēgra vntione me
rito optanda 2 p̄ficienda dimittere libere papatū, quīs nob clarū
tā ex titulo sancte mēorie vrbani, vi, p̄decessor; n̄ri 2 canonica n̄ra
electione q̄ clarissime ex n̄ra puritate cū efficacī volūtatē 2 recta
Quapropt̄ potius 2 alti; rē ip̄am 2 effectū q̄ intendit̄ serenitatis
regie cor mentē anīmū 2 opa post sui aduētū ad Constan, fructuo
sa aduertētes q̄q; extrinsecus quis artificio demonstrauit 2 p̄fide
tes exinde de eius serenitatis dispositiōe deo grata 2 in eo sperātes
cū res gerit q̄ serenitatē eandē diriget in agēdis 2 nos etiā q̄ p p
missoz effectū istis ibidē 2 vt possitis in p̄dictis efficere meli; 2 va
lere q̄ efficaciorē p̄tātē a nobis p̄stiterit vos h̄re nobis seu illis ex

Bessio XIII

nobis q̄ ubi illi interfuerint congregatiōz ipsaz inq̄ntū p̄ dictā ser-
nitatē regiā z nō Baldesare se nūcupari facentē Johem. xxiij. vo-
catā vice nostra ad p̄dictoz effectū notādū z auctorizandū in ḡna
le p̄ aliū: remota tñ om̄inō dicit Balthesars p̄sidentia z p̄sentia ab
eisdē: necnō oīa q̄ postq̄ sic feceritis disponēt p̄ v̄a reintegratiōe
ac vnione ecclie ac p̄fatorz sc̄ismatū extirpatōe p̄ congregatiōz eā-
dē: remotis: vt p̄mittit p̄sidentia z p̄senta dicit Balthesars vice n̄ra
sūt auctorizandū z p̄firmandū plenā z liberā de plenitudine p̄tatis
p̄cedimus tenore p̄sentis facultatē. Datū ariminij. iij. idus Mar-
tij. Pontificatus nostri anno nono.

Gregorius ep̄us seruus seruoꝝ dei dilecto filio no-
bili viro Carolo de malatestis, domicelo
lo arimineni. In p̄nuicta n̄ra Romandiole p̄ nobis r. s. Ro. ecclie
sua rectori Salutē z aplicā b̄ndictionē. Cū ad laudē oīpotentis
dei z bonū ecclie sue. s. p̄ vnione reintegratiōe z pace christianoꝝ
z sc̄ismatū extirpatione p̄chdolor nūc v̄gentū v̄tra alios nunci-
os n̄ros te tanq̄ n̄ram ad maiestātē regiā Constan. p̄sonalr̄ desti-
nemus nos volentes p̄iter z optantes vt eo p̄fectus p̄ficere va-
leas in p̄missis q̄ maiori fueris auctoritate munitus. tibi cū subor-
dinata sit renūctatio canonice z certe electiōi vn̄ci futuri summi
pontificis z alia etiā necessaria habeant interuenire. pro p̄dictoz
effectu salubriter p̄sequēdo tibi p̄ueniēdo: aut illis cū q̄b̄ tue p̄-
uidētie videb̄t expedire modis p̄gruis z opportunis tractandū
p̄acticandū z p̄cludendū q̄ tibi v̄isa fuerint v̄tilia z necessaria. ad
p̄dicta: etiā si fuerint talia que mandata alia z tibi data excede-
rent q̄ntūcūq̄ z mandatū exigent specificū z speciale. Et si aliq̄
videb̄t tibi magis p̄uenire p̄sone ecclie illa expediri facien-
dū p̄ p̄sonā ecclie quā elegeris z ei sic electe et iuxta tuā dispo-
sitionē facture p̄ntis tenore de plenitudine aplicē p̄tatis plenam
z liberā p̄cedimus facultatē. Datū ariminij. iij. idus Martij. Pō-
tificatus nostri anno nono. Quibus bullis lectis dñs Carolus
put in eisdē p̄tinebat h̄is maiorē auctoritatē q̄ ceteri cōmissit p̄fa-
to dño Johi dñici cardinali vices suas ad auctorizandū z appro-
bandū dicitū p̄ aliū. Quā cōmissione in se receptis facta breui col-
latōe cū thēmate D̄s vnānimes in oīone estote: auctorizauit p̄ci-
lium put in cedula tenore sequentis.

Session XIII

Cedula auctorisationis concilij.

Quia sanctissimus dominus dominus Gregorius papa. xij. audiuit in-
bul^o sancte congregatiois p^o gnali concilio Constantiensi in christi nomine con-
gregata. Idcirco idem dominus noster audius ecclesiastice unionis et refor-
mationis et extirpationis hereticę punitatis commissionem fecit. put in
eis de litteris tunc lectis dominos. scilicet Petrum. Luce. quod de commissione et ma-
dati vigore Johannes misericordie diuina etc. Sixtus presbyter cardis
nalis Ragusinus vulgariter nuncupatus p^o me et collegis meis in
hac parte hic existens. in nomine patris et filij et filii auctoritate domini nostri pa-
pe quantum ad eundem spectat: ut predicta sancta unio reformatio et her-
retice punitatis extirpatione deo auctore meliorem sortiantur effectum: et
ut sub diuersorum professione pastorum discedentes christianissimi in unitate
telecte misericordie ecclesie et charitatis vinculo coniungantur istud sacrum concilium
generale conuocet: et omnia per ipsum agenda auctoritate et confirmatio iuxta mo-
dum formam et put in litteris domini nostri nunc lectis plenius continetur.

His autem pactis reuerendissimus pater dominus Bartholomaeus archiepiscopus
mediolanensis. legebat capitula et ordinationes preceptas per concilium Con-
stantiense. tenores vero dictorum capitulorum sequuntur et sunt tales.

Cum principium cuiuslibet rei potissima pars sit ut principium decens et
amabile deo et possibilis ecclesie reintegratio fiat. Sacrosancta ge-
neralis synodus Constantiensi in spiritu legitime congregata ecclesiam
catholicam reprensans: ut iste due obedientie videlicet illa que profertur Johes
xvij. olim fuisse papam. Et illa que profertur dominum Gregorium. esse papam
uniantur unum alteri: et altera alteri coniungantur sub capite christo dictas
conuocatione auctorisatione approbatione et confirmatione nomine illius
domini qui in sua obedientia dicitur Gregorius. nunc factas quantum ad ipsum
spectare videtur: quod abundans ad certitudinem per bona cautela nemi-
nocet: sed omnibus predest in omnibus et per omnia admittit et amodo has
supradictas obedientias coniunctas unitas esse decernit et declarat
in uno corpore domini nostri iesu christi et huiusmodi sacri vobis concilij genera-
lis in nomine patris et filij et spiritus sancti. Tolluntur processus et ca. in duabus
obedientijs hinc inde decreti occasione scilicet.

Aliud capitulum.

Sacrosancta synodus generalis Constantiensi. etc. Pro
maiori pace et securitate unionis ecclesie

Bessio XIII

clesie oēs et singulos p̄cessus censuras penas et s̄nias ī olim vocati
Joh̄is et eius q̄ d̄: Grego. xij. obedientijs iā p̄iunctis occasione
v̄l ex cā sc̄s̄matis h̄inc v̄l inde latas decretas p̄mulgatas seu ful
minatas et oēm exinde p̄tractā maculā sine notā iuris aut facti q̄
ad easdē obedientias tollit abolet et irritat atq; cassat. Om̄s q̄ et
singulas p̄sonas dictarū obedientiarū cuiuscūq; p̄ditōis vel sex
existāt in statib; dignitatib; et officijs q̄ al̄s canonice seu rōnabilr
tenēt possident et exercent ad abūdantē cautelā habilitat: et cū eis
q̄ntū opportunū fuerit aut indigent dispensat hec sc̄ta synodus ex
certis bonis respectib; statuit et ordinat q̄ p̄ notarios q̄ de p̄mis
sis rogabunt instrumentis p̄ eos p̄ficiēdis nulla fiat mentio de ro
mano pontifice vel sede ap̄lica. Sed de anno regnoz sereniss̄imi
p̄ncipis d̄ni Sigismūdi Ro. et Hun. rē. regis. et hoc vsq; ad cessā
onem inclusiue. His deniq; lectis dictus d̄ns Joh̄es d̄n̄s car
dinalis ragusinus p̄ cardinales s̄istentes in p̄cllio receptus est ad
osculū pacis et collocatus ē inter Franciscū venetiarū. et anthoniū
aquilegiē. p̄b̄ios cardiales. fuitq; p̄sequēter cantata missa de sp̄i
sancto p̄ d̄n̄m almanū cardinalē p̄santū cū s̄mone ad clez. et post
modū missē officio finito accessit locū p̄sidentie dictus d̄ns reue
rendiss̄imus Joh̄es ep̄s Hostien. cardinalis v̄tuarien. fuitq; dis
cū officiū letaniarū altaz more sessionū cū euāgelio. Si q̄s venit
ad me et nō odit p̄cem suā rē. Et dictus d̄ns Job yenner legebat
bullā dicti d̄ni Grego. ad cessionē papatus tenoris sequētis.

Procuratorium ad renūciandum rē.

Gregorius ep̄us seruus seruoꝝ dei dilecto filio nobi
li viro Carolo de malatesti. domicello
ariminen. in p̄uincia Romandiole p̄ nobis r. s. Ro. eccl̄ia recto
ri Salutē et ap̄licas b̄nd̄. Diuina gra dirigēte fideliter et pure co
nati fuimus ab ip̄o initio nostre assumptionis sc̄isma extirpare et
ecclesiā deducere ad clarū et pacificū statū integraliter et vt debu
mus et volumus et p̄tinue cū potuimus aduertere oportunitatē
faciendī efficaci voluntate adhibuimus diligentī nr̄am: sed flu
tus diuersaz cupiditatū tenebrarū a timore altissimi alienaz mul
tis et varijs inuolutionibus facto p̄posito obstiterunt et per v̄las
duras multiplici delicto astrictos incidere cōpulerūt. Et cum nu
per v̄r̄similit̄ dubitaremus grauiora p̄parari recenter recepim̄.

Beſſio XIII

de celo lumē aperiri: et reglā maiestates p̄ maturos p̄cessus pura
mente ad lucē et pacē integrā christianoz sc̄smatis de celo repul-
sis desideria p̄uenire corruptis affectib⁹ obuiando et rectas vias
oprando de q̄b⁹ gr̄as altissimo reddimus et ab eo leticiam suscipi-
mus sine cul⁹ gr̄a nullū rectū efficaciter fundamentū a qua q̄des
diuina gr̄a nō dubitamus tuā nobilitatē et aim fuisse et esse p̄stan-
ter directū. Cū ergo destinauerimus p̄stantiā ad eandē reglā ma-
iestate dilectos filios Johem t̄iti. s. Sixti p̄bim cardinale sedis
ap̄lice legatiū. et Johem in p̄tarchā p̄stantinopo. electum. n̄ os et
eiusdem sedis n̄ctos cū certis l̄tis et mandatis n̄ris fideliter p̄ce-
ptis fm̄ oportunitatē q̄ tunc v̄sdebat. Nūc vero spe bona p̄cepta
dilatato corde christianoz pacem et integrā vnionē in d̄no deside-
rantes tuā nobilitatē in qua plene p̄fidimus et charissimā vt p̄so-
nā n̄ram tenem⁹ duce d̄no ad reglā maiestate ipsam in Cōstantiā
destinamus vt animus tuus quē semp̄ inuenimus sacre vnionis
amatorē nobiscū leticia impleat. Et p̄terea ad p̄dicta oīa plena-
ria exequēda te q̄ etiā in ciuitate n̄ra Arimīnē. et in nōnullis pro-
nobis et eadē eccl̄ia in tp̄alib⁹ es v̄scarius oīni mō v̄sa iure et for-
ma q̄b⁹ mel⁹ fieri possit tenore p̄ntis de plenitudine ap̄lice p̄tatis
p̄curatorē n̄m facimus specialē dantes et p̄cedentes tibi et p̄cura-
tori n̄ro de plenitudine dicte ap̄lice p̄tatis oīnimodā plenā et libe-
rā facultatē n̄ro et dicte eccl̄ie noiē tractandi p̄curandi totalr̄ p̄clu-
dendi et effectualiter inducēdi sincerā et integrā vnionē eccl̄ie san-
cte dei p̄ oēm et quālibet rōnabile v̄sā p̄unctim et diuisim q̄ tibi p̄-
curatori n̄ro v̄sdebunt accommoda ac quōlibet opportuna. etiam si
forent maiora exp̄ssat⁹ et mandatiū exigerēt q̄ntūcūq̄ speciale et
q̄ nos ipse facere possemus si p̄sonalr̄ itereſsem⁹ p̄mittētes deo
et eccl̄ie. s. dei ratū gratū et firmū p̄petuo ir̄reuocabilr̄ bituri q̄cqd
p̄ te p̄curatorē n̄m actū gestū seu factū fuerit in p̄missis id facturū
dante d̄no inuolabilr̄ obseruari. p̄mittentes fide et sub testatōe
diuini iudicij q̄ p̄tatem h̄mōi tibi sic vt p̄p̄itit attributā et p̄cessā
reuocare nō intendimus nec reuocabimus te p̄bo publice vel oc-
culre et supplētes oēm defectū si q̄s in p̄nti mandato fuerit admis-
sus vel in eo aliqd est omissum. Datum arimī. vj. idus Martij.
Pontificatus n̄ri anno nono.

Qua cedula lecta d̄no Carolo leuans se dixit hec verba. Cū

Beſſio XIII

ſanctiſſimus dñs noſter Grego. papa duodecimus me ſuū pcuratorē pſtituerit ad cedēdū modo ⁊ forma put in ſuſſiſtis nūc lectis digiſcit ꝓtineri. Ego Carolus ſup dictus ſciēs intentionē dñi nri ſanctiſſimi Grego. pape. xij. fuiſſe ⁊ eſſe totalē ad reintegratio nē chꝛiſtianoꝝ ſi poſſit largiente dño fieri. ꝓn hoc oēm q̄ntū in eo eſt operā ꝓſtare ꝓ futurā papatus ceſſionē ꝓ ſe ⁊ ſuos ⁊ q̄dem ab oīmꝫ cauēat q̄ hoc ſctm ꝓpoſituz impedire poſſent aut differre ꝓ ꝓ ſacrū ꝓciliū declarari ⁊ determinari peto hūiliter ⁊ iſtanter vtrū ꝓ vnione eccleſie dei ⁊ totali reintegratio nē ꝓ dei grāꝫ pcuranda ſacro ꝓcilio vtile ⁊ expediens vſdeat q̄ noīe ꝓfati dñi pape fiat hic Coſtante ceſſio anteꝫ Flicā accedat ſeu an petrus de luna q̄ in ſua obedientia dī bñdictus cedere velit vñ nolit experiat Quibꝫ dictis ꝓfatus dñs archieꝓus mediolaneū. in ambone exteſus deputatus ꝓ ſynodū reſpondit in modū q̄ ſequit̄.

Concliu determinat q̄ vtile ⁊ expediens ē q̄ fiat hic in Coſtancia renunciatio.

Sacroſancta generalis ſynodus Coſtanti. determinat ⁊ declarat expediens ⁊ vtile fore ꝓ vnione. ſecleſie dei ⁊ totali reintegratio nē ꝓ dei grām pcuranda q̄ noīe illius dñi q̄ in ſua obedientia dicit Grego. xij. fiat hic in Coſtancia ceſſio anteꝫ Flicā accedat ſeu an Petrus de luna q̄ in ſua obedientia dicit Benedictus cedere velit vel nolit experiat. Subſequenter dicitur dñs archieꝓiſcopus mediolaneū. legit capitula que ſequunt̄.

Q̄ vacante ſede nō ꝓcedat ad electionē romani ꝓtiſſicis.

Sacroſancta generalis Coſtanti. ſynodus ad ſacellus liberius ⁊ vtilius integrā vnionē eccleſie ꝓſequendā ꝓnūciat ſtatute ⁊ ordinat q̄ ꝓteritu cuiuſcūꝫ ceſſionis aut vacationis ſedis aplice ſiue papatus durante ꝓnti ꝓcilio facte vel faciente ad electionē futuri ſūmi ꝓtiſſicis nullatenus ꝓcedat ſine deliberatione ⁊ ꝓſenſu huiꝫ ſacri gñalis concilij ⁊ ſi ꝓtrariū fieret ſit ipſo facto auctoritate huiꝫ ſacri ꝓciliij irritum ⁊ inane. nulluſꝫ electū ꝓtra hoc decretū in papā recipiat nec illi vt pape quoꝫmodo obediat ſub pena maledictionis ⁊ fauorice ſciliſmatis ꝓnꝫantꝫ in hoc caſu eligētes ⁊ electus ſi ꝓſentiat ac illi

Beſſio XIII

adherentes penis p hoc ſacrū ꝓcllū ordinādīs, Suspendit q̄s dī
cta ſancta ſynodus p bono vnionis ecclīe omīa iura poſitua in
ꝓcllīs gñalibz edita z ipſoz ſtatuta ordinatōes ꝓſuetudines z ꝓ
uilegia q̄buſcūq̄ ꝓceſſa: z penas ꝓ q̄ſcūq̄ editas inq̄ntū dīcti de
creti effectū impedīre poſſunt quoquo modo,

Electio ſūmī pontificis fiat mō z forma ꝓ ꝓcllū ordi
nandīs: z ꝓ ꝓcllū nō diſſoluat donec ſit facta electio: z
ꝓ ad ſ rex romanorū det operam,

Sacro ſancta gñalis Conſtan. ſynodus vt ecclīe ſancte
dei eo melius z ſincerius ꝓuideat ſtatuit z ordiat
ꝓnūciat z decernit: ꝓ primā electio romani pontificis fiat modo
forma loco z tpe z materia ꝓ ſacrū ꝓcllū ordinādīs, Et ꝓ idē ꝓcl
lū poſſit z valeat in futurū q̄ſcūq̄ ꝓſonas cuiuſcūq̄ ſtatus obediē
tīe ſunt aut fuerit ad electōz hmōl actiue z paſſiue z alios q̄ſcūq̄
actus ecclīaſticos z oīa alia opportuna: nō obſtātibz q̄buſcūq̄ ꝓ
ceſſibz ꝓēis aut ſentētijs habilitare recipe z deputare mō z forma
q̄bz etiā videbit̄ expedīre, ꝓ q̄ ſacrū ꝓcllū nō diſſoluat donec
electio hmōl fuerit celebrata, Exhortās dīcta ſctā ſynodus inuſ
ꝓſimū ꝓncipē dñm romanorū z hungarie regē ꝓſter z req̄rens q̄
tenus tāq̄ ꝓius ecclīe aduocatus z ſacrī ꝓcllīj deſenſor z ꝓtector
oēm ad hoc opam efficacit̄ impendat z verbo regto velle facere ſ
ꝓnūciat ac ſſas ſue maieltatis deſup fieri decernat,

Concllū omnia ꝓ Gregorū, xij, in ſua obedientia alias
canonice z rōnabilr̄ geſta approbat z ratificat,

Sacro ſancta gñalis ſynodus Conſtan. R. omīa z ſingu
la ꝓ illum dñm q̄ dī Greg. xij, in ſua reali obediē
tia ꝓſtica auctoritate mediate v̄l imediate als canonice z rōnabilr̄
hucūſq̄ geſta facta diſpenſata ordinata ꝓceſſa z indulta: z etiā
vſq̄ ad tps ſue noticie renūciatōis ꝓ eo faciende q̄d tps vltra mē
ſem poſt hmōl renūciatōnē volumus extēdi gerenda faciēda diſ
ſpenſanda ordinanda ꝓcedenda z indulgenda ex certa ſcientia ra
tificat z ex ſuperabundanti cautela ad certitudinē boni approbat
z firmat, ſtatuens z ordinans ꝓ ex cauſa vel occasione ſclimatis
vel cuiuſcūq̄ macule vel inhabilitatis ex eo ꝓuenientū nō vale

Sessio XIII

ant infringi vel extra ea excipi aut in dubiū reuocari nō obstantibus dispositionibus in contrarium facientibus.

Decretū q̄ nō reeligat Gregorius: nō esse factū ad ipsius Gregorij inhabilitatem.

Sacro sancta synodus ḡnālis Constañ. declarat statutū seu ordinatiōē factam alias p̄ illud sacrum cōciliū in quo inter alia cauetur q̄ ille dñs qui dicitur in sua obedientia Gregorius. xij. nullo vnq̄ tpe reeligatur in papā nō fuisse factum ad ipsius dñi Greg. inhabilitatem tanq̄ nō sit capax papatus: s̄ pro bono pacis ecclesie et futuris scandalis scrupulis et suspitionibus euitandis.

Cōciliū reseruat et facturū declarat q̄ p̄uidebit vbi duo vel plures in eodē titulo ex diuersis obedientijs concurrūt.

Item sacrosancta synodus Constañ. reseruat et se facturū declarat. vbi duo vel plures in eodem titulo ex diuersis obedientijs concurrunt q̄ sacrum cōciliū cū debita mansuetudine et rōnabili equitate: ita q̄ vna pars alia deterius nō tractabiliter vtriusq̄ obedientie honore q̄ntū fieri poterit saluo per se vel ad h̄ specialiter deputandos anteq̄ sepabit. p̄uidebit mō et tpe.

Cōciliū recipit et admittit in cardinales. cardinales dñi Gregorij pape. xij.

Item sacrosancta synodus Constañ. ex nunc immediate post cessionē seu renūciationē noīe illius dñi qui dicit Gregorius. xij. de papatu p̄ eundem faciendum ipm dñm Gregorij et ruerēdissimos in christo p̄res dños Anthonij ep̄m Portuen. Johem et̄. s. Sixti Sabrielem et̄. s. Clementis. Angelum et̄. sanctorum Petri et Marcelli. Blandellum et̄. s. Sabine psbyteros. et Petrum. s. Warle in cosmedin diaconū sue obedientie cardinales recipit et admittit: eosq̄ vt tales haberi vult: et ab omnibus venerari. necnō dignitate emolimento voce et alijs cardinaliū priuilegijs vt veros cardinales vti frui pariter et gaudere. Saluis tamen alijs constitutionibus et statutis in presenti Sessione promulgatis et inferius promulgandis de electione roma

Bessio XIII

ni pontificis facientibus mentionem.

¶ Officiarii domini Gregorii gaudeant eorum officijs.

Item sacrosancta synodus Constantiensi, etc. statuit et ordiat quod omnes officiales et curiales eiusdem domini qui dicitur Gregorius, in officijs et gradibus ipsorum alias canonice adeptis gaudeant: et ea rationabiliter administrarent prout alij officiales alterius in differente salvo ubi in aliquo officio mutus vel certus numerus de his secundum consuetudinem romane curie circa quod sacrum concilium sibi reservat prout videndum cum debita mansuetudine et rationabili equitate: ita quod vna per alia deterioribus non tractabitur vtriusque obedientie honore quantum fieri poterit se salvo pro se vel ad hoc specialiter deputandos antequam separabatur prout videatur modo et tempore opportunis.

¶ Nullus recedat sine licentia.

Item Sacrosancta synodus etc. ne ante electionem futuram romani pontificis et aliorum in eodem concilio agentium ipsum sanctum concilium dissolvat perturbet: aut pro eius salute vel prosperitate aliquid machinetur, vel etiam contra ipsius statuta et ordinationes quolibet molestantur aut transgrediantur statuit ordinat et diffinit quod quicumque persona concilij cuiuscumque status gradus ordinis aut presentie existat ab hoc sacro concilio deinceps sine licentia concilij vel ad hoc deputandorum recesserit, et quicumque concilij aut quis alia persona ipsum concilium quolibet perturbaverit: aut pro eius salute vel prosperitate quicquam machinata fuerit vel ipsius sacri concilij presentie in hac presentie sessione statuta aut ordinationes temerarie violaverit infregerit aut transgressa fuerit villo modo tamquam vntionem perturbans: scilicet faciens, de heresi suspecta ac rea criminis lese maiestatis perpetuo sit infamis omnique dignitate honore statu officio et beneficio ecclesiasticis et secularibus, etiam si imperialis regalis cardinalatus aut pontificalis existat ipso iure punita ope promotionis omnino sublata nec aliquatenus amplius ei sanua dignitatis aut honoris ecclesiastici aut mundani.

¶ Imperator det opera ut concilium sit tutum.

Item sacrosancta synodus Constantiensi, etc. exhortat invictissimum principem dominum Sigismundum Romanorum et Hungarie regem quous placeat patentes litteras sue maiestatis sigillis dare et omnibus principibus vasallis et subditis sacri imperij et presentium civibus et locis civitatibus Constantiensi, precipere et mandare quod manutenebunt et defen-

Bessio XIII

dent p̄dictū sacrū p̄cellū in sincera z totali libertate in om̄i euentu
vsq; ad electionē futuri sūmi pontificis z alias q̄diu durauerit: z
q̄ si z q̄n sacrū p̄cellū deliberauerit ad electiōz romanū pontificis
hic fore p̄cedendū oēm ad hoc operā efficacē impendat q̄ h̄mōl
electio sit tā libera z secura: hoc autē specialr iurent rectores z p̄sū
les hui⁹ ciuitatis fidelr obseruare. Et quicūq; istā libertatē tutelā
aut securitatē aliquid impedierit: fraudē circa eā fecerit aut q̄n
tū in eo fuerit nō obseruauerit cuiuscūq; dignitatis status aut p̄dī
tōis existat om̄i cessante p̄uilegio eo ipso s̄nīaz impiallis banni in
currat p̄petuo sit infamis, nec ei vnq; porte dignitatis pateant nec
ad aliqd̄ officiū publicū admittat, q̄nimo omnib; feudis ac alijs
bonis q̄ a Romano tenet imp̄so sit ipso iure p̄uatus. Ciuitas autē
seu vniuersitas Constantiā, nisi p̄sules z rectores p̄dicta obseruaue
rint: aut si 5 ea veniant eo ipso bāno impiali subiaceāt z oib; p̄u
legijs z libertatib; z gratijs ip̄ialib; seu regalib; sit penit⁹ destituta.

His autē plectis dicitus dñs Carolus facta pulcra collatiōe cū
themate. Facta est cū angelo multitudo celestis zc. p̄legit cedulā
de renūciatione papatus noīe dīcti Grego. in forma sequenti.

Carolus renūciat papatui noīe dñi Grego. xij.

EGO Carolus de malateis arimū. z nonnullaz aliaz terra
rū in t̄p̄alib; vicariis necnō p̄uincie Romandisole re
ctoꝝ p̄ scripsimo in x̄po p̄re dño Grego. diuina p̄uidentiā papa. xij.
z sancta romana ecclia ḡnāl̄s: atq; eiusdē sc̄tiss̄imi dñi n̄ri pape
p̄curatoꝝ h̄is ad infra scripta plenū speciale z irreuocabile man
datū quēadmodū p̄stat p̄ bullā autenticā sc̄tiss̄imi dñi n̄ri p̄dicti
p̄rime lecti nulla oppressus aut coactus violentiā atz nullo duct⁹
errore vt oib; p̄te pateat p̄ effectū q̄nta sinceritate q̄ntaq; cordis
affectiōe sacrā vniōnē z reintegratiōnē christianozū in v̄nitate. s.
m̄ris ecclie. p̄secutus fuit: p̄sequatq; p̄ viā etiā renūciatiōis in
clusiue pure z libere z sincere p̄curatorio noīe ip̄i sanctiss̄imi dñi
n̄ri Grego. pape. xij. in noīe p̄ris z filij z sp̄ūsc̄ti renūcio z cedo ex
p̄sse in his scriptis realiter z cū effectū iuri titulo z possessioni qd̄
quē z quā ipse h̄z in papatu z resigno noīe p̄fati dñi n̄ri papatū z
om̄e ius papatus titulū z possessionē qd̄ quē z quā h̄z corā dño
n̄ro iesu x̄po q̄ ecclie sue sancte est caput z sp̄ōsus in hac sacrosan
cta synodo z v̄li p̄cellio sanctā romanā z v̄lem eccliam rep̄ntante

Beſſio XIII

Qua cedula lecta archiepiſcus mediolaneſis, Rüdendo ad p̄dicta legebat in hunc modus.

Sacroſancta generalis ſynodus Conſtañ. in ſp̄ſancto legiti-
me congregata vlem eccliam catholicã reſſentans ceſſionẽ renũcia-
tionẽ & reſignationẽ p̄ pte illius dñi q̄ in ſua obediẽtia dicebatur
Grego. xij. iuri titulo & poſſeſſionẽ qd̄ quẽ vel quã habuit in pa-
pau: vel ſi quod quẽ vel quã nũc habuit in papatu p̄ magnificũ
& potentẽ dñm Carolũ de malateſſi, hic p̄ntem etuſq; ad h̄ cura-
tozẽ irrevocabilẽ, p̄ eodẽ dño q̄ dicebat Grego. xij. factas admittit
approbat & collaudat in noĩe p̄ſis & filij & ſp̄ſancti Amen.

Exrequirať petrus de luna auctoritate p̄ciliũ ad cedendũ.

Sacroſancta generalis ſynodus Coſtañ. r̄c. Cũ
in romana ecclia dudũ grauis & pe-
ſtilens exorta ſciſſura hũano generi inimico, pcurante innum̄erabi-
lia chriſtiano p̄plo attulerat detrimenta, q̄b; obuiandis ac p̄ inte-
gratione fabricæ catholicæ q̄ſũ multa queſita fuerint remedia iſ-
menſis laborib; ſolicitu dñib; & expenſis, inter q̄ p̄ſtantius & val-
dius totũ pene chriſtianitatẽ dudũ & nup̄ etiã huic ſacro viſum ſit
ceſſionẽ & renũciationẽ papatus fieri p̄ quẽlibet p̄ papa ſeu Ro-
mano p̄tifice ſe gerentẽ, nec hactenus ceſſio ſeu renũciatio huius
facta aut reintegratio aut ſciſſinatis extirpatione fuerit ſubſecuta, mi-
ſericors tñ & miſerator dñs ſponſam ſuã ſanctã eccliam dieb; p̄ſi-
mis reſperit oculis pietatis, dũ vic; in hac ſancta Conſtañ. ſyno-
do p̄ter nõnulla alia ſanctę vnionis ecclie p̄paramẽta iuncti ſub
capite chriſto in vna ecclia: duab; vic; olim nũcupatũ Johis & il-
lius q̄ dicebat Grego. xij. obediẽtijs, magnificũ dñs Carolus
de malateſſi, pleniffimũ ad hoc hñs mandatu p̄ p̄fato dño q̄ dice-
bat Grego. xij. etuſq; noĩe om̄i iuri titulo & poſſeſſioĩ qd̄ quem &
quã vel ſi qd̄ quẽ vel quã habuit in papatu nõ ſine magno ipſius
dñi q̄ dicebat Grego. xij. laudis p̄conſo ceſſerit renũciauerit exp̄ſſe
realiter & cũ effectu & reſignauerit noĩe p̄dicti dñi q̄ dicebat Grego.
xij. papatu & om̄e ius papatus titulu & poſſeſſionẽ qd̄ que; &
quã ſi qd̄ quẽ & quã habuit in papatu. Cũq; Petr^o de luna in ſua
obediẽtia Bñdictus nũcupatus dudũ memoratã ceſſionis & re-
nũciationis papatus viã acceptauerit eãq; diuerſis p̄miſſionib;

Bessio XIII

votis et iuramentis firmaverit nec adhuc fecerit sed ptelaverit vscz
mō et put feretori christianitati est notoriū et māifestū sancta syno
dus Constan. sup̄dicta q̄ntū in ea est q̄ ad sanctā yntonē vtilē fu
rit nolens relinq̄re ip̄ouissum declarat statuit et diffinit p̄fatū Pe
trū de luna ex sup̄abundanti p̄curatores sacri cōcilij ad h̄ sp̄cāl
ter p̄stituēdos loco et tpe opportunis fore solēnit req̄rēdū vt infra
spaciū, et diez req̄sitionē h̄mōi imēdiate seq̄ntiū om̄i iuri papat̄
q̄d se p̄tendit habere necnō titulo et possessiōi seu detentiōi eiusdē
cedat et renūciat totali et absolute. Q̄d si nō fecerit dicta sc̄ta syno
dus d̄m Petz ex nūc put ex tūc p̄nūciat decernit et declarat fuis
se et esse notoriū sc̄ismaticū antiq̄ tanti sc̄ismaticis nutritōrē defenso
rē fautorē approbatorē incorrigibilē et p̄tinacē hereticū a catholi
ca fide deuū p̄missiōnū votoz et iuramentoz suoz transgressorē et
eccl̄iam dei notorie scandalisante et p̄pterea om̄i honore et dignita
te etiā papali se reddidisse indignū. Ip̄m q̄ p̄ sacros canones fo
re ablectū electū p̄natū et p̄c̄sum ab om̄i iure seu possessiōe et detē
tiōe q̄ h̄z seu p̄tendit h̄re in papatu mādando p̄cipiendo et inhibē
do eidē ne se amplius p̄ romano p̄tifice gerere p̄sumat oībz chri
stifidelibz etiā si imperiali regali cardinalat̄ pontificali aut alia q̄
uis eccl̄astica vel seculari dignitate p̄fulgeant ne eidē Petro aut
eius successoribz in hac pte postea obediāt pareāt vel intendāt au
xiliiū p̄siliū vel fauorē p̄tent vllō mō sed eū tāq̄ sc̄ismaticū eccl̄ia
stice yntonis p̄turbatorē et hereticū vident et p̄sequantur toto
posse bona fide realiter et cum effectu. Et huic sacro p̄cilio ac fir
turo per dei gratiam Romano pontifici eligendū contra dictum
Petrum eius successorē fautores atq̄ sequaces quos etiā dicta
sc̄ta synodus tanq̄ sc̄ismaticos et hereticos vult p̄sequi et haberi
assistant fideliter et cum effectu inuictissimū d̄m p̄ncipem S̄b
gismundum Romanoz et Hungarie rē. regem exhortans specia
liter et requisrens quatenus tanq̄ p̄ius ecclesie aduocatus et sacri
concilij defensor. hoc idem se mor tunc facturum et suis et sacri im
perij subditis mandaturum promittere dignetur et fideliter ob
seruare.

Quo capitulo lecto fuit responsum p̄ deputatos q̄ntuo: natio
nū. placet. necnō p̄ d̄m Hostien. noie collegij cardinaliū et demū
p̄ regem Romanoz. Placet.

sessio XV

Sessio quintadecima.

De sabbati sexta diei mensis Julij fuit sessio generalis concilij loco et hora consuetis in qua fuit romanorum et hungarorum rex cum nobilibus suis sibi insignibus regalibus fulentibus presidente in eadem Johanne episcopo Hostienensi cardinali viciario. fuitque in ea celebratum officium missae de domina nostra per reverendissimum patrem dominum Nicolaum archiepiscopum Buesuensem. Qua cantata legebantur reliqua more sessionum: et reverendus pater dominus anthonius episcopus concordienensis legebat quoddam statutum cuius tenor sequitur. et est talis.

Decretum silentij.

Sacro sancta synodus Constantiensis. etc. Precipit et mandat sub pena excommunicationis late sententiae quam venientes incurrere vult ipso facto: et sub pena carcerum duorum mensium et fauoris heresis ne aliquis cuiuscumque status auctoritatis gradus ordinis preminentie aut conditionis fuerit etiam si imperiali regali cardinalatus archiepiscopali episcopali prefulgeat dignitate in hac presenti sessione deo auctore hodie celebranda ipsam sessionem seu pronuntiantes et loquentes in eadem perturbet murmuret impediat aut quavis strepitum voce vel manibus aut pedibus faciat. Et quia materia deo annuente tractanda per omnes nationes et sanctos patres spiritus sancto dirigente unanimiter et concorditer conclusa est. put audientibus prohibet et mandat eadem sancta synodus sub simili pena ac fauoris heresis ut quis clamare contradicere aut etiam surgere disputare vel defendere aut alta voce loqui audeat nisi ad hoc per ipsam sanctam synodum deputatus: alioquin prefacientes decrevit eo ipso excommunicationis vinculo inodatos penas carceris et duriores expressas: nimirum euasuros.

Qua quidem constitutione deputati quattuor nationum videlicet Antonii Cordienensis. nomine italice. Stephanus doleensis. nomine gallicane. Nicolaus merseburgenensis nomine germanice. et Patricius cartagenensis. nomine anglicane. dominus Johannes Hostienensis. presidentis nomine collegij cardinalium per verbum placet approbaverunt.

Consequenter episcopus Concordienensis legebat sententiam per Johannem hunc de regno bohemicum quod fuit de gradat in presentia concilij et tradit curie seculari.

Sententia contra Johannem hunc.

Sacrosancta gñalis Constañ. synodus eccliam ca-
 tholicam repñtans in spũsancto legitime
 cõgregata ad ppetuã rei memoriã: q̃ teste rei veritate arbor mala
 fructus malos facere p̃suevit, hinc ẽ q̃ ṽr dñate m̃orie Johes
 wickleff sua mortifera doctrina nõ in christo iesu per euangeliz
 vt olim sancti p̃res filios genuere: sed p̃tra christi salutare fidem
 velut radix virulenta plures genuit filios pestiferos q̃s sui pueri
 si dogmatis reliquit successores aduersus quos hec sancta syno-
 dus tanq̃ spurios et illegitimos filios cogit insurgere et eor̃ erro-
 res ab agro dñico tanq̃ vepres nocuas cura p̃uigili et cultro au-
 ctoritatis ecclesiastice reseccare: ne vt cancer serpant in pernitem
 alior̃. Cũ itaq̃ in sacro generali cõcilio nup̃ Rome celebrato de-
 cretum fuerit doctrinã damnate memoriẽ Johis wickleff dam-
 nandã esse: et libros eius h̃mõl doctrinam p̃nentes fore tanq̃ he-
 reticos comburendos: et doctrinam ipsam damnatã: et libros ei-
 tanq̃ doctrinam insanam et pestiferã includentes combustos fu-
 sse cum effectu et h̃mõl decretũ auctoritate cõciliũ fuerit approba-
 tum. Nihilominus tamen q̃dam Johes huss in hoc sacro cõ-
 cilio h̃c p̃sonaliter p̃stitutus nõ christi sed potius Johis wickleff
 heresiarche discipulus post et p̃tra damnationẽ et decretũ h̃mõl
 ausu temerario p̃traueniens errores eius plures et hereses tã ab
 ecclesia dei q̃ etiã a certis olim reuerendis in christo p̃sbo dñis
 archiepiscopis ep̃is diuersor̃ regnor̃ et mgr̃is in theologia plu-
 riuũ studior̃ condemnatos dogmata sua assertit et p̃dcauit p̃sers-
 tim damnationi scolastice ipsoꝝ articuloꝝ wickleff facte plures
 in vniuersitate Pragensi cũ suis complicib̃ in scolis et in p̃dcatib̃
 onib̃ publice resistendo: ac ipm̃ Johem wickleff virum catho-
 licum et doctorem euangelicũ in fauorem eius doctrine corã mul-
 tudine cler̃i et ppl̃i declarauit, certos etiã articulos infrascriptos
 et plures alios et merito damnabiles tanq̃ catholicos esse asseru-
 it et publicauit q̃ in libris ipsius Johis huss et opusculis notorie
 p̃tinent. Quapropter habita p̃ pus plenaria informattione de p̃-
 missis et diligenti deliberatione reuerendissimor̃ in christo pas-
 trũ dñor̃. s. Romane ecclesie cardinaliũ patriarchar̃ archiep̃oꝝ
 rũ ep̃or̃ et ceteror̃ p̃lator̃ et doctor̃ sacre pagine et iuris viriũq̃
 in multitudine copiosa hec sacrosancta Constañ. synodus decas

Bessio XV

rat & diffinit articulos infrascriptos q̄ habita collatiōe p̄ plures
 mgros in sacra pagina reperti fuerūt contineri in eius libris & opu
 sculis manu p̄pria scriptis, & q̄s etiā idem Jobes hufs in publica
 audientia corā patribz & p̄latis huius sacri concilij confessus fuit in suis
 libris & opusculis contineri nō esse catholicos nec tanq̄ tales eē
 dogmatizandos: sed ex eis plures esse erroneos alios scandalo
 sos & nōnullos eorūdem esse notorie hereticos & iam dudū a san
 ctis patribz & ḡnralibz concilijs reprobatos & dānatos. Ipsosq̄ p̄dī
 care dogmatizare aut quolibz approbare dīstricte inhibēdo. S̄z
 cū infrascripti articuli exp̄sse cōtinent in libris seu tractatibz suis
 vīz in libro quē intitulat de ecclesia & alijs suis opusculis: idē lib
 ros p̄dictos & doctrinā suā & singlos alios tractatus & opuscula
 in latino siue vulgari Bohemico p̄ ip̄m editos aut in quocūq̄ alio
 idiomate p̄ aliū vel alios trāslatos. hec sacrosancta synod̄ repro
 bat atq̄ dēminat ip̄os cōburendos publice & solēniter in p̄ntia
 cleri & ppli in ciuitate Cōstān. v̄alibi decernit & diffinit adiciens
 p̄p̄missa oēm eius doctrinā merito esse & fore suspectā de fide: et
 ab oibz christifidelibz euitandā: & vt de medio ecclē illa p̄nciosa
 doctrina eliminē. Hec sacrosctā synodus p̄sus iubet p̄ locoz or
 dīnarios tractatus & opuscula h̄mōi p̄ censurā ecclesiasticā: etiā si
 opus sit cū adiectōne pene & fautorie heresis diligēter inquiri et
 repertos ignibz publice cremari. Si q̄s aut̄ huius sententię ac
 decreti violator aut p̄emptor extiterit. statuit eadē sancta synod̄
 p̄ locoz ordinarios & inq̄sitores hereticę p̄uitatis s̄ talem vel ta
 les veluti suspectū vel suspectos de heresi p̄cedendū. Quis insu
 p̄ actis & actitatis in causa inq̄sitionis de & sup̄ h̄resi contra p̄dictū
 Jobem hufs habitis & factis: habita p̄ p̄ys fideli & plenaria cō
 missarioz in h̄mōi causa deputatoz relatione: aliozūq̄ mgroz in
 theologia ac doctoꝝ iuris vtriusq̄ inde & sup̄ actis actitatis ac de
 ctis testium fidedignoz & plurimoz que dicta ip̄i Jobi hufs pa
 lam & publice lecta sunt coram patribz & p̄latis huius sacri concilij
 p̄ quoz testiū dicta apertissime p̄stat eundem Jobem multa ma
 la scandalosa seditiosa & p̄iculosas hereses dogmatizasse in publi
 co: & p̄ multa annoꝝ curricula p̄dicasse. Christi noīe inuocate
 hec sacrosancta synodus Cōstān. solum deū p̄ oculis h̄ns p̄ h̄ar
 diffinitiuā sententiā quā p̄fert in his scriptis p̄nūciat decernit et

Bessio XV

declarat dictum Jobem huss fuisse et esse verum et manifestum hereticum. Ipseque errores et hereses dudum damnatos et plurima scandalosa prae auriu offensiva temeraria et seditiosa dogmatizasse et publice predicasse in non modica offensam diuinae maiestatis ac vltis ecclesie scandalum et fidei catholice detrimentum. clauis etiam ecclesie et censuras ecclesiasticas vilipendisse. in quibus per annos multos persistit animo indurato: christifideles per suam pertinaciam nimium scandalizans cum appellatione ad dominum nostrum Iesum Christum tanquam ad summum iudicem omnis ecclesiasticis medijs interposuerit: in qua multa falsa insuriosa posuit et scandalosa ipsius sedis apostolice censurarum ecclesiasticarum et clauium in contemptum. Idcirco propter premissa et alia plura prefatur Jobem huss hereticum fuisse et esse hec sancta synodus pronunciat et tanquam hereticum iudicandum et condemnandum fore iudicat et condemnat per prentes dictaque appellatione tanquam iniuriosam et scandalosam et illi solam iurisdictionis ecclesiastice reprobando. Ipseque Jobem huss per litteras christianum maxime in regno bohemie in predicacionibus suis publicis et scripturis per eum compilatis seduxisse ac eiusdem populi christiani non verace predicatore euangelij christi sed expositione sanctorum doctorum sed fuisse verius seductorem verum quia per ea que hec sacrosancta synodus vidit et audiuit cognouit eundem Jobem huss pertinacem et incorrigibilem et a deo taliter quod non cupiebat ad gremium sancte matris ecclesie redire neque hereses et errores per eum publice defensatos et predicatos velle absurare. Idcirco hoc sacrum concilium Constantiense eundem Jobem huss ab ordine sacerdotali et alijs ordinibus quibus exstitit insignitus deponendum et degradandum fore declarat et decernit committens nihilominus reuerendis in christo patribus archiepiscopo mediolani Feltrani. Astetani. Alexandrino Bagareni. et varenis episcopis: vt in presentia huius sacrosancte synodi dictam degradationem: semper quod ordo iuris requirit debite exequantur.

Hec sancta synodus Constantiense. Jobem huss attentum quod ecclesia dei non habeat vltra quod agere valeat iudicio seculari relinquere et ipsum curie seculari relinquendum fore decernit.

Articuli danati Johis huss de quibus super fit mentio
Vnica est sancta vniuersalis ecclesia que est predestinata
toque vniuersitas, et infra sequitur. Vniuersal'

sancta ecclesia tñ est vna: sicut tantū est nūerus vnus oīm pdesti-
natorū. Paulus nunq̄ fuit membrū diaboli: licz fecerit act⁹ q̄sdaz
actib⁹ ecclesie malignantiū p̄siles. P̄sciti non sunt p̄tes ecclesie
cū nulla pars eius ab ea finaliter excidit eo q̄ p̄destinationis cha-
ritas quē ipsa ligat nō excidit. Due nature diuinitas ⁊ hūanitas
sunt vnus christus. P̄scitus ⁊ si aliquādo sit in grā fm̄ p̄sentem
iusticiam: tñ nūq̄ est ps̄ sancte ecclesie, ⁊ p̄destinatus semp̄ manet
mēbr⁹ ecclesie licz aliqñ excidit a grā aduenticia: sed nō grā p̄desti-
nationis. Sumēdo ecclesiaz p̄ uocacione p̄destinatorū siue sit in
grā siue nō fm̄ p̄sentem iusticiam, isto modo ecclesia est articu-
lus fidelū, Petrus nō fuit nec ē caput ecclesie sancte catholice. Sa-
cerdotes quolibet criminoſe viuentes sacerdotij pollent potesta-
tem ⁊ sic vt filij infideles sentiūt infideliter. De septē sacramentis
ecclesie de clauib⁹ officijs censuris morib⁹ ceremonijs ⁊ factis re-
bus ecclesie: ueneratione reliquiarū indulgentijs ⁊ ordinib⁹. Pa-
pali dignitas a cesare inoleuit ⁊ pape p̄fectio ⁊ institutio a cesarū
potentia emanauit. Nullus sine reuelatione assereret rationa-
biliter de se vl̄ de alio q̄ esset caput p̄ticularis sancte ecclesie, nec Ro-
pōtiffex est caput Romane ecclesie. Nō oportet credere q̄ iste qui
cūq̄ romanus pontifex sit caput cuiuscūq̄ p̄ticularis ecclesie san-
cte nisi deus euz p̄destinauerit. Nemo gerit vicem christi vel Pe-
tri nisi sequatur eum in morib⁹: cum nulla alia sequelasit perti-
nentior nec aliter a deo recipiat procuratoriam potestatem: quia
ad illud officij vicarij requirit: ⁊ morū p̄formitas ⁊ institutiōis au-
toritas. Papa nō est manifestus ⁊ verus successor p̄ncipis aplo-
rum Petri si uiuit moribus contrarijs Petro, ⁊ si querit auaricia
am est vicarius Iude scharothis. Et partē euidentia cardinales
nō sunt manifesti ⁊ veri successores collegij aliorū aploz christi ni-
si uixerint more aploz. Fruantes consilia ⁊ mandata dñi nr̄i Iesu
christi. Doctores ponētes q̄ aliquis per censuram ecclesiasticam
emendandus si corrigi noluerit iudicio seculari est tradendus p̄
certo sequunt in hoc pontifices scribas ⁊ phariseos q̄ christū no-
lentē eis obedire in oīmib⁹ dicentes: nobis nō licz interficere quēz
q̄ ipm̄ seculari iudicio tradiderūt, eo q̄ tles sunt homicide grau-
ozes q̄ pylatus. Obedientia ecclesiastica est obedientia fm̄ adinū-
tionem sacerdotū ecclesie p̄ter expressam auctoritatem scripture,

Sessio XV

Dū iusto imediata hūanorū opoz est q̄ sint virtuosa vel vitiosa: q̄
 sibi est vitiosus et agit quicq̄ tūc agit vitiose, q̄ sicut crimen qd̄
 vitii d̄: siue pctm̄ mortale inficit v̄l iter actus hoīs, sic virtus v̄l
 iustificat oēs actus hoīs virtuosū. Sacerdos viuēs s̄m legē et hūc
 noticiā scripture ad affectū ad edificandū pplm̄ debet p̄dicare nō
 obstante p̄tensa excoicatione et infra. Et si papa vel alius p̄posuē
 mandat sacerdoti sic disposito nō p̄dicare nō debet obedire sub
 ditus. Quilibet p̄dicantis officii de mādato accipit qui ad sacer
 dotiū accedit et illud mandatū debet exequi p̄tensa excoicatione
 nō obstante. Per censuras ecclesiasticas excoicationis suspensōis
 et interdicti ad sui exaltationē clerus pplm̄ laicalem sibi supeditat
 auariciā multiplicat maliciā, p̄tegit et viā p̄parat antichristo. Si
 gnū autē euāgens est q̄ ab antichristo tales p̄cedant censure: q̄s vo
 cant in p̄cessibz suis fulminatiōes q̄bz clerus p̄ncipalissime p̄ces
 dit p̄tra illos q̄ denudāt nequitia antichristi: quā clerus marie p̄ se
 usurpat. Si p̄p̄ est malus et p̄fert si est p̄scitus tūc vt iudas ap̄ls
 est diabolus fur et filius p̄ditionis et nō caput sancte militantis ec
 clesie cū nec sit membrū eius. Gratia p̄destinationis est vinculū q̄
 corpus ecclesie et q̄libet eius mēbrū iungit ipsi capiti insolubile
 Papa vel p̄latus malus et p̄scitus est equo ce pastor et vere fur et
 latro. Papa nō debet dici sanctissimus etiā s̄m officii: q̄ als rex
 etiā deberet dici sanctissimus s̄m officii, et p̄cones dicerent sancti
 imo etiā diabolus deberet dici sanctus cum sit officarius del.
 Si papa viuūt christo p̄trarie etiā si ascenderet p̄ ritā et legitimā
 electionē s̄m p̄stitutionē hūanā vulgatā, tū aliunde ascenderet q̄
 p̄ christū. Dato etiā q̄ intraret p̄ electōz a deo p̄ncipalr factā. Nā
 iudas sebariote p̄rite et legitime est elect⁹ a dō iesū christo ad ap̄latū
 et tū ascendit aliunde in ouille ouitū. Condemnatio, cly, articuloz
 Johānis wickleff p̄ doctores facta ē irrōnabilis et iniqua et ma
 lefacta et ficta est cā p̄ eos allegata v̄tz ex eo q̄ null⁹ eoz sit catho
 licus, sed q̄libet eoz aut est hereticus aut erroneus aut scandalo
 sus. Nā eo ip̄o q̄ electores v̄l maior ps eoz ipsi p̄senserūt vinā vo
 ce s̄m ritus hoīm in p̄sonā aliquā eo ip̄o illa p̄sona ē legitime elec
 ta, vel q̄ eo ip̄o est verus et manifestus vicarius vel successor p̄e
 tri ap̄li vel alterius ap̄li in officio ecclesiastico. Cū si electores hū
 vel inale elegerūt op̄ibz electi debemus credere, nā eo ip̄o q̄ quis

Bessio XV

copiosus opat merito:ie ad pfectū eccl'ie habz a deo ad h' copio-
sus prates. Non est scintilla apparentie q' oportet esse vñū caput
in spūalibz regens eccl'iam qd' semp cū ipa militante eccl'ia cōser-
uet. Christus sine talibz capitibz monstruosis p suos veraces dīs-
cipulos sparfos p orbem terraz melius suā eccl'iam regularet.
Ap'l'i z fideles sacerdotes dñi strēue in necessarijs ad salutē re-
gularūt eccl'iam anteq' pape officiu' foret introductū sic facerent
deficiēte psūme possibile papa vsq' ad dīē iudicij. Nullus ē dñs
ctūilis nullus platus nullus epus dñi est in pctō mortali.
Subsequenter fuit lecta p eundē epm Concordiēn, snia cōdemā-
nando illū artīculū. Quilibet tyrānus zc. Et fuit rñsum p depu-
tatos nationū q̄tuor. p̄sidentē z regē. placet. Itē fuit lecta p dñm
Stephanū epm Dolen. cedula p̄ ipeditores venientū ad p̄cilia
Condemnatio illius propositionis Quilibet tyrānus.

Precipua sollicitudine volētes hec sacrosancta syno-
dus ad extirpatōnē errorū z heresuz in dīs-
uersis mūdi p̄tibz inualescentū. p̄uidere sicut tenez: z ad hoc col-
lecta est. nup' accepit q' nōnulle assertiōes erronee in fide z bonis
moribz ac multip̄l'r scandalose. totiusq' reipublice statū z ordinē
subuertere molētes dogmatizate sunt inter q's hec dissertiō dela-
ta est. Quilibet tyrānus pōt z debz licite z merito:ie occidī p quē
cūq' vasallū suū z subditū etiam p insidias vel blandictas vel
adulationes: non obstante quocūq' iuramento seu p̄federatione
factis cū eo nō expectata sententiā vel mādato iudicis cuiuscūq'
Aduersus hunc errorem satagens hec scā synodus insurgere
z ipm funditus tollere p̄habita deliberatiōe matura declarat de-
cernit z diffinit b̄mōl doctrinam erroneā esse in fide z in moribz:
ipsamq' tanq' scādolosam z ad fraudes deceptions z mendacia
p̄ditiones plura vias dantem reprobat z p̄demnat. Declarat in-
super decernit z diffinit q' p̄tinaciter doctrinam hanc p̄ncipiosissī-
mā asserentes sunt heretici z tanq' tales iuxta canonicas sanctio-
nes puniendi.

Constitutio concilij p̄tra inuasores seu spoliato-
res accedentes z recedentes a concilio.

Sacrosancta generalis synodus Constanti. vñs
uerusalem eccl'iam representans in

Bessio XV

Ipſiſancto ad extirpatōne ſchiſmatis heresumq; z error: necnō ſpī
 us eccleſie in capite z in mēbris debīta; reformationem legitime
 z gregata. ad futurā rei mēoria: iuſticiā z equitatem exerceri nō du
 bitat ſi q̄s noxie volūtatis adeo captiuat puerſa intentio q; pceſſi
 bus aplīcis impudent obulare auctoritatē ſanctōis canonice cō
 demnātes in alioꝝ plabunt iniurias z offenſas: eccliaſtica cenſuꝝ
 ſura pcellat z p demerito culpe rigores adijciat iudicarie p̄tatis.
 Nam ſi q̄libet p campū licentē freno depoſito moleſtie vagaret
 impune facile quiſq; ſeuiret in primū et neruus diſciplinātis iu
 ſticie rūperet. Sane licz nōnulli Roma. pontifices antiq̄s Ro
 mane ecclie more z z ſuetudinē obſeruātes put ad eos ex debito
 aplatus ſibi iniuncti officiū p̄tinebat p certos ſuos pceſſus in die
 cene dñi annis ſingulis ſolemnitē publicantes in alios om̄s z ſin
 gulos qui ad ſedem aplicam venientes vel recedentes ab ea. nec
 nō in illos omnes z ſingulos qui p ſe vel alium ſeu alias quaſcū
 q; perſonas eccliaſticas vel ſeculares ad Romanā curiam ſup
 eoz cauſis z negocijs accedentes illaq; in eadem curia proſequē
 tes aut pcuratores geſtores aduocatos z p̄motores ipſoz ac etſi
 am auditores ſiue iudices qui ſup dictis cauſis ſeu negotijs de
 putant occasione cauſarum emergentium huiusmodi verberant
 mutilant vel occidunt cuiuſcūq; dignitatis ordinis conditionis
 aut ſtatus foret: p̄dicta vl eoz aliqua cōmittentes excoſcationis
 z anathematizationis ſentētiās a quibus nullus p alium q̄s Ro
 manū pontifices poſſet p̄terq; in mortis articulo z ſtitutus abſol
 ui: nec etiam tunc niſi de ſtando mandatis eccleſie z ſatiſfactione
 p̄ſtanda ſufficiēti cautione p̄miſſa candelis accenſis z ad terras
 p̄iectis p̄mulgauerāt z eos qui taliter excoſcatis: z eos qui tali
 ter z anathematizatis vel eoz alicui p̄ſumerent beneficium abſol
 utionis impendere ſimilibus ſententijs innodauerūt: eiſq; p̄di
 cationis lectionis adminiſtrationis ſacroy eccliaſticoy z con
 feſſionem audiendi interdixerūt officium: necnō quicūq; iniuria
 tores quozūlibet ad ſacrā concilia generalia venientū ſeu ſtantū
 in ipſis aut recedentū ab eiſdem diuerſas cenſuras eccliaſticas
 z penas tā ex canonis q̄s diuini iuris diſpoſitione incurrant: tñ ſi
 cut ad noſtram fidedignoꝝ multitudinē valida inſinuatione pue
 nit noſticiā nōnulli iniquitatis filij p̄ditionis alumni huiusmodi

Bessio XV

censuras vllspendentes ac hmōi sacri ꝓciliꝝ extirpationis scisma-
 tis heresum ꝛ errorꝝ: ipsiusqꝫ ecclesie reformationis ꝓturbatores
 diabolico spū instigante, nec dignitati: nec ordini deferētes dei ti-
 more postposito: nefarijs ꝛ sacrilegis ausibus nōnullas ꝓsonas
 ecclesiasticas ꝛ seculares etiā pontificali dignitate ꝓditas ad se-
 dem apl'icam vel Romanā curiā seu ꝓiis gñale ꝓciliū in ciuitate
 Constañ. ꝓuincie Baguntine vbi nunc romana curia existit in
 spūsancto legitime ꝓgregata venientes aut recedentes ab eisdem
 inuadere capere arrestare detinere incarcerare mutilare occidere
 ac spoliare bonis suis vl' iniurijs affligere qꝫ plurimis ꝛ alias ma-
 le tractare temeritate ꝓpria ꝓsumperūt ꝛ diēim ꝓsumūt in apl'ice
 sedis ꝛ sacri ꝓciliꝝ vllspendū ꝛ ꝓemptū ꝛ errorꝝ ꝓditoz extirpa-
 tionis disturbū suaz animaz ꝓiculū ꝛ scandalū plurimoz. Nos
 igitꝫ volentes in ꝓmissis: necnō aduersus quoscūqꝫ ad ipm ꝓciliū
 ꝛ quelibet alta futura generalia ꝓcilia accedentes ac stantes in ip-
 sis seu recedentes ab eisdem ne ab alijs deū nō timentibꝫ temera-
 rijs iniurijs infestent ꝛ opprēssant ꝛ violentijs: ꝛ ne quibusuis de-
 linquēdū aut excessus ꝓmittēdi pateat audacia de opportuno ꝛ sa-
 lubri remedio ꝓuidere hmōi necnō omēs alios ꝛ singulos alios
 ꝓcessus sentētijs ꝛ censuras aduersus quarūlibet ꝓsonaz ecclesi-
 asticarꝫ vel seculariū ad sacra gñalia ꝓcilia venientū aut stantiūꝫ
 in ipsis seu recedentiū ab eisdem molestatores ꝓturbatores vl' in-
 iuriatores auctoritate dei oꝓotentis ꝓris ꝛ filij ꝛ spūsancti, extē-
 dentes oēs ꝛ singulos cuiuscūqꝫ dignitatis gratus status vl' cō-
 ditionis fuerint etiā si pontificali: imperiali: regali: vl' alia quacūqꝫ
 ecclesiastica vel mundana ꝓsulgeant dignitate: qꝫ quascūqꝫ ꝓsonas
 ecclesiasticas vel seculares qꝫ ad hmōi sedē apl'icā Ro. curiā hꝓnti
 durate ꝓcilio vel ad ipm ꝛ quecūqꝫ alia gñalia ꝓcilia venientes ꝛ
 stantes in ipsis aut ab eis recedētes temeritate ꝓpria ꝓ se vel alijs
 seu alios arrestare: inuadere: capere: detinere: incarcerare: mutila-
 re: occidere aut bonis suis spoliare vel iniurijs affligere: seu ipos
 sic delinquētes receptare: aut alias quōlibet ꝓpedire seu ea ꝓpetrā-
 tiū facta ꝛ cōmissa rata ꝛ grā hꝓe vel eis dare auxiliū ꝫsilū vel fa-
 uore ꝓublice vel occulte directe vel indirecte ꝓsumperint in futurū
 silibꝫ excoꝓcationis anathematisatōis sentētijs inodamus eosꝫ ꝫ
 Terras qꝫ ipoz ꝛ cuiuscūqꝫ qꝫ in ꝓmissis vl' eozꝫ aliqꝫ transgressor

Bessio XV

vel p̄cepto fuerit: dū tñ vniuscūq; sic transgressor v̄l p̄ceptor
 vltra vnā diocēsim nō p̄tineat. necnō om̄ia ciuitates villas castra
 oppida z quelib; alia loca in q̄b; hmōi excessiū patratores seu eo
 rū receptatores vel ipsi p̄sentētes fauētes aut dātes auxiliū p̄si
 liū vel fauorē publice morabunt. necnō illa in q̄b; hmōi p̄sone q̄
 sic temeritate p̄pria detēte fuerint q̄ diu extiterint in eisdē memoza
 ta auctoritate eccl̄astico supponimus interdico. Q̄ si terra eiusdē
 duas diocē; vel amplius p̄tineat dñi domicilij p̄ncipalis ipsius
 z illā etiā in q̄ fuerit delictū cōmissum si sua sit: z duas alias q̄ sub
 sp̄o sunt eidem loco magis vicine interdico subiacere volumus
 sup̄dicto. ac etiā oēs z singlos hmōi excōicationis z anathemat
 sationis sentētis ligatos in q̄buslibet eccl̄e locis vbi tale deli
 ctū fuerit p̄petratū vel terris z locis p̄ter h̄ interdico magis cui
 cūq; vbi libet existentib; oib; dieb; dñicalib; z festiuis: pullatis
 campanis candelis accensis publice nunciari ac terras ciuitates
 villas castra oppida z loca eccl̄astico interdico p̄dicto supposita
 donec ipsi sic excōicati meruerint ab hmōi sentētis b̄n̄ficiū abso
 lutōis obtinere. Dicitū q; interdico debuerit relaxari: ita tñ q; nul
 lus ex trāsgressorib; ac p̄ceptorib; hmōi p̄ aliū q̄ Roma. pontificē
 vel sacri p̄cilij auctoritate possit nisi dūtaxat in mortis articulo cō
 stitutus: nec etiā tūc nisi de stando mandatis eccl̄e satisfactōe v̄l
 sufficienti cautione. sic hec cōmode facere possent p̄mitus p̄sūta
 absoluti vel interdico hmōi relaxari. Eos v̄o cuiuscūq; dignitatē
 ordinis status aut p̄ditionis fuerint: etiam si pontificali dignitate
 p̄fulgeant q̄ t̄ tenorē p̄ntiū p̄cessiū talib; vel eoz alicui absolu
 tionis b̄n̄ficiū ipendere p̄sū p̄serint: volumus statuimus z decer
 nimus silib; excōicationis anathematizationis sentētis fore inno
 dato s eo ip̄so: ipsiq; p̄dicatōis lectōis administratōis sacroz et
 audiendi p̄fessiones officij auctoritate interdico sup̄dicta: in
 sinuātes transgressorib; z p̄ceptorib; in p̄dictis qd̄ sp̄ualr z sp̄alr
 t̄ib; quibuscūq; p̄stitutionib; aplicis z q̄buslibet p̄uilegijs in
 dul
 gētis z l̄ris aplicis ḡn̄alib; vel specialib; q̄rūcūq; tenorē existant
 eisdē transgressorib; z p̄ceptorib; vel q̄busuis alijs cōster vel diuis
 sim a dicta sede p̄cessis. etiā q; suspendi vel excōicari aut eoz terre
 dñia ciuitates ville castra oppida z alia loca interdico nō possint:

Bessio XV

etiam si de ipsis et eorum tenoribus esset in ipsis nostris processibus mentio specialis facienda que ne per hominum inias et processus que minus includant in eis per ea valeant se terras domus civitates villas castra oppida et loca hominum tueri et que ad se tollimus et penitus revocamus. Et insuper mandamus ut hominum prius processus ad eorum omnium noticiam deducatur chartas siue membranas processus continentes eisdem in maiori et sancti Stephani Constantiensi ecclesiarum valuis affigi que processus ipsos suos quoslibet sonoro precepto et patulo inditio publicabunt ut predicti quos processus commiserunt nullam possint excusationem pretere vel ignorantiam allegare: quod ad eos processus hominum non pervenerint vel ignoraverint eisdem: cum non sit verisimile remanere incognitum que ad ipsos quod tam patent fuit publicatum. Ceterum omnibus et singulis dominis patriarchis primatibus archiepiscopis episcopis ceterisque locorum ordinariis precipimus et mandamus ut ipsi et eorum quilibet que vel alium seu alios sub pena excommunicationis quam in ipsorum quolibet que mandatorum nostrorum hominum transgressor et preceptor fuerit incurrere volumus ipso facto penitentiam nostram processus per eorum aut chartarum vel membranarum seu transumptorum continetur eisdem quibus sicuti nostris processibus tam volumus fide adhiberi in ecclesiarum valuis seu alijs locis afflictione publicetur et prefatos transgressores et preceptores hominum excommunicationis et anathematizationis sententiam ligatos ac terras civitates villas castra oppida et loca prefata hominum ecclesiastico interdictione supposita quamprimum ipsis vel eorum alicui de se legitime preterierit tantum in ecclesijs dominicis et alijs festis diebus dum inibi maior fuerit populi multitudo campanis pulsatis et candelis accensis et extinctis denuncietur et in dictum hominum inviolabiliter faciatur observari per censuras ecclesiasticas aut alia iuris remedia. Innuocato ad se si opus fuerit auxilio brachii secularis donec ipsi transgressores et preceptores muerint ab hominum excommunicationis et anathematizationis sententiam absolutio nis beneficium obtinere. Dictumque interdictionem merito debuerit relaxari non obstantibus omnibus supradictis seu si aliquibus coniunctum vel diuisum a sede predicta indultum existat que interdictionem suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto hominum mentionem. Datum Constantiensi predicta die nonas Julij Anno a natiuitate domini. M. cccc. xv. sede apostolica vacante, regno rui serenissimi principis domini Sigismundi Roma. et huius regem. vicem electiois quanto coronationis primo. hungarie. xv. Inuita autem

sessio XVI

sessione libri Johis huius fuerunt combusti in platea palatii epalis
vitz de ecclesia et opuscula eiusdem.

Sessio. XVI.

Die iouis vndecima mensis Julij supradicti fu-
it sessio generalis in maiori ecclesia
celebrata Constan. in qua presidebat reuerendissimus pater
dominus Johannes episcopus Holsheim, cardinalis viuariensis, et fuit
cantatum officium missae de spiritu sancto per reuerendum patrem dominum Nicolaum
episcopum merseburgen. qui propleto legebant letanie etc. mox alias sessio
num. et dominus andreas electus Pofnantein, legebat certa capitula et ordi-
nationes seruandas tenoris subsequentes.

Deputatio ambasciatorum concilii ad Aragoniam.

Sacrofancta Constan. synodus generalis concilium faciens
in spiritu sancto legitime congregata firmam mentem
et effectum ordinationis seu decreti in vltima sessione facti seu lecti
ad requirendum dominum Petrum de luna Benedictum, xiiij. in sua obedientia
notatum et alia facienda que fuerint necessaria et opportuna: facit con-
stituit et ordinat procuratores generales vitz reuerendissimos in christo
patres dominos Jacobum Turoin, archiepiscopum, Petrum Ripen, Jacobum
Adriem, Johannem Sebernen, episcopos, Johannem abbatem Eligij non-
tonen, Conradum de susato, sacre theologie magistrum, Johannem de opzias
sacri palatii auditorem, Petrum Paulum de iustiniopoli vniuersitatis iurum
Lapertum de stipite poro poratus ventalis de Bortna leodiensis,
diocesis, Johannem wellis Hugonem holbabe Bernhardum de planta de
cretorum, et Johannem pro fabca legum doctores priores et acceptates, et Ben-
dictum genclani vniuersitatis Parisiensis, sacre theologie professorem absen-
tem tam priorem, ita tamen quod ipsi priores aut ipsorum quatuor: vna tamen cum consensu se-
renissimum principis domini Sigismundi Ro. et huius regem, si prius fuerit alius
non volentibus aut volentibus cum ipso domino Benedicto, xiiij. in sua obedientia
notato aut alijs ab eo super his sufficienter potestate huiusmodi tractare et conclu-
dere ac ipsorum quilibet insolentem ipsum dominum Petrum Benedictum notatum
ut presertim requirere et alia vniuersalim vel diuisim facere, possint sic et per
in instrumentis publicis super his faciendis vel perficiendis eisdem traden-
dis plenus videbitur contineri.

Dat iudicibus potestas citandi sub pena puationis

illos qui clandestine recesserunt a concilio.

Session XVI

Item eadē sancta synodus reuerendis in christo patribus Saristerien. Ploceñ. Laureñ. z Pestorien. ep̄is alias p̄ audiendis causis ad p̄ns sacrum conciliū deuolutis z deuoluendis seu alias spectantes p̄ idē conciliū deputatis: citādī etiā sub pena puatiōis p̄ edictū in curia exequendū sufficētī informatiōe p̄nta oēs z singulos platos z curie officiales aliosq; ad ip̄m conciliū vocatos: q̄ ab hoc sacro concilio clandestine sine licentia recesserūt: vt infra certū p̄petentē terminū eis assignandū p̄sonalit̄ reuerant̄ z redeāt: plenā tribuit p̄tatem.

Q̄ littere de iusticia expeditant̄.

Item Eadē sancta synodus ordinat vt l̄re d̄ iusticia: als̄ in curia expediti solite d̄mō p̄us fm̄ d̄stiquā curie p̄suetudinē debitū cursum suum faciant sancte synodi noie z sigillo p̄ reuerendū p̄rem z d̄m̄ Johem ep̄m Hostien. sancte Romane eccl̄ie cardinalē z vicecancellariū expeditant̄.

Q̄ p̄sidentes habeant p̄tate d̄ndilicentiā recedentib;

Item Eadem sancta synodus quatuor p̄sidentib; natis nū vt ipsi oēs aut eoz tres singlis ad p̄ns conciliū vocatis seu vocēh̄ntib; z ab eodē recedere cupientib; vbi rōnabilcā suberit licentiā recedēdī dare possint plenā tribuit facultatē.

Mandat camerario q̄ cardinalib; ceterisq; indigentib; debeat de bonis camere p̄uidere.

Item p̄cipit z mandat d̄no camerario sancte sedis apl̄ice aut eius locū tenenti seu vicecamerario vt d̄ns cardinalib; z p̄latis ceterisq; indigentib; in h̄ sacro concilio ex̄itibus necessarijs z vtilib; debeat subuenire z de bonis camere p̄uidere. Quib; lectis d̄ni deputati z demū d̄ns Johes ep̄us p̄ses Hostien. p̄sidentis responderūt. Placet.

Mandat conciliū registrari instrumenta de ratificatione sententię p̄tra Johem h̄us.

Item eadē sc̄tā synodus ordinat iubet z decernit infra ratificationē snie depositiōis p̄ h̄ sacro conciliū nup̄ late p̄ d̄m̄ Baldusarē cosla. olim Johem papā. xxij. necnō renūciatiōis p̄ eū facte de papatu seu de iure qd̄ poterat in eo p̄tendes re apud acta ipsius concilij in loco suo p̄gruo registrari z inseri.

Mandat transsumi l̄ras de cessione Gregorij.

Session XVII

Item ordinat et decernit bullas et instrumenta olim dñi Grego. pape. xij. in sua obedientia nuncupati nup in cessione papatus p eū seu eius noie facta in dicto sacro sclo p ducta in formā publicā transsumi seu de ipsis transsumpta publicā fieri p pthonotarios et notarios buli facti et cetera q̄b transsumptis decernit fidē indubiā adhiberi tanq̄ originalibz ipsis auctoritate ipsius et cetera. Deputati p̄o q̄tuor nationū ear. et dictus Hostien. collegij cardinaliū noibz approbando ruderunt. Placet.

Session XVII. de recessu dñi impatoris que concilium benedixit.

Helene quinta decima mensis Julij Constantie p̄uincie maguntin. in ecclesia fuit teno et solentē celebrata sessio ḡnalis p̄ntē sibi serenissimo p̄ncipe dño Sigismūdo Ro. et Hun. re. rege. vna cum cōpluribz p̄ncipibz ductis comitibz et nobilibz in q̄ celebravit officiū missę reuerēdus p̄r dñs Udalricus ep̄us verden. p̄sidentatq̄ sessiōi h̄mōi reuerēdissimus p̄r dñs Johes ep̄us Hostien. cardinalis vltarfen. indutus pontificalibz et singulis ordinatis legēbant letante ac alie deuote orōnes more altaz sessionum. Ip̄s aut̄ om̄ibz expletis dñs Sigismūdus rex p̄dictus stetit an̄ altare genibz flexis in veste nō imperiali sed q̄tidiana et capite denudato. Assistentibz eidē reuerēdissimis p̄r̄b dñs Landen. et de v̄sintis sc̄tē Ro. eccleie cardinalibz: fuitq̄ interim cantata letantia. et cū peruentū ē ad locū vt eccleiaz: dñs p̄sident leḡit in hūc modū. Tuaz et regē nr̄m impatorē electū h̄c p̄ntē eccleie tue aduocatū et defensorē ad p̄fectā reintegratiōē v̄nitatis eccleie p̄fate iter arripientē d̄s rigere. p̄tegere et p̄seruare digneris fuit r̄sum. te rogamus audē nos. Secūdo dixit. v̄ eccleiam tuā et eundē regem electū ab oibz inimicis visibilibz et inuisibilibz p̄seruare et defensare digneris Tertio dixit. vt eundē impatorē electū: etiā ad nos incolumē reducere digneris. fuitq̄ r̄sum sc̄do et tertio: sicut p̄mo. Completa letantia ip̄e p̄sident p̄uertit se ad impatorē dicendo p̄ces. Salutū fac suū tuū dñe. Nihil p̄fidat inimic⁹ in eo. Esto ei dñe turri fortitudis. Et decātata orōne p̄ pace eccleie redeūteq̄ ipatore ad sedē suā dñs Anthonius ep̄us p̄cordien. leḡit quandā bullam et alia capitula infra scripta tenoris sequentis.

Bessio XVII

Bulla legationis dñi Angeli olim Gregorij
duodecimi z pussionis eiusdem.

Sacrofancta gñalis synodus Cōstañ. in spūsancto
legitime congregata vlem eccliaz repñtans
Cū christifideles pñs in dño deuotis affectibz multz epibz sollicitudintibz ipensis laboribz atqz curis occupati fuerint circa extirpanda scissinata de ecclesia sancta dei. z post atqz inter alia bul^o pestiferi morbi quesita remedia totz pene christianitati z huic tandē sacro concilio Cōstañ. facilius z potius antidotū ad h^o exequēdū vsum fuit renūciationes ac cessiones fieri debere p quolibet p papa seu romano pontifice se gerentē. p̄cipue qz ppter pacē z tranquillitatē sancte m̄ris ecclie totalis reintegratiōis ordinē ad pfectiōz auctore bonoz oim deducendū laudabili hūilitate psequutus sit dñs vlcz reuerēdissimus dñs Angelus de Lorzario q̄ in sua obedientia Grego. xij. dicebat renūciando vlcz cedendoqz exp̄sse inscriptis realiter z cū effectu iuri titulo z possessioni qd̄ quē z quā vel si quod quē aut quā habuit in papatu: z resignādo papatū z omne ius papatus titulū z possessionē qd̄ quē z quā habebat vel hīc dicebat p manus magnifici viri dñi Caroli de malatestis, pro sancta Romana ecclia arimīni z nōnullaz aliaz terraz in t̄palibz z rectorz puīcie Romandiole gñalis plenū z speciale ad h^o mandatū habentis quēadmodū in gestis siue actis publicis in sessione dicti sacri concilij quarta die huius mensis Julij facta p instrumenta autētica cōprobata. Et attēdens dicta sc̄ta synodus Cōstañ. qz sponte z liberalit̄ in p̄scriptis cessione renūciatōe z resignatione p ipm Angelū. z p eodez pcessum fuerit vlcz ad effectū deo gratū z cōmodabilē inclūsue: z tam ad sp̄tus sancte synodi declarationē anteqz ille dñs q̄ in sua obedientia dī Bñdictus cesserit aut cedere voluerit experiret: quātaqz bona ex his sc̄te m̄ri ecclie attulit ac vniuerso p̄plo christiano puentant sintqz dño largiente puentura. Et qz serenissimus pnceps z inuictissimus dñs Sigis mūdus dei gr̄a Roma. z hungarie r̄. rex. sup̄dicta etiā pia p̄sideratione aduertens quedā capitula seu articulos p̄sone securitatē ac quietē v̄ste z status p̄decentiā dicti dñi Angeli olim in sua obedientia Greg. xij. nūcupati p̄cernētia dīc̄te sancte synodi exhibuit atqz porrexit, volens dicta sancta synodus qz ecclesie sancte vlcz

Beſſio XVII

deant quāto ſibi bñfacientes ip̄a m̄ eccl̄ia gratitudine p̄ſequat̄
p̄cipue tanti filij ⁊ defenſoris p̄c̄bo inclinata ſtatuit ordinat ⁊ de-
cernit q̄ d̄ictus angelus inter ſancte Roma. eccl̄ie cardinales ſit
⁊ eſſe debeat ep̄ali titulo p̄ p̄iſ ⁊ celiū aut futurū Romanū pon-
tificis ſuo tpe p̄ pace eccl̄ie declarando cū om̄ibz honoribz ⁊ emol-
umentis ⁊ alijs debitis ſeu p̄ſuetis p̄petuo inſignitus. ſecūduſq̄
poſt Ro. pontificē dignitate ⁊ ordine habeat. nec aliq̄s ſctē Ro.
eccl̄ie cardinaliū ſibi in ſp̄ſerit. Saluo ſi ille q̄ in ſua obediētia
d̄i B̄ndictus. ſiliter renūciauerit ⁊ ceſſerit ſuri titulo ⁊ poſſeſſiōi
papatus q̄d quē ⁊ quā ſe p̄tendit h̄ie ⁊ ip̄os ambos in eodē loco
ſiue tractatū ſimul p̄ſonalr̄ p̄currere p̄tingat q̄d tunc in ſacri con-
cilij ante electionē ⁊ futuri pontificis Roma. poſt electionē p̄tate
exiit̄ inter ip̄ſos duos gratificando q̄s p̄emineat ordinat. In
ſup̄ dicta ſancta ſynodus ſtatuit ordinat ⁊ decernit q̄ d̄ictus d̄ns
Angelus q̄ ad viſerit ſit ſctē ſedis ap̄lice in puincia marchie an-
conitane ⁊ p̄ſidatus farſen. cū poſſione ſalaris gagijs muneribz
⁊ honoribz ſolit̄is cardinalis legatus de latere in ſp̄ualibz ⁊ tp̄ali-
bus atq̄ vicariū irrevocabilr̄ p̄manſurus: cū om̄ibz ⁊ ſingulis
facultatibz ⁊ auctorit̄ibz h̄mōi legatorū q̄ legatis talibz p̄cedi p̄ ſedē
ap̄licam in forma pleniffima p̄ſueuerūt. q̄q̄ eidem Angelo fauo-
res ⁊ gr̄e ſedis ap̄lice in p̄bendis b̄nificijs ⁊ alijs poſſionibz largi
ſiue impendant. P̄terea dicta ſancta ſynodus ſtatuit ordinat ⁊
diffinit. q̄ idem d̄ns Angelus rōne ⁊ occasione ſp̄ualis ⁊ tp̄alis
adminiſtrationis papatus vere ac putative quocūq̄ ⁊ qualiter
cūq̄ vſq̄ in p̄ntem diem ⁊ quouſq̄ p̄ formā p̄ſtitutionis p̄die in
dicta ſancta ſynodo facte eidem licebit quē ⁊ quā habuit aliquā-
do aut cuiuſvis legationis vicariatus ſeu nūciationis ſedis ap̄li-
ce aut alterius geſtionis ſiue adminiſtrationis noie Ro. eccl̄ie: ⁊
marie in puincia marchie Anthonitan. vel alibi dū m̄ior̄i funge-
bat officio: ac etiaꝫ occasione vel cauſa ſue p̄ſone non poſſit neq̄
debeat de actis geſtis ordinatis indultis p̄ceſſis receptis leuati-
habitis ⁊ erogatis donatis ⁊ alienatis ac effuſis q̄rtatis libera-
tis aut alijs quibuscūq̄ ſeu q̄litercūq̄ factis ſeu pactis p̄ euz ſeu
eius noie aut ad eū vl̄ p̄tate eiꝫ quoq̄ mō p̄uenerint ad cuiuſcūq̄
officij vl̄ cuiuſcūq̄ p̄ſone inſtantia cuiuſvis dignitatis p̄eminētie
ſtatuz gradus ordinis vel conditionis aut ſexus etiam ſi papalis

Bessio XVII

Impialis vel regalis existat de iure vel de facto aut aliter quiterum
quod pueniri denunciant accusari vexari inquietari impediri ordina-
rie siue extraordinarie cuius promotione vel sine: in iudicio siue extra
p se vel alium aplice pccij pntis aut aliqua quibus auctoritate ordina-
ria vel subdelegata seu alias molestari nec contra eum inquiri valeat
nec villo vnquam tpe realiter vel psonalr vel criminalr aut mixtum seu
alias quocumque: etiam si dolus vel fraus aut aliq alia corruptela cir-
ca pmissa vel eoz aliquod re ipa vel alias notari possent aut dice-
rent quolibet interuenisse. Quod idem dñs Angelus non teneat nec de
beat cuius vt pmissit psona in iudicio vel extra de pmissis vel aliq
eoz aut dependentibz emergentibz et pntis siue prius extraneis a
pmissis vel aliq pmissoz rñdere rñnem reddere aut calculu face-
re etiam coram gentibz aplice camere vel alijs quibus modo: directe vel
indirecte publice vel occulte: nisi qtenus sibi ppria pscia cui quo
ad hoc totaliter relinquat dictauerit faciendū. Dicta namq sancta
synodus ex supabundanti liberat dictū Angelū de hīs omnibus
vniuersis et singulis alijs q in quibuscuqz pondere numero et mesu-
ra cuiusuis qltatis qntitatq generis vel spci iuris corpore pphen-
soz vel nō existant que omnia hīc et eoz valores noia cognoia ql-
tates genera ac species habere voluit et vult p speciuoce et expse
declaratis: ac si de eis expsa mentio facta foret. etiam si sacra fue-
rint aut ppbana cōmuniter vel diuissim seu mixtum ad quēcūqz va-
lorem ascendant attenda libera et spontanea cessione papatus per
ipm dñm Carolū de malatestis, pcuratorē eius pridem in hñmōl
sancta synodo facta pro pace et vniōne in ecclia sancta dei pdicta
qntum in eo fuerit modis omnibus pmouendiqz quibz Romane
ecclesie obligatus aut obnoxius fuerit vel dici poterit siue possit
ex nunc quitat liberat penitus et absolut: necnō vult et nūciat
eū ab illis omnibz totaliter exemptū quitū libez et absolutuz. et
demqz dño Angelo p se vel suis hereditibus ac successoribus om-
nia et singula sancte Romane ecclesie et aplice camere p eum qua-
litercuqz debita vel alias p eo plenarie lidere et pure remittit do-
nat et largit. Tollit deniqz ex certa scientia quo ad pmissa omnia
et singula inuadat atqz suspendit dicta sancta synodus tam resti-
tutionis in integrum qz de vacatiōe sedis: et omnia alia iura et bñsi-
cia siue priuilegia p que romane ecclesie apostoliceqz camere aut

Bessio decimas septima

futuro eius pontifici cōtra p̄missa vel aliquod eorū subuentū:
aut de ip̄s vel eorum aliquid infringi seu aliquāliter possent trāf
gredi aut violari, decernens irritum et inane si quid in cōtrarium
a quouis quouis auctoritate vel quouis ingenio vel colore cōtrō
gerit, attemptari, nō obstantibz quo ad omnia et singula supradicta
cta tam canonicis q̄ civilibus iuribus et apostolicis generalium
cōciliorum cōstitutionibz ac alijs dispositionibz contrarijs quibz
cunqz, Statuens et ordinans dicta sancta synodus q̄ quilibet futu
rus roman⁹ pontifex omnia et singula supradicta studeat inuiso
labiliter obseruare: eaqz suis apostolicis l̄ris in forma plena con
grua et decenti approbet ratificet de nouo cōcedat indulgeat atqz
cōfirmet, et quicūqz romanū pontificem eligentes quo ad hoc
ante sui apostolat⁹ intrōmissionē sub vinculo prestandī iuramētī
obligent efficaciter et astringant: mandans et p̄cipiens dicta san
cta synodus q̄ vltra sacri cōcilij publica gesta seu munimenta so
lito more super p̄missis cōficienda fiāt sup̄ p̄missis omnibz et quo
libet eorum ad maiorē certitudinē patentes s̄se sub sigillo cōcilij
in forma plenissima cum omnibz et singulis clausulis nō obstanti
bus necessarijs reuocatorijs et derogatorijs et alijs opportunit
dicto dño Angelo seu alteri vel alijs, p̄ eo recipienti vel recipienti
tibus assignande.

Impediens regem Romanorū in itinere ad
regē Aragonū sit ip̄o iure excommunicatus.

Quia dignum est laborātes, p̄ pace sacrosancte ecclesie ple
na libertate securitateqz gaudere: nullisqz impedimē
tis seu molestijs inquietari, hec sacrosancta Constantiē. synod⁹
ecclesiam catholicā representās in sp̄sancto legitime cōgregata
statuit diffinit et ordinat q̄ quicūqz cuiuscūqz status aut cōditio
nis existat, etiam si regalis: cardinalatus: patriarchalis: archieps
scopalis: episcopalis: ducatus: principatus: comitatus: marchiona
tus, seu alterius cuiuscūqz dignitatis seu status ecclesiastici vel se
cularis existat q̄ serenissimū et christianissimū dñm Sigismundū
Romanū, et Hungarie et regem, vel alios cum eodē ad cōuenten
dum cum dño rege Aragonū, p̄ pace ecclesie ad extirpationē p̄
tis scismatis, p̄ hoc sacri cōcilij ordinatos ad dictā cōventionē
euntes vel recedētes impediuerit turbauerit vel molestauerit auc

Sessio decima octava

aliquod damnū in psonis aut bonis aut famulis eorum intulerit aut inferri per aliu seu alios, directe vel indirecte: clam vel palam: seu quoquo mō inferri, procuraverit: sniam excoicationis auctoritate hui⁹ sacri cōcilij generalis spō facto incurrat, absolutioñ. eiusdem spī sacro cōcilio seu futuro vnico et indubitato summo pontifici pter q̄ in mortis articulo specialit̄ reservata: et vlt̄ omni honore et dignitate officio bñificio ecclesiastico et seculari sit ipso facto priuatus.

Excelebretur missa singulis diebus domini-
cis per cōcilium et fiat pcessio: et interessentes habeant centū dies indulgentiarum.

Item vt deus prefati serenissimi principis et aliorū cū eo ad dictā cōventionē ecclesie sue gressus dirigere et corda illoꝝ cum q̄bus acturi ad eandē pacē seu clementiā inducere: et illos cū dicta pace obrenta ad dictū sacrum cōciliū incolumes reducere dignes. statuit et ordinat sancta synodus q̄ singulis septimanis die dñico fiat pcessio generalis i hac ciuitate Cōstantien. cum missa solenni q̄bus pcessioni et misse oēs plati in hoc cōcilio existētes interesse teneant vestimētis pontificalibus vt est moris induti. Cōcedit dicta sancta synod⁹ cuilibet pmissis interessenti centum dies indulgentiarū. et eorūdem cuilibet p̄bytero vnā missam celebranti. et alijs q̄ deuote semel in die pater noster et aue maria pro dicta incolumitate orando dixerint. xl. dies indulgentiarū in forma ecclesie cōsuetā. Lectis supradictis p deputatos q̄tuor nationū et dominū p̄sidentē fuit cōcorditer responsum. Placet.

Sessio decima octava.

Anno et inditide quibus

supra. die vero sabbati. xvij. mēsis Augusti fuit celebrata sessio generalis in maiori ecclia Cōstanti. in q̄ p̄sident bat Reuerēdissim⁹ p̄ dñs Iohes ep̄s Holsien. sc̄e romane ecclesie Cardinalis et vicecancellari⁹. fuitq̄ decantatū officiū misse de assumptiōe b̄e virginis marie p dñm Petrū ep̄m Dieren. Quo finito legebant letante: et alia fiebāt more aliarū sessionū. Quibus expletis dominus Antonius ep̄s Concordien. legebat articulos

Bessio decima octaua

inferius descriptos.

Datur potestas iudicibus diffiniendi et causas per dominos cognoscendi.

Super sacrosancta et vniuersalis synodus Constantien. Reuerendos in xpo pres dnos Historien. dau ren. plocen. et saristerien. epus ad audiendū causas et qrelas ad ipm pcellū deuolutas deuoluēdas seu deducēdas vsqz ad sniam exclu siue deputauit. Nequies igit ipa scā synod^o diuersis alijs occu pata negocijs ipaz causarū finali decisionē intendere. nolēsqs eas absqz finali decisione diu ppterea remanere pdicti dñs epus etiam causas ipas finalitē sūmarie simplr et de plano sine strepitu et figu ra iudicij finiendas et terminādas. assumptis sibi in rimandis p cessibz sentētijs pferēdis qtuor assessoribz de qtuor nationibus eiusdē synodi p eos eligēdis pibz nō suspectis sup q eorū pscēte onerent causis tm cathedraliū ecclesiarū et maioribz earundē cau sarum dūtaxat exceptis plenariā tribuit potestātē. et vt eo facilius negocia et cause ad finē optatū pueniāt. eadē scā synodus vt ipsi qtuor aut tres aut duo ex ipis alijs statutis horis nō venientibz terminos ipos in ipis causis occurrētes teneri et obseruari facere. et als vsqz ad diffinitiuā sniam exclusiue in causis ipis pcedere possint et valeāt ordinat statuit et decernit.

Item Quod adhibeat fides bulle concilij. statuit ordinat et decernit dicta scā synod^o qdibus cūqz veris lris sub bulla ipi^o synodi cōficiēdis in qbuscūqz causis negocijs et factis stetur firmiter in iudicio et extra vbicūqz exhibita fuerint vel ostēse. illaqz fides ipis adhibeat q ve ris lris aplicis bullatig psuevit et debet merito adhiberi ac eandē vim illudqz robur habeant in omnibz et p oia quā et quod spe lre aplicie habēt et hie debēt et possunt quoquo mō sup cui^o bulle vsu et custodia p cōcilium deliberabitur.

Quod committentes falsum circa bullā pcellij puniant sicut falsarū litterarū apostolicarum.

Item predicta synod^o sicut statuit ordinat et decernit qd oēs et singuli qui dolū et fraudē seu falsitatē aliquā cir ca hmoi lras bullandas dicte synodi pro tpe forsitan cōmiserint et illatam qui in hoc consenserunt aut talia fieri procurauerunt

Vente

Sessio decima octaua

vel litteris falsis scienter vsi fuerint illas censuras ecclesiasticas et penas incurrant quas falsificatores scilicet applicari. et qui illis litteris scienter vtunt necnon participes nulle cause nullum crimen incurrunt iuxta canonicas sanctiones.

Quae expediant sup gratijs p olim papam Johannem concessis exceptis expectatis et exorbitantibus.

Item similiter statuit decernit et ordinat dicta sancta synodus quod lre sup oibus et singulis gratijs p dñm Balthasarem tunc Johannem papam. xxiij. factis vsq; ad ipsius administrationis suspensionem in spūalibus et temporalibus. scilicet que fuit die Martis. xxiij. mensis Maij pñtis anni signatis possint et debeant p Reuerendissimum in christo patrem et dñm: dñm Johannem ep̄m Hostien̄. sacrosancte Romane ecclesie Cardinale et vicecancellarium. et quattuor sibi adiunctos de quattuor nationibus. videlicet dños Concordien̄. p italiana. Ariminens̄. p gallicana. Theodorici wym p germanica. et dñm Robertum appellien̄. pro anglicana. auctoritate dicte synodi sub modis et formis quibus summi pontifices lras gratiarum concesserunt suorum predecessorum Romanorum. pontificum in similibus expedire consueuerunt iuxta constitutiones et regulas ac obseruantias: et stilum cancellarie aplice et sub noie et bulla dicte synodi expediri expectationibus et exorbitantibus durat exceptis.

Deputant ambasciatores ad Italiam.

Sacrosancta synodus Constantien̄. mittit ad ambasciatores suos ad Reuerendissimum patrem et dñm: dñm Angelum Corrarium ep̄m Cardinale olim Gregorium. xij. in sua obedientia nominatum. et dños Cardinales seorsum existentes. et ad alios pres Italie sup factis et negocijs ecclesie cum instructionibus et facultatibus deliberatis et conclusis. quorum ambasciatorum nomina sunt hec. videlicet dñi Archiep̄s mediolanens̄. Archiep̄s Ragusin̄. Ep̄s sancti Flori. Abbas Florentin̄. prepositus quinque ecclesiarum. magister Johannes scolij. Quibus lectis fuit p deputatos et presidentem concorditer responsum: placet.

Sessio decimanona.

Bessio decimanona

Anno a natiuitate domini

Ani **M**,cccc,xxv, Inditione, vij, die Lune, xliij, mensis
septembris, sede aplica vacante fuit celebrata sessio ge-
neralis p synodū Constantiē, in qua fuit celebratū officū missę
per Reuerendū patrē dñm Nicolāū ep̄m Assisīn, Qua missa ce-
lebrata incipiebant letante: et alia fiebāt vt in sessionibz fieri solitū
est, Presidebat vero in eadē sessione Reuerendissim⁹ p̄r dñs
Johes ep̄s Hostiē, cardinalis Aluarieñ, In qua sessione Hiero-
nymus de Praga p Reuerendissimū patrē dñm Petrū Cardi-
nalem Cameracē, et alios deputatos p p̄ciliū in materia fidel-
instruēt⁹ es informat⁹ de fide recta sc̄te matris eccl̄ie qui iam fue-
rat accusatus de heresi ⁊ p p̄ciliū sup hoc in carceratus quandā
reuocationis seu abiurationis papiri cedula stans in ambone pu-
blice alta et intelligibili voce legebat, reuocās ⁊ abiurās, put in ea
dem cedula cūsus tenor sequitur.

Abiuratio Hieronymi de Praga.

Ego Hieronym⁹ de Praga artū liberaliū magister cognos-
cens verā catholicā eccl̄iā ⁊ aplicam fidē anathema-
tiso omnē heresim, precipue eam de qua hacten⁹ infamatus fui et
quā p̄teritis temporibz dogmatifauerūt et tenuerunt Johannes
wycleff et Johes huss in suis opusculis libellis seu sermonibus
ad clerū et ad populū, p̄pter quā causam p̄dicti cum suis dogma-
tibus et erroribus damnati sunt ab hac Cōstantiē, synodo tāqz
heretici, et eorum doctrina predicta sententialiter damnata maxi-
me in nonnullis articulis expressis in sententijs p hoc sacrū p̄ciliū cō-
tra ipsos latis, Cōsentio autē sancte Romanē, eccl̄ie et aplicę sedē
et huic sacro cōcilio: et ore ac corde p̄fiteor in oibus ⁊ p oia: ⁊ p̄es-
sertim de clauibz: sacramētis: ordinibz: officijs: et censuris eccl̄ia-
sticis: indulgentijs: et reliquis sanctoz et eccl̄iasticis libertate, ac
etiā de cērimonijs ⁊ alijs omnibz ad religionē christianā p̄tinen-
tibus put ipsa romana eccl̄ia et aplica sedes et hoc sacrū cōciliū
p̄fitemi, et specialit̄ q p̄dictoz articuloz plures sunt notorie heres-
tici et dudū a sc̄is patr̄bz reprobati, quidā vero blasphemij: alij
erronei: alij scandalosi, quidā etiā p̄tariū auritū offensiui: et ipsorū
nonnulli temerarij ⁊ seditiosi, ⁊ p talibz fuerūt p̄dicti articuli p hoc

Bessio decimanona

sacrum concilium nup̄ cōdemnati et inibitū omnibus et singulis catholicis sub anathematis interminatione: ne de cetero dictos articulos seu eorum aliquem aliquis predicare dogmatizare vel tenere presumeret.

Item Ego Hieronymus auctoritatus quod in nonnullis artibus scolasticis ad persuadendam opinionem de vniuersalibus realsibus, et quoniam una eorum generis essentia specificasset plura eiusdem speciei supposita et quodlibet eorum, ut Ambrosius Hieronymus Augustinus et sic de singulis, Et ad hoc inducendum velut exemplo sensibili descripsi quendam triangularē figurā quā scutum fidei nominavi. Ideo ad excludendum intellectū erroneū et scandalosum quē fortassis aliquid et hoc accipere potuerūt dico assero et declaro quod dictā figurā non feci nec eam nominavi scutum fidei ea intentione quod vellem dictā opinionem de vniuersalibus extollere super opinionem contrariā: sic quasi esset scutum fidei quod sine eius positione non posset fides aut catholica veritas pregt et defendi cum nec dicte positioni velim pertinaciter adherere. Sed hoc ideo dixi, quod in dicte figure triangularis descriptione ponebam exemplū quod diuina essentia est tria differentia supposita et quodlibet eorum scilicet pater et filius et spiritus sanctus. Cui quidem trinitatis articulis est precipuum scutum fidei et veritatis catholice fundamentū. Preterea ut cunctis pateat que fuerunt cause quare sui reputatus adherere et fauere dicto quondam Jobanni bus notū facio per patres, quod cum multoties audiuissim cum in predicacionibus et scolis credidi eū virū bonū esse: nec in aliquo obuiare traditionibus sancte matris ecclesie ac sanctorum doctorum, immo etiā eū nup̄ in hac ciuitate mihi fuissent, oblatis articulis per eū positi et per hoc sacrum concilium damnati proxima fronte non credidi suos esse saltē in ea forma. Cūque ab aliquibus egregijs doctoribus et magistris in sacra pagina audiuissem affirmari quod sui erant postulanti per mea plena informatiōe mihi ostendi libros manus sue in quibus dicti articuli contineri dicebant, quibus mihi ostēsis manus propria eiusdem scriptis quā ut meā propriam bene cognosco: dictos articulos omnes et singulos in ea forma qua dānati sunt reperi esse cōscriptos. Unde non immerito comprehendi et comprehendendo ipsius et suam doctrinā cum eorum sequacibus per sacrum concilium damnatam et reprobata fuisse tanquam hereticā et insanā. Et hec omnia supra dicta dico pure et sine cōditione et iam plene et sufficienter in forma

Bessio decimanona

matus de predictis sententijs latis p hoc sacrum cōcilium cōtra doctrinas dictorum quondam Johannis wycleff et Johannis busi et cōtra ipoz psonas qbus sententijs tāq̄ deuotus catholicus in oibz et p oia hūiliter p̄sentio atq̄ adhereo.

Item Ego idem supradictus Hieronymus qui als coram Reuerendissimis patribz dñis cardinalibus et venerandis dñis p̄latis et doctoribz et alijs venerabilibz psonis huius sacri cōcilij in isto eodē loco voluntarie libere et spontanee exponēs et declarās intentionē meā inter alia loquēs de ecclia eā tripharie distīxi. Et vt pcepti postea tūc a quibusdā intellectu est q̄ vellem dicere q̄ in ecclia triumphante esset fides: cū tñ credo firmiter q̄ ipi sit beatifica visio enigmatica cognitionē excludēs: nūc dico assero et declaro q̄ nūq̄ fuit intentionis mee q̄ ibi esset fides sub rōne fidei. Sed cognitio fidem subequiualentē excedēs. Et generalit̄ quicquid ibi vel antea dixerim refero et subijcio hūil corde determinationi bul^l sacri cōcilij Cōstantien^s.

Insuper iuro et p sanctā trinitatē et p hec sacrosancta euāgelia me in veritate ecclie catholice sp̄ et sine dubio pmanurū: et oēs q̄ cōtra hanc fidē venerint cū dogmatibus suis eterno anathemate dignos esse p̄nuncio. Et si ego ipse aliquid qd̄ absit aliquid cōtra sentire aut p̄dicare p̄sumpsero canonum seueritati subiaceaz et eterne pene obligar^l inuentar. Hāc autē cōfessionem et p̄fessionem mee paginam corā hoc sacro cōcilio generali libere et voluntarie porrigo: et eidē me p̄pria manu subscripsi et hec singula conscripsi.

Deinde dñs Berthold^l wildung sacri palacij ap̄lici causaruz auditor legēbas q̄ndā ordinatiōis cedulā cōceptā sup regula sancti Frācis^c et alia infra scripti tenoris subsequētis de p̄sensu p̄tū.

Dilectis ecclesie filiis genera

li et puincialibz ministris custodibz: ceterisq̄ ordinis minoris p̄fessoribz salutē et oīporentis dei b̄ndictionē. Supplicatōibz psonaz q̄ vovo religiōis sūt astrictē: illis p̄sertim libēt annuim^l q̄s ad finē tendere conspiciamus p̄ quē persone ipse sub placata tranquillitate iuxta suā professionē quiescāt ac sedulū et tranquillū in humilitatē

Bessio decimanona

sp̄ritu dñi reddere valeāt famulatū. nup̄ siquidē supplicatio p̄o
parte religiosorū virozū guardianorū et frat̄rū vestri ordinis cō
uentū. vicz Saglēt̄. de sc̄o Andomaro Doznicē. dioc̄. de va
relcis Remē. de dola Bifuntinū. de laualle Cenomanē. de el̄s
cio Hamiatē. de ambasia Turonē. de sc̄o Johē Angelicēt̄.
panctonē. de dozcorlo. de Tholetō. et de Fontirnaco cōitatis
Balceacē. dioc̄. inter puñcias Francie. Burgundie. et Turo
nē. iuxta modum dicti ordinis existentiū nobis humiliter p̄sen
tata cōtinebat. q̄ diuina cooperante clementia temporibz his no
uissimis regular̄ obseruāta vestri iam dicti ordinis in p̄fatis cō
uentibz inceptat vlgere. sed varijs obstantibz impedimētis p̄ m̄
nistros et custodes illarū puñciarū eis prestitis in ip̄a stricta ob
seruantia nō mediocriter impedeabant. quoz impedimentoz oc
cassione scandala multa pullulabāt: humiliter z deuote supplicātes
q̄tin⁹ eis de remedio opportuno p̄uidere dignaremur. Nos iḡt
eoz supplicatioibz tāq̄ iustis benigne annuentes. cupiētesq̄ his no
ta scandala de medio vestri ordinis tollere: atq̄ vnitāte in eo con
seruata fratres in pacto dulcedine p̄seruare. statuim⁹ z decernim⁹
eisdē supplicationibz fore p̄uidendū. et de facto tenore p̄ntium eis
p̄uidemus iuxta formā p̄ Reuerendissimos p̄ces dños. vicz Jor
danū ep̄m Albanē. de vrsinis ip̄i⁹ ordinis p̄tectorē. et Petrum.
sc̄i Basilagoni p̄sb̄m Cardinalē Cameracē. vulgarit̄ nuncupā
tos. sc̄e Romanē. ecclie Cardinalis. z alios ex pte but⁹ sacri cōcilij
sup̄ hoc deputatos specialiter auisatā ordinatā z traditā. atq̄ per
religiosum frat̄rē Johannē Rbotanī sacra pagina p̄fessorē z vic
cariū ministri generalis antedicti. vñacū alijs pluribz magistris z
discretis patribz ip̄i⁹ ordinis ex vna pte. et fr̄es p̄noiatos p̄uētus
rep̄sentantes ex alia p̄cordatā. vicz q̄ fr̄es cōuentus p̄dictoz de ce
tero z quibz aliud sup̄ hoc p̄ sacrū cōcilij generale fuerit ordinatū
possint et valeāt q̄libet in sua puñcia eligere de sua stricta obser
uantia vnū frat̄rē idoneū quē in sc̄ptis ministro illi⁹ puñcie p̄sen
tatū. ip̄m dictus minister infra tridū post h̄mōi p̄sentationē suā
vicariū p̄stituere debeat ad ip̄os regendū in solidū. loco et vice ei⁹
z eis p̄uldēdū in omnibz q̄buscūq̄ z ip̄is modis q̄bz ip̄e minister
prouincialis etiā p̄uidere posset. ita q̄ de ip̄oz frat̄rū regimine in
nullo possint se intromittere dicti puñciales vel custodes: sed ad

Bessio decimanona

iplos vicarios cura et correctio eoz nō ptineat, excepto q̄ ad suc
superioritatis cognitionē minister puincialis ipos possit si volue
rit visitare in p̄pria persona, et tunc punire de cōsensu maiorū z dī
cretorum cōuentus in quo fiet hec visitatio quicq̄d punitione dī
gnum repperierit, quē si cōstituere renuerit modo p̄dicto ex tūc cō
stitutio eiusdem p̄sentari ad vicarium ministri generalis inferius
annotatū deuoluat et ptineat absolute, Qui quidē vicarij hmoi
trium puincialiu possint et debeant vna cum fratribz discretis si
bi subditis in forma solita in electionibz ordinis seruata insimul
eligere inter se vnum alium fratrem ad hoc sufficientē et idoneū pro
eorundem vicariorum correptione et totius stricte huius obseruā
tie in predictis puincijs meliori regimine quem per eos in scri
ptis ministri generali ordinis qui erit pro tempore humiliter p̄
sentatum ipm minister super illis suum vicariū cōstituere infra tri
duum post illā p̄sentationē benignē debeat et charitative, alioq̄n
ipō triduo transacto fit z habeat vicarius ipm generalis auctori
tate ipsius sacri cōcilij cōstitutus. Qui quidē vicarij generalis in
sua cōgregatione vel als solus debeat et possit vicarios p̄tractos
quotiens opus erit punire et ipis ac fratribz alijs sibi subditis
prouidere in omnibz quibuscūqz casibus quibus minister genera
lis eis potuisset puidere ne ipos vt sepius cōtingit quoties gene
rali ministro indigent lōgius oporteat euagare Et p̄ hac vice pri
maria cōstituimus in p̄fatum generalis ministri vicariū fratrem
Nicolaum Rudolff apud vos de hac obseruantia laudabili pui
dentia ac diligentia solerti multipliciter cōmendatū quem volu
mus posse deponi quotiens vicarijs et alijs fratribz discretis sepe
dictis videbitur expedire. Possit tū generalis minister qui est: qui
erit pro tempore ipos fratres et cōuentus i sua p̄sona quoties vo
luerit visitare prelibato vicario nō obstante et punire si quid in di
cta visitatione puniendū respexerit sicut moris est in ordine z als
facere cōsuevit. Veruntū non intendimus q̄ p̄tracti vicarij p̄pter
mortem depositionē seu mutationē illorum quorum vice fungun
tur possent a suis officijs remoueri v̄l in eis impediri: nisi sup hoc
assensus maiorum et discretorū sibi subditorum p̄sus interuene
rit ad quos semp eos deponere et alios eligere antedictis genera
li puincialibusqz ministris p̄sentare modo et forma p̄missis q̄tēs

Beſſio decimanona

fuerit opportunus volum⁹ et decernimus prinere. Insuper poſſit
et debeat ipe generalis vicarius et ſucceſſores cōuentus ſibi pro
tempore ſubditos ad ſtatū dicte ſtrictę obſeruantię conſonū iuxta
declarationes et ſtatuta ſedis aplice et ordinis reducere . tollendo
quascūq; ſuperfluitates ſiue ſint in rebus mobilib; ſiue immobilib;
quantū fieri poterit bono modo habito ſemper cōſilio maiorum
et diſcretorum ſibi obedientiū: eligendo ſi opus fuerit aliquos ſi
deles qui ipſas ſuperfluitates auctoritate hui⁹ ſacri ꝑaliꝝ vendāt
cōmutent: aut alſ in pijs operib; cōuertant. Inſup ſtatuiſmus ꝑ
omnes et ſinguli cōuentus ꝑdicatarum puinclarū quotiens malo
ri vel ſaniori parti fratrū in eis exiſtentium placuerit ad hanc ſtri
ctam obſeruantia ſe reducere et vicarijs antedictis ſe ſubdere hoc
libere facere poſſint. Et etiā ſinguli fratres cuiuſlibet cōuent⁹ di
cti ordinis ꝑtradictiōe cuiuſcūq; nō obſtante a quoz vicariorum
obediētia ꝑ ſubſectiōe null⁹ exte poſſit ſine ſpeciali lnia vicarij ge
neralis aūdicti, nō tñ ꝑ hoc intendim⁹ qñ fratres ꝑ cōuent⁹ q̄ vo
luerint poſſint ꝑm hāc ſtrictā obſeruantia viuere manēdo etiā im
mediate ſub cura miniſtroꝝ puinclarū. excepti tñ puinclaris cō
uentib; et cōuentu de Wirabelle ꝑictauiē. dioc⁹ quē volumus
expreſſe ꝑ ordinam⁹ cure ꝑ regimini ꝑdictoꝝ vicarioꝝ ſubelle ꝑ ex
cauſa. vt ſicut in eo hec ſtricta obſeruantia regulari in partib; illis
ſumpſit exordiuꝝ: ita in illo tanq̄ in alioꝝ ſpeculo ſemp eluceſcat.
Ceterū cū iuxta ſniam ſapientis volatilia ad ſibi ſimilia libēter cō
ueniant. ſtatuiſmus ꝑ qñ fratres hinc obſeruantie ꝑgrinationis
ſtudio: vel alſ ꝑ mūdū ꝑficiſcent⁹ ad loca ꝑuent⁹ cōitatis ordinis
declinent ſi voluerint. ad alia vero loca fratrū in obſeruantia ſibi ſi
milium ſemp declinare teneant iuxta quod in ſtatutis ordinis cō
tinetur. Inſup q̄libet puinclaris miniſter puinclarū ꝑmiſſarū vi
cario generali ſepedicto ꝑ ꝑnti duos cōueſit⁹ in ſua ꝑuincia ſi
deliter aſſignet aptos ad manendū munitos libris et alijs rebus
ꝑo cultu diuino quē ab eodē vicario ꝑ ſas aut alſ in ſuo ꝑo
uinclali capitulo fuerit req̄ſit⁹ eligēdos ꝑ ipm puinclalē. ita ꝑ ꝑꝑ
hanc aſſignationē mobilia q̄cūq; dictiꝝ ꝑuentib; ꝑtinētia quocūq;
ſit nō debeat abigi ſeu ſegregari ꝑm diſpoſitionē ꝑrectoris veſtri
ordinis. Et ſi cōtingerit ꝑ miniſtri ꝑuinclales ꝑ cūſtodes vel aliꝝ
expulerint vel eiecerint fratres butuſmodi obſeruantie ab aliq̄ ſeu

Bessio decimanona

aliquibz cōuentuū p̄noīatoz a. xv. mensibz citra violēter et al̄s loz
co eoz ibidē collocauerit. vel mobilia ad ip̄os p̄uētus seu aliq̄ue
ip̄oz sp̄ectātia depoztauerint volum⁹ z mandam⁹ discrete p̄dictos
fr̄es indelate recedere z exire a dicto p̄uēto mādātes tenore p̄ntiū
p̄libato vicario generali q̄tin⁹ actio n̄ra oībz modis q̄bz fieri pote
terit honeste z licite ip̄os exire z p̄dicta bona restituere cōpellat p̄
censuras ecclesiasticas z alios fr̄es z subditos suos de nouo ibi
dem collocādo oībz q̄buscūqz districte p̄bibētes ne q̄s eū sup hoc
impedire p̄sumat sub excoīcationis pena: s; magis et p̄beat vnus
quisqz sup h̄ req̄sit⁹ p̄ ip̄m pot⁹ auxiliū z iuuamen. Statuētes vl
ter q̄ fr̄es h̄mōi stricte obf̄uātie sigāt capellā honoris: n̄ maneāt
cōtinuo in domibz seculariū causa p̄fessiois vel alia: citra t̄m alio
rū frat̄rū v̄l ordinis p̄iudiciū. ne forsan freno obediētē laxato vel
p̄phana p̄uersatione feruor deuotiōis eoz tepescat. Precipimus
insup z mādāms districte i p̄tute sc̄te obediētē oībz z singul̄ frat̄r
bus p̄uentuū p̄dictoz z alijs i fugurū sub cura z regimie p̄tractoz
vicarioz p̄stitutoz q̄tin⁹ ip̄is firmit̄ obediāt z pareāt cū effectu in
oībz i q̄bz fr̄es illi⁹ ordīs suis generalibz z p̄uicualibz mist̄r̄ obedi
re debeāt aut tenēt. Ceterū cū p̄dicta sint de volūtate p̄tū sic p̄ferē
p̄ nos statuta z ordiata districte ihibem⁹ oībz et singul̄ mist̄r̄ z
custodibz q̄ sūt erūt in futuz: z alijs frat̄ribz v̄l ordīs ne occasiōe
cōtrouersie pus sup bis mote aut p̄secutiōis in p̄nti cōcllio facte
aut alia quavis causa fr̄es de hac obseruātia p̄ntes vel futuros in
quietēt molestēt vel affligāt: seu eoz vicarios vel de secta noua vel
reprobata quomodo libet vocēt. Nec etiā fr̄es dicte obseruātie al
os frat̄res vest̄i ordinis aut elemosynas aut oblatiōes sibi dan
das impedire p̄sumāt. Q̄ si de cetero alij alijs facto circa p̄missa
sa aut torum aliquid hinc inde insurtati fuerint manus violentas
in eis ponendo: eos incarcerando: arretando: libris spoliando
aut alias maculam heresis falso imponendo sententiam excoīmu
nicationis ip̄so facto incurraut inturiatores a qua non possunt ar
ticulo mortis excepto: absolui. nisi per eundem Cardinalē q̄ pro
tempore huius ordinis erit protector. De ceteris vero leuioribus
iniurijs verbalibus omnes quicūqz fuerint in hoc culpabiles
deprehensi per eorum p̄elatos puniantur circa p̄missa sententia
rum s̄ilminationibz aut appellatiōibz interpositis et l̄ris felicis

Bessio decimanona

recordationis Alexandri pape. v. et earū p̄firmatiō. nō obstante
quas tenore p̄ntium reuocam⁹: cassamus: et annullam⁹. ac nulli⁹
roboris vel momēti declaram⁹: et alijs q̄buscūq; statutis ap̄licis
vel h̄mōs ordīnis in p̄trariū editis nō obstantib⁹. Nulli ergo r̄c.
Datum Constantie. ix. Kal. Octobris. Anno a nat̄nitate dñi.
M. cccc. xv. ap̄lica sede vacante.

Quō obstantib⁹ saluis cōductib⁹ impatoris regū r̄c.
possit p̄ iudicē cōpetentē de heretica p̄auitate inq̄ri.

P̄sens sancta synod⁹ ex quib⁹ saluo cōductu p̄ imp̄
ratorē reges et alios seculi p̄ncipes hereticis
vel de heresi diffamatis putātes eosdē sic a suis errorib⁹ reuocare
quocūq; v̄nculo se astrinxerint p̄cesso nullū fidelē catholicē vel iu
risdictiōi eccl̄iasticē p̄iudiciū generari vel ip̄dimentū p̄stari posse
seu debere declarat. q̄ min⁹ dicto saluo cōductu nō obsta. liceat
iudici cōpetētī eccl̄iastico de h̄mōs p̄sonarū errorib⁹ inq̄rere et al̄s
p̄tra eos debite p̄cedere eosdēq; punire q̄ntū iusticia suadebit si su
os p̄snacitē recusauerit: etiā si de saluo cōductu p̄sili ad locū vene
rint iudicij al̄s nō vēturi. nec sic p̄mittentē cū al̄s fecerit qd̄ in ip̄o
est ex hoc in aliq̄ remansisse obligatū.

Quōd nō vicecancellari⁹ expediat Karolinā sub
bulla sacri cōciliij Constantien̄.

Cum in generalib⁹ cōcilijs maxie Lateranen̄. p̄uide qd̄a sue
rint statuta libertatē eccl̄iasticā p̄cernētia q̄ p̄ie m̄o
rie Frideric⁹ sc̄ds ī seruoze deuotiōis roman̄. eccl̄ie tūc p̄sistēs. etiā
qd̄a statuit et adiūxit demū p̄ se. recor. Honorijū tertiū fuit eiusdē
Friderici p̄stitutio approbata. et p̄sequēter p̄ diue m̄orie Karolū
q̄rtū eadē fuit approbata. et qd̄a alia ī fauorē eccl̄ie libertatis adse
cta q̄ in libris cācellarie romane eccl̄ie lat⁹ p̄tinent. Nec sc̄tā syno
dus decernit et mādat dño vicecācellario eiusdē roman̄. eccl̄ie vt
executores l̄ras sup̄ ip̄s expediat ī forma dari solita

Cōmittunt cause heresis certis iudicib⁹.

Item p̄dicta synod⁹ Constantien̄. oēs et singulas cau
sam et causas heresum ex erronea et p̄uersa doctri
na damnate memorie Jobannis h̄us hereticū in regno Bohe
mie: et in moravia exortas sapientes etiam cr̄minales ex eis vel
eorum occasione cōtra quascūq; personas tam eccl̄iasticas q̄

sessio decimanona

seculares cuiuscūq; status gradus ordinis vel cōditionis aut p̄s
minentie existant: et quacūq; p̄fulgeant dignitate emergentes: d̄s
ctiq; Johannis huius et dogmatū falsozū eiusdē fautores: defenso
res et sequaces Reuerēdis in x̄po patribus et d̄nis: d̄nis Johan
ni patriarche Constantinopolitano. et Johanni ep̄o Siluanes
ten. cōiunctim et diuisim cōmittit audiendas decidendas cogno
scendas et sine debito terminandas cum omnib; et singulis suis
emergentib; incidentib; dependentib; et connexis. et cū potestate
citandi p̄sonaliter omnes et singulos suspectos in fide s̄bidem de
gentes: et corā eis in genere et in specie noīandos cōiunctim et di
sim in Romana curia p̄ edictū publicū et in p̄sib; et in locis cōi
cinis affigendū et publicandū cū ad easdē partes p̄sertim ad p̄di
ctos de fide suspectos. p̄ h̄mōi citatione crequenda tutus nō pa
teat accessus. habita t̄n p̄ius inforatione summaria in p̄missis:
nō obstaī. q̄ als p̄fata synodus certis iudicijs generaliter quarū
cunq; heresim causas cōmiserit vsq; ad diffinitiuā sententiā exclusis
ue cognoscēdi: et corā q̄bus aliq; pendent indecisse et alijs con
trarijs nō obstaī. quibuscūq;.

Beneficiati in cōcilio p̄sentes recipiant fru
ctus beneficiorum eorum in absentia.

Item cum absentes causa reipublice ecclesiastice p̄sone
in ecclesijs in q̄b; b̄nificiati sūt p̄ntes merito repu
tantur. Ideoq; vt oēs et singuli b̄nificiati huius sacri cōciliij p̄ntes
et qui ad illud p̄ tpe accesserint cōmodi p̄ ipi cōcilio interesse. et in
illo vsq; ad finē valeāt remanere dictū cōciliū statuit et decernit q̄
ipsi omnes et singuli p̄ residentib; siue p̄ntibus interim in suis be
nificijs sunt habēdi. ita q̄ oēs et singulos reddit; fructus et puen
tus suoz beneficior; ac residentie p̄sonalis in ipis b̄nificijs in quib;
bus residebāt: aut in quib; residerēt si eiusdē cōciliij p̄secutio seu in
teressentia eis non obstaret. ac alijs etiā curiales b̄nificiati q̄ de suis
b̄nificijs ad p̄fatu cōciliū nō accesserūt. als t̄n p̄sentes in curia in
eodē cōcilio laborauerūt: etiā si primā nō fecerint residentia p̄sona
lem cōsuetā vnus tantū beneficij p̄ quolibet eoz vigore hui; de
creti eorundē b̄nificiatorū absentijs de alijs suis b̄nificijs de iure
cōsuetudine: p̄uilegio aut licētia suozū superiorū semp. saluis: etiā
si canonicat; aut p̄bende aut dignitates aut p̄sonatus vel officia

Beilio decimanona

In cathedralibus et metropolitanis maiores post pontificales seu collegiatis ecclesijs hmoi principales fuerint durante ipso concilio essideq; in eodem concilio pdurantibus etia a tempore itineris arrepti hmoi ad pfatum concilium quousq; ad eade sua beneficia ipse concilio finito comode redire potuerint: aut qdalu curiales predicti in eodem concilio laborauerint cum ea integritate pceptere valeant et debeant cu illos perciperet si in suis bnificijs pdictis interim pntialiter psonaliter resideret et administraret i eisdem quotidianis distributionibus dumtaxat acceptis, pstrarijs no obstantibus quibuscuq; et cu executionibus exprimedis cancellaria si fuerit opportunu.

Ex lre sup pussionibus ad patriarchale metropolitana et alias ecclesias per olim papa Johannem vsq; ad suspensionem coesse expediantur.

Item dicta sancta synodus statuit ordinatz decernit qd lre super quibuscuq; pussionibus ad quascuq; patriarchales metropolitanas et alias cathedrales ecclesias ac etiam monasteria de quibuscuq; psonis per dnm Balibasarem tunc Johannem papam. xxiij. vsq; ad ipsius administrationis in spiritibus et temporalibus suspensionem factis de quibus p libros Reuerendissimi patris domini Johannis epi Hostien. sancte romane ecclesie vicecancellarij et cancellarie apostolice costabit per eundem episcopu et cancellarium sub nomine et bulla dicte synodi possint et debeant expediri: quattuor deputatis nationu sibi assistentibus: et hoc nisi ex libro ipso promotionum fm stilum cancellarie appareat obstaculum: vel als canonicum impedimentu. Premissis vero lectis fuit responsum per dnos episcopos deputatos nomine quattuor nationu. ac dominum Johannem epm Hostien. nomine collegij cardinalium: placet. Contradicente tñ reuerendo patre domino Helya Auicien. episcopo pro se et dno Dominico de Ragusio ambasiatore et nuncio archiepiscopi Spalacen. qui duo in hmoi statutum super prouisionibus ad patriarchales etc. no consenserunt. Et dñs dominicus dixit ipsum statutu fm omnia sua verba non placere et presertim ultimam clausulam: videlicet. Et hoc nisi ex libro promotionum fm stilum curie appareat obstaculum.

sessio vicesima

Sessio vicesima sup monitorio cōtra ducent
Austrie pro episcopo Tridentinensi.

Anno a natiuitate domi

ni. M. cccc. xv. Inditione ꝑo. viij. die Iouis. xxi. mē
sis Nouēbris. fuit celebrata sessio generalis in maiori
ecclia Cōstantiē. ꝑsidente in eadē Reuerēdissimo in xpo ꝑie dño
Iohē epō Hostiē. scē romane ecclie cardinali z vicecācellario.
fuitq; decantata missa solēnis de glorioza virgīne maria ꝑ reuerē
dum patrē dñm Antonii ep̄m Zopoludē. Qua cōpleta fiebant
solēnitates more aliarū sessionū. q̄bus expletis reuerendꝑ ꝑi dñs
Antonius ep̄s Lōcordiē. legebat monitorij et altarū ordinatio
num cedulas tenoris subsequētis.

Decretū monitorij in causa Tridentina

Sacrofancta generalis synodꝑ Constañ. vniuers
lis et sigillis xp̄i fidelibꝫ salutem et
oipotentꝫ dei benedictionē. Brauc̄ hrelā venerabilꝫ fratris nꝫs̄i Be
orgij ep̄i Tridentinꝫ. accepimꝑ ꝑtinentē. qꝫ illustris ꝑnceps Fride
ricus dux Austrie ip̄m in canonica possessiōe ecclie z ciuitatꝫ Tri
dentinꝫ. et oppidoꝝ castroꝝ villarū terrarū et locoꝝ iurtūq; z alioꝝ
bonoꝝ mobilium et immobilium ad eandē ecclēsiā. et ip̄m ep̄m ꝑtinē
tium alias. xvj. annis pacifice existentē ecclēsiā ciuitate opidis castꝫ
terris villis locis ac iuribꝫ bonis h̄mōi temerarie et de facto spo
liasset. eaq; nouē annis citra detinisset et adhuc detinet occupa
tas et occupata: fructꝫ redditus z puentus subleuādo et ꝑcipiens
do ex eisdē ac ip̄m cepisset z carceribꝫ mancipatū affecisset pluribꝫ
graubꝫ violētis ac iniurijs. ꝑꝫ qꝫ anathematis sacrilegij z alias pe
nas a iure ꝑtra talla ꝑꝫtrātes ꝑmulgatas incurrisset q̄bꝫ insoꝝ
duisset ꝑ longa tpa et insoꝝdet de ꝑñti: nōnullasq; ꝑmissiones ac
etiā certa iuramēta z lras tēpoꝝe sue captiuitatis et añ seu post in
ꝑiudiciū libertatis ecclēsiastice: dicteq; ecclēsiē Tridentinꝫ. damnū
nō modicū ab eodē epō incussionibꝫ et metu extorsit. Et vltimus
idem Fridericꝫ nup dū inter serenissimū Sigismundū romanū.
et hūngarie regem: ac ip̄m Fridericū ducem post executionē iur
sticie ꝑtra eundē Fridericū ꝑ dictum dñm regem factā submissio
nis tractatus firmaretur se iuramētꝫ vinculo astrinxisset qꝫ si que

Bestio vicesima

persone tam ecclesiastice q̄m seculares dicto regi de ip̄o Friderico
cōquererent: et ab ip̄o rege sibi peterēt iusticie cōplementū m̄nt̄
strari. ip̄e Frideric⁹ dux stare deberet ordinationi dicti regis et fa
dere que dictus rex diceret et ordinaret. Quod quidē licet rex ipse
dicto Georgio ep̄o de p̄missis graulter corā eodē cōquerente de
creuisset q̄ ip̄e Frideric⁹ dux ecclesiā: ciuitatē: oppida: castra: villas
terras ac loca ac iura et bona hm̄oi q̄bus ip̄m Georgiū ep̄m no
torie spoliauerat: notorieq; detinet occupatas et occupata eidem
Georgio restitueret. ip̄mq; pmitteret eoz possessione in posterum
pacifice vi et gaudere. Nihilominus idē Frideric⁹ dux p̄ pte vi
cti ep̄i interpellatus et sufficiēter requisitus hoc facere nō curasset
hacten⁹: nec curat de p̄nti. Quapropter at tēta p̄missoz excessuū z
spolij notorietate et rei euidētia: idē ep̄us p̄ nos super p̄missis de
opportuno remedio sibi p̄uidere et l̄ras monitoriales cōtra p̄fatus
Fridericū ducē et alios forsan occupatores et detentores ecclesie
ciuitatis oppidorū castrorū villarū terrarū locorū et bonoz hm̄oi
etiā si ducalis vel alteri⁹ cuiuscunq; status gradus vel p̄minentie
essent decerni et cōcedi. Ip̄mq; Fridericū ducē et occupatores et
detentores p̄dictos sub penis iuris z cōstitutionis a diue memo
rie Karolo q̄rto cōtra tales factiosos et sacrilegos edite z alijs
penis grauiorib; req̄ri et moneri quatin⁹ infra certū terminū idē
Frideric⁹ dux z occupatores ac detentores p̄dicti ecclesiā ciuitatē
castra oppida terras villas iura et alia bona hm̄oi q̄bus eundem
Georgiū ep̄m spoliasset seu spoliauerat. ac etiā q̄cunq; castra z bona
aū et post p̄pretactā expoliationē ad dictā ecclesiā Tridentinā de
uoluta q̄ detinerēt seu detinēt occupatas seu occupata restitueret
et restituerēt et alijs sibi circa iniurias et p̄cepta et alia debite sa
tisfacere: necnō se vasallos et subditos suos z ecclesie sue p̄dicte a
p̄dictis iuramētis z p̄missionib; absolui: et p̄dictas l̄ras cassari ir
ritari z annullari humiliter z cū instantia debita postulauit. z als
circa p̄missa petijt et cōclusit sicut in petitionib; p̄ parte eiusdē ep̄i
verbo z in scriptis z in actis corā nobis inter dictas p̄tes factis z
redactis plenius noscīt contineri. Nos vero p̄ notorietatē facti et
als practicata in causa hm̄oi corā nobis et a nobis deputatis no
bis cōstitit z cōstat petitionē hm̄oi fore iustam. ip̄mq; Fridericū
ducem et occupatores et detentores hm̄oi partib; ip̄is antedictis

Bessio vicesima

et seruatis seruandis predictis p[re]sibus ad hoc legitime citatis des
creuimus fore p[ro]cedendas decernimusq[ue] et concedimus in for
ma que sequitur.

Monitorium in forma debita
contra ducem Austrie.

Sacro sancta generalis synodus vniuersos et sin
gulos venerabiles fratres patriar
chas archiepos ep[iscopos] et dilectos ecclesie filios Abbates p[re]lores
p[ro]positos decanos can[onicos] scolasticos tam cathedraliu[m] q[ue] colle
giataru[m] canonicos parrochialisq[ue] rectores ecclesiaru[m], ceteros p[re]s
byteros clericos notarios et tabelliones publicos p[er] alemania[m] et
italia[m] et al[ia] vbi libet constitutos et eorum: quolibet tenore p[re]sentium
requirimus et monemus primo secundo tertio et p[er]emptorie, co[m]m
muniter et diu[er]sim[odis], esseq[ue] et eor[um] cuilibet in virtute sancte obedien
tie et sub infra scriptis sententiaru[m] penis districte p[re]cipiendo ma[n]da
mus: q[ui]ntus infra sex dieru[m] spacium, postq[ue] pro parte dicti Ro[man]or[um]
ep[iscop]i vi[ro]re p[re]sentium fuerint requisiti: vel eor[um] alter fuerit requisit
us, quos sex dierum duos pro primo: duos p[ro] secundo: et reliquos
duos dies eis et eorum cuilibet p[ro] tertio et p[er]emptorio termino ac
canonica monitione assignamus, ita q[uo]d in his exequendis alter al
terum no[n] expectet, nec vnus p[ro] alio se excuset: p[re]fatum Fridericum
ducem, et quoscunq[ue] alios ecclesie et ciuitatis Tridentinu[m], nec non
oppido[rum] castro[rum] terrarum locorum ac lurium et bonoru[m] quoru[m]
cu[m]q[ue] ad ip[s]am ecclesiam p[er]tinentiu[m] predicto[rum] forsitan occupatores et
detentores vasallos et subditos, etia[m] si ducalis alterius cuiuscunq[ue]
dignitatis status as[p]erminentie fuerint in eorum p[ro]p[ri]is personis
si et vbi p[ro] p[re]missoru[m] ac infra scripto[rum] executione, ad eorum p[re]s
entias tutus patebit accessus. Alloquin p[er] edictum publicum in
audientia publica co[n]tradictaru[m] legendu[m], nec no[n] cathedralis et san
cti Stephani Constantien[sis], ac loc[um] circi[um]scin[is], vic[um] Aquilegen[sem],
Salzburgen[sem], Frisingen[sem], Brixinen[sem], Curien[sem], Feltrien[sem], et Verno
nen[sem], ecclesijs affigendu[m] et inibi publicandu[m] ex parte n[ost]ra Frideri
cum ducem Austrie et alios occupatores p[re]dictos requira[m] et mo
neant, quos nos etia[m] tenore p[re]sentium sic requirim[us] et monemus,
Ips[um] Friderico duci in p[re]tute sacre obedien[ti]e et sub anathematis sa
cilegij p[er]iuat[i]o[n]is o[mn]i bono[rum] feudalium q[ue] ab ecclesia seu imperio

Bessio vicesima

obtinere et inhabilitatiōis sui et filiorum suorum masculinorum ad obtinendum tam feuda quam officia et beneficia usque ad secundam generationem et honorum et fame ac communione in filiis principum quas ipsum Fredericum ducem iuxta constitutionem diuine memorie Karoli quarti contra tales facinorosos et sacrilegos editam a sede apostolica canonice fatam et approbatam, quoniam et propter rationem inramenti in manibus regis Romani, pro ipso duce prestitit et alijs secularibus personis sub excommunicationis et priuationis minorum feudalium quas ipsas personas seculares supradictas, necnon ecclesiasticis personis sub dicte excommunicationis ac priuationis omnium beneficiorum ecclesiasticorum et inhabilitatiōis ad illa et quicquid alia beneficia in posterum obtinenda ac suspensiōis a diuinis que ad capla, necnon interdicitur que ad omnia territoria predicti ducis Frederici et ceterorum occupatorum et detentorum censuris et penis quas ecclesiasticas personas predictas si in premissis deliquerint et mandatis et monitionibus huiusmodi non paruerint seu non paruerint incidere volumus ipso facto, et que in ipsos et nunc put et tunc, et tunc put et nunc canonice monitione premissa fertur in his scriptis nisi mandatis huiusmodi obederint districte precipiendo mandare seu alter eorum mandet: quibus nos etiam tenore presentium sic mandamus quatenus ipse Fredericus dux et alij forsan occupatores et detentores huiusmodi infra triginta dierum spacium post requisitionem et monitionem immediate sequentium, et quorum dierum decem pro primo decem pro secundo et reliquos decem pro tertio et promptorio termino, ac monitione canonice eis et eorum cuilibet assignamur ab occupationibus et detentionibus ecclesie civitatis oppidorum castrorum terrarum et locorum, necnon iurium et bonorum predictorum et illorum que ante et post preteritaz spoliatiōem ad illam ecclesiam Tridentinam, sunt deuoluta penitus et omnino desistant et eorum quilibet desistat, ac ipsi Georgio aut procuratori seu procuratoribus sub eius nomine possessionem corporalem realem et actualem ecclesie civitatis oppidorum castrorum terrarum, necnon iurium et bonorum predictorum efficaciter et sine dolo et fraude restituat et restitui faciat et permittat, et eorum quilibet restituat et restitui faciat et permittat. Ipse quoque Fredericus dux Georgio episcopo de preceptis huiusmodi satisfaciat. Inuocato etiam ad hoc si oportuerit auxilio brachij secularis. Casallii quocumque et nobiles Officarii capitanei et subditi tam ecclesiastici quam seculares sui

sessio vicesima

pradicti infra sex dies post lecturam et publicationem et affixionem presentium: necnon lapsum dictorum triginta dierum terminum immediate sequentium, quorum sex dierum duos pro primo duos pro secundo et reliquos duos dies pro tertio et pemptorio termino eis et eorum cuilibet per simile edictum assignamus et assignari precipimus et mandamus prefato Georgio episcopo tanquam eorum vero domino et non ipsi Friderico duci seu alteri cuiquam in omnibus prout alii consueverunt facere teneantur. Non obstantibus quibuscumque iuramentis in contrarium prestitis: a quibus eos ut premissis ab solvimus efficaciter pareant obediant et intendant: et eorum quilibet pareat obediat et intendat, Et insuper in casu quo prefatus dux Fridericus et alii forsan occupatores et detentores, necnon vasalli nobiles officarii capitanei et subditi et alii supradicti mandatis huiusmodi infra terminos supradictos non paruerit et tunc prout ex nunc et ex nunc prout ex tunc omnes et singulos vasallos nobiles officarios capitaneos: necnon occupatores et detentores in civitate et diocesi Tridentina, seu alibi commorantes et constitutos: quorum premissa per executionem premissorum et infrascriptorum faciendam tute adiri non potest per simile edictum pari modo et forma legendum publicandum et affigendum Fridericum ducem et alios occupatores et detentores: tenore presentium pemptorie citamus ac per delegatos nostros supradictos citari volumus et mandamus: quatinus ipse Fridericus dux et alii forsan occupatores et detentores huiusmodi moniti et requisiti octava die post lapsum dictorum triginta dierum eis assignatorum immediate sequenti si iuridica fuerit. Alioquin proxima die iuridica ex tunc sequenti. Alii vero ut nobiles capitanei officarii et subditi per edictum huiusmodi moniti et requisiti, x. die post lapsum dictorum sex dierum eis assignatorum immediate sequentium si iuridica fuerit. Alioquin proxima die iuridica sequenti compareant coram nobis vel iudicibus per nos deputatis: seu interim deputandis penas censuras ac sententias huiusmodi declarari. et ipse Fridericus dux procedi visus et audisus. Certificantes nihilominus eosdem quod usque ad declarationem penarum predictarum procedemus iusticia mediante. Venerabilibus vero fratribus patriarchis archiepiscopis et episcopis quibus ob reverentiam suarum pontificalium dignitatum duximus merito

Sessio vicesima

deferendum si in predictis deliquerint vel aliquis eorum deliquerit, sex dierum canonica monitione premissa ingressum ecclesie interdiximus in his scriptis. Si vero huiusmodi interdictum per alios sex dies sustinuerint seu alter eorum sustinuerit ipsos suspendimus a diuinis. Si vero huiusmodi interdicti et suspensionis sententias animis quod absit sustinuerint vel alter eorum quod absit sustinuerit indurati, ipsos ex nunc put ex tunc et ex tunc put ex nunc excommunicationis sententia innodamus. Inferiores vero episcopi qui in premissis exequendis negligentes fuerint vel eorum aliquis post lapsum sex dierum terminum excommunicationis sententiam incurere volumus ipso facto, Absolutionem vero omnium et singulorum qui premissas sententias aut earum aliquam incurrerint vel aliquis eorum incurrerit quoquo modo nobis aut summo futuro pontifici tamen reservamus. Loca vero audientie et valuarum predictarum tamque publica et idonea ad executionem predictorum ut premissis publicis candum ad instar publicorum edictorum que olim in albo pretorio scribantur duximus eligenda: que premissas nostras litteras suo quasi sonoro pro conio et patulo iudicio publicabunt in quibus nostras litteras modo premissis decernimus publicandas ne premissas monitis et citatis de premissis aliquam ignorantiam pretendere valeant vel etiam allegare cum non sit verisimile apud dictos sic citatos et monitos remanere incognitum quod tam patenter et notorie extitit publicatum. Volentes nihilominus et decernentes que premissas littere dictos monitos et citatos proinde arceant et astringant ac si eorum propriis personis publicate fuissent. De executione premissorum et de his que in premissis et quilibet premissorum vos prescripti venerabiles fratres patriarche archiepiscopi et episcopi: vosque alij delegati nostri feceritis seu aliquis eorum fecerit nos per litteras publicas seu alia legitima documenta legitime certificare non obmittatis sub penis supradictis, quibus et cuiuslibet vestrum in premissis dabimus plenam fidem. Datum Constantie, xj. kal. decembris Anno a natiuitate domini M. cccc. xv. aplica sede vacante.

Quibus lectis fuit responsum dictum et alta voce clamatum per dominos Concordien. italice, Tholonen. gallicane, Hersiburgen. germanice, et Cartagen. anglicane episcopos quattuor nationum, et per eorum quemlibet nomine ipsorum et cuiuslibet earum. Placet. Procurator vero prefatus domini ductus prestat fuit de nullitate monitorij et de grauamine et appellado et petijt instrum.

Bessio vicesima

Congregatio ad audiendum ambasciatorum missorum ad Petrum de Luna et regem Aragonum.

Anno a natiuitate domini M.

cccc. xvj. Inditione nona die vero Jouis. xxx. mensis Januarij. fuit celebrata congregatio generalis in maiori ecclesia Constañ. p relatione ambasciatorum missorum ad Petrum de Luna in sua obedientia Benedicti. xlij. nominatum. et serenissimum principem dominum Ferdinandum Aragonum regem. et Reuerendissimum patrem dominum Jacobum archiepiscopum Turonensem. vnus de ambasciatoribus missus ex parte concilij existens in ambone vnacum collegis suis nomine proprio et ambasciatorum suorum fecit relationem ambasciate sue. Qua facta legit quosdam articulos siue capitula per serenissimum principem dominum Sigismundum Romanum. et Hungarie regem. ac ambasciatores sacri concilij et vna. et dominos de obedientia ipsius Petri de Luna Arbane concordata ex altera partibus. Quorum capitulorum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis.

Die Veneris. xij. mensis Decembris Anno domini. M. cccc. xv. Inditione. vij. in capitulo noue ecclesie Harboneñ. in camera magistris noui palatii episcopalis Harbone hora secunda post meridiem. ante tunc prandium capitula sequentia per serenissimum dominum Romanum. regem et dominos legatos concilij Constantien. sic per eius obedientiam nuncupati ab vna parte. et dominos ambasciatores dominorum illustrissimorum regum et potentium aliorum dominorum principum obedientie domini Benedicti. xlij. sic etiam per eius obedientiam nuncupati ab altera parte vnione in sancta dei ecclesia concordanda concordata existerunt cum dei adiutorio modo infra scripto.

Tenor capitulorum concordatorum.

Primo quod conuocatio fiat per prelatos ceterosque viros ecclesiasticos in dicto concilio Constañ. sic per eius obedientiam ut prefertur nuncupato existentes. et congregatos de regibus et principibus predictis cardinalibus et prelatibus ceterisque viris de obedientia dicti domini Benedicti pape. xlij. sic etiam per eius obedientiam ut prefertur nuncupati quod ad generale concilium debet et sunt consueti vocari per litteras oportunas

Bessio vicesima

dictorū dñorū de concilio Constā. q̄ emanēt ab eis sub noīb̄ generalibus et sub denominatioe tituli dignitatū siue nominū appellatiuorum sine expressione p̄p̄torū noīm vel p̄p̄iarum dignitatuꝝ s̄m̄ formam hic cōcordatam et inferius insertā. Et q̄ dicte littere dirigantur nedum ad dños reges et principes et cardinales: sed et alios quoscūq̄ platos obediēte predicti dñi Benedicti. Et q̄ dicti dñi reges et principes ipsius obediētie sumant onus faciendi presentari dictas l̄ras conuocatorias regibus et principib̄ dicte obediētie ista capitula firmanib̄. et q̄ in dictis l̄ris conuocatorijs p̄figatur terminus ad interessendū in ciuitate Constā. pro vniendo se et faciendū cōcilium generale vnacum alijs ibidē congregatis. trium mensū cōputandorum a die p̄sentationis dictarum litterarū fiende dño regi Aragonū in Perpiniano si fuerit: vel al̄s in ciuitate Brachioneū. si fuerit p̄ns vel absens. et in casu absentie sufficiat presentare l̄ras antedictas vicario regis vel cōsiliarijs dicte ciuitatis aut maiori parti eorundē. Et viceversa q̄ p̄fati domini reges et principes maxime dicte obediētie dñi Benedicti faciant l̄ras conuocatorias ad p̄nominatos prelatos ceterosq̄ dominos de concilio emanandis vt prefertur. vel p̄ suos ambasciatores vel procuratores mittendos sufficēti potestate suffulcos ibidem in Constā. congregatos cōuocabunt hoc addito ac etiam intellectu q̄ l̄re conuocationis mittantur ad dñm regē Aragonum sexaginta numero. vltz viginti que dirigant ad serenissimum dñm regem Castelle et platos regni sui. et alie viginti q̄ dirigantur ad serenissimū dñm regem Aragonū et Sicilie: et prelatos regnorum suorum. et decem que dirigantur ad illustrissimū dñm regem Nauarre: et prelatos iurisdictionis ipsius. Et quinq̄ que dirigantur p̄potenti dño comiti Fure: prout in eisdem l̄ris debet seriosius contineri.

Secundo q̄ dicte conuocationes fiende p̄ dños de concilio Constā. et etiā p̄ dictos dños reges et alios rē. Necnō et congregatio et cōstitutio concilij generalis flecta p̄ dictos dños reges et ceteros de obediētia dicti dñi Benedicti rē. possint fieri et hāt generalit̄ vt deferat honori cōcilij Constā. iā dicti. scz. p̄ extirpatioe scismatis et heresum. p̄ ser̄ a Romanū. ecclesia

Bestio vicesima

pro reformatōe vniuersalis ecclie in capite z in mēbris z p vnico
eligēdo pastore z p alijs causis et rōnibz q̄ ad generale cōciliū de
iure prinēt z spectāt. Sed ad pte pmittat z firmet per serenissimū
dñm imperatorē z p dños pnoiatos p̄latos z ceteros spectabiles
viros hic missos ex pte dñoz de dicto cōcilio Constañ. noie dicti
cōciliij et etiam p̄prio mediantē publico instrumēto cū iuramentis
q̄d in cōcilio Constañ. vntendo z cōstituēdo vt p̄ferē nō tractabū
ordinabūnt statuent vel tractari ordinarī aut fieri p̄mittent decre
ta aliq̄ cōcernentia aut tangentia dictos dños reges p̄ncipes p̄la
tos z alios de obediētia dicti dñi B̄n̄dicti z electiōis futuri sum
mi pontificis z reformatiōis ecclie in capite z in mēbris z causa he
refum cū dependē. et emergē. zc. Et q̄ dicti dñi de dicto cōcilio
Constañ. rectificabūnt z approbabūnt b̄mōi p̄missione z obligatio
nem mediantibz publicis instrumētis vt sup. et q̄ nihilomin⁹ p̄dis
cta p̄missio ratificatio z securitas specialit̄ cōfirmēt z rata habeā
tur et nouit̄ firmit̄ z statuent p̄ dictū formandū cōciliū sufficientē
put fieri debeat z est solitū añq̄ p̄cedat z p̄cedat valeat ad aliquos
actus postq̄ fuerint vnit. z q̄ si p̄trariū fieret dñi reges z p̄ncipes
et aliq̄ de obediētia dicti dñi Benedicti ab exp̄sso ex nūc agūt z di
cunt q̄ illa sit in p̄trariū facta p̄ formandū z vntendū cōciliū ha
beant p̄ inualidis atq̄ nullis ip̄o iure. et q̄ ad obseruationē eorū
dicti dñi reges z p̄ncipes z ceteri de p̄noiatā obediētia dicti dñi
Benedicti minime teneantur

Tertio q̄ p̄fatis de obediētia dñi Benedicti venientibz
bus ad Constañ. statim fiat vnlo eorundē ad di
ctum cōciliū Constañ. p̄ faciendo vnum vniuersale cōciliū.
Quo facto dicti dñi reges et p̄ncipes z aliq̄ de obediētia eiusdem
dñi Benedicti dicūt esse certissimū q̄ nō p̄nt licite obedire alicui
in papā eligēdo vt vero pape nisi prius vacaret papat⁹ morte aut
renunciatiōe dicti dñi Benedicti pure licite z libere facta put d̄ in
re diuino p̄iter z hūano tenet. vel p̄ iustā z legitimā ip̄i depositio
nē seu depositiōis declaratiōnē ac electiōnē a papatu p̄ dictū cōciliū
vel ei⁹ auctoritate fiendā. Propterea in fauorē dicte vniōnis
p̄sequēde est cōcordatū inter serenissimū dñm regē Romanū. et ali
os dños de cōcilio Constañ. q̄ ab eis sacrū cōciliū generale appellat

Sessione vicesima

latur et inter ambasciatores et procuratores dictorum dñorum regum et principum qui sunt de obedientia dicti dñi Benedicti q̄ anteq̄ ad electionem vnicū summi pontificis procedi valeat per dictum cōcilium vel per alios ad quos p̄tineat p̄cedatur p̄ dictū conciliū sic vnicū cōtra eundē dñm Benedictū nolentē aut subterfugientē renūciare pure et libere. put de iure diuino pariter z hñā no p̄or et debeat p̄cedi p̄ dictā iustā z legitimā et depositionē seu depositiōis declarationē et alias. put p̄fer. ita tñ q̄ forme et fiat processus nouus p̄ dictū cōcilium cōtra eundē dñm Benedictū iuste et legitime. Ad cui⁹ verificatiōes z decisioē nullaten⁹ habeatur ratio ad p̄cessum Pisani cōcilij vel snias ibidē lataz: vt illo vel illis dictū cōcilij in modū p̄bationis vel in vim p̄cessus vel iudicij nō vtatur. Et q̄ processa cognita et sententiata p̄ dictū cōcilium modo p̄dicto dicti dñi Reges et p̄ncipes: et ceteri obedentiē dicti dñi Benedicti rata z grata habebūt: et illa minime impugnabūt. Item q̄ si cardinales dicti dñi Benedicti sic vocati vt supra in lris cōuocatorijs venerint ad dictū cōcilium admittant p̄ idem cōcilij ad oēs actus ibidē expediēdos: et etiā ad electionē futurū summi pontificis suo casu. et fm q̄ alij cardinales vocatorū Gregorij et Johānis admittent. Et si vocati vt sup̄ nō venerint p̄sonaliter ad iam dictū cōcilij: sed p̄ alias p̄sonas sufficiēs p̄curatorum habētes: recipient et admittent p̄sone p̄dicte ad oēs actus cōcilij. put p̄curatores dñoz cardinaliū dictoz dñoz Johānis z Gregorij admittent z recipient. et fm q̄ dictū vniendū cōcilij circa p̄dictos oēs cardinales duxerit ordinandū.

Quarto q̄ per dictum vniendum cōcilium si et in quā rem cautelam tollantur aboleant annullentur et irritent quicūq̄ processus sententię decreta ordinatiōes statuta et pene p̄ olīm Gregorij et olīm Johannē et suos p̄decessores ac p̄ cōcilium conuocatum Pisis a tempore exortū scismatis z cōtra occasiōē vel causa ipsius scismatis facta et facte prolata cōtra dominos reges p̄ncipes et alios quoscūq̄ obedientie dicti domini Benedicti ac etiā cōtra quasuis alias personas que dicto Benedicto nō adherent post dictam electionem seu depositiōis declarationes: et contra

Bessio vicesima

quascūq; vniuersitates villas et loca quatinus tangat et tangere possit dictos dños reges et principes et alios obedientie dicti domini Benedicti: et omnia et singula inde secuta omnem effectum eorum tollendo: et omnem maculam siue notam que cōtracta fuerit ob predicta. Et idem intelligatur dictum de persona dicti Benedicti casu quo renunciauerit pure et libere et ante sententias dicte electionis. Intellecto tamē et declarato q̄ dictū cōcilium non possit se luuare processibus et sententijs aduersus dictum dominum Benedictū latis in processu et sententia inde ferendis cōtra eundem dominū Benedictū: de quib; supra in tertio articulo cōtinetur, et figit similiter de sententijs latis per dictum dñm Benedictum cōtra obedientiā dicti cōcilij dños Reges principes personarū singulares villas et loca: et q̄ statuatur in prima sessione dicti cōcilij tempore quo fiet dicta vniō q̄ nunq̄ de cetero ratio ne vel occasione dicti scismatis aut adhesionis dicti domini Benedicti et sui p̄decessoris dñi Clementis possit cōtra dños reges p̄ncipes p̄latos et alios de obedientia dicti dñi Benedicti quolibet p̄cedi in iudicio vel extra.

Quinto q̄ per dictum formandum cōcilium approbentur laudētur et cōfirmentur: et etiā meliori modo quo fieri possit plenissime firmentur omnes et singuli concessiones dispensationes gratie facte per dictum dominū Benedictum quibusuis personis dicte sue obedientie, de quibusuis dignitatibus archiepiscopatib; episcopatibus et officijs et beneficijs alijs quibuscunq; infra suam obedientiam que nunc est de his q̄ nunc possident: et quecūq; infeudationes inuestiture contractus et alte cōcessionēs et gratie facte vsq; in diem prime requisitiōis facte eidem Benedicto per reges et principes sue obedientie quibusuis p̄sonis sue obedientie infra suā obedientiā q̄ nunc est etiā secularibus tā regibus Aragonū castelle Nauarre Comitib; Armeriaci et Furi: q̄ filijs et liberis eorū cōiunctim et diuisim de his q̄ nunc possident: et etiā alijs cuiusuis cōditionis existant, de his q̄ nunc possident, hoc tamen intellecto et declarato q̄ si ab aliquibus prelaturis seu magistris dignitatib; vel beneficijs quibuscunq; durante scismate fuerint sepata vel alio segregata aliqua mēbra ca;

Beſſio vicesima

ſtra vſſe ſeu alia bona redditus puentus ſeu emolumenta ac reſponſiones camere vel alia ſura quecunq; de quibus fuerit aliq; bus forſan iam puiſum: vel facta collatio ſeu infeudatio infra ſua am obedientia cōſtituta: quin p̄dicta ip̄ſis prelaturis magiſterijs ſeu magiſtratribus dignitatibus et beneficijs vt capiti reſtitui et reintegrari valeant per concilium antedictum et ceteris de alijs dignitatibus et beneficijs prouideatur prout prouidentie cōcilij fuerit uſum p̄ dictas p̄firmatiōes approbatōes et cōfirmationes huic cōtentas nullū impedimentū his p̄ſter. Et idē fiat ecōuerſo de alia obedientia.

Beſſio q̄ cardiales dicti domini Benedicti ſi fuerint uoluerint ire aut mittere ad iam dictum formandū cōciliū ſeu ad electionē ſummī pontificis cum vacauerit papa tus altero de dictis tribus modis vt ſupra in dicto tertio capitulo dictum eſt faciendam cōuocati modo quo ſupra, et adherere uolentes opinioni dictorum dominorū regum et principū obedientie dicti dñi Benedicti deputentur recipiantur et admittantur vt ueri cardinales ſancte vniuerſalis eccleſie, et vt tales habeant et ab hominibus honorentur, necnō dignitatibus emolumentis ac alijs cardinalatus priuilegijs p̄minentijs et p̄rogatijs vt p̄mittitur fruſ pariter et gaudere. Saluis tñ alijs cōſtitutionibus et statutis per dictum cōciliū p̄mulgandis de electione Romani pontificis facientibus mentionem.

Beſſimo q̄ p̄uideat p̄ dictū formandū cōciliū circa officiales romane curie dicti dñi Benedicti nō adhereāt poſt ſubtractionē obedientie ſi eā fieri cōtingat vel poſt electionē p̄dictā.

Beſſimo q̄ ſi ante renunciationē ſeu electionē dicti dñi Benedicti p̄nominatā ip̄m cōtingat decedere, p̄mittant dicti dñi reges et p̄ncipes eius obedientie atq; iurent q̄ nō p̄mittēt fieri in eorū regnis et terris electionē aliquā p̄ cardinales ip̄ius vel alios ip̄orū vice, immo quantū in eis erit modis omnibus prohibebunt et caſu quo fieret p̄ illos electio, illis ſic electo p̄ eos nō adhererent vel obediēt quoquo modo: neq; in eorū regnis et terris illum ſic electū aliquaten⁹ ſuſtinebūt vel ſua

sessio vicesima

fineri pmittēt. Sed electionē in dicto casu p dictū formandū cō
ciliū pmittēt fieri: et electo p illud in papā in dicto casu vt ꝑo sum
mo pontifici indubie adhibebūt.

Nono qꝫ prefatum formandum cōcilium debite pvideat
cum decenti mansuetudine et rationabili equitate
qꝫ vbi duo vel plures in eodem titulo ex diuersis obedientijs cō
currunt quilibet eorum in dicto cōcilio tractabitur honore vtriusqꝫ
qꝫ obedientie semper saluo, et qꝫ ante finem dicti cōcilij idem cōci
lium prouidebit in dictis casibus taliter qꝫ illorum quorumlibet
honor et status qꝫ dū vixerint debite supportent et interim nihil in
nouet cōtra aliquē pdictorū quoscūqꝫ dictū cōciliū ad eundē summū
pontificem eligendum prouissum fuerit debite super istis.

Decimo qꝫ dictus dñs rex Romanū, et dñi qꝫ sunt pñ
tes ex pte dñorū de cōcilio Cōstan, illoꝝ noie
et etiā pñorū qꝫ ad eos spectat in eoz bona fide assecuret et assecu
rari faciāt p dñm regē Francie, et dños duce Aquitanie, Delph
num, viennē, et regē Ludonicū, et dñm comitē Sabaudier p to
tum dñium ipoz dictū Benedictū si ire voluerit vel mittere ad di
ctū cōciliū et oēs et singulos ambasciatores et pcuratores ipsius dñi
Benedicti et dñorū regū et pncipiū et alias qꝫ suis psonas siue sint
cardinales et alij plati si accedere voluerint: ac alios qꝫlibet obe
dientie dicti dñi Benedicti: tā clericos qꝫ laicos cuiusuis statꝫ qꝫ
aut pdictis existāt cū gentibꝫ et familiaribꝫ suis et bonis eoz cum
sufficiētibꝫ lris de saluo pductu qꝫ tute et libere possint ire trāsire et
morari p itinera et loca quoscūqꝫ ad Cōstan, inclusue: et stare in dicta
ciuitate Cōstan, et i dicto cōcilio qꝫ dū eis et cuilibet eoz placue
rit et reuerti ab illis cū voluerint et als in oibꝫ p oia eundo stando
et redeundo plenissimꝫ gaudeāt libertate, et qꝫ officiales et psoles
Cōstan, in absentia pdicti dñi Regis Romanū, et alij ad qꝫ spe
ctat iurent: et mediante eoz iuramento pmittant qꝫ fideliter obser
uabūt qꝫntum ad eos spectat et obseruari facient pmissa omnia et
singula et defendent et tuebuntur supradictos omnes et singulos
in personis et bonis pro toto posse omni fraude cessante et nullaz
impressiōne aut violentiam directe vel indirecte facient aut fieri
permittent iam dictis personis vel eoz singulis nec bonis eorum

sessio vicesima

quoquo modo et omnia ista firmabuntur proprijs iuramentis p
dictū dñm regem Romanū, per se et per alios dominos pro con
cilio Constantiē, hic p̄sentes, tam nomine dicti concilij q̄ pprio
Que guldatica et assecuramēta mittantur domino regi Arago
num vnacum litteris conuocatorijs dicti concilij ad hoc vt di
crus dominus rex possit certificare vocandos de dictis securita
tibus et saluis cōductibz: ne dicti vocati dicta occasione se valeāt
abeundo seu mittendo ad dictū cōcilium excusare.

Undecimo q̄ dictus dominus rex Romanū, suo
nomine et pro successoribus suis et alijs
domini hic p̄sentes nomine dictorum dominorum q̄ p̄cilio Co
stantiē, et pprio iurabunt singulariter: et promittent q̄ omnia et
singula in predictis capitulis et eorum quolibet contenta facient
quantum in eis erit omni dolo cessante per dominos cardinales
p̄iarchas archiepiscopos ep̄os et alios p̄latos ambasiatores do
minorum regum et principum et alios in dicto cōcilio Constan
tiē, existentes vt singulares per se vel personas ad hoc sufficiens
et potestate suffultas approbari firmari et iurari ante q̄ concedan
tur dicte littere cōuocatorie. Et q̄ in prima sessione facta vnione
ad dictum concillium pro dicto vniuersali cōcilio predicta facient
concedent statuent ordinabunt et iurabunt. Et si cōtrarium pre
missorum vel alicuius ip̄orum fieret, vel predicta omnia et singu
la nō adimplerentur fierent et exequerētur prout in dictis capitu
lis et eorū quolibet cōtinetur ex nuuc agunt et discūt dicti dñi re
ges et principes p̄lati et alijs ip̄ius obedientie dñi Benedicti ab ex
presso q̄ ip̄o facto sit irritū et inane. Et ad obseruantia p̄ntium ca
pitulorum minime vel etiam alicuius eorū teneant: et etiā ambas
siatores regum et principū hic p̄ntes obedientie dñi Benedicti fir
ment et iurent dictis noibus dictorum duorum regum et principū
pro se et successoribus suis tenere et obseruare omnia et singula su
predicta quantū in eis erit.

Duodecimo q̄ de p̄dictis omnibz et singulis fir
mentur et tradant̄ cuilibet partū p̄
dictorū tot q̄ necessaria fuerint publica instrumenta.

Bessio vicesima

Anno a natiuitate domi **R.**

cccc. xvj. Inditione nona, die Martis, iij. mensis Februarij Constantie in ecclesia fuit congregatio generalis. Et dñs archiepiscopus Laurentius vnus ex ambasiatoribus concilij ad ptes Aragonie in ambone existens proposuit quò iuxta cõuenta in capitulis Harboneñ, omnes et singuli dñi Cardinales plati ambasiatores et procuratores existentes in ipso concilio tenerent medijs eorũ iuramentis dicta capitula approbare, et supplicauit ita fieri. Dñi vero de cõcilio ibidem stantes nemine discrepante responderunt. Placet. Approbari et dicta capitula et iurauerunt ea fideliter obseruare, vsq; dñi Cardinales et prelati ad pectora sua. Ceteri vero dñi ad sancta euangelia corporale p̄stiterunt iuramentũ scrutantibus hmoi iurameta a dextero latere dñis Johanne de Trembleyo sedis apostolice et sacri Constantiensi cõciliij protonotario, a sinistro vero latere Baltero Brassi priore ecclesie Rhodi ordinis sancti Iohannis Hierosolymitani, cũ nonnullis alijs sacri cõciliij notarijs et scribis,

Romina illoꝝ qui iurauerunt approbatione capitulorum, Et primo cardinales,

Johannes Hostien. Angelus penestrinus Landen. Jordanus Tusculan. de vrsinis epi cardinales. Antonius Honomeñ. Franciscus Venetiarum. Iohes dominici Ragusin. Antonius Aquilegien. Gabriel Senen. Petr. Cameracen. Branda Placentin. Angel. Veroneñ. Bullhelm. sancti Martini. Almanus Pisan. Anton. de Eholanco. p̄sbyteri cardinales Ragnaldus de Brancaijs. Amed. Salutaru. Ludouicus de Flischo. Odo de Columna. Lucidus de Comitibus. Franciscus Florentin. diaconi cardinales Iohanes Costantinopolitan. Iohes Anthiocen. patriarche. Nicolaus Senezen. p̄ ecclesia sua et rege Polonie. Archieps Petrus Ripen. p̄ se et rege Dacie. Suetie et Noruegie. Jacobus Placen. p̄ se et rege Polonie et duce witaldo. Nicolaus Batoniens. p̄ se et rege Anglie. Andreas Collocen. pro se et rege Romani. Nicolaus Werseburgen. p̄ se et Archiepo Magdeburgen. Iohes Silsriceñ. p̄ se et rege Dacie Noruegie et. Martin. Atribaten. pro se et duce Burgundie. Jacobus Adrien. p̄ se et Archiepo Rauena

Bessio vicesima

teñ. Delias Auiteñ. nulli pterq̄ Roman̄. subdit̄ ecclle. Iohes
Lauren̄. p puincia Tholosana. Foederic⁹ Augusteñ. Patrici⁹
Cartagen̄. Jacob⁹ Essinus. Martin⁹ Aprutiñ. Georgi⁹ Triden
tinus. Henric⁹ Feltrēñ. Antoni⁹ Cōcordieñ. p se et ep̄o Aqueñ.
Steffanus Doleñ. Vitalis Tholoneñ. Ludouic⁹ Bangareñ.
Ulricus Verdeñ. Alanus Leoneñ. Iohes wormalieñ. Iohes
firman⁹ p se et archiepo Brundesino. et abbate s. Nicolai de Aus
sauno. Alaning⁹ Nolan⁹. Nicolaus Assissinarū p se et domi
no Bertholdo Bassanen̄. et Andrea nuterino Sinoneñ. p ab
bate sc̄i Georgij de Venetijs. Iohes warunen̄. pcurator p se
et abbatibus Varsian̄. et sc̄i Benedicti de Bogabo de organis.
Ep̄us Cassis p se et trib⁹ ep̄is. et Abbate Augusteñ. in Francia.
Symon Anthonitanēñ. Blasius Elusinus p se et Perusineñ.
Corthoneñ. Vigillarū massue. et Cassertaneñ. ep̄is. Iohes Sil
uaneteñ. ambasiator vniuersitatis Parisieñ. Thomas Senon̄.
ep̄i. Iohānes Rauateñ. Andreas Posnamieñ. ambasiator regis
Polonie. et magni ducis witolci fratris Lithwanie ducis. Astro
gius millteñ. pcurator dñoz archiepi Sindratieñ. et suoz suffra
ganeoz electi. Iohannes abbas Cisterieñ. pcurator specialis p
toto ordine Cisterieñ. Caspar sc̄i Iohānis heremis de Perusio
decretoꝝ doctor. ambasiator et pcurator p prouincia Burdega
leñ. Matheus Clareuallis ambasiator ecclie Gallieñ. in theo
logia magistri. Guilhelmus de p̄cibus ordinis Cisterieñ. Vene
teñ dioc̄. Guilhelm⁹ sc̄i Pauli de Cornuto Turoneñ. dioc̄. Jo
hannes yscamp̄ Romonieñ. dioc̄. Guilhelmus sc̄i Saluato
ris demane dioc̄. Dagolon̄. p puincia Harboñ. Guilhelmus
de monasterio de tellis Bituriceñ. dioc̄. in decrēs licentiat⁹. Ni
colaus sancte marie de Columba ordinis Cisterieñ. Placentiñ.
dioc̄. p se et abbatibus de strata de benudulo de sc̄o Thoma san
ctoꝝ Nazaret et Celsi Veroneñ. Siffridus de Euageñ. ordi
nis sc̄i benedicti. Augusteñ. dioc̄. abbas sc̄i Petri Cabillonēñ.
Euerardus abbas in lantz p se et monasterio suo. et tāq̄ p parte
omniū abbatum ordinis sc̄i Benedicti Tulieñ. dioc̄. Alexan
der abbas monasterij sancte Marie de bello fonte ordinis veter.
sancti Benedicti dioc̄. Walleaceñ. licentiat⁹ in decrēs amba

Bessio vicesima

basilator ecclie regni Francie pro puincia Burdebaleñ. et pcurator
tor epi Lauconen. Henric^o abbas vtriusq; iuris licentiar^o amba
siator vniuersitat; Andeganeñ. Abbas Otto Burnen. ordinis s.
Benedicti. Abbas Rumeñ. Jokes abbas monasterij de Bobo
stodü Ebredunen. dioc. Jokes abbas de fontib; p puincia Ebra
ceñ. Abbas sci Walleñ. p ecclia regni Francie et Delphinat^o.
Abbas de Bolo in Anglia. Abbas sanati Sildasij. Abbas de
lanbeim. Abbates

Nomina ambasilator et pcurator.

Steffanus de Halliaco canonic^o z archidiacon^o lo
sateñ. in ecclia Tholosan. pcurator capt
tuli. magister Jokes basire. pcurator dñi Ludouici archiepi Ro
thomagen. Jokes de Trembleyo sedis aplice pthonotari^o pcur
rator capituli Ebredunen. Nicola^o verdis sacri palacij aplici cau
sariū auditor ambasilator archiepi Brement. Nicolaus augemij z
Gulhelmus brillert ambasilatores regis Lypri. Thomas abbas
brē marie Eberaci ambasilator regis Anglie. Petr^o Canthon am
basilator ducis Burgundie. Leo de nastenco licentiar^o in legib;.
decan^o Bisuntin. Theodorice de monasterio p vniuersitate Co
lonien. Jokes Brum p epo Halberstaden. Prior de Rhodis p
hospitalib; sci Johis hierosolymitan. Antonius meosil p epo
Strationopolitano et ordine pdicator. Abbas Stortij pro rege
Noruegie. et monasterio suo. et epo Lincopen. Petr^o de mera p
epo et capitulo Traiecten. Paul^o de praga p epo Luthomissen
Jacoby baruth p abbate sci Lamperti Saltzburgen. dioc. Ra
mundus de nonobello p epo Bithuricen. z abbate sci Liberij
Agaten. dioc. Frater angel^o abbas monasterij in buna Saltz
burgen. dioc. ordie Cisterciē. p monasterio suo z duce Ernesto
Austrie. Petr^o ppolu^o canonicor regulariū mōasterij i legingen
p monasterio suo. z Joke burgraulo FURNBERGEN. magr Petr^o
de pulcka p vniuersitate studij wienneñ. Paul^o ladaura p vni
uersitate Cracouien. Johannes hugueneri p vniuersitate Aui
nionen. et cert^o abbatib;. Henric^o d'abunden. p vniuersitate Dro
nien. Steffan^o placis p epo luthomissen. z vniuersitate pragen.
Petr^o parthis ordie theutonicor. p dicto ordie. Michael bolo
sonis p caplis wlenen. narboneñ. viuacien. z Ebredun. Andre
as Cantor tubicen. p epo z capitulo Tubicen. necnō p episcopo

Bessio vicesima

et capitulo Brandenburgen, Johannes de burnen p epō Do-
nasterien, wilhelmus prothos p epō Rufen, Arimican, et Affri-
can, Johes Bietz Regine p abbate Doberdeus Praegen, dioc,
ordints sc̄i Benedicti, Harblas de v̄lle pro pposito in Vien-
na Patavien, dioc, Conradus abbas Pigamen, ordinis sancti
Benedicti, Johannes gerwer pro Henrico epō Verden, Phi-
lippus de lapsa pro abbate Priden, ordinis sc̄i Benedicti, Jaco-
bus alberti p archiepo Rauenaten, Ferrarien, epō Parmen, epō
et marchione ferrarien, Johes Sigat, p capitulo Veneten, Fri-
dericus de spū pro Archiepo Rauenaten, epō Ferrarien, Para-
men, et marchione Ferrarien, Benedictus de Guillelactis clericus
camere pro episcopo Arcuraten, Frater Antonius Dpecoto ge-
neralis ordinis minorū pro toto ordine, Jacobus Conradini pro
episcopis Bremen, Ramegustanen, et pro abbate sc̄e Andree de
Sexto Januen, dioc, Johes Tremosius pro ppositis Thoalo-
leren, dioc, Praegen, ordinis Premonstraten, Egidius petri cano-
nicus Colubrice, et epō Visei, Johes decanus Lemonten, p p-
uicia bithurice, et epō Lemont, Raimundus greg, p epō sistarien,
Elsinus archidiaconus Staren, pro episcopo Staren, Johes de
Fulco ppositus sc̄i Adriani de Trigandio dioc, Januen, p epi-
scopis Vercellen, et Viginimelien, Laurentius gnoda Canonice
Lincopensis pro epō Lincopen, Theodertus Cintenberc Can-
cellarius ep̄i Ubracen, pro ducibz Slesie r̄c, wolmarus falsus et Lu-
derus rector pro epō Hildesemen, et capitulo eiusde, Coante amo-
nte pro duce Britanie, rege Scocie, comite Noruegie, et comite
Sabaudie, Johes de Perona canonice et procurator ecclesie cap-
tuli Turonen, Frater Benedictus prior domus Cartusie, prope
Argentinam, Procurator prioris maioris Carthusie Sullbel-
m̄ d Forliuio rector cōuentus fratrum heremitarum sc̄i Augustini
de Forliuio procurator dñi Georgij de ordelass, dñi Forliuio, Gal-
terus grassle procurator magistrus et totius ordinis sc̄i Johannis
Hierosolymitan, virtusqz iuris doctor, Nicolaus officialis Brix-
inen, pro epō et clero Brixinen, et Ernesto duce Austrie, Petrus
de Holzkirchen pro se et abbate Fulden, ordinis sc̄i Benedicti
Herbipolen dioc, et pposito Rumbergen, patavien, dioc, Fra-
ter Antonius coſte ordinis p̄dicatoz, Johes de Vincellis curas

Bessio XIX

tor abbatis et Cōuentus ac totius ordinis Cūniacē, et procurator
 rator abbatis sc̄i Rigandi et prioris de charitate. Johannes de
 Goroello ordinis minorū cōuentus Parisiē, ordinis antedicti re
 gens, necnō fratris Johānis quingonelli p̄fati i p̄uincia Fran
 cie p̄uincial' m̄ltri p̄curator, Frater Petr^o Cornibelli p̄curator
 abbatis sc̄i Alcolai p̄pe Andeganeū, Johes brossandi p̄cura
 tor: epi et capitull Wirapicē, Symon de bechens archidiaconus
 nus Vapnicē, p̄curator capli eiusdē et Arebateū, Aymericus
 de arcis, p̄curator p̄positū montislouis et sup̄ ordinis et abbatis
 Sangmaci, Jacoby crasset l̄fay applicarum scriptor: procurator
 capituli Aunioneū, et munaceū, Bego de rogerijs in legibz li
 centiatu p̄curator epi Auceū, et deputatus p̄ prouincia Harbo
 neū, Berengarius meserondi p̄curator suētus sc̄i Gūlbelmi de
 desertis Lodoneū, dioc̄, Johes senescalli p̄curator dñi abbatis
 Premonstratenē, et totius ordinis, et Johānes de ponlexo prior
 Romani, curie et celerarius monasterij sc̄i Antonij: et p̄ceptor de
 Reuerso ac p̄curator totius ordinis sc̄i Antonij et Augustini
 ac p̄curator epi Taurineū, Johes wyperdus pro abbate Filtar
 neū, ordinis sc̄i Benedicti Rothomageū, dioc̄, Frater Antō
 nius de Piro generalis ordinis minorū, Pasquer^o de vallibus
 baccalarius in decretis, p̄curator Abbatis sc̄i Ricarij in poncio
 ordinis sc̄i Benedicti, als Ambactē, dioc̄, Petr^o gmeconi litte
 rarū sacre penitentiarie scriptor et p̄curator epi et capitull Conser
 ranē de Braumicis de Padua Eocordienē, p̄curator epi Cōcor
 dienē, p̄uincie Aquilegienē, Johannes de boues p̄curator regis
 Fracie, et p̄curator monasterij sc̄i Augustini, Diuerus longue
 net in artibz et medicinis magister: baccalari^o in decretis p̄curator
 epi Trecorenē, abbatū d. Bulagio, de malareyo, de Begar et Res
 menē, sancti Benedicti Cisterciē, ordinis, et Veneteū, et Rauena
 teū, et Trecorenē, dioc̄, Sanfridus dauili licentiatu in legibz p̄cu
 rator episcopi Lemonsteū, et abbatis sancti Martialis Lemoni
 teū, dioc̄, Petrus de rocosello prior prioratus conuentualis brē
 marie de Aurate, Theodorice^o p̄curator dñi archiepi Tolosani,
 missus et noiatus p̄ prouincia Tolosani, et epi Agateū, Raymū
 dus de remeguerla licentiar^o in decretis por maioris ecclesie Ele
 cteū, p̄curator epi et capitull Electē, Zierricus de sc̄to Deodato

Bessio XX

licentatus in legibz. z magister in artibz ambasiator vniuersitatis
 Aurelianen. et pcurator epoz Tulien. et Xancten. Verneius m
 litis decan^o ecclesie Bambergen. Breinen. dioc. Henricus de
 molendino canonic^o Breinen. ambasiator domini archiepi Bre
 men. wilhelm^o vof^o i vtroqz iure baccalar^o canonic^o grationopo
 litan^o. Gullhelm^o burcell^o dñi Michaelis archiepi ambam pma
 tis hibernie. ac dñi Thome epi Dffortien. pcurator. Gullhelm^o d
 spelunca canonic^o Foleñ. missus noie illustrissime dñe Johan
 ne Flaurie et regine Anglie. et noie prio. Robert^o prior Lells
 norum vicari^o et pcurator abbatis Cluntacen. z eiusde cōuentus
 Watfconen. dioc. p ipis et suo Cluntacen. ordine Symō qua
 radrioz canonic^o s. Remigij pcurator dñoz epoz Andeganeñ.
 et Auinionen. Thomas bouotant licentatus in legibz pcurator
 epi Andeganeñ. et oim scōz Andeganeñ. et Johannes de pratis
 monasterioz ordints sc̄i Augustini Baclomen. dioc. Ermo
 gandus de cesserijs licentiat^o in decretis archiepi sbyter Florboñ. z
 prior de capite stagno Florboñ. dioc. ambasiator vniuersitatis
 montispessulani magalonen. dioc. Antoni^o de zwaueuarde. pcur
 ator ppositi decani et capituli ecclesie sc̄i saluatoris Herbeberen.
 dioc. et decani z capituli ecclesie br̄e marie Curtacen. Tornacen.
 dioc. Hugo de cesserio canonicus ecclesie Catracen. pcurator e p
 Catracen. Johannes doli^o licentiat^o in legibz. archidiacon^o de Sa
 ballo. et canonic^o ecclesie Cenomaneñ. puincie Turonen. pcura
 tor decani et capituli ecclesie Cenomaneñ. Frater Petr^o de salien
 te celerarius monasterij Aurellaci sancti Flori dioc. licentatus
 in theologia et in decretis. vicarius epi Gratianopolitani. et pcur
 ator Vapniceñ. epi. necnon abbatis Concheñ. Ruteneñ. dioc.
 Johannes honorodie vtriusqz iuris licentiat^o ambasiator vniuersi
 tatis Andeganeñ. Hugo fabri magister in artibz et medicinis. pcur
 ator epi Cameraceñ. Elsius scolaris p abbate sc̄i Laurentij
 Fauē. dioc. Orbo de miler ppositus ecclesie Herbiroleñ. Jo
 hannes habunde. p se z epo Exsteteñ. et duce Franconie. Lam
 pertus de grolla. p se et regno Hungarie. Bertoldus ruke pposi
 tus Lubiceñ. p se et epi Tarbareñ. Ossilien. z Curoneñ. Petrus
 storck in theologia doctor. p vniuersitate studij Lypsen. Johan
 nes crasse licentatus in vtroqz. pro duce Gullbelmo Banarie. co

Sessio XXI

mite Holandie, hauuonte, et Zelandie, Magister Albertus de Au-
 renberga p se et epus Bambergensium, Philippus de Compressa scriptor p se et Bartholomeo abbate monasterij sancti
 Laurentij extra muros Tridentinum, Cuntzo de Swela auditor sacri
 palacij apostolici, et Albertus varemtrapp p se et archiepiscopus Pragensium,
 Johannes et Arnoldus forchelm scriptores p se et electo Beteu, Michael de Czedel rector parochialis ecclesie in
 losen wratislaven, diocesis, ppositus Martalen, ordinis Premo-
 straten, Constantin, diocesis, Nicolaus de ballionibus prior generalis or-
 dinis sancti sepulchri dominici, Semianus p se et abbate sancte trinitatis
 Veronen, ordinis vallis umbrose, Basilus de trissis procurator episcopi
 Vitani, Fratericus epingfulginas p abbate monasterij Cassanen, Et
 Jacobo episcopo Spolerano, episcopo Fluterino, et p Nicolao de crucis
 de Fulgino Dominus Arpinus de Alexandria p episcopo Altiganeu.

Sessio vicesimaprima.

Inno a natiuitate domini

a ni, M. cccc. xvi. die vero sabbati, xxx. et penultima mensis
 maij, fuit celebrata sessio generalis in maiori ecclesia Con-
 stantiana, presidebat eidem Reuerendissimo patri domino Johanne episcopo hostiensi, cardi-
 nali. In qua quidem sessione dicebat officium missae de spiritu sancto cum letan-
 nijs et alijs in sessionibus requisitis. Quibus expletis fiebat sermo ad
 clerum p Reuerendum patrem Jacobum episcopum Laudensem, qui p suo themate
 assumpsit verba haec verba. Exprobravit deus incredulitatem eorum et du-
 riciam. Et eo finis magister Hieronymus de praga in medio ecclesiae
 ascendens quendam hanc replicavit contra presertim dominum Jacobum: et
 et sermonem et alia diuersa dixit et allegauit. Quibus et alijs pluribus
 auditis Reuerendissimus pater dominus patriarcha Constantinopolitanus vnus
 de commissarijs ipsius synodi dicto magistro Hieronymo praesertim audiente
 sententiam distinctam contra eundem Hieronymum de praga alta et intelligi-
 gibili voce in scriptis legit et promulgauit. put et quemadmodum in quodam
 cedula papirea qua in suis manibus tenebat: tenoris inferius inserti
 plenius continet et haec. Qua siquidem sententia lecta et p synodum vniuersalem
 approbata, et p deputatos nationum Antonium Concordien, Vitale

b 2

Beſſio XXI

Zholoneſi, Nicolaū Werſeburgenſi, ⁊ Patriciū Cartageſi, epos ac pſatum dñm Hoſtieſi, p verbū placet. Idem Hieronym⁹ traditus eſt poteſtati ſeculari ⁊ cōbuſtus fuit.

Tenor ſententie diſſiniſtiue late
cōtra Hieronymum de praga.

In nomine domini amē. Chri

ſtus deus et ſaluator noſter vitis matura cuius pater agricola eſt diſcipulos ceteroſq; fideles ſuos in illis inſtituens inquit. Si quis in me nō manſerit mittetur foras ſicut palmes ⁊ areſcet. Cuius ſummū doctoris ⁊ magiſtri doctrinā ſequens et pcepta exequens hec ſctā Conſtanti. ſynod⁹ i cā inquiſitiōis heretice paultat⁹ p eandē ſancā ſynodū mota fama publica referēte. et clamoroſa inſinuationē. monſtrāte ꝑ magrū Hieronymū dictū de praga. dicitū magiſtrū i artib⁹ laicū. ex cui⁹ cauſe act⁹ ⁊ ꝑceſſib⁹ ꝑſtat eundē Hieronymū tenuiſſe aſſeruiſſe dogmatifalſe nōnullos articuloſ hereticos ⁊ erroneos dudū a ſctis ꝑib⁹ reprobatoſ. q̄ſdā ꝑo blaſphemos et alioſ ſcandalosoſ. et alioſ piarū aurū offeniuios ⁊ merarioſ ⁊ ſeditoſoſ dudū ꝑ damnate memorie viroſ Johanne wyckleff et Johanne huſſa aſſertoſ ꝑdicatoſ ⁊ dogmatifatoſ. ac in nōnullis eorū libris et opusculis inſertoſ. Quic⁹ doctrina et lib⁹ ꝑdicatoꝝ Johis wyckleff et Johis huſſa. ac wyckleff memorifa dicit⁹ Johānis huſſa ꝑſona ꝑ eandē ſancā ſynodū et eluſ ſniam de hereti damnati et damnate fuerūt. Quic⁹ damnationis ſniam idē Hieronym⁹ poſtmodū pendēte hmoi inquiſitiōis cauſa i eadē ſctā ſynodo ꝑgnofcēs et ꝑfitēs verā catholicā et apſticam ſidē dem approbavit ⁊ eidē ꝑſenſit: anathematizauit oēm heretiſmū: ꝑciꝑue eā de q̄ erat infamat⁹ et ſe cōſtitebat infamatū: et quā ꝑteritiſ ꝑib⁹ dogmatizauerūt et tenuerūt Johes wyckleff ⁊ Johes huſſa in ſuis opusculis: ſermonib⁹ et libellis. et ꝑpter quā ſeu q̄s cū ſuis dogmatib⁹ et errorib⁹ ab eadē ſctā ſynodo dānati fuerūt tāꝑ heretici. et eorū doctrina ſit damnata. ꝑmiſſoꝝꝝ oīm damnationē ꝑfeſſus. et iurauit ſe i hac fidel veritate ꝑmanſurū. Et ſi ip̄e quic⁹ cōtra ſentire vel ꝑdicare ꝑſumpſerit canonū ſeueritati ſubiacere et eterne pene voluit obligari. necnō ſuā ꝑfeſſionē manu ſua conſcriptam: eidem ſancā ſynodo obtulit atq; dedit. Poſt quas ꝑ

sessio XXI

sessionē et abiurationē multis diebus trāfactis sicut canis ad vomitum rediens ut virus pestilentissimū quod in suo latitabat pectore publice euomeret. audientiam publicā sibi dari in eadē scā synodo publice cōgregata asseruit dixit et p̄fessus est in effectu quod p̄fate sentētie damnatiōis dictorū Johānis wycleff et Johis hufis inique cōsenserat. et illā sniam approbādo mentitus fuit. nec verebatur se cōfiteri mentitū. quimmo p̄fessionē approbationē et p̄fessionem suas sup illorum damnatione reuocabat nunc et in eternum asserens se in libris Johānis wycleff et Johis hufis nullā vnq̄ heresim vel errorē legisse. licet an fuerit cōfessus et p̄batus sit cui denter ip̄m libros eorū diligenter studuisse legisse et dogmatissasse et in quibus cōstat plures errores et hereses cōtineri. Verum idem Hieronym⁹ de sacro altaris et trāsubstantiatiōe panis in corp⁹ p̄fessus est se tenere et credere quod ecclesia tenet. dicens se plus credere Augustino et ceteris ecclie doctoribus quā Johis wycleff et hufis damnatis erroribus adherere. Illorūq̄ fauorē fuisse et esse. p̄pter quod eadē scā synod⁹ eundē Hieronymū palmitē putridū aridū in vite nō manentē foras mittendū decernit. ip̄mq̄ hereticum et in heresim relapsū excomunicatum anathematizatū. p̄nunciat et declarat atq̄ damnat.

sessio vicesima secunda de vntione ambasciatorum regis Aragonum.

De Jouis. xv. mēsis octobris

Anno a natiuitate dñi. M. cccc. xvj. Inditione. ix. fuit celebrata sessio generalis in maiori ecclia Constantin. ad h̄ specialitē deputata. Et Reuerēdissim⁹ p̄ dñs Bartholomeus archiepiscop⁹ Mediolanē. cedula tenoris sequētis legit et publicauit.

Decretū locatiōis ambasciatorū regis Aragonū.

Sacro sancta Constantin. synod⁹ considerās quod ad suā et suorū ad h̄ deputatorū instantiam oratores charissimorū ecclie filiorū Jacobi et Johes. regis et regine hierusalē et Sicilie illustriū requisiti fuerūt ut quā expectant oratores

Session XXII

res charissimi ecclesie filij regis Castelle et legionis illustris huc ad synodum venturi ad proficiendum cum ipsa synodo ecclesie unionem placeret eisdem oratoribus dictorum regis et regine dismittere locum quem in loco sessionis nunc tenent tamquam eisdem oratoribus dicti regis Castelle venturi tibi debeant: et durante presentis concilio vadant ad partem sinistram immediate per ambassatores etiam charissimi filij regis anglie illustris. In eadem synodus decernit et statuit quod ob hoc ventant siue non veniant dicti oratores regis castelle non iudicent eisdem regi et regine eorum regnis. nec dicti oratores suis eorum nomine aut alijs quibuscunque quod ad locum et honorem quem sibi in hac synodo debent tam in sessionibus processionibus et alijs quibuscunque. Et si contingat per medio tempore ante aduentum oratorum dicti regis Castelle aliquis vel aliqui oratores alterius regis sederent in loco predicto ambassatores dictorum regis Jacobi et Johanne regine dimisso declarat eadem synodus quod hoc erit de tolerantia permissione et gratia et per hac vice durat. et quod per hoc illi vel illis nullum ius acquirat ex sessione predicta. nec iudicent dictis ambassatoribus regis et regine predictorum: et regnis in processionibus vel alijs actibus qui concurrerent in hac synodo.

Post hec autem reuerendus magister dominus Antonius taxal generalis ordinis beate marie de mercede. in dicto ambone existens legit cedula tenoris subsequens.

Cedula lecta per ambassatores regis Aragonum. Nos Johannes Raymundi comes Cardone. frater Antonius taxal sacre pagine magistrus generalis ordinis beate marie de mercede. Raymundus Rammar miles sperans in deo. Cardona iurisperitus. Sundissalvus garfias de sancta maria de creto. et Michael de naueraytriusque iuris doctores oratores et procuratores illustrissimi principis et domini nostri domini Alfonsi regis Aragonum etc. volentes et intendentes adimplere conuentuam Harbone initam inter serenissimum principem et dominum dominum Sigismundum Romanum. et Hungarie etc. regem. et procuratores nuncios et legatos presentis congregationis Constantie. ex vna. et etiam oratores et procuratores ac nuncios domini regis Castelle. Aragonum. et Navarre. Ac non illustrium principum domini Fuci et Armentaci comitum ex alia parte. als presentium nos in hoc loco coram presentibus vestris offerentes nos ad exequendum dictam conuentione. et omnia et singula preterita in ea. et si nunc attendentes quod in primo capitulo dicte conuentiois continetur. quod conuoca-

Bessio XXII

tio fiat p̄ platos ceterosq; viros ecclesiasticos hui⁹ congregatiōis p̄
l̄ras q̄ dirigant ad duos p̄ncipes, et alios de obediētia dñi Bene
dicti pape, xiiij. q̄ndā noiati, et viceversa q̄ p̄fati dñi reges de obe
diētia dicti dñi Benedicti faciāt l̄ras puocatorias ad vos p̄noia
ros platos puocabūt, et attēto etiā q̄ puocatorie l̄re p̄ pte v̄ra di
cto dño regi Aragonū p̄ntate fuerūt, volum⁹ ⁊ nos satisfacere di
cto capitulo cui⁹ tenor q̄ntū ad l̄ras cōuocatorias q̄ in eo p̄tinen
tur talis est, **D**iscretiōe diuina ep̄i ⁊c.

Post lecturā h̄o p̄fate cedula p̄fat⁹ dñs archieps̄ mediolanēn̄,
p̄dictas l̄ras puocatorias legit alta voce i dicto ambone existens,

Littere conuocatorie.

Discretiōe diuina ep̄isco

m pi p̄byteri diaconi cardinales p̄larche archiepi ep̄i p̄
lati et ceteri in Constañ, puincie Baguntinēn̄, in xp̄i
noie congregati, Illustri p̄ncipi Ferdinando dei gr̄a Aragonū et
Sicilie regi Salutē et ecclesiasticā yntonē felicit̄ intueri, Quāq̄
miscōie dñi neq; mēsurā ponere neq; eiusdē tpa diffinire possum⁹
Indes, autē q̄s diligit castigās cōp̄tū habem⁹ flagellat vt in tēpra
tiōe pueniū faciāt p̄batos ampliori retributiōe p̄sequat. Ip̄o s̄
qui dē p̄mittēte a, xxxviiij. annis ⁊ ampli⁹ p̄ls eiusdē peculiaris q̄
xp̄iano noie gloriāmur afflicti fuim⁹ pestifero execrabili scismate
p̄nti cui⁹ occasione oim̄ pene bñ v̄suedi modoz stat⁹ p̄fract⁹ ē vt
cessaret angel⁹ p̄cutēs altissimū exorauim⁹ ⁊ indefesse ad id sudo
res nostros ⁊ animos aptauimus, p̄piciēs populo suo misericors
dñs deprecamur, et fm̄ altitudinem celli a terra cōrobozet miseri
cordiam suam sup̄ t̄m̄ges se, Un̄ q̄p̄ varios perpessi fuim⁹ pro
pace ecclesie cōsequenda labores per anni circulum et vltra circa
h̄ vacauerim⁹ nondum venit dies domini in qua pace frui opta
bamus, verum appropinquat speramus in eius auctore: q̄ arras
ip̄ius reperimus, nam dñs qui Gregorius, xiiij. in sua obediētia
dicebat sua sponte cessit, Sic ⁊ dñs q̄ Iohes, xxiij. dicebat facere
voluit atq; fecit, Ut autē h̄ idē faceret dñs Petr⁹ de luna q̄ Bene
dict⁹, xiiij. i sua obediētia noiāt legatos ⁊ nūcios n̄fos ad serenita
tē v̄strā, et ip̄m cū serenissimo Romān̄, rege venerabiles ⁊ reuerē
dos p̄res ⁊ doctissimos viros archiepm̄ Turoñ, ⁊ alios collegas

Bessio XXII

destinaueram? Qui quidē dñs Petr⁹ admonit⁹ rogatus exhortatus et requisit⁹ hūiliter apte debite et iuridice cessionē p̄ sp̄m iure diuino pariter et hūano. et alijs multipliciter debitā facere noluit. sed hucusq; distulit atq; differt in tot⁹ ecclie scandalū: ac populū chr̄stiani iacturā et aīe sue detrimentū. Quā quidē cessionē vt faceret p̄ vos fuit dictus dñs Petr⁹ de luna requisitus pluries. et p̄ p̄ncipales et comites notabiles obediēte sue. Idcirco vt filij p̄ij matris sue cōpatientes enitūmur et q̄ntū in nobis ē nisi futm⁹ pacē pdictā obtinere et aīos virtuosoz virozū ad hoc allidere: q̄tinus in illo q̄ est verus ecclesie sponsus congregati in vnū simul matrē ecclesiā diuisam vniām. et indecētā q̄libet q̄ dicti scismatis occasione popularitū tollam⁹ et de medio auferamus. Hinc serenitate vestra obsecram⁹ p̄ viscera misericordie dei nr̄i: et p̄ aspersionē sui p̄ciosissimi sanguinis et p̄ p̄ciū redemptiōis nr̄e exorāam⁹ req̄rimus et monemus q̄tinus ob dei nr̄i reuerentiā ad tractandū vna nobiscum sup̄ infra scriptis veniatis et subditos v̄ros q̄ possint et debet cōcilij generalib; interesse q̄s vna vobiscū p̄ntib; cōuocam⁹ in eatis inducat̄s et eisdē auctoritate a deo vobis tradita: q̄ p̄tatis culmina intra ecclesiā p̄ncipatus p̄prio decore tenetis: et de eadē reddituri estis rationē. iuxta dispositiōis vobis tradite modū cōuocet̄ vt infra tres menses immediate sequētes p̄sentationē p̄ P̄ntiam aut Barthonē de p̄ntib; faciendā cōcordatā i caplis die. xij. decemb̄ris p̄ime lapsi Harbone sup̄ materia vniōnis firmatis atq; factis. De q̄ quidē p̄ntatiōe certificabim̄ini in Constañ. cōpareatis ad scisina sedandū: vniōnē ecclie p̄curandā. Reformationē etiam ip̄i ecclie tā i capite q̄s i mēbris cōplendā. et deiectiōnē dicti Benedicti effectualit̄ faciendā et ad electiōnē futuri Romani pontificis p̄cedendū. ac p̄ alijs causis et rōnib; q̄ ad generale conciliū de iure p̄tinēt et spectāt. p̄ hoc em̄ quē xp̄s suo sanguine p̄cioso adquisit in vnū ouile ad gloriā eternā p̄sequendā apra mēte ad debitum deo et ecclie nr̄i nr̄e reddituri: eterneq; retributiōis p̄mia p̄seq̄ poteritis. Datū et actū Costantie i ecclia cathedrali dicti loci in q̄ p̄missis fueram⁹ congregati sc̄do Nonas Februarij. Anno a natiuitate dñi. M. cccc. xvj. aplica sede vacante.

Postquam autē p̄fatus archieps suā lecturā cōpleuisset: ambasiatores dicti regis Arago

Bessio XXII

num volentes satisfaccere dicto capitulo dixerunt p organū prefati magistri Antonij taral vt sequit̃.

Nos oratores et pcuratores illustrissimi principis dñi Alphonsi dñi nri regis Aragonū zc. cōuocam⁹ vos oēs platos z ceteros dños de hac congregatiōe iuxta tenorē dicti capli Deinde plati z ceteri in ipa congregatiōe existētes p organū dicti archiepi mediolaneñ. responderūt in hunc modū.

Nos miseratiōe diuina epi p̃sb̃i z diaconi cardiales p̃larche archiepi epi plati z ceteri hic congregati dictā duocationē acceptam⁹ et offerim⁹ nos patos sine dilatiōe q̃cūq; ad pcedendū ad vltiora: et insup req̃rim⁹ vos oratores et pcuratores p̃dictos q̃m⁹ ad vniōnē faciendā nobiscū pcedat̃ iuxta tenorē terij capituli cōuentiōis p̃dicte qd̃ incipit, Tertio q̃ p̃fati de obediētia dñi benedicti zc. Oratores p̃o regis Aragonū r̃nderūt p organū dicti dñi Antonij taral: dicentes,

Nos oratores et pcuratores p̃dicti dicto noie vñm⁹ nos vobis iuxta tenorē capituli aūdicti Dñi dñi plati z ceteri dixerūt z responderūt p organū dñi Bartholomei archiepi mediolaneñ, vt sequitur.

Nos miseratiōe diuina epi p̃sb̃i diaconi cardinales p̃larche archiepi epi plati zc. et ceteri hic congregati sup̃ dictā vniōnē vestrā acceptam⁹. Et ecōuerso nos vob pcuratorib; p̃dictis dicto noie iuxta tenorē dicti capituli vñm⁹, et sic tā plati q̃ ambassatores p̃dicti dixerūt submissā voce. In noie p̃ris z filij et sp̃ūsc̃i. Et sup̃ remissis perierūt instr̃m et instrumēta hincinde z presidentes p nationib; ac Cardinalis Hostieñ. p collegio cardinaliū responderunt. Placet.

Quib; sic pacti p̃fati dñi ambassatores regis Aragonū descēderūt ambonē z iuerunt in scamno in q̃ sedebāt dñi ambassatores regis Francie, et interpositi fuerunt inter eosdē in hūc modū. P̃rio em̃ in p̃mo loco sedebat egregi⁹ vir Johes de Bersono cancellarius ecclie Parisieñ. sacre theologie p̃fessor ambassator Francoꝝ r̃ū regis. Et post eū sedebat dñs Raymund⁹ floch comes Cardo ne ambassator Aragonū regis. et sic de singulis.

Quib; sic ordinatez in bona p̃cordia cōpletis Reuerendissimi

sessio XXII

dn̄s cardinales ac ceteri dn̄s et plati pluuiatibz se induerūt m̄tras cap̄tibz imponētes. ⁊ reuerendissim⁹ pater dn̄s ep̄s Hostien̄. sc̄tē Romān̄. ecclie cardinalis in eadē sessione p̄sides ep̄stēs: assump̄s secū diacono ⁊ subdiacono et alijs vt est moris. Diacon⁹ dixit alta voce cantando. Orate. et hoc dicto oēs genibus flexis p̄ aliq̄d t̄pls iteruallū orauerūt ⁊c. D̄bz cerimonijs p̄pletis solēniter put est de more aliarū sessionum. lectoꝝ euangelio. Hoc est p̄ceptum meū vt diligatis inuicem. archiep̄us Mediolanē. legit decreta et capitula sequentia.

Concessio vocum ambasiatoꝝ regis Aragonum.

Sacrosancta generalis synodus Costan̄. in spl̄o ritusc̄o legitime cōgregata. ex cer̄ta sciētia et etiā certis ex causis animos dicte synodi specialit̄ mouentibz p̄ bono pacis et vnionis reintegrande in ecclesia sc̄tā delstatuē ei decernit. ac salua semp̄ p̄testatiōe infrascripta quā in oībz capitulis et in singulis eoz p̄tibz voluit hic p̄ repetita liberalliter ꝓcedit dilect̄ ecclie filijs nobilibz religiosis ⁊ egregijs Joh̄ Raymūdi floch Cardone comiti. fratri Antonio taxal sacre pagine mḡfo general' ord̄is br̄e marie de mercede. et Raymūdo d̄ rantiū. et milici sperāti i deo. Cardone iurisp̄ito. Sundissaluo garssie d̄ sc̄a maria decretorū. et Michaeli d̄ naut̄ vtriusq; iur̄ doctoribz oratoribz. pcuratoribz abasiatoribz ⁊ p̄siliarijs clarissim̄ ip̄i ecclie filij Alfonsi regis Aragonū illustris. et p̄ maiori roboꝝ ⁊ firmitate eisdē oratoribz p̄ntibz uenit ac paciscit q̄ oratores p̄fati p̄ntes et alij v̄turi oratores eiusdē regis hic durate ꝓcipio. et p̄ hac vice tantā habeāt vocē tāte ꝓutis ⁊ auctoritat̄ q̄ntē essent voces oīm platorū ecclesiasticarūq; p̄sonarū regū ⁊ terrorū ip̄i regis q̄ possidet citra et vltra mare q̄ ad generale ꝓciliū sūt assuete vocari: et in hac natione hispanica i q̄ erūt. q̄q; p̄ hoc ꝓciliū expediāt negotia p̄ nationes iuxta modū qui in presenti concilio hacten⁹ obseruat⁹ est.

Item q̄ clarissim̄ ecclie filij reges Castelle portugalie et nauarre illustres habeāt eandē gr̄az q̄ ex nūc intel̄ligit ꝓcessa inq̄ritū vel pcuratores eoz hic eā voluerint. Ip̄s t̄n regibz castelle ⁊ nauarre obseruātibz cap̄la i ciuitate Harbanē. inē clarissimū ecclie filiū Sigismundū Romān̄. et Hungarie regem illustrē. et dilectos etiā ip̄i ecclie filios pcuratores ⁊ nūcios dicte

synodi ex vna. et procuratores et oratores predictorum regum Aragonum
et nauarre. et dilectorum ecclesie filiorum Fuxi et Armentiaci comitum par
tibus ex altera concordata.

Item predicta concessio valeat pro presentibus et personis ecclesiarum
fidelibus predictis tunc a presentibus absentibus.

Item quod solenniter prestat quod predicta concessio atque statuta de
creta conuentiones et pacta omnino omnino intelligantur facta
sine aliquo iudicio capitulorum predictorum in dicta ciuitate Harbon. concordatorum
quibus capitulis concordatis et concordia dicta facta synodo omnino stare
intendit. nec ab eis in toto vel in parte recedere: et ita in presentibus oratorum
predictorum solenniter prestat.

Subsequenter idem archiepiscopus legit in ambone que sequuntur.

Sacrofancta generalis synodus Constantiensi in spiritu sancto
legitime congregata. visis et considerato
capitulo secundo ex capitulis narbon. inter clarissimum ecclesie filium Sigismundum
regem illustrem. et dilectos etiam ecclesie filios procuratores nuncios discrete
synodi ex vna. et procuratores et oratores clarissimorum dilectorum ecclesie
filiorum castelle aragonum et nauarre regum illustrium. et dilectorum ecclesie
filiorum fuxi et armentiaci comitum partibus ex altera concordatis quod
incipit. Secundo quod discrete conuentiones fieri. volens in omnibus obferuare
dictum capitulum permittit ratum huius securat et spalius confirmat: ac nouiter
firmat ac statuit et decernit in omnibus et pro omnia. prout in dicto capitulo
continetur. Viso etiam tertio capitulo dictorum capitulorum quod incipit. Quarto quod
predictum conueniendum conciliium. abolet tollit annullat eadem sancta synodus
quoscumque processus sententias ordinationes statuta et penas: ut in dicto capitulo
quarto supra descripto continetur vsque ibi. Et quod statuat etc.

Item statuit eadem sancta synodus quod nunc de cetero ratione vel occasione
sione dicti scismatis aut adhesionis dicti domini benedicti et sui
predecessoris domini Clemenensis possit contra dictos reges principes et alios
de obia dicti benedicti quodlibet procedi in iudicio vel extra vel sine
dicti capituli que supra descripti continetur. Viso etiam quinto capitulo quod
incipit. Quinto quod predictum formandum capitulum et conciliium etc. eadem
sancta synodus approbat laudat confirmat et meliori modo que fieri poterit
plenissime firmiter omnes et singulas dispensationes gratias et concessiones factas
per dominum benedictum predictum quibuslibet personis sue obice: de quibuslibet
dignitatibus vel in dicto quinto capitulo continetur vsque in die prime
requisitionis facte eidem domino benedicto per reges et principes sue
obediencie ut in ipso capitulo

Sessio XXIII

tulo cōtinetur. Viso etiā vndecimo capitulo qđ incipit. Undecimo qđ dicitur dñs rex zc. Et attēto qđ dicit in dicto vndecimo capitulo ibi. Et qđ in p̄ma sessione dicta sc̄ta synod⁹ zc. facit cōcedit statuit z ordinat in oib⁹ et p̄ oia vt in dicto. rj. capitulo p̄tinet.

Omnia p̄missa tā plari ceteriqz notabiles viri sessionis interestes qz oratores sepe facti expresse iurauerūt. Juramēta autē p̄dicta noīe cōcilij et alioz quozū intererat de sp̄ius cōcilij mādato requisierunt et receperunt Reuerendī patres domini Jacobus rodini a pte dextera in qua sedēt ep̄l z p̄sbyteri cardinales. et Thomas Polteñ. sc̄tē sedis aplice p̄thonotari⁹ a parte sinistra: in qua sedent diaconi cardinales zc.

Quib⁹ p̄stitis p̄fatus dñs Mediolaneñ. legit cedulam tenoris sequētis Et p̄dicta omnia et singula intelligant et locū habeāt semp̄ attento tenore oīm et singulozū capituloz. Harbone cōcordatorum. quib⁹ et eozum cuilibet dicta sancta synodus stare intendit nec ab eis vel eozū aliquo in toto vel ip̄arte recedere. Ad quā ex pte nationū z dñoz cardinakū fuit r̄sum: placet. Deinde dñs Antoni⁹ taral legit q̄ndā cedulā tenoris subsequētis.

Cedula acceptatiōis per ambasiatores
regis Aragonum lecta.

Nos Johannes Raymūdi floch comes Cardone. frater Antoni⁹ taral sacre pagine magister generalis ordinis b̄tē marie de mercede. Raymund⁹ zatmar miles sperās i deo Caridona iurisperitus. Sundissaluus garssi de sc̄ta maria decretorū. et Michael de nauers vtriusqz iuris doctores. oratores p̄curatores ambasiatores z p̄ciliarij illustrissimi p̄ncipis z dñi nostri Alfonsi regis Aragonū zc. dicit noīb⁹ et q̄libet sp̄oz noīm oībus qz alijs meliorib⁹ mō vsa iure forma cauē z noīb⁹ q̄b⁹ validi⁹ et efficac⁹ possum⁹ z valem⁹ oia z singula decreta statuta z p̄testatiōes. necnō p̄uentiōes ac pacta p̄ sacrosanc̄tā generalē synodum Cōstañ. nobiscū dicit noīb⁹ facta z edita: et q̄ nūc sunt seriosius lecta ip̄a habētes. p̄ sufficiēter exp̄ssis et solēniter repetitis vice noīe dñi n̄ri regis p̄fati. ac oīm regnozū et terrarū suarū acceptam⁹ assentim⁹ approbam⁹ z solēniter p̄firmam⁹. et similiter sic ip̄a synodus protestata. et qđ nō intendit recedere a capitulis in p̄dicta ciuitate Harboneñ. cōcordatis de quib⁹ in decreto p̄ncipis p̄ciliij nūc de

Sessio XXIII

proximo edito q̄ hec volumus habere p̄ exp̄sso et specificē declarato facta existit mentio specialis. Ita et nos dictis noibz et q̄libet eoz solēnter p̄testamur, et sup̄ oibz superi⁹ descripi⁹ p̄motores cōcilij petierūt instrumenta, et sūt ambasciatores regis Aragonū p̄ organū Antonij taral hoc idē petierūt.

Predictis pactis Antonius taral fecit collationē ad cōmendationem regis et regine Aragonū assumēs p̄ themate. Rex tu⁹ veni⁹ n̄r. Barth. xxi. Qua collatione facta Reuerendissim⁹ pater dñs Francisc⁹ sc̄toꝝ Cosme et Damiani cardinalis noie synodi respōdendi, Antonius taral fecit breuē collationē dicens, Exultemus omnes in dño. Post cuius collationem ceperūt omnes cantare hymnū. Te deum laudam⁹ r̄c. Et orōne dicta fuit cantata missa de spiritus sancto p̄ Reuerendissimū patrē Cardinālē Aquilegiē. vulgariter nuncupatū. Acta fuerūt hec Anno Inditione mense et loco quibus supra r̄c.

Sessio vicesimatertia.

De Jouis quinta men

die nouembꝛis Anno a natiuitate dñi M. cccc. xvj. Indition. ix. fuit celebrata generalis sessio in maiori ecclesia Constañ. p̄sidente eisdē sessioni Reuerendissimo p̄re dño Johanne ep̄o Hostien. sc̄tē Roman. ecclesie cardinali et vicecancelario. Fuitq̄ cantatū officiū missę de sp̄scto p̄ dñm Johem patriarchā Anchiocēnū. Quo expleto legebant letanie et alta fiebāt q̄ in sessionibz fieri solēt. Eisdē p̄plet⁹ Reuerendissim⁹ p̄ dñs Bartholome⁹ archiep̄s Mediolan. legit et publicauit ordinationem sc̄tē synodi sub tenore sequenti.

Commissio depuratoꝝ data sup̄ informatione summaria faciēda ad effectū citationis p̄sonalis et p̄dictū cōtra Petrū de luna.

Bacrosancta generalis synod⁹ Constañ. in sp̄s sc̄to legitime p̄gregata i auctore pacis vno deo dño n̄ro Iesu xp̄o q̄ sibi sponsam vnā sanctā ecclesiaz sui p̄ciosi sanguis p̄cto cōpauit q̄ in xp̄o Iesu sumo angulari lapidē creuit in seplū sanctū i dño. sicutiq̄ simul partibz fecit vtraz

Bellio XXIII

vñū vt in pace fieret loc^o eius ad tollendū pacis obstacula. vñsen
 damq; scissurā fideliū in q̄ ille xp̄i aduersari^o caput ecclēie malignā
 tiū dolēs satis z erubescēs hoīem p̄stantē ex lutea materia chari
 tate in terra tenere quā in celo nequērat hīe ip̄i^o sp̄ōse xp̄i p̄ scisma
 pestiferū p̄chdolor ingens z tā diuturnis v̄t̄poet. xxxviii. annozū
 t̄pibus tā p̄tractis charitate vulnerauit rescidit vnitatēq; licet in
 mūgna p̄te sp̄ūsc̄ti gr̄a in p̄nti sacratissima generali synodo ad B
 p̄cipue inter cetera p̄gregata cooperāte p̄iūcta sit p̄ eiectionē z re
 nūciationē dñi Balthazaris olīm Johes. xxiij. et denunciationē
 Angeli Gregorij. xliij. in sua obia nūcupati: q̄ inter se cū Petro d̄
 luna B̄ndictō. xxiij. i sua obia nūcupato de papatu cōtendebāt.
 Quoz Johis et Gregorij del gr̄a in eadē sc̄tā synode obedientie
 sunt vnite. Atq; hostis ille vnitatis et pacis in reliq; p̄te. vīz i sua
 obediētia d̄icti dñi Petri Benedicti nūcupati. seu ei^o p̄te p̄ eiusdē
 dñi duric̄le p̄tinaciā z p̄tumiā in graue z maximū scandalū vni
 uersalis ecclēie z xp̄iani populi atq; periculū fidei catholice et rus
 ne fideliū animarū scisma det̄q; et: z lachrymabilē vulneratā. eadē
 sc̄tā synod^o inter cetera ad ip̄m scisma et hereses als extirpandā p̄
 curandāq; ip̄ius ecclēie vnionē p̄cipue cōgregata. p̄siderās q̄ p̄
 missis attenuis totū hui^o reliq; scismatis pondus in p̄sona d̄icti
 dñi Benedicti consistit. et q̄ in eo solo stat quo minus ip̄m scisma
 radicatus extirpet: et p̄ sequēs resulter p̄fata vnio ecclēie sc̄tē del
 et attendēs q̄ tā in diuturnis t̄pib; q̄bus hoc scisma pestiferū p̄
 tractū est oīm doctissimoz v̄t̄rozū xp̄i fideliū ingenia. etiā cū sum
 mis studijs et laborib; attentis maxime difficultatib; eiusdē scisma
 tis nullā viā possibilē et securā sine fideliū scandalo ad p̄fatū sc̄s
 ma extirpandū repire potuerūt p̄ter cessionē de papatu oīm con
 tendentiū. Quā viā idem dñs Benedictus vocatus a suis vt mul
 torum fideliū vox testat ante suā electionē a suis in papam p̄ paz
 ce danda ecclēie laudauerat approbauerat: atq; in ip̄o conclauit
 qñ fuit electus p̄misit et iurauit p̄sequi vnionē ecclēie p̄ oēs vias
 accōmodas vsq; ad cessionem de papatu inclusiue si ip̄sum in pa
 pam eligi cōtingeret: vt cardinalibus qui tunc erant vel eozū ma
 iori parti expedire videretur. atq; post suam electionem idem pro
 misit et iurauit: d̄ictaq; cōditio postmodū etiam purificata ext̄
 tit. et deinde pro pace danda ecclēia p̄misit et iurauerit papatū

Bessio XXIII

suo pretensio cedere altero videlicet Jobanne et Gregorio cum eo
 contendente cedente mortuo vel eiecto: que etiam conditio in am-
 bobus videlicet Jobanne et Gregorio predictis solenniter im-
 pleta est ut patet. Attendens igitur quod idem dominus dictus a
 suis Benedictus iam viginti duobus annis completis papatum suum se-
 tenuit. quibus temporibus multifarie multisque modis de parte re-
 gum principum prelatorum et aliorum christianorum tam sue quam alterius
 us obediens etiam post purificationem conditionem predictarum fu-
 it cum magnis et iteratis instantiis seriose solenniter humiliter et
 deuote requisitus: quatinus pro tollendo huiusmodi scismate et
 pro unione ecclesie sancte dei velle suo pretensio papatus cedere po-
 ut omnium fidelium seu maioris partis illorum iudicium tenebat iure diuino
 no piter et humano: quod facere se propterea recusauit: et subestigia
 quodam adhibens ad excusandum excusationes in partibus ecclesiarum ipsam huiusmodi
 scismate quod ipse tollere potuit relinquit: nullam debitam curam aut
 diligentem sufficiens et effectuale adhibuit ad ipsum scisma tollendum
 ecclesie unionem consequendam. sed ad unum terrarum angulum in
 castro munitissimo pomstule in litore maris ut ad eum non est tu-
 tus accessus se reclusit. ab omni suo posse prefatum inueteratum scis-
 ma nutrit et fouet: et impedimenta quecumque potest prestat et cura-
 rat ne ad dictam unionem peruenire possit: que omnia in sancto-
 rum decreta heresim inferunt manifestam. Ea propter supra pre-
 missis et alijs declarandis in processu et latius exprimendis volens
 eadem sancta synodus euacuare quod experta est ut sequatur perfectum
 et ad ipsum scisma penitus submouendum procedere. licet premissa omnia
 notoria et vera propter habeantur et reputent: et super illis tota fide-
 lium clamat multitudo sibi ipsi satagens. prouidere quasi pro quodam
 huiusmodi prouisionis remedij fundamento committit deuotissime ecclesie
 filijs Guilhelmo tunc sancti Marci. et Francisco sanctorum Cosme et
 Damiani dicto Florentini sancte Romanorum ecclesie cardinali. Johanne ele-
 cto patriarche Constantinopoli. ac venerabilibus fratribus Stefano do-
 lecto. Roberto sanitarie. episcopo. ac dilectis ecclesie filiis iacobo electo
 Parmensi. Guilhelmo pulcrine portus. fratri Antonio taxal genera-
 li ordinis beate marie de mercede. fratri Mauricio de praga sacre
 pagine professoribus. Michaeli de Hauers. Nicolao wordis su-
 ris viuisque. et Johanne belles decretorum doctoribus et eorum maiori pri-

Sessio XXIII

quatin^o sup^o pmissis oibus et singulis ac eoz^o circūstantijs dependētib^o et cōnexis, ac alijs ad ea quōlibet facientib^o, illorūq^o notorietate fama et clamore: ac etiā q̄ loca insignia p̄sistūt viciniora dīcro castro Pamstole ad q̄ sit tutus accessus summarie et diligēter inquirāt: testes et alia p̄bationū genera recipiāt et examinēt, eozūq^o dicta et attestatiōes et alia q̄ cūq^o inuenerint in scriptis et forma publica redigāt seu redigi faciāt, et etiā sacre synodo representēt s^o deliter referāt: vt ex inde ip̄a synod^o p̄cedat decernat et statuatur, put ad pacē et salutē ecclīe et fidelīū: extirpatōne scismatis et vnionē ip̄e ecclīe fm̄ iusticiā videt expedire. Dat^o eisdē cōmissarijs et maiorī ip̄oz^o p̄i testes p̄ censurā ecclesiasticā cōpellēdi p̄itari testimo nīū p̄hibere: et alios q̄cūq^o p̄stantes ad p̄dicta impedimēta coer cendi et alia faciēdi circa p̄missa necessaria et etiā opportuna ple^o nam et liberam potestātē.

Lecta autē dicta ordinatiōe dicit^o p̄iarcha Antlocen^o p̄ oīb^o dīc te synodī nationib^o: et de ip̄az^o p̄sensu r̄ndit p̄ p̄bū: placet. Et p̄fat^o dñs Holstien^o noīe collegij Cardinaliū silt r̄ndit, placet.

Sessio vicesimaquartā p̄ citatiōe ne decernēda p̄tra Petrū de luna.

De sabbati .xxviii. dicti

mensis nouēbris fuit sessio generalis p̄ synodū Con stan^o, mane hora tertiariū i ecclīa maiorī p̄dicte Cōstan^o, solēnter celebrata, in q̄ reuerēdissim^o p̄i dñs p̄iarcha Antlocen^o nus officīū misse celebravit. Quo finito more altaz^o sessionū lege bant letanie. Presidebat autē eidē sessioni dñs ioh̄es eps Holstien^o, Reuerēdissim^o autē p̄i dñs Steffan^o eps Hohen^o, de mādato et ordi natiōe sc̄te synodī ordinatiōe ip̄oz^o cōmissarioz^o legebat citatiōe nē decretā s̄ Petrū de luna: cui^o citatiōis tenor seq̄ et est talis.

Tenor citatiōis p̄tra Petrū de luna.

Sacrofancta generalis synod^o Cōstan^o, vniuersis et singlis venerabilib^o fratrib^o p̄iarchis archiep̄is ep̄is ac dilectis ecclīe filijs abbatib^o priorib^o p̄positis decanis archidiaconis, tā cathedraliū q̄ collegiatarū canonicis parrochialīū ac cōuentūū ac regulariū ecclīaz^o rectorib^o: ceterisq^o

Beſſio XXIII

viris eccleſiaſticis, necnō notarijs z tabellionibꝫ publicis q̄buſꝫ
cūqꝫ, ac alijs xp̄iſidelibꝫ vbiſlibet ꝑſtitutiſ: et cuilibet eorꝫ inſolidū
ad q̄ſ p̄ntes nre lre puenerint ſalutē z oīpotentiſ dei b̄ndictionē
ac mādatꝫ nreſ z ecclie diligēter obedire. Clamat ſctā fidelitū m̄
ecclia ſpōſa xp̄i, clamat xp̄iani populꝫ multitudo, clamauerūt iā
a multis annis ad dñm, cū ꝑ hoc tā vrgēs diuturnis tꝑibꝫ ſciſma
peſtiferū tribularent z tribulant. nec in totū adhuc exaudiuēt eos
Attendūt em̄ q̄nta ꝑ hoc infaſtū peſtiferūqꝫ ſciſma et diuiſionis
mun⁹ nephandiſſimū ē vnuerſaliſ ecclie calamitas q̄ inuetera⁹
ta ſciſſura: q̄qꝫ letaliſ infirmitas, q̄qꝫ poſtremo graues z ꝑpe ca
ſum ruine iā, ꝑhdolor in vitā z moribꝫ: in ſtatur z honeſtate cleri taz
in libertatibꝫ ſuis: et qđ grau⁹ eſt i cultura dei z officio eccleſiaſticis
co. qđqꝫ grauiffimū ē in religioe z fide xp̄iana ip̄a deformaē ecclie
ſta: inſurrexerūt z pullulant in diuerſis regioibꝫ horrende hereſes
a tꝑibꝫ hūi⁹ ꝑntiſſimū ſciſmatꝫ, et niſi eidem ecclie de vnico ſū
mo paſtore z indubitato xp̄i vicario, ꝑuideat celeritꝫ ꝑ cul⁹ ꝑuiden
tiā cū dei auxilio ꝑfatꝫ occurrat ꝑculis, z tā grauibꝫ vnuerſaliſ
ecclie moribꝫ ꝑperēs adhibeat medela, ꝑimecedū ē ne labat ꝑut
iā ſepe lapſus ē oīs decor ei⁹: deſqꝫ vnuerſꝫ gēibꝫ in ꝑtemptū. Et
ſtat⁹ ei⁹ ſit vt iā eſſe incepit i obꝑrobriū z ꝑculcationē ex q̄bꝫ ecclie
ſta dei z fidelꝫ ꝑꝑianꝫ ꝑue ſcandalū patiunt. Et qꝫ licz dñs be
nedict⁹ papa, xliij. a. xxiij. annis citra ſe i ſua obediētia nūcupat⁹ ꝑ
ceteris iſtud ſciſma qđ añ eiꝫ dñi B̄ndicti electionē tā, xviij. an
nis ip̄o exiſtēte cardinali durauerat totꝫ viribꝫ tollere: etiā vſqꝫ ad
exponendū aiām ꝑ grege dñico teneret z teneat. licet etiā eidē be
nedicto ecclie ꝑꝑiete calamitates ſciſſure z alia ꝑicula z ſcādala ꝑ
miſſa incoꝑnita nō fuerūt nec ſint, ſed eidē z totū ꝑꝑlo xp̄iano no
toria. Ip̄eqꝫ ꝑdictis calamitatibꝫ z ſciſſuris: ꝑicul z ſcādalis ob
uiare: ac totū ꝑdictū ſciſma tollere potuerit adhuc poſſz: attēto ma
xime qꝫ Iohes papa, xliij. ſic i ſua obediētia nūcupat⁹ a ſuo papa
tu tā ꝑ illi⁹ canonicā eiectionē q̄ ꝑ ſuā renūclationē amot⁹ ſit. Et
Brego, xliij. ſic i ſua obia nūcupat⁹ ſpōte renūciauerit. ſolo ip̄o bez
nedicto ꝑ papa poſtmodū ſe gerētē: ſup quē z in q̄ ꝑncipaliē totū
pond⁹ dicit peſtiferi ſciſmatꝫ z facultas illō ſubueniēdi, et a q̄ ꝑmiſ
ſa oīa mala z ꝑicula puenerūt z ꝑdurāt. cōſtat et ꝑſiſtit adhuc, li
cet in iꝑꝫ idē dñs B̄ndict⁹ exiſtēs cardinal añ ip̄i electionē ad tol

lendū dicitū scisma viā renunciatiōis mutue pretendētū de papa
 tu laudauerit approbauerit et dixerit esse vtiliorē et faciliore, et iu-
 rauerit solēniter cū alijs cardinalibz ipi^o obicē imminere electiōe sum-
 mi pontificis Romani, in sua obediētia p̄ eos fieda: q̄ si ipm̄ in pa-
 pam p̄tingeret assumi, put fuit assumpt^o ip̄e vnionē ecclie sine ex-
 cusatiōe dilatiōe z machinatiōe q̄buscūqz diligēter p̄sequeret per
 oēs vias accōmodas etiā vsqz ad cessiōne papat^o inclusiue si p̄fa-
 ctis cardinalibz q̄ tūc erāt vel eoz maiori p̄ti videret expedire, Ip̄e
 qz in papā assumpt^o idē iurauerat z postea dictis cardinalibz vel
 eoz maiori p̄ti, imo oibz p̄ter vnū v̄sum fuit expedire q̄ ip̄e vnio-
 nem ecclie p̄sequeret p̄ viā mutue cessiōis et q̄ illā offerret, Et
 hoc idē eidē Benedicto p̄ eos i papā assumpt^o extitit postmodū de
 claratū et dicta purificata p̄ditio, Fuitqz deinde ex p̄te clarissimi
 ecclie filij Karoli Francoz regi p̄ suos solēnes legatos clare me-
 morie duces bituricensē, et burgundie patruos, et Aurelianē, fratrem
 dicti regis, et alios plures ad eū p̄pter h̄ destinatos, Necnō zelā-
 tores pacis ecclie cardinales p̄fati B̄ndicti noiati, et postmodū
 ex p̄te dicti Francie: necnō clarissimoz ecclie filioz Anglie z La-
 stelle regū p̄ suos solēnes ambasiatores, et deinde spectaliter z sin-
 gularit̄ ex p̄te eiusdē ecclie filij charissimi wenceslai Bohemie tūc
 Romani, regis, et p̄ter p̄ alios plures cū magna deuotiōe z hūilita-
 te supplicatū et etiā in vim p̄stiti p̄ eū iuramētū requisit^o q̄m̄ veller p̄-
 sequi vnionē ecclie p̄ viā mutue cessiōis sue z alteri^o pretendēs cū
 eo de papatu apud quē silr p̄seq̄ habebāt i mādatiō z intendebāt,
 Que viā fuerat fuit z ē ab oibz p̄fidelibz maxie a p̄ncipibz et p̄la-
 tis, ac vniuersitatibz generaliu studioz atqz doctoibz z prudētibz
 viris diuersarū obediētiāz p̄dictarū: ac a maiori p̄te eorundē ap-
 probata, et in tā diuorsis t̄pibz nlla alia ecōmoda secura efficacē
 et facilis ad tollendū scisma p̄ns attēnis difficultatibz in iure z i fa-
 cto potuit rep̄iri, reputatūqz fuit z est a doctissimis viris z p̄tis di-
 uini z hūani iuris, q̄ idē B̄ndict^o p̄ vnione ip̄i ecclie: ac tollēdo
 ecclie scādalo z scismate suo papatu cedere tenebat̄ et teneb̄, licz in
 sup̄ idē b̄ndict^o aliq̄rū deuict^o instātia deo z ecclie p̄miserit iurame-
 rit̄ et vouerit p̄ vnione ecclie cedere papatu: altero de papatu cuz
 eo cōtendente cedente mortuo vel eiecto: et Iohes, xxiij. eiect^o fue-
 rit z cesserit, ac Gregorius p̄fatus cesserit vt p̄ferit, Fueritqz idē

Bessio XXIII

Benedict⁹ post hec omnia nullo p papa se gerente nisi ipso ex pte principū sue obediēte, necnō vniuersoz fidelū solēnter p charis⁹ simū ecclie filiū Sigismundū Romanū, qui ppter hoc ad eū psona liter accessit et clare memorie Ferdinandū Aragonū regem, atqz nōnullos alios pncipes et dños sue obediēte apud eū ppter hoc psonaliter crescentes, necnō legatos Francie Anglie z Castelle pdictoz, necnō charissimi ecclie filij Karoli Nauarre regū, atqz generalis cōcilij Constañ, puincie Baguntneñ, sic p obediētiā dicti Johannis et Gregorij tūc nuncupati cū magna deuotione humilitate z instātia sepe requisit⁹ quāuis pmissis attentis cū nō esset humanitus possibile dictas alias obediētiās ad suam obediētiā reduci, z in eo principaliter cōsistebat pond⁹ scismatis z facultas illud tollēdi, vellet dare pacē ecclie z scisma tollere p suā de suo papatu renunciatōnē ad qd tenebat de iure diuino parte et hūano, pferim cū nulla alia via sedandi scismatis pdicti p tot prudentiū ingenta et labores tā diuturnis tēpibz potuerit ad hoc accōmoda vt pmititur reperiri. Idē tū Benedict⁹ tantozū regū ac principū quānimmo quasi tot⁹ ecclie hūmōi toties iteratis pccōis requisitionibz et admonitionibz cōtra ppria iuramenta recusat⁹ et spretis: ac minime exauditis, pfatisqz ipius ecclie calamitatibz scandalis atqz piculis nō spatiēs nec puidēs de loco p p⁹niā, ad quē pfati reges z pncipes ac legati p pmissis puenērāt cuz armata manu recessit, et ad Coliberiū portū maris vbi suas galeas armatas habebat se trāstulit. In q loco existēs fuit ad huc de pmissis req⁹st⁹ p pte oratorū regū Castelle Aragonū et Nauarre ac pncipū pdictoz. Quā req⁹stionē tūc nō exaudiuit sed in longū p⁹traxit: nec etiā postea exaudiuit, et de dicto loco recedēs in munitissimo castro panitole Dertusien, dioc⁹, vbi ad eū nō est tur⁹ accessus se reclusit, vbi ex pte pfati regū Aragonū de pmissa cessione fiēda pro pace ecclie fuit iterū et tertio requisitus, et iterum recusat⁹ et suo posse prefatum tam inueteratum scisma nutrit et fovet, et impedimenta quecuqz potest prestat et prestat, procurat et procurat ne ad predictā vniōnem pueniri possit, que omnia scisma et heresim inferunt seu inferre cōtinent, p que etiā turbatur z scandalizat ledit z piculat stat⁹ vniuersalis ecclie: predicte dñiqz fuit turbatus scandalizatus z lesus, quod etiā scandalū tantū est

Sessio XXIII

q̄ attento vniuersalis ecclie statu nulla rōne pōt de congregatiōe ff
 deliū remoueri nisi ip̄o cedente mortuo vel electo, et si h̄beret verū
 ius in papatu. Ex q̄b̄o idē Benedict⁹ apparuit fuisse et esse fautor
 nutritor inueterati scismatis p̄dicti: atq; scismatic⁹ et hereticus esse
 censend⁹. Et sup̄ his oib; fuit et est publice et diuini⁹ diffamatus,
 taliter q̄ sine scandalo ecclie dissimulari nō pōt: nec sine periculo
 tolerari. Sup̄ q̄b̄o clamore valido clamat et cōquerit p̄pls xp̄ia-
 nus et p̄missa q̄ in factos cōsistunt notoria reputat atq; vera. Cō-
 ueniētes igit̄ in vni more solito canonice cōuocati, ac rep̄sentan-
 tes vniuersalē ecclēsiā p̄sidentes in d̄no q̄ cepit in nobis bonū op⁹
 duob; tā ip̄r̄ auxiliante gr̄a remotis impedimentis: et ip̄e p̄ficiet,
 exurgēs miserēb̄t syon: qz tps miserēdi ei⁹ qz venit tps. Cōtra ter-
 tiū vicē d̄m̄ Benedictū diu expectatū: sed ad cor adhuc m̄time
 reuertentē decreuim⁹ sup̄ p̄missis oib; et singulis fore summarie et
 de plano p̄ nos p̄cedendū p̄pter q̄ sup̄ fama et notorietate p̄missio-
 rū summarie et simplr̄ mādaui⁹ p̄ nōnullos venerabiles fr̄es et
 dilectos ecclie filios Cardinales sc̄re Romani, ecclie et alios pla-
 tos: et alios tā sacre pagine q̄ vtriusq; iuris p̄fessores: cōmissa-
 rios n̄ros ad hoc electos et specialiter deputatos inq̄ri in forma
 tionēq; recepti quā legitime receptaz referri iussim⁹ in publica ses-
 siōe n̄ra toti⁹ sacrosctē Cōstañ. synodi. Qua plene audita et discus-
 sa maturo decreuim⁹: atq; digesto cōcilio in et sup̄ p̄missis saltem
 q̄ntū ad officii p̄ntis iudicij p̄inet p̄cedendū fore vt in notorijs
 p̄fati Benedictū, et si forsan attenta natura p̄fati p̄cessus notoriij
 citandus minime iuris r̄gore seruato veniret citandū fore ad cau-
 telā in hoc d̄t̄at̄ citatiōis articulo rigore iuris indulgēdo, non
 intendētes sup̄ hoc quāvis mō formā notoriij p̄cessus seu ei⁹ ordinē
 obmittere seu relaxare, et iudicial seu ordinarij p̄cessus eligere seu
 exq̄rere formā. Et qz eundē Benedictū fecisse et facere q̄ m̄n⁹ ad
 p̄sonā suā pateat tutus accessus sup̄ his recepta sumaria et legit-
 ma informatiōe reperim⁹ nos specialit̄ et ex certa scia eundē Be-
 nedictū citari decreuim⁹ p̄ edictū publicū ad instar edictorū i albo
 p̄torio positō. Citationēq; in audientia publica eiusdē sacri cōcilij
 quā vicē et effectū aplice curie et audientie aplice l̄raz decernimus
 obtinere publice faciendā, vobisq; oib; et singulis et cuilibet v̄m
 sup̄ his exequendis publice fueritis requisit et fuerit requisitus in

Beſſio XXIII

virtute ſancte obedientie ꝑcipim⁹ ⁊ mandam⁹ q̄tinus vigore l̄raz
noſtrarū ꝑntiū ꝑ vos vel aliū ſeu alios citet⁹ publice ꝑfatū Bñ
dictū: quē etiā nos earundē l̄raz tenore citam⁹. Ipſaq; l̄ras n̄ras
publice legat⁹ vl̄ legi factatis in auditiā l̄raz ꝑdictarū ac valuis
maioris ecclie Lonitani, affigatis ſeu affigi faciat⁹. Insuperq; et
ex ſup̄abundanti ad ꝑſonā eiuſdē benedicti ſi ad ipſm̄ vob vel alio
cui v̄m̄ reſiſtis, vel reſiſto tutus forſan fuerit accessus. Sinaūt
ad portas dicti caſtri ville ſeu loci panitole: ſi etiam illuc vobis
vel v̄m̄ alicui vt ꝑmittit⁹ fuerit tutus accessus. Alio q̄n in ecclesia
Dertuſien, et in valuis eccliaz maioris ville ſc̄i matthei: aut ville
aut caſtri Cerrarie eiuſdē Dertuſien, dioc̄, aut in alijs locis cit̄
cūnicinis q̄ ad hoc idonea decernim⁹ in ſꝑoz locoꝝ ecclieſia inter
ſꝑaz miſſarū ſolētia eadē n̄ras l̄ras alta ⁊ intelligibili voce pu
blice legatis et legi faciat⁹ ꝑ vos vel aliū, eundēq; Benedictū ci
tatis ꝑemptorie: ac vno edicto ꝑemptorio ꝑ oib; quē etiā eodem
mō ꝑ eadē ꝑntes l̄ras citam⁹ ad r̄oparēdū ꝑſonali i ecclia cathe
drali Cōſtan, et in loco ſeſſionis n̄re ad diē centeſimū, vic; a die le
ctionis earundē l̄raz n̄raz in auditiā publica ꝑdicta, vel ad diē
lxx. a die citationis facte ad ꝑſonā ſuā vel ad valuas domitilij ſui
ſi vt ꝑmittit⁹ ita fieri cōtingat. Allo q̄n a die citationis facte ⁊ publi
cate in ecclia Dertuſien, ꝑdicta. Quē terminū ꝑ ꝑmo ſc̄do tertio ⁊
ꝑemptorio terminis assignam⁹ ad videndū ⁊ audendū ſup ꝑmiſ
ſis oib; et ſingulis. et maxie ſup crimine heretiſ ⁊ ſciſmatis ꝑdicto
rum tāq; ſup notorijs. et ali; ꝑcedi ad oēs et ſingulos actus ⁊ ar
ticulos iudicij ſeu cauſe hmoi vſq; ad diffinitiuaz ſententiā in
cluſiue. Ipſamq; ſniā videndū ꝑferri et audendū ꝑut iuris fue
rit. et ꝑut vtilitati ꝑdicte vniuerſali ecclie viſum fuerit expedire.
Intimando eidē publice ꝑut etiā nos ꝑ eadē l̄ras intimam⁹. q; ſi
ue venerit ſiue nō. nos etiā ipſi⁹ abſentia d̄iua repleta ꝑntia cōtra
eū ſup ꝑmiſſis oib; et ſingulis vſq; ad diffinitiuā ſniā incluſiue
ꝑcedem⁹ ꝑut ad valitātē ipſi⁹ vniuerſalis ecclie mediāte iuſticia vi
debit faclendū. Volum⁹ aut ⁊ mādam⁹ q̄tin⁹ eadē n̄ras l̄ras q̄s
duplicādas ⁊ triplicādas. et etiā q̄tiēs opus fuerit multiplicādas
mādam⁹ ⁊ decernim⁹ in valuis maioris ecclie Dertuſien, ꝑdicte
affigat⁹ et affigi factatis et affixas dimittat⁹ ꝑ duas horas. Et de
inde loco ipſaz noſtrarū l̄raz ſic affixarū copiā illaz ſub ſig alicui⁹

sessio xxv

notarij eiusdem lris originalibz receptis affigat^r vel affigi faciatis z
affixā dimittat^r: q̄m^o toties z in tot locis facta earundē lraz et ci-
tationis publicatio oīs ignorātie z tergiversatiōis locū excludat
Decernentes q̄ citatiōe h̄mōi facta in audiētia publica lraz nec
nō in ecclia Dertulsen. p̄fata cū affixionibz ad valuas ecclesiaruz
p̄dictaz vt p̄mittit^r et alteri^o ipaz z q̄libet earundē citationū sic va-
leat z illū arceat post lapsum terminoz citationū ipaz z cuiuslibz
earundē acti ad p̄p̄tā ipi^o p̄sonā citat^o extitisset. et eidē p̄sonalit̄ nre
p̄dicte lre lecte z p̄ntate extitissent. oēs et singlos reges z p̄ncipes
ac d̄nos tpales. et p̄cipue charissimū ecclie fillū Alfonsoz regem
Aragonuz: omnesq̄ secularē ac tpale exercētes iurisdiccionē q̄cūq̄
noīe sine titulo nuncupēt req̄rim^o in fide xp̄i z dei. Vosq̄ n̄sibilo^o
m̄n^o ex pte nra req̄rat^o: q̄m^o vob aut v̄m cuiuslibz i crequēdis p̄-
missis p̄beat auxiliū p̄siliū z fauorē. Vosq̄ et v̄m quēlibet ab oī
impedimēto vel ipediment^o p̄missa oīa z singl^o q̄stū in eis erit
pregāt z defendāt mādantes vob z v̄m singul^o put ad quēlibet p̄-
tinebit: q̄m^o nob in nra generali sessiōe de gestis p̄ vos et respon-
sis fidelit̄ sub public^o instrumētis infra terminos citationū ipaz re-
lationē faciatis z debite p̄ntetis. Datū Costān. iij. kal. decembris
Anno a natiuitate d̄ni M. cccc. xvj. in nra publica sessione.

Qua q̄dē citatiōe sic lecta Reuerend^o p̄i d̄ns Antoni^o Concor-
dien. Alan^o Leoneñ. ep̄i. Gundisaluu^o d̄ sc̄rā maria decretoz do-
ctor. Patric^o Caribagen. et Nicola^o Werseburgen. ep̄i. noīe na-
tionū hui^o sc̄ri synodi. ac Johes ep̄s Hostien. sc̄tē Ro. ecclie car-
dinalis z vicecancellari^o noīe sacri collegij d̄noz cardinaliū r̄nde-
runt et q̄libet eoz r̄ndit: placet.

Sessio vicesimaquinta.

Anno domini. M. cccc. xvi.

^a Inditiōe. it. die p̄o lune. xliij. mēsis decembris fuit sessio
generalis in maiori ecclia Costān. solennit̄ celebrata p̄
v̄nsonē oratorū z p̄curatorū magnifici d̄ni comit^{is} de furo. et triuz
statuū d̄noz suoz ipi^o et suoz illorū noībz. Fuerūt aut̄ dicti amba-
siatores Reuerēdissim^o d̄ns Petr^o sc̄tē Ro. ecclie cardinalis de fu-
ro. ac reuerend^o p̄ies Sauci^o Doren. et Bernard^o Adureñ. ep̄i.

Sessio XXVI

Fuitq; ibide modus et ordo seruatus in hac sessione sicut in vnione
ambasiatorū regis Aragonū, put i sessione, xxij. sup. ptinet.

Postq; p̄o facta fuit vnio et incorporatio ad sacrum cōciliū doctorū
oratorū et procuratorū p̄fati magnifici comitis de fuco, triūq; statū
dñorū suozū reuerēdissim⁹ in xpo p̄i dñs Bartholome⁹ archiep̄s
mediolanens̄, legebat cedulā tenoris subsequētis.

Decretū cōcessionis Olomucent̄,
ecclesie in cōmendā.

Sacrofancta Constan̄, synod⁹ p̄cedit et cōmiserat
custodiā curā regimē et admini
strationē ecclesie Olomucent̄, in sp̄ialib; et t̄p̄alib; in regno Bohe
mie et marchionatu Morauie vacanti, p̄ p̄ntē et legitima admi
nistratiōe carētis p̄ obitū bone mēorie wenceslāi p̄sarche antio
centi q̄ auctoritate apl̄ica q̄ad vliueret eā habebat in cōmendā in fa
uorē fidei: et vt necessitati et vtilitati ip̄s ecclesie occurrat venerabili
fratri Johi Luthosmisen̄, vsq; ad electiōz futuri sūmi pontificis
Roman̄, et ex post ad tres mēses imediate sequētes: mandās et cō
mittēs venerabilī fratri Johi ep̄o Hostien̄, sc̄ie Ro. ecclesie cardis
nall̄ et vicecācellario s̄ras sup̄ h̄ opportunas i forma debita et gra
tis de mādato expedire. Et post hec d̄ mādato cōciliij p̄dicti fuit re
sponsus p̄ dños ad h̄ deputatos, vīz. R. p. dños Antoniū ep̄m
Cōcordien̄, p̄ italica, Johem p̄thonotariū de Tremleyo p̄ galli
cana, Gundisaluuū de sancta maria p̄ hispanica, Patriciū ep̄m
Cartagen̄, p̄ anglicana, Nicolauū ep̄m Wersseburgen̄, p̄ germani
ca nationib;. Et Johem ep̄m Hostien̄, cardinale Auariēn̄, noie
cardinalium p̄ verbū: placet.

Sessio vicesimasexta p̄ vnione
ambasiatorū regis Nauarre.

Jeious xxiiij. mēse decēbris fuit sessio gene
ralis in maiori ecclesia Constan̄, so
lennitē celebrata, inq̄ fuit facta vnio ad sacrum Cōstan̄, cō
ciliū nomine illustrissimī p̄ncipis dñi Karoli regis Nauarre
per suos solennes ambasiatores, vīz. Guilhelmū arnoldi Baioz
nen̄, et Nicolū Aqueñ. ep̄os. Et rimii Ayner canonicum et archi
diaconū i ecclesia Pampinolen̄, ip̄ sacra pagina mḡm, et Johem

Beſſio XXVI

de letoua legū doctorē. Fuit autē in hac vnione ſeruat^o idem mo-
dus et ordo q̄ in vnione oratorū reg^{is} Aragonū. Anteq̄ vero ſup
noīati regis fieret dicta vnio et incorporatio reuerendus pater dñs
Franciſc^{us} ep̄s Aretin^{us} legit q̄ndā cedula certoz^{um} ordinatiōis et de-
creti. Cui^{us} tenor de ſubo ad verbū ſequit^{ur} talis.

Decretū de nō derogando iuri alicui^{us}
nationis de prioritate votozum.

Sacrosancta generalis Conſtañ. ſynod^{us} in ſpiri-
tus ſc̄o legitime cōgregata p̄ bono
eccleſiaſtice vnionis pacis et concordie nationū ex certa ſc̄ia decla-
rat ſtatuit ordinat et decernit. q̄ ſalutis ſp̄ honorib^{us} locis p̄rogatis
uis et excellētis ſm̄ morē laudabilē et p̄ſuetudinē Romān. eccleſie
m̄ris omnium xp̄iſtidelium ab antiquis debitis et conſuetis regib^{us} ſin-
gulis et p̄ncipib^{us} orodoxis et eozū ambafiatorib^{us} et nūcijs: tā in
p̄ntia ſummi p̄ncipis q̄ alibi etiā in hac p̄nt. et alijs q̄buſcūq̄
cōſilijs generalib^{us} rōne ordinis in hoc ſacro p̄cilio obſeruati acce-
nus vel in poſterū obſeruādi. inter nationes ſiue in reſpondēdo ſi-
ue in ſcribēdo aut ſigillādo v^{el} al^{is} p̄ q̄ſcūq̄ ſcripturas ſigillatiōes
p̄ſtatiōes ſeu collatiōes: aut aliq̄ h̄mōi geſta ab ip̄s aut eoz^{um} p̄-
ſidentib^{us} cōiter vel diuiſim in ip̄o ſacro p̄cilio. ſiue al^{is} in cōgrega-
tionib^{us} generalib^{us} ſiue ſpecialib^{us}: ſeu locis alijs q̄buſcūq̄ et q̄liter-
cūq̄: niſi oīno excellētē ſeu p̄eminētē aut cuiuſcūq̄ alteri^{us} iuris
p̄prietatis aut poſſeſſiōis. vel q̄ſi alicui nationi p̄ p̄miſſa: vel aliq̄
eoz^{um} acq̄rit ſeu acquiſitū ſit ſeu q̄uis mō accreſcat ſeu accreuiſſe cē-
ſeat circa p̄oritātē v^{el} poſterioritātē aut al^{is} circa p̄miſſa. illaq̄ p̄bi-
bet in futurū ad p̄miſſa aut p̄miſſoz^{um} aliq̄ quolibet allegari. Et in
ſup̄ ex ſup̄abundant^{is} cautela et ex certa ſc̄ia eadē ſacrosctā ſynod^{us}
oīa et ſingula ex q̄buſcūq̄ q̄litercūq̄ quocūq̄ et vbiq̄ in p̄m iſ-
ſis habita ſiue geſta aliq̄ p̄ q̄ poſſint aliq̄ prioritas vel poſteriori-
tas inter nationes eadē quolibet argui vel notari oīno p̄ infectis
h̄is q̄ſtū ad effectū h̄mōi nulli^{us} efficacie roboris vel momēti eſſe
decernit: reſeruās ip̄is nationib^{us} et cuiſlibet earū añ p̄ns cōcilium
Cōſtañ. al^{is} cōpetētes et competentia. Prouiſo q̄ p̄ntem ordina-
tionē decret^{is} ſtatutis ordinatiōib^{us} et p̄ſuetudinib^{us} in p̄dicta ſctā ſy-
nodo Cōſtañ edit^{is} et p̄mulgatis nō intendit al^{is} in aliq̄ derogare
in cōtrariū facientib^{us} nō obſtañ. quibuſcūq̄.

Bessio XXVII

Sessio vicesima septima In causa Tridentiū.

Inno a natiuitate domini

ni **D.**cccc. xvij. indition. x. die s̄o sabbati. xx. mēf Fe
buarij fuit celebrata sessio generalis i maiori ecclesia
Constan. presidente in eadē Reuerendissimo p̄re dño Johē ep̄o
Hostien. sc̄e Roman. eccleie cardinali z vicecācellario. Fuitq; p̄
actū officii misse p̄ reuerendissimū patrē dñm Johannē p̄iarchā
Antiochenū. et s̄o officio misse expleto legebāt letanie et alie de
uote orōnes more aliarū sessionū. His s̄o pactis fuit accusata cō
tumacia Friderici ducis Austrie z alioz in monitorio noīatoz nō
curantiū audire relationē fiendā p̄ ep̄os cōmissarios dicte synodi
sup̄ executione vallitudine. Et deinde reuerend⁹ p̄i dñs Martin⁹
ep̄s Ayrutin⁹ vn⁹ ex cōmissarijs in hmōi causa legit q̄ndā relatio
nis papiri cedulā tenoris Infrascripti.

Relatio facta p̄ cōmissarios in causa
Tridentiū sup̄ executione monitorij.

Sacrosancta synodus Costan. deuoti cōmissarij
nri in cā eccleie Tridentiū dudū per
hāc sanctā synodū deputati vt se informarēt simplr z de plano ac
sine figura ac strepitu iudicij an monitoriū als p̄ eadē sanctā syno
dum p̄tra illustre p̄ncipē dñm Fridericū ducē Austrie z alios q̄s
cūq; occupatores et detētores eccleie et ciuitatis Tridentiū. necnon
oppidoz castroz terrarū et locoz ac bonoz et iursū ad dictā eccles
iā Tridentiū. p̄tinentiū decretū sit debite executū. et cum p̄tate cō
tandī dictū dñm Fridericū ducē et alios q̄cūq; detētores z occu
patores sup̄dictos p̄ edictū publicū in curia roman. in valis ec
clesiarū maioris. et sc̄i Stephani Costan. affigendū ad dicendū
et opponendū q̄quid voce vel in scriptis dicere vel opponere vo
luerit p̄tra dicti monitorij executionē in dicta cur. et in p̄ibz factā
ac etlā p̄pter nō apparitionē hmōl monitorij ad videndū et audie
dum se declarari p̄ dictā sanctā synodū i penas in dicto monitor
io p̄tentas incidisse. et postea p̄ eandē sanctā synodū cōmissū exti
tū q̄ p̄fati cōmissarij vel maior ps ipoz p̄missa facerēt z exequēt
et q̄ sup̄ bis reperissent eidē sc̄e synodo fidelitē referret. Dicunt et

Sessio XXVIII

referūt eidē sacre synodo q̄ corā ip̄s p̄ tribunali sedentibꝫ vocato dicto dño duce et alijs p̄ pte dicti dñi ep̄i instrumēta et alia p̄bationū genera dictarū executionū monitorij tā in hac ciuitate Cōstañ. q̄ in p̄tibꝫ in oībo locis in ip̄o monitorio deputatꝫ p̄dictuz publicū cū p̄ster de nō tuto accessu fuerūt p̄ducta. Et seruiatis seruandis p̄ eos fm̄ formā eis traditā, auditoz p̄curatore et defensore dicti dñi ducis ad singulos actus citato, et p̄stat eisdē ex p̄ductis dictas executiones et monitiōes fuisse et esse debite in locis debitis factas et executas fm̄ formā p̄dicti monitorij nō obstantibꝫ exceptiōibꝫ p̄ pte aduersa p̄positis: et terminū in dicto monitorio dicto dño duci et occupatoribꝫ p̄dictis p̄stitutū dudū. Japsū eē: nec eosdē munitos docuisse satisfactū aut paritū monitiōi.

Sessio vicesima octaua in causa Tridentinā.

De mercurij tertia mensis

Die marcij fuit sessio generalis in maiori ecclia Cōstañ. solēniter celebrata, presidēte in eadē dño Johāne ep̄o Hostien. Fuitqꝫ celebratū in ea officiū missę: cū introitu. Cū sanctificatꝫ fuero rē. p̄ Reuerendissimū patrē dñm̄ Johē p̄iarchā Anthiocenū Et p̄dicto officio cōpleto supuenit ibidē serenissimꝫ p̄nceps dñs Sigismundꝫ Roman. et Hungarie rē. rex cū suis nobilibꝫ. Deinde p̄o legebat letante et alie orōnes q̄ in sessionibꝫ legi solēt. P̄dictis p̄o pacis accusata p̄us p̄tumacia dñi Friderici ducis austrie: et alioꝝ nō audiētū se declarari incidisse penas cōtētas i monitorio. reuerendꝫ p̄f dñs Nicolaꝫ ep̄s Werseburgē. in p̄tumaciā dictoꝝ ducis austrie et alioꝝ p̄nūciavit eosdē incidisse in penas p̄tētas i monitorio put in cedula quā legebat de verbo ad p̄bū cuiꝫ tenor ē inferiꝫ insertus p̄tinet. Et veniēdo i eadem cedula ad insertionē monitorij p̄p̄ p̄licitatē et labore dñs p̄etrus de lomburga, als de polonia legebat monitoriū, als decretū et eo finito dñs Nicolaus ep̄s p̄fatus cōtinuauit sniam declarationis vsqꝫ ad finem.

Declaratio in causa Tridentinā.

Sacrosancta general' Cōstañ. synodꝫ ecclesiā cātholicā representās. in sp̄ū sancto leguit

Bessio XXVIII

cōgregata ad futurā rei memoriā, Decet sanctā m̄res ecclīaz eos q̄
salutis monita obstinata elatiōe stemnūt nō dimittere incorrectos
neq; impioꝝ p̄teruā sine digna castigatiōe p̄terire. Sane cū du-
dū de anno dñi. M. cccc. xv. et mēse augusti ḡuis q̄rela venerabi-
lis frat̄s Georgij ep̄scopi Tridentin̄, ad nos puenisset q̄ nobilit̄
Frideric⁹ dux aultrie ip̄m in canonica possessiōe ecclīe et ciuitatis
Tridentin̄, ac oppidoꝝ castroꝝ terrarū villarū locoꝝ iurū z alioꝝ
bonoꝝ ad eandē ecclīā p̄tinentiū als. xvj. annis pacifice existen-
tem temere z de facto spoliasset, ac eadē p̄ nouē annos detinisset
ac detineret indebite occupatā ac ip̄m cepisset in carcerib; manci-
patū plurib; grauib; violentijs affecisset, l̄rasq; q̄sdā p̄missiones
iuramēta metu z imp̄ssionib; extorsisset z suaz z ecclīasticā liber-
tatē ab eodē, Q̄s idē Frideric⁹ charissimo ecclīe filio Sigismū-
do Ro. regi sp̄ augusto, cui sup hoc p̄ ip̄m Georgij ep̄m fuerat de-
lata q̄rela vinculo iuramētī se astrinxisset eludē serenissimi regis
sup his stare p̄ceptis, dictoꝝ rege p̄ sniaz declarate z p̄cipite ecclī-
siā z bona spoliata p̄fata occupatā eidē Georgio p̄ ip̄m ducē resti-
tuenda fore facere p̄termisit: notū piurij manifeste incurres. Qua-
p̄ hec sc̄tā synod⁹ vocato dicto ducē q̄ tūc in dicta ciuitate Con-
stantiā, aderat, auditisq; suis defensionib; p̄ suos aduocatos z p̄cu-
ratores tā in sessionib; publicis q̄ alijs cōgregatiōib; statutis z de-
putatis ad eadē causam q̄ iura z munimēta p̄tū receperūt bincln-
de p̄ducta, Lū istaret dict⁹ Georgij ep̄s p̄ l̄ras monitorias: p̄fatiū
Fridericū ducē z alios occupatores z detētores: necnō vasallos
nobiles capitaneos officiales z subditos ecclīe Tridentin̄, z ciuita-
tis et alioꝝ bonoꝝ p̄dictoꝝ sub penis snijs z p̄stitutōib; diue me-
morie Raroli q̄rti z illes facinorosos z sacrilegos editis, et alijs q̄-
nitorib; req̄rit et moneri p̄ restitutiōe dicte ecclīe z bonoꝝ p̄dictoꝝ:
ac plenaria satisfactiōe, et als sibi de opportuno remedio p̄fiteri.
Quapropt̄ eadē sacrosctā synod⁹ sup notorietatez alijs seruatis, ser-
uandis i cā hmōi certiorata ad plenū candē notorietatē z facti cul-
dētā z alta i ip̄a cā agitata: attēdes volēs idēntari ecclīe, pudere,
nec min⁹ aiāz saluti dicti ducis z alioꝝ occupatoꝝ z detētoꝝ, necnō
vasalloꝝ nobilitū capitaneoz officiaroꝝ z subditoꝝ p̄dictoꝝ cō-
sulere. Prehabita deliberatiōe matura. xj. kal. decembris sequētis
eiusdē anni monitoriū decreuit, cui⁹ tenor sic incipit,

Decretum monitorij

Beſſio XXVIII

Sacroſancta generalis ſynod^o Coſtañ. vniuerſa
et ſingulis xp̄ifidelibus ſalutē. Gra
uem q̄relā venerabil' fratris n̄ri ep̄i Tridentiñ. rē. Et ſic finit lras
monitorias. Contra dictū Fridericū ducē et occupatores et detēto
res hmōt p̄tibus ip̄i' auditis et ſeruatis ſeruādis p̄dictis p̄tibus ad h̄ le
gitime citatis decreuim^o fore p̄cedēdas: decreuim^o et p̄cedim^o i for
ma q̄ ſequit. q̄ q̄dē forma ſic incipit.

Monitorij decretum in forma.

Sacroſancta et generalis ſynod^o Coſtañ. vniuer
ſos venerabiles fr̄es p̄iarchas ar
chiepoſ ep̄os rē. ſic finit. Quibus ē. cuilibet v̄m i p̄miſſis dabilm^o
plenā fide. Datū Coſtañ. xi. kal. decēbris Anno a natuitate dñi
M. cccc. xv. aplica ſede vacante.

Post hec de anno dñi. M. cccc. xvj. Lū tā dicit^o Frideric^o
dux pantea de hac ciuitate Conſtañ. reſceſſiſſet ſp̄a ſy
nodo incōſulto. p̄fatūq; monitorij in ei^o p̄ntia et ſuoz aduocatoz
et p̄curatoz p̄ntia decretū p̄tē quendā tractatū p̄cordie que ſpera
bat in actis cauſe plene p̄ſtare i ei^o p̄ſonā legitimā nō potuerit hie
executiōz p̄ edictū ſm formā monitorij aūdicti. Et q; p̄ eandē ſan
ctā ſynodū p̄ſtiti fuerūt p̄miſſarij tā de collegio reuerēdiſſimoz
patz dñoz ſctē Romā. ecclie cardinaliū: q; de natiōib; ſingulis
ad cognoscendū videndū et examinandū an antedictū monitorij
eſſet debite executū. Dicit^o q; cōmiſſarij referētibus ex p̄ductis cō
ſtare dictū monitorij fuiſſe debite et i locis deputatis executū. Cō
ſtareq; notorie dictū Fridericū ducē et alios occupatores et detēto
res. necnō vaſallos nobiles capitaneos officiares et ſubditos ſup
dictos nullaten^o recepti i dicto monitorio p̄tētis fuiſſe. ſ; eundez
Fridericū ducē et alios occupatores et detētores ſupdictos dictā
ecclia; Tridentiñ. ciuitatē etras oppida caſtra villas et alia iura et bōa
p̄dicta tenere i debite et p̄iumaticit occupatas et occupata p̄ ſniam et
p̄ceptū ſereniſſimi regis Ro. cui iureiurādo ſtare p̄miſit. de q; et ei^o
obligatiōe cōſtat publicis documētis. Ideo volēs p̄fata ſynodus
tantā inobediētia et rebellione notoria vicifci cū aplo ne tāti ma
li puerſitas trāſeat p̄ſumptioib; in exēplū. p̄ hāc ſententiā quam
fert in his ſcriptis p̄nunciat decernit et declarat dictum Fridericū
cum ducem Auſtrie anathematiz et ſacrilegij v̄ſucullis ſm̄pdatū
p̄iurijq; reatu. necnō penas puātiōis et ibabitatiōis i p̄ſtitiōz

Bessio XXVIII

karolina p̄dicta p̄teras eundē Fridericū ducē et alios occupatores et detētores q̄ ecclesiasticos q̄ seculares, vasallos nobiles capitaneos officarios et subditos inobediētes et rebelles ecclie et civitatū Tridentinū, ac oppidorū castroꝝ terrarū villarū et locoꝝ, nec nō iuriū et bonoꝝ dicte ecclie, cuiuscūq̄ stat⁹ gradus dignitatis aut preeminētie. Etia si ducalis fuerint in penas snias et censuras als in dicto monitorio cōprehensas et expressas incidisse. Ipsūq̄ Fridericū ducē Austrie et eoz occupatoꝝ detentozū et alia loca q̄cūq̄ ecclesiastico supposita iterdicto. Un̄ eadē sacrosancta synod⁹ diuerfos et singulos venerabiles frēs p̄tarchas archiep̄os ep̄os ac dilectos ecclie filios abbates p̄ores p̄positos decanos archidiaconos scolasticos cantores thesaurarios et canonicos tā cathedrālū q̄ collegiatarū parrochialūq̄ eccliarū rectores et loca tenentes eorundē, ceterosq̄ plebanos curatos et nō curatos clericos notarios et tabelliones publicos per italiā et aliamaniā cōstitutos, et als vbi libet et eoz quēlibet in solidū ad quē vel ad q̄s p̄ntes lfe puenerint tenore p̄ntium requirit atq̄ monet p̄mo sc̄do tertio et pemptorio terminis cōiter et diuisim, et sic eorum cuilibet in p̄tute sciē obediētē et sub excoicationis pena late snie dīstricte p̄cipiendo mādat, q̄tinus statim visis p̄ntib⁹ dictum Fridericū ducē Austrie anathemat⁹ et sacrilegij vinculis innodatum piurijq̄ reatū, nec nō penas puatōis et inhabilitatiōis predictas, ac eundē et occupatores ac detentores vasallos nobiles capitaneos officarios et subditos inobediētes et rebelles predictas penas censuras et snias als in dicto monitorio p̄ntas incidisse, singulis dieb⁹ dñicis et festiuis in eoz ecclesijs monasterijs et capellis infra missarū solēnia dum ibidē populi multitudo ad diuisa audīendū aut als congregata fuerit, Etia als vbi et q̄n et q̄tiens expedies fuerit, Et postq̄ vigore p̄ntium ipsi seu alijs eoz req̄suerint seu fuerit requisit⁹ pulsatis campanis: cādelis accensis: et demū extinctis et in terrā p̄iectis publice denunciēt et euitēt: et ab alijs publice q̄tū in eis erit denunciari et euitari ab oib⁹ xp̄ifidelibus faciāt et p̄mittant. Et p̄ntem n̄fam declarationē seu sniam et oīa et singula in eis p̄tēta publicēt in sinuent et ad intellectū xp̄ifidelitū astansū exponāt et plenarie exequant⁹ donec et q̄usq̄ sup̄ p̄missis absolutiōis b̄nificiū meruerint obtinere, et a p̄dictis rebel-

Sessione XXIX

liōibz destiterint et debite satisfecerint: aut aliō a dicta sacrosctā sy-
nodo vel futuro summo pontifice habueritis in mandatis. Et qz
Idē Frideric⁹ dux Austrie pbaronis imitat⁹ duricē more aspī-
dīs surde obturauit aures suas: huius scē synodī pces et monita
suorūqz amīcoz. et pfati regis sniam et iusiurandū despiciēs tāta
exigēte duricia cogit hec scā synodus de finali remedio puidere.
cum nihil prosit snias ferre nisi sit q̄ eas debite executioni deman-
det. Comittit ergo pfata scā synod⁹ pfato charissimo ecclie filio
defensori z aduocato Sigisimundo regi Romān. semp augusto.
cui⁹ specialr interest ad restitutiōē ecclie p̄ritas z oppressas ecclias
restaurare et ecclesiasticas psonas a violētis et iniurijs defensare
et eandē sniam executioni demādare. et ceteris pncipibz ac xpīstī
delibz vt ad restitutiōē dicte ecclie et ciuitatis Tridentin. et oīm
bonoz z iurū ipsius: et eī integrā libertatē et indemnitatē seruandā
p̄tra dictū Fridericū Austrie ducē et alios occupatores z de-
tentores pfatos: vt n̄m prefatū monitoriū reale executionē obis
neat brachiū ipendāt: fauorē z auxiliū gladij z potētie oīmode se-
cularis. Decernit insuper hec sancta synod⁹ ad pleniorē executio-
nem habendā pcessum p̄tra oēs intrusos z intrudēdos ī dicta ec-
clesia z ciuitate Tridentin. ac castris oppidis terrj villis locis pos-
sionibz iuribz z bonis eiusdē. Et p̄tra adherentes eidē duci Fri-
derico z occupatoribz z detentoribz. ac intrusis et intrudendis: ac
cōtra dantes auxiliū p̄siliū aut fauorē. Quē quidē pcessum etiam
oēs et singulos pcessus necessarios z opportunos cōmittit vene-
rabili Petro epō Tragurien. cū p̄tate subdelegandī z alijs clausu-
lis in forma debita et p̄ueta. Supplēs qz eadē synodus oēs solē-
nitatis defectū. si q̄s forsan fuerit in pmissis.

Lectis autē his reuerēdissim⁹ dñs ep̄s Hostien. cardinal' vinar-
rien. iuxta p̄sensum z voluntatē oīm nationū z alia p̄pter discordiā
nationū q̄ ad ordinē respōdit. p vice p̄nti p verbū: placet.

Sessione vicesimanona.

Anno et iditōe quibus su

pra. die 30 lune. viij. mensis marcij. fuit celebrata sessio
generalis in ecclia maiori Cōstan. p accusatiōē p̄p̄ma

de dñi Petri de luna Benedicti, xliij, in sua obia nūcupati, in q̄ reuerend^o p̄r dñs Nicolans ep̄s Aqueñ, missam de sp̄scto celebrauit, et reuerēdissim^o p̄r dñs Jokes ep̄s Hosti, sc̄e Roman̄, ecclie cardinal^{is} z vicecācellari^o p̄sedit: letanjs aut̄ alijsq̄ orōnibz cū euāgelio. Dixit Iesus petro, Si peccauerit in te frater tu^{us} zc. cōpletis, fuit seruato iste ordo. Primo fuit lecta p̄ dñm Steffanū ep̄m Doleñ, cedula, cui^{us} tenor sequit̄ in hūc modū.

Deputatio pcurator^{um} et notario^{rum} in causa contra Petrum de luna.

Sacrosancta Cōstān, synod^{us} cōstituit z deputat dilectos ecclie filios mḡros iohem de scribanis, et Henricū de piro z eoz quēlibet insolidū, ita q̄ nō sit melior p̄ditio occupat̄, p̄motores p̄secutores z mīstros cause et p̄cessus inq̄sitiōis s̄ dñm benedictū, xliij, a sibi obediētibz noia^{ti}z, et insup oēs et singlos se, aplice et alios nationū in eadē sc̄tā synodo existētū notarios z eoz quēlibet insolidū notarios atq̄ scribas in causa et p̄cessu p̄dictis, Quā lecta dñs cardinal^{is} p̄sides rñs dicit p̄ toto p̄cilio: placet, Quo facto aduocat^{us} p̄sistorial^{is} instantibz dñis p̄secutoribz z mīstribz p̄posuit decretū citatōis p̄ edictū z illi^{us} executionē ad diē ceteresimū, q̄ illa die icidebat, et p̄duxit bullā decreti citatōis z instrū executionis asserēs siḡ notario^{rum} i instrū posita eē signa illo^{rum} q̄z eē inscribū i illis, Et accusauit p̄tumaciā dicit dñi petri z petri illū alta voce vocari ad valuas ecclie, z ad h̄ deputari duos vltios cardiales diaconos, vsq̄ d̄ comitibz et florentiū, duos se, aplice, et alios p̄ciliū notarios, et rñdit p̄sides p̄ toto p̄cilio: placet, Tūc dicti cardinales et notarij fuerūt ad valuas ecclie z reuersi rēulerūt p̄ cardinalē floren̄, illū vocasse trina vice alta voce z nemine p̄paruisse, Et aduocat^{us} p̄sistorial^{is} facta relatōe petiuit iterū dñm petrū dictū reputari p̄tumacē, Tūc cardinal^{is} p̄sides mādauit legi p̄ ep̄m Doleñ, cedula infrascripti tenoris.

Ordinatio lecta sup̄ p̄tumaciā dñi Pe, de luna.

Hec sacrosancta synodus p̄missa, p̄posita et petita p̄ aduocatū p̄sistorialem admittit si z inq̄ntū sint admittēda de iure z mādāt notarijs eiusdē synodi z cāe p̄nt̄, p̄posita petita z p̄ducta hmōl atq̄ vocatōne z relationē p̄missas, Et q̄ idē dñs Benedict^{us} sic vocatus et

Sessio XXX

sufficienter expectat? minime cōparuit et cōparet redigi inter acta et de pmissis fieri publica instra q̄c̄t fuerint opportuna vt eadē sy nodus sup̄ p̄faciendū deliberet iudicet ⁊ decernat. put de iure fue rit faciendū q̄n sibi visum fuerit opportunū.

Qua lecta idē dñs p̄sides p̄ toto cōcilio r̄ndit. placet. Et q̄ vox p̄sidentis sit vox tot⁹ cōciliū q̄n p̄mo de cōsensu oīm nationū cōstitit nāq̄ p̄pter discordiā nationū hispanie et anglie q̄ p̄or respon deret p̄ toto cōcilio placet. Et ad hoc sup̄ q̄libet actu fiendo habe ret cōsensum cardinaliū: et cedulā illius actus signatā p̄ notarios nationū et p̄ferret cū lectura q̄ fieret.

Sessio tricesima in q̄ cōciliū approbat sub tractionē obedientie factā per regem Ara gonum ipsi Petro de luna.

De mercurii decima su

o p̄dicti mensis martij fuit sessio generalis in maiori ec clesia Constañ. solēnter celebrata. In q̄ quidē sessione Reuerend⁹ p̄ dñs Stephan⁹ eps Stephaludē. officii missē d̄ sp̄sctō deuote decantauit. et Reuerēdissim⁹ in xpo p̄ dñs Johā nes eps Hostien. scē Romā. ecclesie cardinalis et vicecancellar ius h̄mōl sessioni p̄sedit. Interfuit etiā serenissim⁹ princeps dñs Sigismundus Romā. et Hungarie rex. cū sibi multis astatib⁹ principib⁹. Et lectis leranijs ac alijs deuotis orōnib⁹ cum euan gēlio. Dixit iesus discipulis suis. Quontā optet s̄ orare vt nō des ficat̄ rē. Nunciū et oratores cōciliū q̄ fuerūt p̄ cōciliū ad hoc desti nati fecerūt relationē p̄ organū dñi Bernardi de planca decreto rum doctoris quō in castro panistole Dertusiē. dioc̄. cū fauoret anglo illustrissimi principis dñi Alfonsi regis Aragonū fuerant et Petrū de luna Benedictū. xij. in sua obedientia nuncupatū in pp̄ia p̄sona apprehenderāt. ac q̄ ipm̄ citauerāt iuxta formā et teno rem citatorij ab ipso cōcilio decreti. Ipseq̄ Petrus responsionem dederat: put hec et alia ī ipis instris p̄ dictū dñm Bernardū ebbi b̄tis: ac de s̄bo ad s̄bū plect⁹ plen⁹ p̄tinent. Promotores s̄o cō ciliū p̄tulerunt apud acta registrari. Post hoc aut̄ venerabilis vir

Bessio XXXI

dñs petrus de Lápurga in decretis licētatus quendam decreti
cedulā plegit tenoris subsequentis.

Conciliū approbat subtractionē obediē-
entie factam p regem Aragonum.

Sacrofancta Constan. syno-

dus generalis in spūs sancto legitime congregata quontām iter alta
virtuosa et laude digna que pte memorie quondam Ferdinādus
rex Aragonū et Sicilie p extirpatōe execrandi scismatis qd ab
octo fere lustris citra nō pmisit eccliam catholicā sub vno guber-
natore et pastore dñoscif pēgisse ordinatōne quādam aduersus
idē scisma et pvnione ecclie catholice feliciter psequenda eū pro-
mulgasse cognouim⁹ eadem sacrosancta synodus Constātiē, cau-
sis et mortuis in pfata ordinatōne expressis plene inspectis et di-
ligēter examinatis de quoz veritate facta extitit eidē synodo plez-
na fides, et attento pēcipue tunc atqz nūc vniuersalis ecclie statu et
q sine regia puisione pfata ppetuandī scismatis iminebat et imi-
neret periculū ac pstabat et pstaret sacro pfato cōcilio et psequen-
ter vnioni ecclie periculū manifestū, eo psertim q idem dñs Be-
nedict⁹ sic in sua obediētia noiat⁹ conabatur p sibi adhibita obedi-
entiā iam dictū prius cōciliū multipliciter impedire et impediuif-
se de facto si mādat⁹ ei⁹ obtemperatū fuisset, qd inter alta ex eo sa-
tis apparet: q etiā cū obediētia sibi subtracta fuerat p lras suas p-
latis et capitulis ne ad dictū sacz cōciliū accederent inhibere p-
sumpsit. Ideo eadē sacrosancta synodus ex certa scientia et causa
debita cognita ad ppetuā rei memoriā: et vt cūctis clareat veritas
bñ gesta: declarat ordinatōne pdictā a pfato Ferdinādo quōdā
rege iuste et legitime editā et pmulgatam fuisse: et p eū ac illustrem
pncipem dominū Alfonsū eiusdē domini Ferdinandi primoge-
nitū et regē modernū seruata Ipamqz pnti decreto dict⁹ ex cau-
sis approbat et pfirmat decernitqz illā p oia debuisse et debere ab
omnibz fidelibz obseruari iuxta ipius scripserim et tenore.

Conciliū reuocat quendam pstitutionem
Petri de Luna q incipit ad futuram.

Eadē quoqz sacrosancta synodus Constātiē, quandā
constitutionē dudum vt dict⁹ a dicto

K

dño Benedicto sic in sua obediētia nūcupato editā : que incipit
 Ad futurā rei memoriā in dierū successu crescente malicia sic vi-
 demus mūdū zc. Et fuit Datū Darū Darū apud sanctū Victore
 pūij. kal. Junij. pōtificat⁹ nri anno. xliij. declarat nullaten⁹ cōpre-
 hēdere casū regie ordinatōis p̄dicte sequēter reges ipos dictā
 ordinatōne p̄dendo: p̄mulgando: obseruādo: vel obseruari fact-
 endo: etiā alios obseruatores elusdē p̄tra dictam cōstitutiōez in
 aliq̄ nō venisse. ipamq̄ sibi et inq̄stum regie ordinatōis p̄fate in
 casū p̄misso facte et p̄mulgate: aut obseruatorib⁹ ei⁹ quomodolibet
 bet obusaret tāq̄ impeditiūā in hac pte vnionis ecclie inueterat⁹
 q̄ scismatis nutritiuam omniaq̄ inde secuta decernit: z p̄nūciat:
 nullius fuisse aut esse roboris efficacite vel momenti. Post predi-
 cta dictus reuerendissim⁹ dominus cardinalis vicecancellarius
 noie totius synodi respondit: placet.

Sessio tricesimā prima.

De mercurij vltia supra

dicit mensis Marcij in ecclia maiorē Cōstantien. fuit
 sessio generalis celebrata: et in eadē sessione fuit dictus
 officū misse de spūsancto p̄ reuerēdissimū patrē dñm Martinū
 ep̄m Aputinē. reuerēdissim⁹ ho p̄ dñs Jobes ep̄s Hostien.
 sancte romane ecclie cardinalis h̄mōi sessioni p̄sidebat. letanijs
 aut z alijs orationib⁹ p̄sueris expletis p̄ sp̄m dñm p̄sidentē more
 solito pōtificatib⁹ indutū: legebat p̄ dñm Anthoniū ep̄m Con-
 cordien. et petrū de Polonia successiue ea q̄ sequūtur.
 Monitorij p̄tra comitē virtutum.

Sacrofancta generalis syno-

dus Constantien. in spūsancto legitime cōgregata vniuersalē ec-
 clesiam representās vniuersis ch̄ristifidelib⁹ salutē z omnipoten-
 tis dei b̄ndictōez. Dudū cum ad audientā nostram puenit fa-
 ma publica referente: q̄ nobilis vir Philippus comes virtutis
 nōnulliq̄ ali⁹ in hac pte cōmissarij z officiales sui⁹ ipsius de man-
 dato z assensu: acratum z gratū habēdo cōtra venerabilē fratres

Albertū ep̄m Asteñ, patrē ⁊ pastore aīaz suaz: cui obediētā ⁊ reuerētā deuotas facere tenebāt: et q̄ vna nobiscū in h̄ sacrosācto ꝓcilio generali onera humiliter sup̄portauit: ac de speciali licētā n̄ra ad suā se trāstulit Asteñ, eccliam: nulla sup̄ta occasiō, iusta temerarie ⁊ iniuste i dictū dñm ep̄m vi armata ausu sacrilego manus iniūctēs violētās eūdez ignominiose ad castrū qđ Uer^o bz dicte ciuitat^{is} Asteñ, pducerūt, ibiq̄z carceribus mācparūt ⁊ detinuerūt. put detinēt etiā incarceratū de p̄nti sacrilegū ⁊ excoicatiōne: aliāsq̄ cēsuras ecclīasticas ⁊ penas iuris ⁊ ꝓstitutōis puin^{de} Hedolaneñ, ecclīe: cui⁹ dicta Asteñ, ecclīa suffraganea ext^{it} sit circa h̄ editas ⁊ platas: ⁊ in p̄tib⁹ ꝓ ordinarios declaratas dā nabiliter incurrēdo. Nos de tātis tāq̄z grauib⁹ excessib⁹ vt supra ferē nob̄ relatis: q̄ inter cetera ad vniuersalis ecclīe refo:matiōem sum⁹ h̄ ꝓgregati ad q̄s sup̄ q̄busdā questioib⁹ si quas intentare volebat ꝓtra ep̄m p̄fatum habere poterat recursum non īmerito dolentes: volentes sup̄ h̄s inquirere veritatem ip̄so comite vt dicebatur ꝓcurante per suos venerabilibus fratribus Pap̄teñ, ⁊ Houar̄teñ, ep̄iscopis dari concessimus in mandatis vt sup̄ obiectis ꝓ ip̄m comitem aduersus ip̄m ep̄m diligenter inquirerent veritatem: et vocatis p̄fato Philippo comite et qui forent euocandi de p̄missis omnib⁹ ⁊ singulis ac eorum circūstantijs vniuersis simpliciter ⁊ de plano sine strepitu ⁊ figura iudicij se diligētius informarent. Et si dictū ep̄m in aliquo culpabilē reperirent ip̄m sub fida custodia retinerēt ac retineri facerent donec aliud a nobis seu roman^o, futuro pontifice haberēt ī mandatis, necnō in formatiōne h̄mōi ī scriptis fideliter redactā sub eoz clausis sigillis ad n̄raz p̄sentā trāsmitterēt vt inde sup̄ hoc ꝓsultius agere ualerem⁹. Si ꝓo ꝓ informatiōez eandē dictū ep̄m minime culpabilem reperirēt ip̄m facerēt plena libertate gaudere. Cui⁹ qđ ꝓcessionis mādati tenore hic haberi volum⁹ ꝓ sufficienter exp̄sso. Verū postmodū nōnulloz fide dignoz relatiōz, ꝓceptim⁹ q̄ l̄re n̄re sup̄ h̄mōi cōcessionis mādato execute nō fuerūt, dictiq̄z ep̄l⁹ ꝓpreca sup̄ p̄missis ꝓcedere minime voluerūt. Nos igit⁹ super ꝓp̄missis sumaria informatiōz, auctoritate n̄ra facta attendentes q̄ subditi in eoz platos ⁊ laici in clericos nullā habēt iurisdictionē ⁊ p̄tatez: ⁊ q̄ ꝓmissa ī libertate ecclīastice et pastoralis dignitatis

vltipendiu nō modicū z scādalum plurimoz redū dare dīnoscūf
 nolētes hmōi offensā sicut nec debem⁹ sub dissimulationē, trāsire
 z lz ptra p̄dictos comitē eiusqz cōmissarios z officiales in p̄missis
 possē iuris scueritatē exercere tñ ad eos magis p̄uincēdos
 mitius agere volentes cōmittim⁹ infrascriptis fratribus n̄ris vl
 eozz alteri q̄ si p̄ sūmariam informationē q̄ ad ip̄m comitē eius
 qz cōmissarios z officiales tutus non pateat accessus constitit:
 ne p̄pterea tantū tāqz graues excessus nostris cōiuentibz oculis
 remaneant impuniti per hoc p̄sens publicum edictum legenduz
 et publicandū in valuis maioris Papiē. z Nouariē. z Asteñ.
 ecclesiaz cathedraliuz affigendū dictum Philippū comitē eius
 qz cōmissarios officiales z q̄scunqz alios q̄ culpabiles fuerint i
 p̄missis in eos z eozum quēlibet sub excomunicatiōis z interdī
 ctī et in eisdem ecclesijs ciuitate Asteñ. ac terris locis dicte ciuita
 ti z eidē comiti subiectz quocūqz titulo penīs quas ferim⁹ i his
 scriptis si monitioni hmōi nō paruerint cū effectu p̄mo scdo ter
 tio requiratis z moneatis. quā z quos tenoz p̄sentū req̄rimus z
 monem⁹ quaten⁹ infra. xij. dies post lectōez publicatiōez z affixi
 onem p̄sentū vt supra faciēdas imēdiate sequētes quozū. xij. die
 des. p̄ tertio z pemptorio termino ac canonica monitiōn. p̄dī
 cta: Philippo comiti eiusqz cōmissarijs z officialibus hmōi p̄fī
 gimus z assignauim⁹ p̄fatū ep̄m absqz quolibet cōtradictiōis
 obstaculo infra tres menses a die relaxatiōis ip̄ius coram nobis
 p̄sonaliter accessurū z ibidē iuri p̄turū libertati sue p̄stine resti
 tuat. cum familia vniuersisqz bonis suis absqz diminutiōe aliq̄
 realiter z cū effectu offerentes dicto comiti z cuiūlibet p̄scētī bo
 num z breue iusticie cōplementū de p̄sona p̄fati ep̄i ministrare. q̄
 si forsan hmōi n̄re monitioni z requisitioni in dicto termino pare
 re p̄tempserit ne p̄pter vltaz discrimina dicti ep̄i Asteñ. differat li
 bertas: z vt parcat laboribz z expensis p̄fatis venerabilibz fratri
 bus Papiē. z Nouariē. ep̄is stantibz p̄pe dictā ciuitatē Asteñ.
 ad duas dietas fm̄ p̄suetudinē patrie cōmittim⁹ z mandam⁹ q̄te
 nus simul aut ipoz alter q̄ p̄mo fuerit requisitus post eiusdē ter
 mini lapsū auctoritate n̄ra eādē ciuitatē Asteñ. z terras domīnia
 z loca ad dictā ciuitatē spectātia z p̄tinetia iudicti sentētiā incur
 rissē: dictūqz comitē eiusqz cōmissarios officiales z ip̄ius p̄sonaz

Bessio XXXI

excoꝛcationis suam eadē auctoritate incidisse declarēt. Ecclesiā
vero ac etiā ciuitatē et cōmunitatē: ac terras dominia et loca p̄dis
ctas et p̄dicta ecclesiastico subiacere interdico iuxta constitutio
nem Viennē, concilij q̄ incipit. Si quis suadente, vocatis eius
candis in eorūq; Papiē, et Auariē, et alijs q̄buscunq; eccle
sijs tam cathedralib; q̄ collegiat̄s vniuersis infra missarū solen
nia alijs ecclesijs populo ibidē ad diuina audiedū cōgregato: pu
blice p̄ se vel alios denuncient et euent: et ab alijs ita denunciari
et euitari faciāt z p̄mittāt tādū donec a nobis vel futuro romano
pontifice aliud de iug habuerint in mandatis. Et si q̄ absit p̄dis
ctas penas interdici et excoꝛcationis dicitur Philipp⁹ comes ac
cōmissarij et officiales p̄dicti animis sustinuerint incurat̄ ad oēs
alias penas sp̄iales et tēporales auctoritate p̄ntium, p̄cedere va
leant quibuscunq; alijs penis eis a iure vel ab homine occasione p̄
dicta ibidem illatis z inferendis in suo robore p̄mansuris, nec ab
aliquo absolutionis beneficiū nisi a futuro Romā, pontifice vel
a nobis p̄terq; in mortis articulo valeant obtinere. Volentes nō
hilominus et hac sacra synodali auctoritate decernētes q̄ hmōl
noitre līe mō et forma p̄missis execute dictos sic requisitos z mo
nitros: et quēlibet eorū arceant taliter et astringāt ac p̄inde valeant
plenāq; obtineant roboris firmitatē, ac si eisdē z eorū cuiuslibet in p
pria p̄sona lecte z insinuate fuerint ac p̄ncipaliter publicate: non
obstantib; q̄ eidē Philippo comiti vel q̄busuis alijs cōster vel dī
uisim a sede apl̄ica indultū existat q̄ interdici suspendi vel excoꝛ
cari nō possint q̄ l̄ras apl̄icas nō faciētes plenā et exp̄ssam: ac de
verbo adverbū de indulto hmōl mentionē, p̄radictores censura
simili appellatōe postposita cōpescēdo, nō obstantib; etiā cōstitu
tionib; seu alijs edictis in p̄trariuz q̄buscūq;. Datū Cōstañ, ij. kal.
Aprilis. Anno a natiuitate dñi, M. cccc. xvij. Inditione decima
ap̄lica sede vacante

Decretū sup̄ reintegratiōe ecclesie Baroneñ.

Sacrofancta generalis Cōstañ, synod⁹ zc, atten
dens ad reformationē z reintegra
tionē vniuersal, ac etiā oīm cathedraliū ecclīaz q̄ scismate p̄nti du
rante habebant vel habent ep̄os diuersarū obedientiarū p̄ quos
spēs cathedrales ecclesie monstruose in capite et i membris. vide

Bessio XXXI

banz et videns gubernari statuit et ordinat qd ecclesia Baroneñ. q̄
 etiam duos simul per plures annos habuit episcopos. Et inter
 alios bone memorie Petrum qui fuit de obedientia Balthasarz
 tunc Johis pape. xxiij. in sua obedientia nuncupati nouiter de
 functu: et superstitem venerabilem fratre Guillelmū hic p̄sentem
 qui fuit creatus p̄ Petrū de luna. Benedictū. xiiij. in eius obedie
 tia nūcupatū. deinceps p̄ eūdē Guillelmū ep̄m regat ac ver⁹ ep̄s
 ipsius ecclie necnō ep̄atus Baroneñ. vn̄icus censeat et illi clerus
 et pl̄us ciuitatis et dioc̄. Baroneñ. in om̄ibz consuetis licitis et ho
 nestis vt eoz vero ep̄o et pastori obediat: et ipse eos benignē vice
 uersa p̄tractet: put ad eius pontificale officiu p̄tinet de consuetudis
 ne vl̄ de iure. Inhibentes nihilominus venerabili caplo ipsi⁹ ec
 clesie ne ad electionē alicui⁹ loco ipsius defuncti ep̄i. p̄cedant. S̄z
 in illa sup̄sedeāt. put etiā iuxta qdā capla dudū p̄ oratores n̄ros
 ex vna et q̄sdā alios tūc de p̄dicta obedientia p̄fati Petri existentis
 in regno Aragonie fuit conclusum: et q̄ quidē capla p̄ nos soleniter
 approbata fuerūt. Quoz etiā venerabilis frat̄ archiep̄us Anxitan̄.
 cui p̄dicta ecclia metropolitana. iure subest ad confirmatōz alicui⁹
 electiōis forsitan facte vl̄ fiende aut ad p̄uisionē alicui⁹ in ep̄m ec
 clesie p̄dicte nō p̄cedat. Et qz etiā p̄dic⁹ Petrus seu Lemēs. viij
 etiā i eadē obedientia noiat⁹ ei⁹ p̄decessor q̄tuor alijs de q̄tuor ca
 nonicatis et p̄bēdis eiusdē ecclie. l̄ez in dicta ecclia. p̄ pte obedie
 tie dicti Balthasaris nūerus canonicoz ab antiq̄ institutus cō
 pletus fuisse. put etiā de p̄nti p̄uidit. Quibz qdē dño Guillelmo
 ep̄o et canonicis q̄tuor assignauit qd bona imobilia necnō iura fru
 ctus redditus p̄uentus et emolūmēta ad capitularē mensaz dicte
 ecclie p̄tineria i castelle et Nauarre regnis ex̄ntia et illa etiā ad ius
 et p̄prietarē ipsius mēse reducimus: ita qd ipsi q̄tuor canonici de in
 ceptis possint apud eandē eccliam p̄sonalr̄ residere ac horis consue
 tis et diuinis officijs it̄esse ac stallū in choro et locū in caplo cū
 ipsi alijs canonicis dictis h̄nt ac in oibz fructibz redditibz et p̄dic
 te mēse vt veri canonici ipsi⁹ ecclie p̄ticipare: dicto canonicoz nūe
 ro nō obstā. qz nullus in locū alicui⁹ decedētis aut aliter cano
 nicatus et p̄bēdas suas ipsi⁹ ecclie quolibz p̄terqz p̄ spontaneū ces
 sum dimittentiū ipsi⁹ ecclie canonici apl̄ica vl̄ ordinaria auctate
 admittant quosqz ad dictū nūerū s̄t deuentū. ac decernit dicta sc̄ta

Sessio XXXII

synodus irritum et inane si secus super his factum fuerit aut fieri
ret in futurum.

Sessio tricesimasecunda.

Inno et inditione quibus

a supra die vero Jouis pma mēsis aplis Cōstañ. in ecclesia maiori in loco sessionis solito p̄latis existentibz in pluuiatibz et cuz mirris: fuit generalis hui⁹ sc̄tē synodi Cōstañ. sessio celebrata, p̄ cui⁹ introitu reuerendissim⁹ p̄r̄ dñs Johes patriarcha Antiochen⁹ missam de bt̄a v̄rgine celebrauit. Reuerendissim⁹ p̄o p̄r̄ dñs eps Hostien⁹, sc̄tē roman⁹, ecclesie cardinalis et vicecancellari⁹ induit⁹ pontificalibz hm̄oi sessioni p̄sedit, ac demū leranijs et orōnibz psuetis cū debita solennitate cōpletis. Instanzibz p̄motoribz cōcilij fuit accusata cōtumacia Petri de luna per dñm Ardecinū aduocatū et iuxta petitionē ipsi⁹ dictus dñs epus Hostien⁹, hm̄oi sessiōi p̄sides noie p̄cilij deputauit reuerendissimos p̄res dños Odonē de Columna, & Lucidū de comitibz diaconos cardinales tūc in ordīne cardinaliū postremos reuerendosqz patres Feltrēn. et Berserburgen⁹. ep̄os q̄bz dedit in mandatis vt ipsi vna cū p̄bonotarijs & notarijs atqz scribis hui⁹ cāe cū cursore sedis aplice dictū Petri de luna ad valuas eccleie iuxta mores antiq̄s vocarēt & ipsi synodo vocatiōz referret. Qui q̄dē dñi deputati vna cū Jacobo Rodini & Thoma polten p̄bonotarijs aplice sedis & hm̄oi cāe notarijs, ac Frācisco de mediolano aplice sedis cursore locū sessionis exeūtes accesserūt ad valuas eiuidē eccleie. Et p̄fat⁹ Frācis⁹ cursor ipsū petri de luna alta voce vocauit sub his verbis, Est ne hic dñs petri de luna b̄ndict⁹, r̄ij. in sua obia nūcupatus vel aliq̄s p̄ eo q̄ cōpareat respōsur⁹ corā sacro p̄cilio in causa sc̄ismatis & heresis q̄ ipsū mota, Cūqz nec ipse nec aliq̄s p̄ eo p̄paratus esset aut r̄nsum dedisset, dicta vocatiōe trina vice facta ipsi⁹ synodi p̄motores, & vna cū eis benedict⁹ de guidelot⁹ de perusio camere aplice cleric⁹ noie hui⁹ sc̄tē synodi sup̄ hm̄oi vocatiōe et nō cōparitiōe & nō r̄nsum petierūt instr̄m et instrumēta. Quibz sic pactis cardinalis de colāna vnus ex deputatis p̄missis cōmissionē eis factā a d̄cto cōcilio adimpleuisse, dicit⁹qz Petrum de luna mō p̄missio p̄ cursore trina vice vocasse: nec ipsū petri vl̄ aliq̄m p̄ eo ibi q̄dē cōparuisse aut r̄nsum dedisse d̄cte sc̄tē synodo retulit, & deinde

Sessio XXXII

Franciscus de mediolano cursor p̄fatus de p̄missa vocatōe fecit relationē. His sic pactis dñs Ardecin⁹ aduocatus p̄dictus vocationē et relationē hmōl petijt inter acta hmōl cause registrari: et deinceps reproducta bulla citationis als contra ipsum Petrum de luna decreta et executā dominus Bernard⁹ de planchea vnus de executorib⁹ dicte citatiōis p̄ conciliū deputatis de hīs q̄ circa sepelēte citationis executionē fecisset fecit relationē dicens in effectu q̄ ab ip̄o h̄cillo receperāt ip̄e et college sui in mandatis vt Petrū de Inna Benedictū, xij, in sua obedētia nuncupatū citarent iuxta formā et tenorē l̄raz citatoriarū. Quas quidē l̄ras citatorias iā de nouo factas et i scriptis reproductit adiungēs q̄ nūq̄ per vigore illarū l̄raz ip̄e et egregius v̄r Lampertus de stipite suus collega ad castrū panistole Dertulien̄, dioc̄, et eūdē dñs B̄ndictum, xij, a sibi obedientib⁹ sic nominatū p̄sonaliter apprehensuz p̄ntib⁹ plurib⁹ suis cardinalib⁹ et alijs p̄latis clericis, ac hominū multitudine copiosa fm̄ formā et tenorē l̄raz citatoriarū ad p̄sonam suā easdē de verbo ad verbū in sua p̄ntia legerunt. Ip̄asq̄ et cōtenta in eisdē executioni demandarūt, put in quodā executionis instrumento publico etiā die relationis als p̄ eum et suos collegas facte exhibito dixit plenius cōtineri: qd̄ instrumentū facto reproductit et de post publice idem executionis instrumentū fuit lectuz et sufficēter p̄ testes recognitū. Que oia p̄missa dñs Ardecinus aduocatus petijt inter acta registrar: et p̄fati Petri de luna sic vt p̄mittitur citati cōtumaciā accusauit. Ip̄mq̄ tñ nec in primo termino q̄ erat octaua die martij: nec etiam in p̄nti termino cōparuit cōtumacem reputari et in causa hmōl ad vltimā p̄cedi p̄ ip̄as synodum instantissime postulauit. Istis successiue vt p̄mittitur facti Reuerendissim⁹ pater dñs Iohes episcop⁹ Hostien̄, hmōl sessionis p̄sides fecit legi quoddā decretū p̄ reuerendū patre domini num̄ Steffanū ep̄m Dolen̄, tenoris sequētis.

Hec sacrosancta synodus auditis et p̄sideratis et petitis p̄fati Benedictū sic in sua obedētia nuncupatū legitime citatū vocatū et expectatū nō cōpente: et q̄ in octaua martij ad quā etiā citatus extiterat nō cōparuit p̄nunciat reputat et declarat cōtumacem: decernitq̄ in eius cōtumaciā eius absentia: dei

Bellio XXXII

repleta p̄ntia nō obstañ. fore in causa hm̄i alterius: etiam vsq; ad
 diffinitiuā sniam inclusiuē fore pcedendū. Volēs aut̄ in eadē cau-
 sa mature et cū summa grauitate pcedere: cōmittit dilectissimis
 ecclesie filijs Guilhelmo tit. sancti Marci p̄bytero, et Francis-
 sco sc̄tor. Cosme et Damiani sancte Roman. ecclesie cardinalibus,
 atq; Johāni electo patriarche Cōstantinopolitān. Necnō vene-
 rabilib; fratribus Roberto Sarlsteriē. Johāni Lichfeldē. et
 Steffano Doleñ. ep̄is ac dilectis ecclesie filijs Guilhelmo pulchri
 nepotis Francie. Johāni de podemir. generali ordinis p̄dicato-
 rū in obediētia Petri de luna Benedicti. xliij. nūcupati in sua obe-
 dientia in sacra pagina, Michaele de nauers vtriusq; iuris Ara-
 gonū. et Johe de ledena legū Nauarre regū illustrū oratorib;,
 Jacobo electo Premeñ. Hermanno duuerch sedis aplice p̄ho-
 notario. Roberti abbati Cluniacē. Nicolao woldis vtriusq; iu-
 ris. Petro nardi. Henrico fleckel. decretoz. sedis aplice capella-
 nis et auditorib; causarū palaciū aplice. et Johāni rellis decretoz
 doctorib;. q̄tin⁹ ipsi vel eoz maior ps examinēt articulos q̄s offer-
 ri cōtigerit corā dicta synodo vel corā dictis cōmissarijs: et eis exa-
 minatis sup illis q̄ ipsi vel eoz maiori pri admittendi videbunt.
 De quoz articuloz receptiōe et eorundē admissione p̄fata synod⁹
 dictis cōmissarijs vel eoz maiori parti plenā cōfert et cōmittit po-
 testatē. Ipsi aut̄ duo ex eis ad m̄nus sup articulis p̄dictis et alijs
 offerendis et eoz v̄itate et notorietate testes et alia p̄bationuz
 genera recipiant: iurareq; faciāt et examinent diligētē. ita q̄ occu-
 pantū p̄ditio melior nō existat. nec p̄ aliquozū inchoationē alio-
 rum derogēt p̄testatē: sed duob; aut plurib; negociū hm̄i exa-
 minationis et receptionis testū inchoantib; ceteri et q̄libet duo
 siue bini ex illis etiā seorsum et sepatim: ac eodē vel diuersis tēpo-
 ribus testes et alia p̄bationū genera etiā sup articulis et alijs in-
 choatis recipere examinare: ac mandatū hm̄i erequi valeāt. tes-
 tiumq; attestatiōes et p̄bationes alias v̄ eoz effectū eidē sacre sy-
 nodo fideliter referāt vt exinde eadē sancta synodus sup p̄missis. p-
 cedat decernat et iudicet. put̄ fm̄ deū iusticiā et equitatē fuerit sa-
 ciendum. Dādāt insup et cōmittit eadē sancta synod⁹ p̄fatis cō-
 missarijs et duob; vt premittitur ex illis quatin⁹ ad dies horas et
 loca opportuna eundē Benedictū sic vt p̄mittit notiarum citēt aut

Bessio XXXIII

citari faciāt pemptorie publice coram ip̄s in locis predicto ad vis-
dendum etiā recipi, p̄duci iurare testes et alia p̄bationū genera in
causa hmōi: q̄tinus op̄ erit cū p̄tate citandū cogendū testes p̄fa-
tos q̄scūq; si q̄ forsan a dicta depositiōe se subtraxerint, Protestat
etiā eadē sc̄tā synod̄ q̄ p̄ q̄scūq; actus ordinē seu terminos iudicia-
rios seruatos vel seruandos in hac cā formā p̄cessus q̄ de iure ser-
uanda ē aut seruari sufficit i notorijis renūciare nō intēdū neq; ad
seruandū iudicariū ordinē se obfuarē astringit quouis modo.

Qua cedula lecta reuerēdissim̄ p̄r dñs Hostien̄, p̄sident̄ noīe
hui⁹ sancte synodi sup̄ dicta cedula et cōtentis in ea respondit per
verbum: placet.

Sessio tricesimatertia.

Anno et inditiōe quibus

a supra, die vero mercurij, xij, mensis maij fuit celebrata
sessio generalis in maiori eccl̄a Costan̄. In q̄ reueren-
dissim̄ p̄r dñs Nicola⁹ archieps̄ Bnefneñ, missam celebrauit,
Fuitq; p̄sides huic sessioni reuerēdissim̄ p̄r dñs Iohes eps̄ Ho-
stien̄, vicecancellari⁹ sc̄tē Ro, eccl̄ie cardinalis, Et intererat hmōi
sessioni serenissim̄ p̄nceps dñs Sigismund⁹ Roman̄, et Hun-
garie rex, induit⁹ vestimētis imperialib; coronā in capite hñs, astā-
tib; sibi reuerēdissimis in x̄po p̄tib; et dñis: dño Angelo Pene-
stren̄, et Jordano Albanen̄, ep̄s sc̄tē Roman̄, eccl̄ie cardinalib;,
Illustrissimis p̄ncipib; Rudolpho Saxonie in Ense, Ludouico
Bauarie duabus in p̄mo, et Friderico marchione Branden-
burgen̄, in sceptro et habitib; s̄uets sibi seruientib;, demū lectis
letant̄s vnacū alijs deuotis orōtib; vt moris est ascenderūt am-
bonē deputati ⁊ cōmissarij in cā heresis ⁊c, cōtra Petrū de luna,
In q̄ reuerēdissim̄ p̄r dñs Sullhelm⁹ tit, sc̄tī marci sc̄tē roman̄,
eccl̄ie p̄sb; cardinalis fecit relationē dicēs in effectu q̄ ip̄i cōmissa-
rij p̄cessissent in causa ad ea q̄ eis fuissent cōmissa, quā p̄mo ip̄m
Petrū de luna Benedictū, xij, in sua obedientia noiatur ad dan-
dum et dari videndū articulos vocassent, Et deinde certos articu-
los p̄curatores cause oblatos: eosq; ad p̄bandum misissent: tes

Bessio XXXIII

testes, xxxviij. cardinales archiepos ep̄os prelatos doctores et
alios sup̄ eisdē recepissent. iurareq; fecissent ac eos diligēter exami-
nassent. Insuper dicto Petro de luna sic sufficiēter vocato non
nulla iura p̄ procuratores producta in numero pbationem recepis-
sent: eaq; p̄bart fecissent. oia in registro i hac cā p̄ eos fieri māda-
to plen^o stinē: synod^o duxerit mandandū. Relatiōe autē hmōi fa-
cta accusabat p̄sumacia Petri de luna nō vidētis ap̄iri dicta testi-
um in hmōi causa p̄ductorū z p̄sumacia: petebat iterū in valuis
maioris ecclie vocari ad vocandū aliq̄s deputari: atq; extric reue-
rendissim^o p̄ dñs Johes Hostien. hmōi sessioni p̄sides noie sy-
nodⁱ deputavit reuerēdissimos p̄res z dños ad vocandū prefatū
Petrū de luna, vicz Odonē de colūna. Lucidū de comitib; cardis-
nales. Viennen. archiep̄m. Feltrēn. Tridentin. et Lichfeldēn. et
Antoninū taxal generale ord̄is sc̄te marie de mercede. Thomam
Postēn. et Jacobū Rodeñ. sedis ap̄lice p̄thonotarios. vna cum
p̄ntib; cause scribis. z Frānciscū de mediolano sc̄te ap̄lice sedis cur-
sozem. Qui deputati vocarūt z cstarūt p̄fatum Benedictū p̄ cur-
sozē antedictū in hūc modū. Est hic Petrus de luna Benedictus
xiiij. in sua obediētia nuncupat^o. vel aliq̄s p̄ eo q̄ cōpareat. p̄ eo ad
videndū aperiri dicta testiū zc. Deinde dictis deputatis de valuis
reuertētib; dñs Leonhard^o lucid^o cardinalis de comitib; noie cō-
deputatoz retulit ip̄am vocationē p̄ cursozē antedictū trina vice
fuisse factā. neminēq; ibi cōparuisse aut aliq̄d p̄bū r̄ndisse. Quo
facto dicta testiū z dicēdi terminū ad dicendū p̄tra dicta hmōi re-
uerend^o p̄ et dñs dñs Steffan^o ep̄s Doleñ. legebat q̄ndā decre-
ti papiri cedulā tenoris subsequētis.

Decretū de publicatione attestatiōnū et
citatione ad cōtra obijciendum.

Hec sacrosancta generalis synod^o Petri de
luna Benedictū. xiiij. in sua
obediētia nūcupatū: vocatū legitime z nō cōparentē reputat p̄su-
macē. et in illi^o p̄sumaciā testes attestatōes z dicta testiū i p̄nti cau-
sa inquisitionis mora: et pendēte s̄ eundē Petri de luna B̄ndictū
xiiij. a nōnullis nūcupatū p̄ductorū examinatorū publicat ac pro
publicatis bz z decernit. z eidē Petro de luna Benedicto copiam

Sessio XXXIII

dictarū attestatiōē et totius p̄ntis p̄cessus fieri, et assignat eidem Petro de luna terminū p̄emptoriū ad diem sabbati p̄ximū mane hora, vij, in p̄nti eccl̄ia et loco sup̄iori, p̄ altare sessionis ad dicendū obijciendū et p̄ponendū coram cōmissarijs nup̄ ad testes recipiendos et, per eandē synodū deputatis quicquid dicere obijcere vel p̄ponere voluerit p̄tra testes in hac causa p̄ductos et eorū d̄l̄cta, necnon contra instrumenta registra talia quecūq; p̄ducta: ac in tota ip̄a causa, et ad hoc ip̄m p̄emptorie citat: p̄fatisq; cōmissarijs et eorū maiori parti ceterisq; et s̄a minime impeditis audiendū et recipiendū oīa quicquid dicere obijcere et p̄ponere voluerit et super illis cognoscendū, atq; oīa et singula faciendū q̄ ad causam et p̄cessum h̄mōt p̄tinēt et p̄tinēbūt vsq; ad finem diffinitiuā exclusiue, ac sup̄ eorū dependentib; emergētib; et cōnexis dat eadē sancta synodus plenā et liberā potestātē.

Protelata autē eadē sc̄ta synod⁹ q̄ p̄ hūc p̄cessum aut aliū quēscūq; in futurū fiendū in h̄mōt causa a forma p̄cessus sup̄ notorijis quā sufficit seruare de iure recedere nō intendit.

Qua itaq; decreti cedula lecta p̄ Reuerendissimū in xp̄o patrē et d̄m: d̄m Johannē ep̄m Hostien̄, sc̄tē romanē, eccl̄ie card̄inalē et vicecancellariū h̄mōt sessioni p̄sidentem nomine synodi fuit responsum: placet.

Sessio tricesimaquarta.

De sabbati quinta men-

sis Junij Anno a natiuitate d̄ni, M, cccc, xvij, Ind̄l̄tione decima fuit sessio generalis per sacram synodum Constantien̄, in maiori eccl̄ia Constan̄, solēniter celebrata, in q̄ Reuerendus pater d̄ns Thomas Curioniē, ep̄s missam de tempore celebrauit. P̄sedit autē Reuerendissim⁹ d̄ns Johānes ep̄s Hostien̄, cardinalis et vicecancellari⁹, dictis demū letarijs et orationibus cōsuetis: cū euangelio fm̄ Lucā, Homo quidā fecit cenam magnā, D̄nt cōmissarij in causa cōtra Petrū de luna ascenderūt ambonē et Reuerendissim⁹ p̄ d̄ns Huilhelmus cardinalis sancti Marci de suorū collegarum consensu sibi assistentium pro

thematē assumēs. Tēpus ē vt veniat iudiciū de domo dei zc. qđ
 ppulchre deducens pcessum p spm z suos collegas cōtra petrū
 de luna a qbusdam Bñdictū. xij. nuncupatū iuxta cōmissionem
 etiā desup factam habitā integre narrauit z recitauit vna cum p
 bationibz articulorū simpliciter in hmōi causa pductis. Et facta
 dicta relatiōe reuerendi p̄ses dñi Doleñ. z Lichelfeldē. epl: vīde
 licet sūmā pbatōnē scriptā sup quolibet articulo dicēdo post le
 cturam articuli. Iste articul⁹ de veritate z notorietate pbatur per
 tot testes z tales declarādo dignitates z gradus testium. Et hīs
 pactis reuerēdus pater dominus ep̄s Lōcordiē. legebat quod
 dam decretum cuius tenor sequit̄.

Hec sacrosancta audita relatiō. pcessus et
 pbatiōes z aliorū actorū in
 causa inq̄sitiōis pēdente corā eadē sancta synodo p̄tra petrū de
 Luna: Bñdictū. xij. a nōnullis nūcupatū: sup ferēda sententiā z
 alijs in causa hmōi fiendis delibera bit: p̄tēz: aut alijs pcessam
 cōmissarijs ī dicta causa p̄terq̄ ad d̄tandū eundē petrū de Luna
 ad audiendū sententiā p eandē synodū ferendā non intēdit reuoca
 re. sup qua citatiōe atqz sententiā nullaz d̄ctos cōmissarios vult
 habere p̄tēz: Sup p̄missis dñs Jobes ep̄scopus Hostiē. hu
 iusmodi sessiōi p̄sicens noīe synodi respondit: placet.

Sessio tricesima quinta vñionis ambasias
 torum domini regis castelle et legionis.

Revereris decima men

sis Junij sup̄d̄cti sessiō generalis in maiori ecclia Cō
 stantiē. fuit solenniter celebrata cui interfuit serenissī
 mus princeps Sigismūdus roman. et Hungarie zc. rex cum in
 signijs regalibus z multis principibus sibi astantibus z sibi ser
 uentibus. Et ante istius sessiōis officium siue oratiōes solitas
 p̄lati pluvialib⁹ induci mitras capitibus imposuerūt. Cōsequē
 ter reuerēdi p̄ses z domini nobiles z strēnui viri serenissimi p̄n
 cipis domini Johannis regis castelle z legionis ambasatores
 ascenderunt: ac ipsi ambasatores tria in effectu facere pro p̄sent

sessione pposuerūt videlz pmo pcellū Constañ. puocare. scdo pre
senti pgregatiōi in Cōstañ. se vnire. tertio subtractiōez obediētie
factā in narbona iuxta capla ibldē p cordata approbare. Et dein
de petr^o de Lomborza legit quoddā pcuratoriū regis Castelle:
quo lecto frater Ludouic^o de Valeolen vn^o de ambasiatoribz di
cti regis de p̄sensu suoꝝ ambasiatorū: legit quandā cedulā cōuo
cationis vna cū bulla p̄clij puocatoria dñō regi castelle p̄dicto
p synodum missa iuxta capitula p̄ cordata Narbone: cui⁹ cedule
puocationis tenor talis est.

Cedula conuocationis.

In nomine sacte et individue
trinitatis. nos Dida^o Loncheñ. eps. z Ferdinād^o de Arab ma
ior p̄fect^o Gnis p̄stre serenissimū dñi regis Castelle p̄cellarij Jo
hānes eps Paceñ. Martin^o Ferdinādⁱ domscelloꝝ p̄ses. Ferdi
nādus Martinⁱ de Danabñ. Segobieñ. z Dida^o Fernādⁱ Pa
lentiū. eccliaz decant decretoꝝ doctores. Frater Ludouicus de
Valeolen ordinis p̄dicatoꝝ i theologia magister p̄sseñ. Jōhes
Ferdinādⁱ de Rupeflore decretoꝝ doctor. oratores z pcuratores
p̄fati serenissimū dñi Johis regⁱ Castelle z legionis: ac serenissimū
me dñe regine Castelle: z oim qz iterit z iteresse pōt ad pacem z
vntonē sacte m̄ris ecclie puris ac sinceris affectibz anhelātes vo
lētēs qz z intēdētes adimplere p̄uentiōez i Narbona instā. inter se
renissimū p̄ncipē z dñm: dñm Sigismūdū romanū. z Hungarie
regē semp augustū: ac reuerēdos p̄res pcuratores nūcios z lega
tos p̄sentis cōgregatiōis Constātieñ. ex vna. et oratores ac pro
curatores serenissimū p̄ncipis dñi Ferdinādⁱ clāse memorie Ara
gonū z Sicillie regis tā suo pp̄rio noie qz tanqz tutore et tutoris
nomie p̄fati serenissimū dñi regis n̄ri ac etiaz oratores z pcurato
res serenissimū dñi regis Nauarre: necnō illustrⁱ p̄ncipis Johā
nis comitis Furi ex alia p̄tibz p̄sentam^o nos in hoc loco paterni
tatibus vestris offerētes nos ad erequendū dictam cōuentiōez
ac omnia z singula in ea p̄tenta z simus nūc attendentes qd i p̄
mo caplo dicte puocationis cōtinet^o qz cōuocatio dictaz obediē
tiarū fiat p̄ platos ceterosqz viros eccliaísticos huius cōgregati
ōnis p̄ lras directas ad reges p̄ncipes platos ac alias p̄sonas.

Bessio XXXV

de obedientia dicit dñi Bñdcti sic nūcupat vos p̄fatos dños p̄-
latos z ceteros de gregationē, p̄nti p̄ suos ambasiatores aut litz
teras h̄ in Cōstātia puocare. Et attēto etiā q̄ littere puocatorie p̄
pte v̄ra dño n̄ro rege Castelle tam p̄sentate fuerūt q̄s etiā ip̄e om̄
nib⁹ p̄latis z alijs p̄sonis q̄b⁹ dirigebāt int̄marī fecit mō debito
put p̄ instrumenta inde p̄fecta patebit cuz fuerit oportunū: volu-
mus z nos satisfaccere dicto capitulo cui⁹ tenor q̄ntuz ad litteras
conuocatorias q̄ in eis est: talis est.

Miserationē, diuina ep̄i p̄sbyteri z d̄laconi: cardinales patriarche
archep̄i ep̄i p̄lati z ceteri i Cōstātia, Magūtīn, puincia ḡgre-
gati Illustri, p̄ncipi, put sup⁹ orinet zc. Qua ad finē lecta idem
frater Ludouic⁹ legit vt seq̄t. Cui q̄dē caplo satisfaccere volentes
puocam⁹ vos oēs p̄latos z dños de hac ḡgregationē, iuxta teno-
rē dicti capli. H̄is sic lectis reuerendissim⁹ p̄r z dñs archiep̄s
Magdeburgen̄, ascēdēs in ambonē legit in hec verba.

Cedula acceptationis puocationis.

Nos miseratiōe diuina ep̄i p̄sbyteri z d̄laco
ni: cardinales patriarche ar-
chiep̄i ep̄i p̄lati z ceteri hic ḡgregati dictā puocationē accepta-
mus z offerim⁹ nos patos sine dilatiōe q̄cū q̄ p̄cedēdū ad v̄lteri-
ora. Et insup̄ req̄rim⁹ vos oratores et p̄curatores p̄dictos q̄ten⁹
ad v̄ntionē faciendā nobiscum procedatis iuxta tenorem tertij ca-
pituli cōuocationis predicte que talis est. Tertio q̄ p̄fati de obe-
dientia dicit domini Benedicti, xliij, p̄ quosdā zc. vt supra. cui⁹ tra-
men totuz tenorem legebat. Et ex post frater Ludouic⁹ de valle
Diel prefatus quo ad scōm p̄ncipale quandā v̄ntionis cedulam
legebat in hec verba.

Cedula v̄ntionis.

Nos oratores z p̄curatores prefati dicti noib⁹
v̄nim⁹ nos vob iuxta tenorē capi-
tuli Harboneñ, p̄dicti appbantes z laudātes oīa q̄ post v̄ntionē
Aragoneñ, tra dñm Benedictū agitata sūt z p̄cessa p̄ridē z co-
dē modo ac si post hāc v̄ntionē n̄raz ab hac synodo nobis iterces-
dentib⁹ facta foret: qua v̄ntione facta prefatus dñs archiep̄s Be-
diolaneñ, legebat in hunc modum.

Cedula acceptationis v̄ntionis.

Nos prelati et ceteri congregati ut supra dicta unione nomine prefati serenissimi domini regis Castellae pro oia debitis modo et forma ac tempore contentis in dicto capitulo tertio satisfecisse et e converso nos vobis oratoribus procuratoribus predictis dictis nominibus iuxta tenorem eiusdem capituli unum. Quibus sic factis reverendissimum pro ather dominus Johannes hanes episcopus Hostienensis cardinalis et vicecancellarius nomine totius synodi respondit per verbum placet.

Subsequenter oratores et procuratores illustrissimi domini infantis Henrici ac ordinis sacre militie sancti Jacobi de Spata generalis magistris ambonem ascendentes omninoque et singula facta et acta per dominos ambasiatores et oratores regis Castellae predictos approbantes et laudantes: duo cartones fecerunt illi modo ut ipse regis Castellae ambasiatores: et similiter se huc congregati unierunt per supra istis invocationem et unione frater Johannes de sancto Jacobo ordinis minorum unum de ambasiatoribus predictis de suorum coambasiatorum consensu quandam papiri cedula publice legebat sub huiusmodi tenore.

Cedula invocationis infantis Henrici.

Nos Vitalis de scoto miles commendator domini Camata: frater Johannes de sancto Jacobo sacre pagine professor: Gaspar de Vergara miles: Johannes Alphonso de cretoz baccalarij: procuratores et oratores illustrissimi domini infantis Henrici ac ordinis sacre marie sancti Jacobi de Spata generalis magistris: illi modo invocamus vos omnes prelatos et ceteros dominos de hac congregacione iuxta tenorem dicti capituli. Deinde idem frater Johannes legit ut sequitur.

Cedula unionis eiusdem.

Nos oratores supra dicti dicto nomine unum nos vobis iuxta tenorem capituli predicti. Super quibus omnibus et singulis promotores et alij petierunt instrumentum et instrumenta: et depositum fuit cartatum Te deum laudamus. Quo finito reverendissimum pro dominus Johannes episcopus Hostienensis cardinalis ad presidendum fuit et officium sessionis solite solenter incipiebat. Et lectis literaribus aliisque scriptis prefati archiepiscopi Mediolanensis una cum ambasiatoribus regis Castellae: ambonem ascendit et legit cedula sequentem: legendo etiam illa capla concordata Harbone: de quibus faciebat mentionem que

Bessio XXXV

supius inserta fuerūt ubi agebat de confirmatione eorū.
Confirmatio capitulorum.

Sacrofacta generalis Cōstā.

synod^o i spū scto legitime congregata, viso et considerato caplo scōo ex caplis Harbonen. iter charissimū ecclie filiū Sigismūdū romanā. et Hungarie regē illustrē: et dilectos ipsi^o ecclie filios pmo- res et nuncios dicte synodi ex vna. et procuratores ac oratores charissimoz dicte ecclie filioz dñoz Ferdinādi clare memorie Aragonū et Sicilie regis tā suo pprio nomie q̄ tutoris et tutoris nomine Johis Castelle et legionis. necnon oratores Flauarre: et regū illustrū et dilectoz eiusdē ecclie filioz Furi et Armenta ci cor- mitū p̄tibz ex altera recordatis: cui^o q̄dem capli tenor sequit sub his verbis. Scōo quaten^o dicte conventus rē. volēs in oibz obseruare dictū caplm p̄mittit ratū habet securat specialiter confir- mat et nouiter firmat et statuit et decernit in oibz et p̄ oia: put in dicto caplo plen^o p̄tinet. viso etiam q̄to caplo incipiente. Quarto q̄ p̄dictū vntendū p̄cellū rē. abolet tollit et irritat quoscūq; p̄ces- sus sūas decreta ordinatiōis statuta et penas rē. vt in dicto cap- pitulo p̄tinet vsq; ibi. et q̄ statuit. Item statuit q̄ nunq; de cetero rōne vel occasione dicti scilicet aut adhesionis dicti dñi Bñ- dicti et sui p̄decessoris dñi Clemētis: possit p̄tra dictos dños rez- ges p̄ncipes et alios de obedientia dicti dñi Bñdicti quomodolibet p̄cedi i iudicio vel extra vt i sine dicti capli p̄tinet. Viso etiam q̄to dictozū caploz incipiente q̄to q̄ p̄ dictū formādū p̄cellūz rē. approbat: laudat: firmat: et meliori modo quo fieri pōt plenissi- me p̄firmat oēs et singlas p̄celliones. disp̄latiōes: et gr̄as factas p̄ dñm Bñdictū p̄dictū q̄busuis p̄sonis siue obedientie de quibus- uls dignitatibz rē. vt i dicto caplo p̄tinet. Viso etiam. vj. dictoz caploz: incipiente vndecimo q̄ dñs rex romanū. rē. et attento q̄ dñs ibi: q̄ in p̄ma sessione rē. dicta sacra synodus facit: p̄cedit: statuit et ordinat in oibz et p̄ oia. put in dicto caplo p̄tinet. Quibz sic lects et cōpletis reuerēdi p̄res Jacoby Bodmeū. sedis aplice p̄hono- tarius. et Johes liaz aplice corrector libri euāgelioz a p̄te dex- tra. et a p̄te sinistra dñs Thomas Palteū. dicte sedis p̄hono- tarius. et venerabilis dñs Jacoby Dorexim sacri palacij causarū

Bessio XXXV

auditor tenēs librū scōz euangelozū accesserunt ad dños i hac sessione pñentes recipiētes ab eis iuramēta. Et pmo serenissimus dñs Sigisimūdu roman. z Hungarie rex. Consequēter pō dñi cardinales archiepi epi ceteriq; plati z ambasciatores oia z singula capla Harbone pcor data in oib; z p oia seruare iurauerunt. z q̄libet eoz iurauit ac ea q̄ntum in eis fuit receperunt.

Quib; iuramentis sic pñtatis Henricus de Piro pmotor noie pñati serenissimi pncipis dñi Sigisimūdi surgēs publice dixit et inq̄sūt. Si aliq; esset in pñata sessione q̄ haberet mādātū suffi cēs illustris pncipis comit; armeniaci q̄ illud exhiberet. Cācel larius aut; studij pñsē. surgēs dixit Ambasciatores xp̄istianiss; mi regis Frācorum certa habuisse scripta q; dicitus dñs comes seq̄ uellet uestigia pñcti dñi regi. Tūc dicit dñs Henric; noie q̄ sup̄ dixit: exq̄ nō apparet mādātū suffi cēs p ipō dño comite nul lo mō p iuramētū sup̄ eū pñtū ad obseruatiōem dīctorū caploz in Harbona pcor datorū quo ad pñatū dñm comitē Armeniaci uellet arctari publice z solenniter pñtatus.

His aut; sic pact; pñatus archieps Mediolanē. legi quādā papiri cedula tenoris subsequētis.

Item dñi cardinales patriarche archiepi epi z alij plati ambasciatores dñoz regum z pncipū z alij i dīcto pñlio existētes z singulares pñone ad hoc suffi cēter suffulce iur ent put suffi cēter in dīcto .ij. caplo pñtetur.

Que pñcta omnia z singula intelligant z locum habeant retē to tenore oim z singuloz capituloz pñctorum Harbone pcor datorū q̄bz z eozum singull; dīcta synodus stare intendit nec ab eis uel eozū aliquo in toto uel in pte recedere.

Ad que omnia z singula domin; Johānes eps Hostien; uice cancellari; z huius sessionis pñsidentis pñfatus noie totius pñlij respondit p uerbum: placet.

Subsequēter dñs z frater Ludouic; de ualle Dleti pñcti; existens in ambone legi cedula sequentem.

Cedula approbationis capitulozū Harbo ne facte p oratores regis Castelle.

Ros Didacus Conchen; episcopus, et Ferdnandus Petri de Ayala maior

Bessio XXXV

prefectus Guispintq; serenissimi domini regis Castelle consilia-
rij Johānis episcopus Pacen. Martinus Ferdinādī domicel-
lorū preles. Ferdinād^o Martini de Clualos Segoblen. z Di-
dacus Ferdinādī placentiū. ecclesiarū decani decretorum docto-
res frater Ludouic^o de valle Olet ordinis predicatorū in theo-
logia magister Parisien. Johes Ferdinādī de Rupelloze decre-
torum doctor. oratores z procuratores serenissimi domini Johā-
nis Castelle regis ac legionis: ac serenissime domine regine ma-
tris z tutricis eiusdē regnorū gubernatricis hic presentes z pso-
naliter pstituti dictis noib; qbus valid^o z efficac^o possum^o iure
videlz forma mōvia causa meliorib; oīa z singula decreta statuta
prestatōes p sacrosancā generalē synodū Constañ. nūc facta et
edita: z q nūc sūt serios^o lecta: ipa habētes p sufficēter expōsis z
repetis solēniter vlce z noie regis z regine nroꝝ prefatorum om-
nium regnorū z terrarū suarum acceptamus: approbam^o: assen-
timus: z solēniter affirmam^o. Et similiter sicut ipsa sacra synod^o
protestata ē q nō velit recedere a dāplis in dicta ciuitate Harbo-
nen. pcor: datis: ita z nos dictis noib; solēniter prestamur.

Ad q tū creuerēdissim^o p^o z dñs epus Horkien. hui^o sessionis
p̄sidentis noie tot^o synodi respondit: placet. Et subsequēter prefa-
tus archieps Mediolanen. legit decretū tenoris infra scripti.

Non obstantibus iuramentis licuit
ab eius obedientia recedere.

Sacrosancta generalis syno-
dus Constantien. in spiritu sacro legitime congregata pro bono
vniōnis ecclesie sacrosancte auctore deo feliciter cōsumādo con-
siderās q p charissimā ecclie fillā Katherinā reginā illustrē cha-
rissimū ipsius ecclie filij Johis regis Castelle z legionis: matrem
atq; tutricē regnorū terrarū gubernatricē atq; p nonnullos p̄latos
barones z notabiles psonas regnorū z terrarū regis p̄fati req̄sita
z p̄stita fecerūt iuramēta z pmissiōes de nō recedēdo ab obediē-
tia dñi petri s̄ luna: Bñdicti. xij. a nonnullis sic nūcipatū sub cer-
tis formis de qb; in actis z instrumētis inde p̄fectis lat^o p̄tinet.
que qdē acta z instrumēta z alias q̄scūq; p̄batōes p̄dictorū p̄fata

sessio XXXVI

synodus de istis plene certificata vult h habere p sufficienter ex
pressis. qz hmoi iuramenta z pmissiões requisita z p̄stita fuerūt im
pedimētū p̄fate vniōis. p̄t q̄ z illa nulla et irrita esse censent: ac
oīa z singula inde secuta fuisse z esse cassa irrita: z nulla nulliusqz
efficacie roboris vel momētū. Et nihilomin⁹ ad cautelā: q̄tenus
de facto p̄cesserunt: ea relaxat z irritat: reuocat declarans p̄fatos
vt p̄mittit iurātes z p̄mittentes ad obseruatiā p̄dictorū minime
teneri z obligari. Quo decreto lecto fuit p̄ dictū dñm p̄sidentem
nomine tot⁹ synodi responsū p̄ verbum placet. Et de post p̄fata
tus frater Ludouicus legit vt sequit.

Cedula subtractionis obedientie cōfirmationis
p̄num de ambassatoribus regis Castelle lecta,

Nos Didacus zc. ambassatores z procurato
res p̄fati noie pcuratorio quo
sup̄ p̄firmam⁹ z appam⁹ subtractionis obedientie dudū factā i par
p̄ntano dño pape B̄ndicto. xij. p̄ felicitis memorie dñm Ferdin
nādū Aragonū z Sicilie regem noie serenissimū regē Castelle et
legionis dñi nr̄i: z p̄ suas l̄ras: sic in eisdē l̄ris p̄tinet etiaz ex sup̄
abūdātī cautela noie q̄ sup̄. de nouo factm⁹ sic in dictis l̄ris p̄tinet
z alio meliori z firmitori mō q̄ fieri p̄t̄ z debet: de quo offerim⁹
l̄ras p̄fati dñi nr̄i regis z m̄ris in valida z expediētī forma daticis
os. deinde dñs petr⁹ de Grado yn⁹ etiaz de ambassatoribus regis
Castelle z legionis p̄dicti quandā cedulā subtractionis obedientie
p̄ p̄fati regē dicto B̄ndicto in Castella factā i vulgari Castello
scriptā publice legit: z qz a multis nō itelligebat: p̄sentibus igit nō ē
inferta. Deinde frater Ludouic⁹ p̄fati solēnter fecit collatiōez: et
facta collatiōe. p̄ cōplēnēto hui⁹ sessionis reuerēdissim⁹ p̄r dñs
Jobes patriarcha antiochen⁹ missam de sp̄s sancto celebravit.

Sessio tricesimasexta.

Anno a natiuitate domi

a ni. M. cccc. xvij. die s̄o iouis. xij. mēsis Julij fuit cele
brata sessio general̄ i maiori ecclia Cōstān. p̄ cui⁹ intro
ductiōe reuerēd⁹ p̄r ep̄s Trebaten⁹. missā d̄ sancto sp̄u celebravit
p̄sidentatqz in eadē sessiōe dñs reuerēdissim⁹ p̄r Jobes ep̄iscop⁹

Bessio XXXVI

Hofstien, sancte roman, ecclie cardinalis et vicecancellarius et lectis letanijs alijsq; deuotis orationib; solitis dominus episcopus Cocardien, legit quada citatione contra petrum de Luna factam ad audendum se priuari et sniaz ferr, cuius tenor sequit.

Sacrofancta et generalis synodus

Constantien, venerabilibus fratribus Henrico feltren, Stephano Dolei, Johani Pacei, Jacobo Placei, et patricio Earthagen, epis: salutem et omnipotentis dei bndi. Frustra iudicium cognoscendo gerit nisi qd cognitum e iudiciali calculo terminetur. Cum itaq; eadem sancta synodus de meritis cause inquisitionis pendetis coram eadem sancta synodo contra Petrum de Luna a quibusdam Benedictum, xlii, nūcupatū plene cognouerit et in eadem causa ad omnes actus et terminos requisitos rite et canonice pcesserit: decernit et mandat eadez sancta synodus eundem petrum de Luna citari publice in valuis ecclie Constantien, alta et intelligibili voce dū in eadem ecclia diuina celebratur officia et cum afflictione presentium litterarū eidem valuis cum de presentia audientia litterarū contradictarum minime teneatur atq; citat pemptorie et vno edicto pemptorio p omnibus ad diē lune, xxvi, huius mensis Julij ad cōparendū in ecclesia Constantien, mane hora qua dicta sancta synodus sedebit et sedere cōsuevit ad audiendum ius et diffinitiuā sententiā p eandem synodum pferri et p nūciari in causis. Quo circa paternitatib; vestris eadē sancta synodus mandat et cōmittit quatenus vos aut duo vestrū vocatis ad hoc aliquibus extra notarijs et scribis in dicta causa deputatis vel alijs presentis citationis litteras in valuis eiusdem ecclie p alterū ex dictis notarijs nobis aut duobus vestrū presentibus publice alta voce et intelligibili legi faciatis ac eundem petrum de Luna Benedictum, xlii, vt pmittitur nūcupatū in forma pmissa citari litterasq; presentes eidē valuis affigi: ita qd citatio huiusmodi veniat in publicā vocatiōem eidem sacre synodo tēpore sessionis prime future de gestis p nos in pmissis faciatis relationem fidelē. Datū Constanti, p̄fata synodo sedēte in dicta Constanti, ecclia, xi, kal, augusti Anno natiuitatis dñice, D, cccc, xvij.

Acta autē p̄scripta citatione, idem dominus Anthonus adhuc

Session XXXVI

In ambone existens de mandato sancte synodi dixit in effectu ne propter festum hodiernum quod tamen in corpore iuris minime reperitur aliqui dubitarent presentem diem feriatarum esse: tunc ipsa sancta synodus predicta omnem in premissis supplet defectum si iteruenisset. Super huiusmodi lectis et propositis dominus Hostienus, huiusmodi sessionis presidens nomine concilii respondit per verbum: placet.

Quibus sic factis reuerendi patres Stephanus Doleus, et Henricus Feltrinus, episcopi una cum notariis presentis cause ad tres Ianuas maioris ecclesie Constantie, accesserunt et in ipsarum qualibet super predictam citationem infra missas solenniter per Johem Binardi presentis cause notarium legi fecerunt, Dictumque petrum de Luna Benedictum, xiiij, a quibusdam nuncupatum iuxta tenorem citationis citatum et citari fecerunt.

Lecta vero huiusmodi citatione ut premititur ipsi eandem citationem per bullam triplicatam in qualibet dictarum portarum unam affixit per eundem Johem Binardi fecerunt super quibus lectio et affixione ipsi commissarii petierunt fieri instrumentum ac instrumenta.

Deinde venerabilis vir petrus de Loberga licentiatum decretorum in ambone ad hoc ordinato existens legit decretum sequentis tenoris.

Decretum cassationis penarum factarum per petrum de Luna vigore cuiusdam constitutionis per ambassiatorem regis Castellae.

Sacrosancta generalis synodus

Constantie, in spiritu sancto legitime congregata in universalem ecclesiam representans, ex certis et iustissimis causis ad hoc eandem synodum moventibus et inducentibus annullat irritat atque cassat irritatasque nullas et cassas esse decernit atque declarat omnes privationes siue penas aut privationem siue penarum declarationes per dominum Benedictum, xiiij, in sua obedientia nuncupatum a die nona mensis novembris anni a nativitate domini, M. cccc. lxxviii, citra factas promulgatas fulminatas seu pronuntiatas tam virtute cuiusdam penae constitutionis per eundem dominum Benedictum dudum promulgatae sub dato missile apud sanctum Victorem, xiiij, kl. Junij pontificatus sui anni, xiiij, que incipit: Benedictus episcopus servus servorum dei ad futuram et perpetuam memoriam in dierum successus crescente malicia sic videmus mun-

Bessio XXXVI

dum etc. Et fuit datū Parisie apud sanctū victorē, xiiij. kl. Junij nri potifficat Anno, xliij. q̄ ex quacūq; alta causa occasiōe colore aut rōne siue p̄uatiōnis pene aut declaratiōnis p̄dicte fuerint de beneficijs eccl̄iasticis dignitatibus feudis, iuris statibus honoribus siue de quibuscūq; alijs reb; temporalibus siue sp̄ualibus et de quibuscūq; p̄sonis regularibus regibus siue p̄ncipibus archiep̄is ep̄is et alijs eccl̄iaz p̄latis magistris ordinū cōmunitatibus cōgregatiōnibus collegiis vniuersitatibus et quibuscūq; alijs p̄sonis laicis siue eccl̄iasticis omnesq; altos p̄cessus excōmunicatiōnis aut interdicti siue suspensionis aut cuiuscūq; tenoris sentētiās sup̄ hmōi p̄uatiōnibus aut p̄sentis factos siue factas, p̄mulgatas et oia inde v̄l ob id secuta vna cū eadē cōstitutiōnē, et eandē tanq̄ p̄trariā et impeditiōnē vniōnis sancte matris eccl̄ie simili modo irritat atq; cassat et irritas siue irritas esse decernit atq; declarat, etiaz si super p̄missis vel aliquo p̄missorum appareant quecunq; littere siue bulle sub anteriori data que tamē ante diem p̄dictum non fuerint plenarie executioni mandate, Et nihilominus ad cautelā absolut et ab solutos decernit omnes et singulos sup̄radictos et quoscūq; altos a p̄dictis sententijs excōmunicatiōnis suspēsiōnis interdicti seu p̄uatiōnis si quas virtute dicte cōstitutiōnis vel alias quouis modo ex sup̄radictis causis et alijs in p̄dicta cōstitutione contentis contraxerint: necnō omnes processus tam super p̄prietate q̄ possessione p̄uatiōnis etiam beneficiorum que possidebāt et collatiōes de eisdem alijs factas aut excōmunicatiōnis suspēsiōnis vel quascunq; alias sententiās in seu cōtra venerabiles fratres et dilectos eccl̄ie filios Didacū Concheū, ep̄m nobilē virū Ferdinādū petri de Ayala milite charissimū eccl̄ie filij Johis regis Castelle et legionis p̄sillarios Johes ep̄m Paceū, et martinū Ferdinādi milite p̄positū domicelloz d̄ci regis Castelle et legionis, Et religiosū virū fratrem Ferdinādū d̄ Ihesus ordinis minoz eiusdē regis p̄sillariū Ferdinādū martinū Segobienē, et Didacū Ferdinādi Palatiū, eccl̄iaz decanos et decretorū doctores, fratrem Ludouicū de valle Olei in theologia magistrū Parisienē, et Johānē Ferdinādi de Rupeflore decretorū doctore, ambastatores et procuratores p̄fati regis castelle, et petrū Ferdinādi archidiaconum de Grado in eccl̄ia Dn̄cenē, ip̄i regis secretariū: consanguineos

Bessio XXXVI

et familiares eoz a die prima mensis aprilis Anno domini, M^o cccc^o lxxv, citra factos et promulgatos irritat cassat irrita et cassa denunciat, ambassatoresq; et secretarium statuit et decernit necno eorundem familiares etc. pertinere ad statum pristinum reducendos ac priuationes collationes processus etc. minime fuissent late facte aut promulgate, etiam si super processibus priuationibus aut collationibus vel sententijs predictis alique littere vel bulle appareat sub anteriori data que tamen ante diem predictam non fuerint in partibus presentate et plenarie executioni demandate Eadez quoq; sancta synodus omnes provisiones promotiones et translationes de quibuscunq; ecclesijs cathedralibus siue collegiatis seu ad quaslibet ecclesias cathedrales siue collegiatas et generaliter omnes concessiones beneficiorum dignitatum quaruncunq; etiam per priuationes cardinalium sacre romane ecclesie per prefatum dominum Benedictum sic ut premissitur nuncupatum factas aut morte cessione vel quouis alio modo vacantes in omnibus et singulis concessiones gratias et dispensationes tam super matrimonijs quibus etiam super beneficijs et quibuscunq; alijs regibus principibus aut prelatibus seu etiam quibuscunq; alijs personis communitatibus collegiis et generaliter omnia alia per eundem Benedictum sic nuncupatum infra limites seu dominia aut terras prefati charissimi ecclesie filii Johannis regis Castelle subiectas aut subiecta usq; ad diem xvij. mensis Junij tunc currentis acta concessa et dispensata que per presens decretum non sint aut fuerint cassata cassave denunciata: et super quibus bulle seu quecunq; alie littere ante diem predictum non fuerint confectae presentate et execute pro bono quietis et pacis laudat: approbat: et confirmat: approbataque esse declarat: ita tamen quod per approbationem seu confirmationem predictas nullum preiudicium fiat charissimo ecclesie filio Alfonso Aragonum regi illustri: nec ipsius regis matri uxori aut fratribus vel familiaribus siue consiliarijs alicuius eorum nec contra eorum aliquem valeat in iudicio vel extra prefata confirmatio vel approbatio allegari. Vult etiam eadez sancta synodus atq; statuit quod per premissa charissimo ecclesie filio Carolo nauarre regi liberisve eius aut magistro hospitalis et conuentui Rhodi nullum preiudicium generetur: hoc tamen declarato et intellecto quod si ab aliquibus prelatoris magistris

Sessio XXXVII

seu magistratibus dignitatibus vel beneficijs quibuscūq; durāte scismate fuerunt sepata vel als disgregata aliqua membra castra ville seu alla bona redditus prouentus vel emolimēta ac responsiones camere vel alia iura quecunq; de quibus fuerit aliquibus iam prouissum vel facta collatio vel infendatio infra límites domīna seu terras prefati clarissimi ecclie filij regis Castelle super predicta constituta quin predicta ipsi prelaturis et magisterijs seu magistratibus dignitatibus vel beneficijs ut capiti restitui et reintegrari valeant per concilium ante dictū. et in quacunq; parte prouidicari de cardinalibus sancte romane ecclesie dicta sancta synodus prouidebit ut melius expedire uidebit. Per pmissa autē sancta synodus capitulis Harboni. nō intēdit in aliquo cōtrauenire.

Quo decreto lecto dñs p̄sides noīe synodi rēdit p̄bū: placet

Sessio tricesima septima.

De vicesima sexta supra

dicta mēsis Julij Constantie in ecclesia maiori loco solito fuit publica sessio solenniter celebrata. pro cuius introductione reuerendissimus pater dominus Guilhelmus titulus sancti Barci sancte romane ecclesie cardinalis presbyter missas de spiritus sancto deuotissime celebravit. sessione autē interfuit serenissimus princeps dominus Sigismundus romanus. et Hungarie rex. cum insignijs regalibus et suis nobilibus in eisdem sibi seruientibus presentebat sessione huiusmodi pontificalibus insignitus reuerendissimus pater dominus Johannes episcopus Hostien. sancte romane ecclesie cardinalis et vicecancellarius. lectus deinde lectus alijsq; orationibus consuetis sermones cuius thema erat Iustus iudicium iudicabit: per reuerendū patrem dominū electū in patriarcham Constantinopolitanū finito. contumacia fuit accusata petri de Luna non comparentis neq; diffinitiuaz sententiam audientis. et inde fiebat relatio executionis citationis in vltima sessione decreta per dominū Henricū Feltren. episcopū vnum de cōmissarijs deputatis pro executione citationis huiusmodi. facta autē relatiōe ac iterū contumacia ipsius dicti petri

Bessio XXXVII

de Luna fuit accusata. reuerendissimi patres dñi de comitibus z de fusto cardinales p sanctam synodū ad hoc specialiter deputati de eiusdem synodi mandato vna cum prothonotarijs et pñtīs cause notarijs z Jobānes Sneyper sedis aplīce curfore locum sessionis exeuntes accesserūt ad valvas ecclīe z ibīdez p organū curforis ante dictū pñtūm petrum de Luna trina vice vocarunt dīcēdo. Est hic petrus de Luna Bñdictus. xliij. nūcupatus: vel aliquis p eo qui compareat corā sancta synodo ad audīendū in scriptis ferri sententiā diffinitiuā in causa scismatis z heresis cōtra eum. Ipse autē nec aliquis p eo cōparuit ibīdez aut respondit de quo fecerūt relatiōem. Facta autē relatiōe hñōi iterato accusabat p̄tumacia ipsi petri de Luna p magistrū Henricū p̄motores cōclij instantissime postulando ipm reputari p̄tumacē. Et tunc domīn⁹ Stephan⁹ ep̄s Doleñ. quoddā decretū siue quandā cedula legīt in hec verba.

Hec sacrosacta synodus petrū de Luna Bēnedictū. xliij. a nōnullis nunciatum legitime citatū: vocatum: nō cōparentem: declarat z reputat cōtumacem: decernitq; in eius absentia dei repleta pñtētia forē in pñtētia causa inq̄sitōis p̄tra eū corā eadē pendēte p eandē synodū ad diffinitiuā sententiā pcedendū.

Ista cedula sic lecta reuerendissimus pater domīnus Johannes ep̄s Hostien⁹. huiusmodi sessionis p̄sident: noīe ipsius synodi p verbū: placet: respondit. Et ex tūc reuerendissim⁹ p̄r dñs Guilhelmus tituli sancti Marci p̄sbyter cardinalis quandā diffinitive sentētie cedula legīt hñōi sub tenore.

Sentētia p̄tra Bēnedictū papā tredecimū in sua obedientia nuncupatum.

De vultu eius hoc iudicium
prodeat qui sedet i throno z ex eius ore procedit gladi⁹ bis acutus cuius statera iusta est z equa sunt pondera. qui venturus est iudicare viuos z mortuos domīni nostri iesu christi amen. Iust⁹ est domīnus z iusticias dilexit. equitatem vidit vultus eius: vultus quidē domīni sup faciētes mala vt perdat de terra memoriā eoz. pereat (inquit sanctus p̄pheta) memoriā illius q nō est recor

sessio XXXVII

datus facere misericordiam: et qui persecutus est hominem in opem et medicum
 quanto magis pereat illi? qui omnes homines et ecclesiam universalem persecutus
 est: et perturbavit petrum de Luna Benedicti tredecim a nonnullis nuncu-
 patum: qui quantum in ecclesia dei et universum populum christianum peccaverit
 scilicet maxima et divisione ecclesie foveas nutritas atque continuas quantas quibus
 frequentibus devotis et humilibus regum principum et palatiorum precibus ex-
 hortationibus et requisitionibus charitate iuxta doctrinam evangelicam
 admonitus fuit ut pacem daret ecclesie ut illius sanaret vulne-
 ra ac eius partes divisas in unam copaginem et corpus unum resti-
 ceret quemadmodum ipse iurauerat erat et diu fuit in sua potestate
 quos tamen charitativè corripientes nullatenus voluit exaudire.
 Quot sunt postmodum testes adhibiti quibus etiam minime exau-
 ditis necesse fuit secundum predicam christi evangelicam doctrinam dicere
 ecclesie, quare quia etiam non audivisti habendus sit tamquam ethnicus et publi-
 canus: capitula in causa inquisitionis fidei et scismatis coram presentibus
 sacra synodo generali super premissis et alijs cum edita ac coram
 veritas et notorietas declarant manifeste super quibus rite ac ca-
 nonice processu et omnibus rite actis et diligenter inspectis habi-
 taque super illis deliberatione matura: eadem sacra synodus gene-
 ralis universalem ecclesiam representans in dicta inquisitionis cau-
 sa per tribunali sedens pronunciat decernit et declarat per hanc diffi-
 nitivam sententiam in his scriptis eundem petrum de Luna Bene-
 dictum, etiam ut permittitur nuncupatum fuisse et esse plurimum univer-
 salis ecclesie scandalizantem fauorem et nutritorem inueterati scisma-
 tis et inueterate scissure et divisionis ecclesie sacre dei pacis et uni-
 onis eiusdem ecclesie impeditorem et turbatorem scismaticum et he-
 reticum a fide devotum: et articuli fidei unam sanctam ecclesiam vio-
 latorem pertinacem cum scandalo ecclesie dei incorrigibilem noto-
 rium et manifestum ac omni titulo gradu honore et dignitate se reddi-
 disse indignum: a deo electum et presertim et omni iure eiusdem in papatu et ro-
 mano pontifice ac romano ecclesie quomodolibet competere ipso iure
 privatum et ab ecclesia catholica tamquam membrum aridum presertim. Ipse quoque
 petrum quantum de facto papatus secundum se tenet eadem sancta synodus pa-
 patu et summo ecclesie romano pontifice omnique titulo gradu honore
 dignitate beneficiis et officiis quibuscumque ad omnes cautelam privat deponit
 et obicit: eidemque inhibet ne deinceps per papa aut romanum, et

sessio XXXVIII

summo pontifice se gerat. Omnesq; christicolos ab ei⁹ obedientia: et omnium debite obedientie ipsius atq; iuramentis et obligacionibus eidem quomodolibet prestitis absoluit et absolutos esse declarat ac omnibus et singulis christifidelibus inhihet sub pena fatuorle scismatis et heresis atq; priuationis omnium beneficiorum dignitatum et honorum ecclesiasticorum et mundanorum et alijs penis iuris: etiam si episcopalis et patriarchalis cardinalatus regalis sit dignitatis aut imperialis quibus si contra hanc inhibitionem fecerint sint auctoritate huius decreti ac sine ipso facto priuati et alias iuris incurrant penas: ne eidem petro de Luna scismatico et heretico incorrigibili notorio declarato et deposito tamq; pape obediant pareant vel intendant: aut eum quouis modo contra premissa sustineant vel receptent: sibiq; presentent auxilium consilium vel fauorem. Declarat insuper et decernit omnes et singulas inhibitiones omnesq; processus et sententias constitutiones et censuras et alia quecuq; per ipsum factas factas et facta que possent premissis obulare irritos irritas irrita atq; irritat reuocari et annullari: ceterisque penis que in premissis casibus iura statuunt tempore salutis.

Hac cedula siue inia lecta predicti Stephanus episcopus Doleus. ex parte ipsius synodi dixit in effectu quous in processu cause huiusmodi nullus possit defectus allegari. tamen facta synodus predicta ad superabundantem cautelam omnes supplet defectus si qui iteruenissent. Ad que omnia et singula dominus presidens nomine totius concilii respondit: placet.

Sessio tricesimo octaua.

De mercurii .xxviii. super

predicti mensis Julij Constantie. in ecclesia maiori fuit sessio publica solenniter celebrata. et reuerendus pater dominus Johannes episcopus Hostienensis. sacre romane ecclesie cardinalis et vicecancellarius huiusmodi sessioni presedit et letanias et alias orationibus et solennitatibus solitis lectis pactis venerabilis uir dominus petrus de Lomburgia legit quedam decreta tenoris subsequentis.

Decretum irritans penas latis contra ambassatores infantis Henrici.

Bessio XXXVIII

Sacrofancta generalis syno

odus Constantien. in spūsancto legitime congregata ex certis et iustissimis causis eandē sanctā synodū mouētibz, nup omnes pcesus tam sup prietate q̄ possessione, p̄uaciones etiā beneficioz que possidebāt et collatiōes alias de eisdem factas aut excōcariōnis vel suspēionis: vel quas cunq̄ alias sentētiās in seu p̄tra uenerabiles fratres et dilectos ecclie filios ambasciatores et pcuratores charissimū ecclie filij Johis regis Castelle p̄ sanguineos et familiares eoz: a die primo mēsis aprilis anni dñi, M. cccc. xvi. contra factas aut pmulgatas irritauit et cassauit irritaq̄ et cassa denūciauit: statuitq̄ et decreuit ambasciatores predictos p̄ sanguineos vel familiares spoz p̄inde ad statū pristinū reducēdos: ac si p̄uaciones collatiōes p̄cessus et alie sine predictae late aut pmulgate minime fuissent: etiā si sup p̄cessibz: p̄uisionibz: et collatiōibus sentētijs p̄dictis aliq̄ bulle siue lre appareāt sub anteriori data q̄ tū ante diē p̄dictā nō fuerāt in p̄tū p̄sentate et plenarie executiōi demandate, Volēs itaq̄ eadez sancta synodus ex similibz causis mota dilectos ecclie filios Vitalē de scoto: cōmēdatorem de Caranaqua. et fratrem Johes de sancto Jacobo: ordinis fratrum minorū i theologia magistrū. et Barstam de Vergara milite ordinis sancti Jacobi de Spata. ac Johes alfonsi baccalarū in decretis ambasciatores et pcuratores dilecti ecclie filij illustris Henrici in sanctis Aragonie Sicilie rē. ac dicti ordinis sancti Jacobi de Spata magistrū simili fauore psequi: ac eadem quo ad p̄missa p̄rogatiua gaudere statuit et decretū irritatiōis et cassatiōis p̄dictas ac p̄fatos ambasciatores p̄dictorum infantis Henrici et magistrū et ad p̄ sanguineos et familiares spoz decreuit p̄inde extendi ac si i sup̄dicto decreto aut statuto fuissent vna cum p̄dictis ambasciatoribus regis Castelle specialiter nominati.

Decretū reuocatiōis uocum ambasciatorum regis Aragonū concessarum.

Sacrofancta generalis syno

odus Constantiē. cū nup in caplis Harbone p̄cordatis inter cetera cautū fuerit q̄ nō ordinarent statuerent vel fierēt aliq̄ directe vel

Indirecte ꝓcernētia aut tangētia dños reges principes prelatos
 z alios de obediētia Petri de Luna olim Bñdicit. xliij. nūcupant
 vel aliquē ipsoꝝ: z post ꝓ hāc synodum cōcessum fuerit ambasia-
 toribus z oratoribꝫ charissimū ecclē filij regis Aragonū ꝓsentis
 bus: tunc z alijs venturꝫ etiā ꝓ modū iuentionis z pacti qꝫ dicti
 oratores in natione Hispanica hoc durāte cōcilio haberēt vo cē
 tante virtutis z auctoritatis q̄nte essent voces omnīū prelatorū
 z ecclesiasticarū personarū regnorū z terrarū dicti regis qꝫ ꝓs-
 sidet citra z yltra mare qui ad generale conciliū sūt assuete voca-
 ri. cum protestatione tamē hinc inde facta qꝫ ꝓmissa intelligen-
 tur concessa sine ꝓiudicio dictorum capitulorum ꝓut in decreto
 desuper confecto latius continēt. Verū cum ambasiatores cha-
 rissimū ecclē filij regis Portugaliē illustris publice concessionē
 huiusmodi se opposuerūt: z cum de huiusmodi ꝓcessione tracta-
 retur z tinerēt qꝫ aduentūtibꝫ ambasiatoribus charissimū ecclē-
 się filij regis Castelle ipsi verisimiliter de huiusmodi cōcessione si
 ue decreto turbarent z conquērent ꝓut tam super hoc gravem
 exposuere querelam asserentes huiusmodi concessionis obseruā-
 tiam in eorum tendere lesionē. Et fore cōtra capitula predicta cō-
 cordata pendenteqꝫ huiusmodi tractatu ꝓefati ambasiatores re-
 gis Aragonū seꝓꝫ in effectu dixerunt z asseruerunt qꝫ dictos am-
 basiatōres regis Castelle redderent cōtētos z euz eisdem super
 hoc bene cōcordarent et cōtra eorum voluntates dictis vocibus
 vti nollent. ꝓpter hoc z rationabiles alias causas attēto etiā qꝫ ex
 hac questione agenda in hac synodo differri et impediri possent
 ꝓut hactenus nōnulla bonū vnionis ecclēsię ꝓcernētia retardā-
 ta et dilata fuerunt. Eademqꝫ sancta synodus volens in omnibꝫ
 z ꝓer omnia eisdem capitulis inherere z vnūqueꝫ in sua iusticia
 confouere ꝓo bono pacis z concordie partium predictarum: ac
 nationis hyspanicę z suppositorum eiusdem ex certa sciētia decer-
 nit z declarat qꝫ ambasiatores regis Aragonū predictꝫ ꝓobus
 platorum et alioꝝ absentium qui ad conciliū conuenerunt
 euocari que eisdem concesserunt extra hyspaniā vt ꝓfertur vti
 nullo modo possint nec debeant in natione hyspanica supdicta
 sed qꝫ singule ambasiatē regum castelle Aragonie Portugaliē et
 Nauarre habeant z representent in natione ꝓdicta ꝓoces omnīū

Bessio XXXIX

prelatorum et absentium qui consueverunt ad concilium evocari solum et regnorum dumtaxat et dominiorum suorum que habent in hispania.

Quo lecto decreto sperans in deo vnus de ambasiatoribus regis Aragonum in medio surgens dictumque decretum in nationibus non fore positum allegans: de nullitate ipsius decreti fuit prestatum et ex post nationum quattuor presidentes expresserunt et retulerunt huiusmodi decretum in nationibus fore lectum: et ipsi nationibus placuisset ut legeret. Et tunc reuerendissimus pater dominus Johannes episcopus Hostienensis, huiusmodi sessionis presides nomine totius synodi super omnibus premissis placet respondit.

Sessio tricesimanona.

Anno a natiuitate domini

ni. M. cccc. xvij. indictione decima, die vero sabbati nona mensis octobris Constantie ecclesia maiori in loco solito fuit terta et celebrata sessio publica: in qua reuerendissimus pater dominus archiepiscopus Thienensis, missa de spiritu sancto celebravit, reuerendissimus vero pater et dominus dominus Johannes episcopus Hostienensis, sancte romanus ecclesie cardinalis et vicecancellarius huiusmodi sessioni presedit: lectisque letanias et alios deuotus orationibus legi solitis cum euangelio secundum Lucam. Estote misericordes sicut et pater vester misericors est, reuerendissimus pater dominus archiepiscopus mediolanensis, ambonem ascendit, legit et publicauit decreta que sequuntur.

De concilijs generalibus et prouisione erga futura scismata.

Frequens generalium conciliorum celebratio agrum dominici cultura est precipue que vepres spinas et tribulos heresum et errorum et scismatum extirpat: excessus corrigit: deformata reformat et vineam domini ad frugem uberrime fertilitatis adducit. Illorum vero neglectus premissa disseminat atque fouet hec preteritorum temporum recordatio et presentium consideratio animos nostros ponit ea, propter hoc edicto perpetuo sanctum decernimus et ordinamus ut amodo concilia generalia celebrentur ita quod primum a fine huius concilii in quinquennium immediate sequens, secundum vero a fine illius immediate sequentis concilii in septennium et

sessio XXXIX

Deinceps de decennio in decennium perpetuo celebrentur in locis quibus summus pontifex per mensem ante finem cuiuscumque concilii approbante et consentiente concilio vel in eius defectum ipsum concilium deputare et assignare teneatur ut sic per quandam continuationem semper aut concilium vigeat aut per terminum pendenti expectetur, quem terminum liceat summo pontifici de fratrum suorum sancte romane ecclesie cardinalium consilio ob emergentes forte casus abbreviare sed nullatenus progeretur, locum autem pro futuro celebrando concilio deputatum absque evidenti necessitate non mutet. Sed si forte casus aliquis occurreret quo necessarium videretur ipsum locum mutari, puta obsidionis guerrarum pestis aut similis: tunc liceat summo pontifici de predictorum fratrum suorum aut duarum partium ipsorum consensu atque subscriptione alium locum prius deputato loco viciniorum et aptum sub eadem tamen natione surrogare, nisi idem vel simile impedimentum per totam istam nationem vigeret tunc ad alium locum viciniorum locum alterius nationis aptum concilium poterit convocari: ad quem prelati et alii qui ad concilium solent convocari accedere teneantur ac si a principio locus ille fuisset deputatus, quam tamen loci mutationem vel terminum abbreviationem per annum ante prefatum terminum teneatur summus pontifex legitime et solenniter publicare et intimare: ut ad ipsum concilium celebrandum predicti ceteri possint statuto termino convenire.

Provisio adversus schisma futurum.

Si vero quod absit in futuro schisma oriri contingeret ita quod duo vel plures pro summis pontificibus se gererent, a die qua ipsi duo vel plures insignia pontificatus publice assumpserint seu administrare ceperint, intelligatur ipso iure terminus concilii tunc forte ultra annum pendens ad annum proximum abbreviatur. Ad quod omnes prelati et ceteri qui ad concilium ire tenentur sub penis iuris et alijs per concilium imponendis absque alia vocatione conveniant: necnon imperatores ceterique reges et principes vel personaliter vel per solennes nuncios tamquam ad commune incendium extinguendum per viscera misericordie domini nostri iesu christi ex nunc exhortati concurrant: et quilibet ipsorum pro romano pontifice se gerentium infra mensem a die qua scientiam habere potuit alius vel alios assumpsisse papatus insignia

sessio XXXIX

vel in papatu administrasse teneatur sub interminatione maledictionis eterne et amissione iuris si quod forte sibi questus esset in papatu quam ipso facto incurrat et ultra hoc ad qualibet dignitates actus et passive sit inhabilis Concilium ipsum ad terminum anni predictum in loco deputato prius indicere et publicare celebrandum et per suas litteras competitorum vel competitoribus ipsum vel ipsos provocando ad causam et ceteris partibus ac principibus quantum in eo fuerit intimare, necnon termino prefixo sub penis predictis ad concilium locum personaliter se transferre nec inde discedere donec per concilium causa scismatis plenarie sit finita, hoc adiuncto quod nullus ipsorum contententium de papatu in ipso concilio ut papa presideat quantum ut tanto liberius et citius unice et indubitato pastore gaudeat sint ipsi omnes de papatu contententes postquam ipsum concilium inceptum fuerit auctoritate huius synodi ipso iure ab administratione suspensi: nec eis aut eorum alteri donec causa ipsa per concilium terminata fuerit quomodolibet a quocumque sub pena fautorie scismatis obediatur. Quod si forte electionem romanis pontificis per metum qui caderet in constantem virum seu impressionem de cetero fieri contingat ipsum decernimus nulli efficaciter vel momenti nec posse persequentem consensum: etiam metu predicto cessante ratificari vel approbari: non tamen liceat cardinalibus ad electionem procedere nisi ille sic electus forte renunciet vel decedat donec per generale concilium de electione illa fuerit iudicatum. Et si procedant nulla sit electio ipso iure, sintque scilicet electus et electus si ipse papatus se ingesserit omni dignitate et statu etiam cardinalatus et pontificali ipso iure privati et inhabiles de cetero ad eosdem ac etiam ad papales nec etiam in aliquo eisdem scilicet electo ut pape sub pena fautorie scismatis obediatur quoquo modo, et eo casu concilium de electione pape provideat illa vice, sed liceat imo teneantur electores omnes: aut maior pars ipsorum quod cito sine personarum periculo poterunt etiam si periculum omnium bonorum imminet at transferre se ad locum tutum et metum predictum allegare coram notariis publicis notabilibus personis ac multitudine populi in loco insigni, ita tamen quod allegantes metum huiusmodi habeant in ipsis metus allegatione exprimere speciem et qualitatem dicti metus et iurare sollemniter quod metus taliter allegatus sit verus et cre-

Bessio XXXIX

dunt se ipsum posse probare et quod per maliciam seu calumniam huiusmodi metum non opponunt: nec ultra primum futurum concilium nullo modo possit differri allegatio dicti metus. Teneatur insuper postquam se traxerint et metum allegauerint modo predicto proocare sic electum ad concilium, quod concilium si ultra annum pendeat a die proouocationis intelligatur ad annum et supra ipso iure terminus breuifatus. Et nihilominus electus ipse sub penis predictis et cardinales proouocantes sub pena amissionis cardinalatus et omnium beneficiorum suorum quas ipso facto incurrat infra mensem a die proouocationis concilium ipsum ut supra dictum indistincte et publicare et quicquid poterit intimare, ac cardinales ipsi ceterisque electores ad locum concilii tempore conuenientis personaliter se transferre et usque ad finem cause expectare. teneantur quoque prelati ceterisque ut supra ad conuocationem cardinalium tamen si forte sic electus conuocare cessaret accedere qui sic electus in concilio ipso non presideat quoniam sit a termino iniuncti concilii ipso iure ab omni administratione papae suspensus: nec sibi a quoquam sub pena fauoris scismatis quomodolibet obediat. Quod si infra annum ante diem in dicto concilio contingant supradicti casus vide licet quod plures gerant se pro papa vel quod unus per metum vel impressionem eligatur censeantur ipso iure tam se gerentes pro papa quam electus per metum seu impressionem, et cardinales ad dictum concilium proouocati teneantur in ipso concilio comparere personaliter causam exponere: et iudicium concilii expectare. Sed si dictis casibus occurrentibus contingat forte casus aliquis quo necessarium sit locum concilii mutare: ut obsidionis guerre aut pestis vel similis, teneatur nihilominus tam omnes super dicti quam omnes prelati ceterisque qui ad concilium ire tenentur ad locum primo loci pars prelatorum qui infra mensem ad locum certum declinauerint illum sibi et alijs pro loco concilii deputare. Concilium autem ut prefertur conuocatum et congregatum de huiusmodi scismatis causa cognoscens: et in contumacia electorum seu gerentium se pro papa vel cardinalium si forte venire neglexerint litem dirimat atque causam diffinat ac culpabiles in scismate procurando seu nutriendo vel in administrando seu obediendo et administrantibus fauere

Bellio XXXIX

do seu contra interdictum superius eligendo: vel calūniose allegando: metum etiam ultra predictas penas cuiuscūq; status gradus aut preeminentie existant ecclesiastice vel mundane sic puniat ut vindicte rigor luceat ceteris in exemplū. Ut autē metus seu impressionis molestia in electione pape eo formidolosius euitetur quo totius christianitati lamentabilius eorum incussio seu factio perpetratur ultra predicta duximus specialiter statuendū qd si quis huiusmodi metum vel impressionem aut violentiā electoribus ipsis aut alii cuiuslibet in electione pape intulerit seu fecerit aut fieri procurauerit: vel factum ratum habuerit: aut in hoc consiliū dederit vel fauore, factores sceleris receptauerit vel defensusauerit: aut negligēs in executione penarum inferius nominatarū extiterit: cuiuscūq; status gradus aut preeminentie fuerit, etiam si imperiali regali pontificali vel alia quacūq; ecclesiastica aut seculari prefulgeat dignitate: illas penas ipso facto incurrat qd in constitutione felicis recordationis Bonifacii pape octauī qd incipit feliciter, continetur illis effectualiter puniat. Quibus si quod absit etiam si vrbis romanę fuerit seu alia quęuis vniuersitas qd talia facienti auxiliū vel consiliū dederit aut fauore vel infra mensem saltem taliter delinquentē putanti facinorosis enormitas exegerit et facultas ei affuerit nō duxerit puniendū eo ipso ecclesiastico subiaceat interdicto. Et nihilominus propter dictam vrbem pontificali ut sup̄ eo sit dignitate priuatus non obstanti, priuilegijs quibuscūq;. Volumus insup̄ qd sine cuiuscūq; generalis concilij hoc decretū solēniter publice necnō quādoctūq; et vbi cūq; romanę, pontificis electio iminebit facienda ante ingressum condauis legatū et publice intimetur.

Forma de professione pape faciēda.

Quāto romanus pontifex eminentiori inter mortales fungitur potestate: tanto clarioribus ipsum decet fulgore vinculis et sacramentorum ecclesiasticorum obseruandis ritibus alligari: ea propter ut in futurum romanę pontificibus in sue creationis primordijs et singulari splendore luceat plena fides: statum et ordinamus qd deinceps quislibet in romanę pontificem eligendus antequam sua electio publice coram suis electoribus publice confessionem et professionem faciat infra scriptas.

In nomine sancte et individue

trinitatis patris et filii et spiritus sancti amen. Anno a natiuitate do-
mini. D. cc. L. go. A. electus in papam omnipotenti deo cuius ec-
clesiam suo presidio regendam suscipio: et beato petro apostolorum
principi: corde et ore profiteor: quod in hac fragili uita constitutus
fuiro me firmiter credere et tenere sanctam fidem catholicam secundum tra-
ditiones apostolorum generalium conciliorum et aliorum sanctorum
patrum: maxime autem sanctorum octo conciliorum uniuersalium uide-
licet primi Niceni, secundi Constantiopolitani, tertii Ephesini,
quarti Chalcedonensi, quinti et sexti Constantiopolitani, septimi
item Niceni, octauo quoque Constantiopolitani, necnon Laterani,
Lugdunensi, et Auenensi, generalium etiam conciliorum. Et illam fidem
usque ad unam apicem inuictam seruare, et usque ad animam et san-
guinem defendere et predicare, ritum quoque pariter et sacramentorum
catholice ecclesie traditum canonice omnimode profectum et obseruare.
Hanc autem professionem et confessionem meam per notarium scripturam sanctero-
mani ecclesie me iubente scriptam propria manu subscripsi et tibi om-
nipotenti deo pura mente et deuota conscientia super tali altari etc. sin-
ceriter offero in presentia talium etc. Datum etc.

Ne prelati transferantur inuicti.

Cum ex prelatorum translationibus ecclesie ipse de
quibus transferunt plerumque
grauibus in spiritualibus subiacent dispendijs et tacturis. Prela-
ti quoque nonnunquam iura et libertates ecclesiarum suarum translationis for-
midine non adeo solerter ut alias prosequantur ne ad importunita-
tem quorundam que sua et non que iesu christi querentium romanum
pontifex forsitan ut homo facti nescius in huiusmodi circumuentat
aut alias leuiter inclinatur presentibus: statuisimus et ordinamus in-
uictorum episcoporum et superiorum translationes absque magna et ra-
tionabili causa que uocata parte cognita fuerit et decisa de concilio
sancte romane ecclesie cardinalium uel maioris partis eorum de et cum
subscriptio de cetero fieri non debere, inferiores pro ut abbates
alijque perpetuo beneficij inuicti absque iusta et rationabili causa cog-
nita inuicti amoueri seu priuari non debeant. Adijcimus quod in ma-
tionibus abbatum subscriptio cardinalium interueniat sicut in

Bessio XXXIX

ep̄is est p̄missum saluis constitutōibz consuetudinibus z prius
legijs ecclesiarz monasteriorum z ordinū quorūcūqz.

De spolijs z pcuracionibus.

Cum per papam facta reservatio z exactio et pceptio
pcuracionuz ordinarijsz alijs inferioribus
platis debitaz ratione vistracionis necnō z spoliōrum decedētū
p̄latorum aliorūqz clericorum grauis ecclesijs monasterijs et
alijs beneficijs ecclesiasticisqz p̄sonis afferāt detrimēta, p̄senti de
claramus edicto rationi fore cōsentaneū z reipublice accōmodū
tales per papam reservatiōes ac p̄ collectores z alios auctorita-
te ap̄lica deputatos siue de purandos exactiones seu pceptiōes
z de cetero nullo modo fieri seu attēptari q̄nimo pcuratiōes hu-
iusmodi ac quorūcūqz p̄latorum cardinalium etiā vel ip̄i p̄
pe familiarium officialium z aliorum quorūvis clericorū in cu-
rsa romanū, vel extra vbiqz z quādocūqz decedētū spolia seu
bona eorū mortis tēpore reperta plene z libere p̄tineant illis z p̄
illos recipiant quibus alias p̄fatis reservacionibus mādatls et
exactionibus cessantibus competere z p̄tinere deberent platis
etiā inferioribz z alijs huiusmodi spoliōz exactiones p̄ter z
surtis cōmunis formā fieri interdixim⁹ Cōstitutiōne tū felicis rez
cordatiōis Bonifacij pape octavi que incipit p̄senti, sup hoc
edita specialiter in suo robore duratura.

Post hec autem venerabilis vir magister Petr⁹ de Lombur-
ga legit decretum tenoris subsequentis.

Potestas diffinendi possessorū
causę ep̄iscopatus Cumanū.

Sacro sancta et generalis syn-
odus Constān. vniuersalem dei ecclesiam representans venerabi-
libus fratribus Placen. Pistorien. et Lauren. ep̄iscopis quos
alias ad audiendū causam z causas ac querelas ad nos deuolu-
tas seu deductas z deuoluendas seu deducendas: deputauimus
etiā ecclesiarz cathedraliū vsqz ad diffinitiuā sententiaz exclusiue
quā in causis ip̄az ecclesiaruz cathedraliū nobis seruauim⁹ vt
causam sup possessorio iudicio ecclesie Cumanū, et p̄tinētibz ad
eamdem inter venerabiles fratrem Anthoniū ep̄iscopū Cumanū.

agentem ex vna et dilectos ecclesie filios canonicos et capitulum
et fratrem Franciscum de Erinellis ordinis minorum pro electo di-
cite ecclesie se gerentem defendentes partibus coram altera que cor-
ram ipsis pendet indecisa habentes status cause huiusmodi pro
sufficienter expresse ac non valentes diuersis occupati negociis fina-
li decisioni eiusdem intendere finali sententia vocatis secum aliquot-
bus terminare valeant plenam concedimus facultatem.

Quibus sic lectis dominus Iohannes episcopus Hostienensis, presides non-
mine totius concilii respondit per verbum: placet.

Sessio quadragesima.

De sabbati. xxx. supradicti

octi mensis octobris fuit celebrata generalis sessio in ma-
iori ecclesia Constantiensi. Pro cuius eadem sessionis intro-
ductione reuerendissimus pater dominus Jordanus episcopus Albanus, sancte ro-
mane ecclesie cardinalis de Ursinis vulgariter nuncupatus missam
de spiritu sancto celebravit. Reuerendissimus vero dominus Iohannes episcopus
Hostienensis, sancte romane ecclesie cardinalis et vicecancellarius
pontificalibus indutus huiusmodi sessioni presedit. Lectisque letaniis et
alijs orationibus in sessionibus legi solitis reuerendissimus pater dominus
Guilhelmus tituli sancti Marci cardinalis quedam decreta pu-
blice legit sub his verbis.

Reformationes fiende per papam vna cum
concilio antequam concilium dissoluatur.

Sacro sancta generalis synodus

Constantiensi, in spiritu sancto legitime congregata vniuersale ecclesiam
representans statuit et decernit quod futurus romanus pontifex per dei gra-
tiam de primo assumendus cum hoc sacro concilio vel deputatis per
singulas nationes debeat reformare ecclesiam in capite, et curiam
romanam sine equitate et bonum regimen ecclesie antequam huius
concilium dissoluatur super materijs articuloꝝ alias per nationes in re-
formatorio ablatoꝝ qui sequuntur. Primo de numero qualitate et na-
tione dominorum cardinalium, Item de reservationibus sedis apostolice,

Item de annatis cōmunibz seruitijs z minutis. Itē de collationibus beneficiorū z gratijs expectatiuis. Itē de p̄firmationibz electionū. Itē de causis in romanā curiā tractādīs vel nō. Itē de appellationibz ad romanā curiā. Itē de officijs cācellarie et penitentiarie. Itē de exemptionibz z incorporationibz tpe sc̄imatīs factis. Itē de cōmendīs. Itē de fructibz medijs t̄pis. Itē de non alienandīs bonis romane ecclie. Item p̄pter q̄ z quō papa possit corrigi et deponi. Item de extirpatione symonie. Item de dispensationibus. Itē de p̄uisione pape z cardinalium. Itē de indulgētijs. Item de decimis. Hoc adlecto q̄ facta p̄ nationes deputatiōne p̄dicta liceat alijs de licentia pape libere ad p̄p̄ta remeare.

Ex p̄cedat ad electionē romanī pontificis absentia cardinalium Petri de luna non obsta.

Sacrofancta generalis synodus

Constantien. attendens ea q̄ iam dudum Harbone p̄vinctone ecclie de admittendis in eadem synodo cardinalibus obedientie petri de Luna olim Benedicti. xij. in sua obedientia n̄icus pati concordata fuerūt. q̄q̄ p̄ notoriā electionē dicti petri d̄ Luna p̄fati cardinales dudum fm eadem concordata ante electionem huiusmodi vocati infra tres menses et amplius a die electionis p̄dicte expectati non venerūt. statuit z decernit fore ad electiones romanī pontificis iuxta decernēda p̄ eandem synodum eiusdem synodi auctoritate p̄cedendum. ipsorū absentia non obstante. q̄s si ante consumatam electionem futuri summi p̄tificis venerint et eidē p̄cillo adheserint iuxta dispositionē iuris z decernenda p̄ p̄cillū vna cū alijs ad electionē p̄dictā admittēdos esse declarat.

De modo z forma eligendi papam.

Ad laudem gloriā et honorem omnipotētis dei z ad pacem z vnionē vniuersalis ecclie ac totius p̄p̄li christiani vt electio futuri romanī z summi p̄tificis p̄rie celebrāda firmiori auctoritate z plurimū robore assensu et ne attento statu ecclie super dicta electione in posterum vlla retractio vlliusve scrupulus in mētibus hoīm resideat. s̄z ex illa sequat̄ vnio certa vera plenissima z p̄fecta fidelius sacrosancta synodus Constantiē. cōmuni vtilitate pensata de speciali z expresso cōsensu

et voluntate concordis sancte romane ecclesie cardinalium in eadem
 synodo personaliter existentium et collegij eorundem ac oim nationum
 presentis concilij ordinat: statuit: et decernit: quod hac vice dicitur
 fiat ad eligendum romanum et summum pontificem vna cum cardina-
 libus sex prelati vel alie honorabiles persone ecclesiastice in sacris
 ordinibus constitute de qualibet natione in eadem synodo presentibus
 existentes quos seu quas quilibet ipsarum nationum pro se ad-
 hoc infra decem dies duxerit eligendas ipsi cardinalibus adiun-
 gantur. Quibus omnibus eadem synodus eligendi romanum ponti-
 ficem sui formam hic expressam quatenus opus est tribuit pote-
 statem videlicet quod ille absque vlla exceptione ab vniuersali ecclesia
 romanum pontifex habeatur qui a duabus partibus cardinalium in
 conclaui existentium: et a cuiuslibet nationis duabus partibus eius-
 dem cardinalibus adiungendorum: et tunc adiunctorum electus fue-
 rit et receptus, quod non valeat electio: nec electus pro summo pon-
 tifice habeatur nisi due partes cum cardinalibus ad eligendum ad-
 iungendorum et tunc adiunctorum consentiant et consenserint in
 romanum pontifem eligendum. Statuit insuper ordinat et decernit quod
 vota quorumcumque in electione huiusmodi emittenda sint nulla nisi
 si ut premititur due partes cardinalium et due partes cuiuslibet
 nationis adiungendorum et tunc adiunctorum predictorum presentibus
 aliter seu per accessionem in vnum concurrant. Hoc etiam ad electo-
 rum prelati et alij cum cardinalibus presentibus ad electionem huiusmodi ad-
 iungendi: et tunc adiuncti, omnes et singulas constitutiones apo-
 stolicas etiam penales circa electionem romanum pontificis editas
 atque consuetudines obseruari consuetas quemadmodum ipsi cardina-
 les obseruare teneantur: et ad illorum obseruantiam astringantur. Te-
 neantur insuper iurare: et iurent dicti electores et cardinales et alij an-
 tequam ad electionem procedant quod in huiusmodi electionis negocio at-
 tendant quid eis imminet cum de creatioe agitur vicarij iesu christi
 successoris beati Petri vniuersalis rectoris ecclesie gregori domini
 directoris puris et sinceris mentibus et quantum credant pu-
 blice vtilitati vniuersalis ecclesie proficere omni cuiuscumque nationis
 persone vel alio inordinato affectu odio gratia vel fauore abiectis
 procedent, ut eorum ministerio de vtili et idoneo vniuersali ecclesie
 pastore provideat. Ordinat insuper statuit et decernit eadem sancta sy-

Sessio XLI

modus q̄ infra decem dies ex nunc continue numerādos q̄s decem dies omnibus ⁊ singulis sancte romane ecclesie cardinalibz p̄sentibus ⁊ absentibus ac ceteris electoribus supradictis attēta romane ecclesie notoria vacatione ad intrandum conclave ī hac ciuitate Constantiē, in maiori domo cōmunitatis eiusdē ciuitatis ad hoc tam ordinata p̄figit ⁊ assignat p̄fati electores cardinales ⁊ alij supradicti intrent sp̄m conclave ad electionem huiusmodi celebrandā ceteraqz faciendum obseruandū ⁊ p̄sequendū quēadmodum in ceteris p̄ter p̄missa de cardinalibus ⁊ alijs in electione romani pontificis iura statuunt ⁊ decernunt que omnia p̄missis q̄bseruatis vult eadez sancta synodus in suo robore p̄manere. Hāc autem formā ⁊ hunc modum electionis approbat ordinat statuit ac decernit pro hac vice ⁊ ad oēm scrupulum sub mouendum eadem sancta synodus omnes ⁊ singulas in eadē synodo p̄sentes ⁊ venturos qui eidem synodo adhibebūt ad omnes actus legitimos in eadem synodo agendos actiue ⁊ passiue quatenus opus ē habilitat ⁊ habiles esse declarat: ceteris eiusdem cōcilij decretis semp̄ saluatis, sup̄plens omnes defectus si qui forsan interuenerint in p̄missis ap̄licis: etiam ⁊ generalibz concilijs editis ⁊ alijs constitutionibus non obstaī, quibuscunqz.

Quibus decretis sic lectis domin⁹ Hostien⁹, hmoi sessionis p̄siciens sp̄ius synodi nomine respondit: placet.

Sessio quadragesimaprima.

Inno a natiuitate domi

a ni. M. cccc. xviij. indictione decima: die ꝑo lune octaua mensis nouemb̄ris fuit tēta sessio generalis in maiori ecclesia Constantiā, ꝑ cuius sessionis introductiōe reuerēdissim⁹ pater domin⁹ Huilhelm⁹ tit. sancti Marci sancte romane ecclesie p̄sbyter cardinalis missam d̄ sp̄s sancto: serenissimo principe domino Sigisimūdo romani rege cum insignijs regalibz interueniente deuote celebrauit. Et missa finita domin⁹ Jacobus episcopus Lauden⁹, solennē fecit sermonem ad synoduz assumens probemate Eligite meliorem, reuerēdissimus ꝑo pater dominus

Johannes episcopus Hostien. sancte romane ecclesie cardina-
lis huic sessioni presedit. Letanijs igitur lectis alijsq; in sessione
bus legi solitis cu evangelio fm Johannē. Si diligitis me mā
data mea seruate. dominus Petrus de Lomburga licētatus i de-
cretis stans in ambone solito quandam constitutionez felids re-
cordationis clementis pape sexti z alia que sequuntur legit huius
modi sub tenore.

Constitutio Clemētis pape sexti sup modo et forma ten-
nēdis sup vidualib; cardinaliū in cōclauē existentium.

Clemēs episcopus seruus seruozū dei ad
ppetua rei memoriam
Licet a cōstitutione a fe. re. gregorio papa decimo pdecessore no-
stro sup electione romani pontificis edita in cōclauē Lugdunē.
inter cetera caueatur expresse q; si eūdem pontificem in ciuitate i
qua cum sua curia residēbit diem claudere contingat extremum
cardinales in palacio in quo idem pontifex habitabat omnes cō-
ueniant: z in eo singuli singulis tātūmodo nisi illi quibus ex pa-
tenti necessitate duo pmittuntur haberi contenti seruientib; cler-
cis vel laicis put elegerint: vnum conclauē nullo intermedio pa-
riete vel alio velamine inhabitent in cōmuni. Et q; diebus certis
non facta pūssione de pastore decursis: panis vinum et aqua tū-
eisdem cardinalibus donec subsequēter prouiso ministrē: quia
tamē sicut frequēt multoz; affectione z in cardinalatu cōstituto
rum pceptimus: nōnulli ex cardinalibus in obseruatione cōstitut-
onis ipsius grauati al's nōmū. existerunt multiq; ex ipsis duos in
conclauē p̄dicto habuerint seruientes nō absq; scrupulo cōscientie
pp̄ter ambiguitatem dictozum verborū videlicet quibus ex patē-
ti necessitate duo pmittunt haberi in dicta cōstitutione vt pmittit-
tū contentozū nos prouidere super his cupientes ex his z cer-
tis alijs causis rationabilib; que nostruz; ad id anīmū inducerūt
rigorem cōstitutionis ipsius: z etiaz ad fratrum nostrorū supplica-
tionem in his puidimus tēperandū auctoritate apl'ca statuētes
q; cardinales postq; cōclauē hmoi seu clausurā p̄dicti celebrāda
electione intrauerint singuli duo seruientes tū clericos vl' laicos
put duxerint eligēdos ac etiā singulis p̄ter panē vinū z aquā
in prandio vinum z in cena: dūtaxat vnum serculum carnū vnl

us speciei tātūmodo aut piscium seu ouorū cuz vno potagio de
piscibz vel carnibz pncipaliter nō cōfectis z decentibz salsamētis
habere valeāt vltra carnes salitas z herbas crudas: ac caseū: fru-
ctus siue electuaria ex qbus tñ nullū specialiter ferculum p̄ficiat̄
nisi ad p̄dīmētū fieret vel sapore: nullus p̄o eoz de alteri⁹ ferculo
vesci possit. Liceat etiā eis ex decētia honestatis habere in clausu-
ra hūmōi cū in lectis causa quiescēdi vel dormiēdi esse voluerint
dūtazat intermedia seu velamīa simplicū tātūmodo cortinarū.
p̄dicta z felcis recordatōis clemētis pape q̄nti p̄decessoris nr̄i z
alijs p̄stitutionibz apl̄icis p̄trarijs q̄bz p̄ h̄ in alijs derogare nolu-
mus nō obstant. q̄buscūqz Nulli ḡ omnino liceat hāc paginā nr̄e
p̄stitutionis z volūtatis infringere vel ei ausu temerario p̄trare
Si q̄s aut̄ h̄ attēptare p̄sūperit indignatiōez omnipotentis dei
z beatorum petri z pauli ap̄loz ei⁹ se nouerit incurfurū. Datum
Aulōn. vij. idus decēbris pontificat⁹ nr̄i anno decimo.

Capitula iuranda p̄ electores romanū.
pontificis z custodes conclauis.

Ista sunt que cardinales z alijs electores romanū p̄-
ticipis in cōcilio generali Constañ. obser-
uare z custodes iurare z facere obseruari tenent z ad q̄ non vltra
compelli possint p̄ custodes conclauis.

Primo q̄ infra decem dies a die iam latī p̄ conciliū decre-
ti intrent conclauē: videlicet hodie die lune octaua mensis nouē-
bris infra occasum solis.

Secūdo q̄ q̄libet non habeat vltra duos seruientes clericos vlt̄
laicos quos duxerit eligēdos. z similiter p̄mittant̄ duos habere
re p̄stitutionem clemētis. vj. lz in cōstitutione vbi maius nō li-
ceret habere duos nisi ex patenti necessitate.

Tertio q̄ in cōclauī simul inhabitent nullo medio pariete vel
alio velamine nisi q̄n̄ dormiēnt vel quiescent z tūc licet habere i-
termedia seu velamīna duntaxat simplicium cortinarū: que corti-
ne p̄cedunt p̄ dictam p̄stitutionem clemētis. vj.

Quarto ita claudatur conclauē reseruato aditū ad secretam ca-
meram q̄ null⁹ postq̄ inclusi fuerint intrare valeat vel extrē nul-
lus ad eosdem electores aditus pateat vel facultas secrecie loquē

di aliquem cum eis: nec ipsi aliquos ad se vententes admittant nisi de consensu omnium aliqui per his que ad electionem pertinent vocarentur.

Quinto quod nulli liceat ad ipsos electores nuncium vel scripturam mittere.

Sexto quod in ipso conclave competens sit fenestra per quam electoribus et servitoribus vite necessaria ministrantur per quam tamen nulli parere possit accessus.

Septimo quod in singulis diebus postquam conclave intraverit propter panem vinum et aquam in prandio unum duntaxat carnis unius speciei tamen aut piscium seu ovorum cum vino potagio de piscibus seu carnibus principaliter non confectis et decetibus salamentis habere valeant ultra carnes solitas et herbas crudas ac caseum fructus seu electuaria ex quibus nullus specialiter ferulum conficitur nisi ad condimentum fieret vel ad saporem. Et in istis cibis restringitur per de. vi. Constitutio ubi maius pro tribus primis diebus quibus nulla ciborum erat limitatio et per sequentibus moderatur.

Octavo quod est de mente constitutionis ubi maius per clementinam ne romanorum quod nullus intrare compellitur conclave nisi omnes reculerent: quia tunc cogendi sunt.

Nono quod volentibus exire permittitur: sed si omnes exirent papa non electo reintrare compellatur nisi quos excusat infirmitas. sed qui sine causa infirmitatis exierit amplius non admittitur nisi omnes ut permittitur exirent.

Decimo quod exiens pro causa infirmitatis ac etiam absentes si supervenerint re integra videlicet antequam de papa sit provisum admittantur in conclave in statu in quo erit electionis.

Custodes conclavis iurent quod promissa omnia sine fraude et dolo insolabiliter faciant observari neque cardinales et alios electores ultra promissa coartabunt nec permittent per alios coartari.

Item quod eadem die omnes custodes et maxime qui addentur ultra illos quibus de iure competit nominari deputent per acilium ut iurent promissa.

Item videtur quod si dominus rex est presens: debeat pro sue maiestatis reverentia ab eodem sedente in sede sua per dominos cardinales recipi iuramentum.

Bessio XLI

Nomina iurandorum.

Fridericus marchio Brandenburgen. **Vuissel-**
mus comes de hennenberg. **Pbillyp**
magister Hordt. **Bronorns** de Lasala. **domin**⁹ **veronen**. miles.
Johanes ralmüdi **Floch** comes de Cardona. **Ferdinandus** pe-
tri de Ayala miles de Castilla. **Martin**⁹ **Ferdinadi** miles **Ray-**
mundus Ayymar miles **Bertholdus** comes de Ursinis. **Bun-**
therus comes de Schwarzburg. **Ludovic**⁹ comes de Deting.
Humbertus de Sabaudia bastardus miles. **Hugo** comes de
haw ghenberg **Saucl**⁹ miles **Stanissa**⁹ miles ambasciatores re-
gis polonie. Quibus omibz sic lectis venerabilis z egregius vir
domin⁹ **Petrus** clätinger decretorü doctor omnibus z singulis
plonis supradictis pñentibus z intelligentibus alta voce capitula
supradicta per eos iuranda de verbo ad verbum in teutonico
sermone ad intellectuz exposuit. Quibz capitulis sic ad intellecta
expositis duo ex reuerendissimis dominis cardinalibz put ordi-
natum fuerat ad serenissimü principem dominü **Sigismunduz**
romañ. regē in sede sua regia existentē vna cum libro euāgelioruz
et cruce sancta accesserūt. Ipseqz domin⁹ **Sigismund**⁹ romañ. rex
tactis cruce z euangelio pdictis in manibus dictoruz dominorü
cardinaliü pdicta capitula obseruare iurauit. Quo iuramento p-
festo omnes z singuli pdicti singillatim ad pedes dicti domini p-
sidentis accesserunt. ibiqz tactis corporaliter z cruce z euangelis
in manibus eiusdem presidentis vt premititur dicta capitula fir-
miter obseruare iurauerunt. Deinde reuerendus pater domin⁹ **An-**
thonius episcopus Concordien. z **Ludovic**⁹ de palude Abbas
Treuorchien. p collegio cardinaliü. **Pandolfus** prothonotari⁹
de Albiano. p italia. **Theobaldus** archiepiscopus Bisuntin. p
galicana. **Ficola**⁹ episcopus Werseburgen. pro germanica. **Pe-**
trus episcopus Dloren. pro anglicana. decanus Segobien. pro
byspanica nationibz. p custodia conclauis deputati in manibz di-
cti presidentis tactis cruce z euangelis pdictis vt premititur iu-
rauerunt. Quibz iuramentis sic vt pmititur prestatis et receptis
reuerendus pater domin⁹ **Bartholome**⁹ archiep⁹ **Vediolanen**.
legens sequens decretum sub his verbis.

Decretum de electoribus romani pontificis pro hac vice.

Sacrofancta generalis synodus

Constans, exequendo eiusdem synodi ordinationem decretum et statutum nuper edita super modo et forma electionis huiusmodi romani pontificis ad eligendum eadem vice romanum pontificem adiungit reuerentissimis in christo patribus sancte romane ecclesie cardinalibus ex eorum voluntate et consensu expressis venerabiles patres Johannes patriarcha Constantinopolitanus, Johannes Rigensis, germanice, Guillelmus Auturicensis, gallicane, Nicolaus Sinezensis, germanice Bartholomeum mediolanensem, italice, Jacobum Turonensem gallicane archiepiscopos Richardum Lodenensem, Nicolaum Batonensem, anglicane, Didacum Conchensem, Johannes Paccensem, hispanice Johem Hebenensem, gallicane Fracesciscum Helsensem, Henricum Feltrensem, italice, Nicolaum Aqueensem, hispanice, Simonem Trahurensem, germanice Johem Lipsberdensis, Johannem Horneirensis, anglicane episcopos ac dilectos ecclesie filios Jacobum Penneensem, electum italice, Robertum Cluniacensem, gallicane Thomam sancte marie Eboracensem, anglicane, monasteriorum abbates Leonhardum generale ordinis predicatorum sacre pagine italice, Thomam decanum Eboracensem, sedis apostolice notarium anglicane, Panthalpium de malatesis archidiaconum Bononensem, italice, Waltherum grassii priorem rhedi decretorum, gallicane, Philippum de madalici archidiaconum peniteium, in ecclesia Barchmoneensem, sacre pagine hispanice, Lambertum de Stipite priorem Berkenyo decretorum, walschum Petri vtriusque iuris hispanice, Nicolaum de Dinkerpubel, Conradum de Sulato sacre pagine doctores germanice nationum predictarum in eadem synodo existentium et noiatorum: et per eandem nationes quolibet per se ad electionem prefatis sic ut permittit electis et adiunctis eligendi cum ipsis cardinalibus de eorum voluntate et consensu expressis romanis, et summum pontificem secundum formam ordinationis et decreti premissorum tribuit preterea Supplens omnem defectum si quis forsitan in electione predictorum adiunctorum interuenerit.

Quo decreto lecto idem dominus Bartholomeus archiepiscopus mediolanensis, continuauit sub his verbis.

Decretum de non spoliando eligendum in papam.

Bessio XLI

Sacrofancta generalis syno

dus Constañ. ad perpetuā rei memoriā. Dis etas ab adolescentia
 sua prona ē ad malū ad id p̄sertim ad qđ cupiditatē ⁊ auaricie st̄
 mul^o incitat. sūt autē ⁊ facte sūt leges vt eaz metu hūana refrēne
 tur audacia: itaq; sit iter improbos innocētia: ⁊ refrēne licētia
 nocēdi facultas. Cū itaq; nōnunq; euenisse compim^o qđ electo ro
 mano p̄tifice nōnulli sub p̄textu cuiusdam abusiue licētie res et
 bona sic electi q̄si culmē diuistiā adepti falso p̄cedētes occupāt
 ꝓcedi ne dū illi^o sic electi imo aliqui nōnullorū q̄s electos eē men
 dacter ꝓsingūt domos res ⁊ bona illoꝝ necnō ⁊ aliqui bona car
 dinaliū aut electoꝝ romañ. p̄tificis ⁊ alioꝝ in loco cōclausi
 existētiū etiā violēter inuadūt recep̄sūt occupāt ⁊ trāsportant. Lu
 crifacta existimantes ex q̄bo si p̄mitterent plura picula scādala ra
 pine: furta: ⁊ nōnunq; homicidia sequerēt. Nos igit̄ tam scelerate
 temeritatis ⁊ audacie viā p̄cludere ⁊ hmōl piculis ⁊ scādalis ob
 uiare volentes p̄fatū damnātes scel. ratuz abusum talia fieri hoc
 edicto p̄hibemus. Statuētes qđ q̄cunq; cuiuscūq; status aut cō
 ditōnis existat cōtra hoc p̄sūperit attēptare: aut ad hoc auxiliū
 cōsiliūm vel fauorem p̄bere p̄ter penas quas inuolentos rapto
 res ⁊ occupatores hmōl lura atq; apostolice ⁊ implales constitu
 tiones statuūt eo sp̄o ex cōmunicatiōis sententiāz incurrat a qua
 nisi p̄ istā sanctā synodū aut futurū romañ. p̄tifice p̄terq; i moꝝ
 tīs articulo: ⁊ facta satisfactiōe absolui nequeāt et omni officio
 beneficio p̄sulisq; ac dignitate ecclesiastica ⁊ mundana feudis
 q; et rebus alijs si que aut quas in romañ. vel alijs ecclesijs ob
 nebit sit priuatus ⁊ intestabilis actiue ⁊ passiue existat. Cuius
 ꝓo que in p̄missis culpabilis fuerit: ecclesiastico subiaceat iter
 dicto huic ad h̄cētes sanctioni vt domini temporales rectoresq;
 ⁊ officiales ciuitatis vel loci vbi electionē romañ. pontificis cō
 tingerit celebrari illa imminente p̄missa fieri sub grautoribus pe
 nis publice ⁊ realiter p̄hibeāt: ⁊ p̄hibitiōez diligēter faciāt obser
 uari ceteris ꝓstitutōib; circa talia editis in suo robore duratur.

Decretū annullatiōis p̄testatiōnū ⁊ ꝓuētiōnū
 necnō suspēnsiōis causaz ⁊ audiētie litū.

Sacrosancta generalis syno-

cus Constantien. vt puri⁹ sinceri⁹ z liberius ad electioes⁹ roman. pontificis prime celebrandā pcedat omnes z singulas prestatio- nes q̄ puritati sinceritati libertati z efficacie electionis hmōl ob- uiare necnō cōuentiones pactioes promissiones obligatioes iuramenta condita z intendimēta circa materiaz electiois huius- modi factas z facta fiēdas z fiēda ex abundantī damnat repro- bat z annullat. execratur put etiā de iure sunt nulla: mandās sub obtestatione diuini iudicij z sub excoicationis pena quā in tra- riū faciētes vult z statuit eo ipso incurrere z picipēs ne q̄s si quis forsitā talia fecerit illis vtaf aut illas vel illa obfuet cum p⁹ deo placeāt taliū trāsgressores q̄ observatores. illosq̄ ab illoz z illaz obseruatiōe absolut z liberat ac liberos z absolutos cēdeclarat.

Preterea vt ad tam necessariū et salubre electionis negotium attentius procedatur audietam z omnes causarum z litū exicū in eadem sancta synodo z illis auctoritate constitutam et consti- tutum preter audientiam curie camere apostolice vsq̄ ad assum- ptionem roman. pontificis inclusue suspendit et prohibet irritū decernēs z inane quicquid in contrarium fuerit atēptatū.

Quibz decretis lectis ac oībz z singulis vt p̄mittit lectis z pactis dñs p̄sides totū concilij nomie p̄ verbum placet: respondit. Deinde p̄o de mādato sacre synodi idē reuerendissim⁹ dñs p̄- sides voluit habere decretū de securitate p̄ntis ciuitatē Cōstātie alias statutū z ordinatū p̄ lecto z repetito in eadē sessione.

Introitus conclaus.

Eadē die hora tertia v⁹ q̄si post meridie reuerēdissim⁹ reuerēd⁹q̄ p̄res z dñi sacte roman. ecclie car- dinales patriarcha Cōstātinopolitan⁹ archiepi⁹ abbates vena- bilesq̄ dñi p̄lores: decani: archidiaconi: doctores. ceteriq̄ electo- res p̄dicti dñi cōmunitatē ciuitatē Constañ. p̄ conclaus paratam p̄ electioe roman. pontificis celebrāda more solito intrauerūt.

Electio pape.

Die iouis in festo sancti p̄rtificis martini epi⁹ vndec- ma sup̄dicti mensis nouēbris reuerendiss⁹ mi reuerēd⁹q̄ p̄res z dñi sacte romane ecclie cardiales p̄farcha

Sessio XLII

archiepi epi abbates alijq; electores pdicti in pdicta exno
tes reuerendissimū in xpo patrē z dñm: dñm Odonē de colūna
sancti Gregorij ad velū aureū diaconū cardinalē de colūna vul
gariē nūcupatū natione Ro. concordit in Ro. pontificē elegerūt q;
Martinus papa qñtus notari voluit. Et sic p serenissimū z inui
ctissimū pncipē dñm Sigismūdū Roma. regē. ynacū sancta sy
nodo apud pdictam ecclesiam maiorem huius ciuitatis Constā.
maximis cū solēnitatib; z leticia fuit intronisatus.

Coronatio pape.

Pontificatus sanctissimū in christo p̄ris z dñi:
dñi nostri Martini diuina pui
dentia pape qñti. Anno pmo. die dñica. xij. sup dicti mensis No
uembri: Idem sanctissimus dñs noster more solito z in corona
tionib; Roma. pontificū hactenus obseruari psueto fuit apud ec
clesiam Constā. honorifice coronatus z demū p dños sacrosan
cte Romane ecclie cardinales p̄i Archas archiepos epos abba
tes aliosq; platos ambasiatores z Romane curie officiales in sā
cta synodo pdicta p̄entes necnō illustrissimū pncipem dñm Si
gismūdū Roma. regem z̄. a dextero z illustrissimū pncipē dñm
Fridericū marchionē Brandeburgen. sacri Romani imperij ar
chicamerariū z electorem a sinistro laterib; eiusdem dñi nri pape
dextros p equi frenū in quo sedebat ynacū populosa multitudo
pcessionaliter ab ecclia Constā. pdicta vsq; ad monasterium
sancti Augustini conductus z p circuitum ad Constā. eccliam
pdictam fuit solēpnissime reductus.

Sessio XLIII.

Anno domini M. cccc. xvij. Indis
tis. xxvij. mensis Decembri. pontificatus sanctis
simi in christo p̄ris z dñi nri: dñi Martini diuina
pudentia pape. v. anno pmo. fuit sessio generalis
in ecclesia maiori Constā. sanctissimo dño nro papa pdicto p
sonalr p̄nte ibidem z psidente. In q̄ reuerendissimus p̄ dñs An
thonius eps Concordien. missam de sanctis Innocētib; deuote
11

Bessio XLII

celebrauit, qua celebrata reuerendissimus pater dñs Gulhelm^{us}
et sancti marci sancte Romane ecclie p̄sbyter cardinalis de man^u
dato sanctissimi dñi nostri ac sancte synodi p̄dictoꝝ in ambone so
lito stans quandã bullã infra scripti tenoris publice legit,

Bulla liberationis facte dño impatori de cu
stodia olim Johis pape, xliij, et traditiõe dño
nostro pape factis.

Martinus ep̄s seruus seruoꝝ dei charissimo in xpo
filio Sigismundo regi Roma, illustri
salutem et apl̄icam b̄ndictionẽ. Dudũ piis generale concilium Cõ
stañ, psonã Balthazaris cosa olim Johis pape, xliij, in sua obe
dientia nuncupati post illius a papam p̄ diffinitiuã sententiam
eiusdem concilij canonicam depositionem per eandem senten
tiam ad standum et morandũ in aliquo bono et honesto loco sub
custodia tuta nomine dicti sacri concilij q̄diu eidem sacro con
cilio p̄ bono vñtionis ecclesie dei videret̄ p̄demnauit, quem huc
usq̄ fideliter et diligenter tam p̄ te q̄ dilectũ filiũ nobilem vfrum
Ludouicũ ducem Baurie: et comitem Palatinũ rheni tuo noie
sub fida et tuta custodia honeste et debite tanq̄ vñtionis et pacis
zelator deuotus p̄seruasti. Cum autem nup nos et nõnullos na
tionũ in eodem concilio existentũ deputatos instanter et sepe requi
siueris q̄tenus psonã dicti Balthazaris p̄dictã de tua custodia re
cipere teq̄ et eundẽ ducẽ de eiusdẽ Balthazaris p̄dicta custodia li
berare et exonerare vellemus, Nos attendentes quantis laboribz
et studijs vñtionẽ ecclesie dei fueris p̄secutus satisq̄ esse q̄ tu onus
dicte custodie iam p̄ bienniũ et pene p̄ sex menses laboriose quod
p̄ magno habemus beneficio subisti: dolentes te ac eundẽ du
cem et iustum est ab oĩ onere liberare eodem sacro approbante cõ
cilio decernimus et ordinamus psonam eandẽ dicti Baltha
zaris nobis aut deputandis a nobis fore tradendũ et assignandum
decernentes et declarantes ac volentes eodem sacro approbante
concilio p̄ traditionem et assignationẽ hmoi deputandis a nobis p̄
te aut dictuz ducem vel alium seu alios tuo noie faciendũ eo sp̄o
q̄ illos fieri contingeret et ducem eundẽ ab omni onere debito et
obligatiõe dicte custodie et alias occasiõe illius contractus apud
nos: et idem sacrum concilium ac ecclesiam vniuersalem esse ac p̄

petio remanere liberos solutos penitus et imunes. Si quis autem hanc paginam decreti ordinationis et voluntatis nostre infringere presumpserit aut ei ausu temerario contraire: indignatione omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Datum Constantie in concilio generali. v. kal. Januarii pontificatus nostri Anno primo.

Quo decreto lecto dominus Johannes episcopus Hostienensis, sancte Romane ecclesie cardinalis et vicecancellarius totius synodi nomine per verbum placet respondit.

Sessio XLIII.

Annus et Indictione quibus supra die vero lune. xxi. mensis Martii pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri Martini divina providentia pape quinti. anno primo Constantie in ecclesia maiori fuit tentata et celebrata ipsius sacrosancte et universalis synodi Constantie. sessio publica sanctissimum domino nostro papa predicto presidente. per cuius sessionis introductionem reverendissimus pater dominus Guillelmus et sancti Martini sancte Romane ecclesie cardinalis missam de spiritu sancto celebravit. Et iuxta ritum solitum letanias et alios devotus orationibus lectis idem reverendissimus pater dominus Guillelmus cardinalis: nonnulla decreta sive statuta per dominum nostrum papam ac synodum eosdem facta publice perlegit sub his verbis.

De exemptionibus.

Martinus Episcopus servus servorum dei attendentes quod a tempore obitus felicis recordationis Gregorii pape. xi. predecessoris nostri nonnulli Romani pontifices aut pro Romanorum pontificibus se gerentes et in suis diversis obedientibus reputati per sua voluntate aut per importunitate penitentium nonnullas ecclesias monasteria capitula quocumque portatus beneficia loca et personas a iurisdictioibus ordinarioz tempore dicti Gregorii nullatenus exceptos vel excepta de novo a dictorum ordinarioz iurisdictionibus exemerunt in gravem ipsorum ordinarioz preiudicium. nos volentes bene preiudicio obviare omnes exemptiones ecclesiarum cathedralium monasterioz caploz conveniuntium portatum beneficiorum locorum personarum quocumque etiam si ex predictis aliquid monasterium fuit exemptum et postea subiectum monasterio diversimodum vel colorum a tempore obitus dicti Gregorii. xi. per quascumque

Bessio XLIII

p̄ Romān. pontificibz se gerētes: etiā si p̄ nos forsan approbas
se fuerint ex certa scientia vel innouata pte nō vocata de nouo fa
ctas que tñ ante exemptionē hmoi nulla exemptione gaudebant
sed simpliciter subijciebant ordinare iurisdictioni nullūq; ante il
lud tempus habuerūt in iūū exemptis: etiā exemptionibz que vni
toti ordini ⁊ que ecclesijs monasterijs caplis cōuentibus benefi
cijs siue locis a p̄ dicto tpe sub exemptionis modo aut cōditiōne
feudatis aut p̄templatione noue feudatōis seu vniuersitatibz si u
dōz generalium aut collegijs scolariū aut p̄ modū cōfirmationis
augmentī aut additionis facte fuerint aut p̄cesse: aut sup̄ q̄bz p̄i
tibus ⁊ auditis quoz intererat auctoritate cōpetente ordinatum
fuit seu in quibz ordinarij p̄senserint ⁊ oēs exemptiones p̄petuas
inferiores a papa factas sacro approbāte p̄cilio reuocamus, etiā
si sup̄ ipsis his pendeat indecisa ipsam pensus extingūtes eccle
sias monasteria ⁊ alia loca p̄dicta in p̄stinam ordinarij iurisdic
tionē reducimus. Ceterū aut exemptionibz ante obitū dicti Gre
gorij habitis vel p̄cessis nullū volumus p̄ hoc p̄iudiciū genera
ri. Insup̄ nō intendimus exemptiones de cetero facere nisi causa
cognita ⁊ vocatis quoz interest.

De vnionibus.

Martinus ep̄us seruus sermoꝝ dei vniones ⁊ incor
pationes a tpe obitus Gregorij. ij. factas
seu p̄cessas cū certa regula dari nō possit ad querelas eoz quoz
interest: nisi fuerint impetrātes beneficia sic vnita si nō ex rōnabi
libus causis ⁊ veris factis fuerint: licet ap̄lice sedis auctoritas in
ternenerit reuocabimus iusticia mediante.

De fructibus p̄ceptendis.

Martinus r̄. fructus ⁊ p̄uentus eccl̄iaz monaste
rioz beneficioꝝ vacationis tpe obuē
entes iuris ⁊ p̄suetudinis vel p̄uilegij dispositiōi relinquinus il
losq; nobis vel ap̄lice camere p̄hibemus applicari.

De Symonia.

Martinus r̄. multe p̄tra symoniacā prauitatem ab
olim facte sunt p̄stitutiones quibz moꝝ
bus ille nō potuit cōpetenter extirpari: nos volentes de cetero vt
possimus attentius p̄uidere sacro approbante p̄cilio declarant.

Bessio XLIII

q̄ ordinati sy moniace ab executione suoz ordinū sint eos ipso suspenſi. Electiones autē postulationes p̄firmationes ⁊ queuis p̄nūſiones sy moniace ecclesiaz monasterioꝝ dignitatū personarū officioꝝ ⁊ bñficioꝝ ecclesiasticoz quozūcūq; deinceps facte nulle sint ipso iure nullūq; p̄ illas ius cuiq; acquirat. nec p̄moti confirmati aut p̄uisti faciunt fructus suos sed ad illoꝝ restitutionē tanq̄ in sine ablatoꝝ p̄cipientes teneant. Statuentes insup q̄ dantes ⁊ recipientes ipso facto s̄niam excomunicacionis incurrant etiam si pontificali aut cardinalatus p̄fulgeant dignitate.

De dispensationibus.

Martinus ꝛc. Quoniam beneficia propter officia conceduntur reputamus absurdum: vt q̄ beneficia obtinent recusent aut negligant officii exercere. Nos igit̄ sacro approbante ꝛcilio om̄s dispensationes a quibuscūq; p̄ Roma pontificib; se gerentib; concessas quibuscūq; electis p̄firmatis seu p̄uistis ad ecclesias monasteria p̄oratus p̄uentualis decanatus archidiaconatus ⁊ alia quecūq; beneficia quib; certus ordo debet̄ est vel annexus aut de illis ne minus p̄secratiois epi siue benedictionē abbatis aut ceteros debitos aut annexos ordines suscipiant p̄ter illos que fm̄ formā p̄stitutionis Bonifacii. viij que incipit. Cū ex eo facte sint reuocamus statuētes vt q̄ de p̄nt̄ illos vel illa obtinent infra sex menses a die publicationis h̄mōi constitutionis nostre ⁊ qui in posterū obtinebūt infra terminū iuris se faciant p̄secrari aut benedici seu ad aliū debitū ordinem p̄moueri. alioq̄n sint ip̄sis monasterijs ecclesijs dignitatib; personatibus officijs ⁊ beneficijs p̄ ipso iure p̄uati: ⁊ alijs libere conferant̄ aut p̄uideat̄ de illis ceteris cōstitutionib; circa hoc editis in suo robore duraturis.

De decimis ⁊ alijs onerib; ecclesiasticis.

Martinus ꝛc. Precipimus ⁊ mandamus iura q̄ p̄hibent inferiorib; a papa decimas ⁊ alia onera ecclesijs ⁊ personis ecclesiasticis imponi districtius obseruari. Per nos autem nullatenus imponantur generaliter super totum cleꝝ nisi ex magna ⁊ ardua cā ⁊ utilitate yleꝝ ecclesiam concernente: ⁊ de ꝛcilio ⁊ p̄sensu ⁊ subscriptione fratrum n̄oz sancte Ro. ecclesie cardinaliū ⁊ p̄latoꝝ q̄ꝝ ꝛciliū cōmode haberi poterit.

nec specialiter in aliquo regno vel puincia consultis prelatiſ ipsius regni vel puincie et ipsis non consentientibus vel eorum maiori parte et eo casu per personas ecclesiasticas: et auctoritate apostolica duratur leuentur.

De vita et honestate clericorum.

Martinus etc. Inter ceteros prelatorum et clericorum excessibus forma honestatis plurimum delectant esse deformes et cupiunt laicis conformari, quodque mente gerunt habitu consistunt. Unde pro cetera que circa vestes tonsura et habitus clericorum tam in formis quam in coloribus atque comam seu capillos vitasque et honestatem clericorum iura statuunt: et que nimium collapsa tam in secularibus quam in regularibus sacro approbante concilio innouamus et precipimus diligentius obseruari, illum specialiter abusum eodem approbante concilio decernimus penitus abolendum quod in quibusdam partibus nonnulli clerici et persone ecclesiastice seculares et regulares, etiam quod magis execramur prelati ecclesiarum manicas ad cubitum pendentes et longas cum magna sumptuosa superfluitate, vestes etiam fassas retro: et in lateribus cum fodiaturis ultra oram excedentibus etiam in fassis deferunt: et cum talibus in ecclesiis cum supplicij ac alij vestibus ad cultum et officium ecclesiasticum ordinatis, etiam intra ecclesias ipsas in quibus beneficiati existunt non verentur diuinis officijs interesse. Hanc vestium deformitatem in quibuscumque personis ecclesiasticis reprobamus ac usum talium inhibemus, contraarium autem facientes ut transgressores canonum puniantur specialiter statuentes: ut quicumque beneficiatus aut officium in ecclesia gerens in habitu huiusmodi diuinis officijs presumpserit interesse pro qualibet vice a participatione proventuum ecclesiasticorum per mensem nouerit se suspensum fructusque illi fabricae illius ecclesie applicentur.

Martinus etc. Decernimus et declaramus sacro approbante concilio per decreta statuta et ordinata tam lecta in presenti sessione quam concordata cum singulis nationibus eiusdem concilij et que in nostra cancellaria ponimus et litteras in forma publica sub sigillo vicecancellarij vos

Sessio XLIII

lentibus litteras confici atq; tradi huic sacro concilio sup articulis contentis in decreto sup reformatione fienda die sabbati, xxx. mensis Octobris, prime preteriti promulgato fuisse et esse iam satisfactum. Quibus decretis ac statutis sic vt pmittit lectis reuerendissimus pater dñs Iohes episcopus Hostien. sancte Romane ecclesie cardinalis et vicecancellarius de voluntate nationū ac ipsius synodi et eorū noib; vt asseruit respondit in hunc modū. De mandato nationū respondeo q; placet nationibus decreta recitata et cullibet nationi placet concordia cum ipsa p dñm nostrū facta, et pmissa fatentur dicto decreto iam esse satisfactum nō intendentes preterea q; concordata cum vna natione in aliquo alteri nationi afferant p iudicium.

Sessio XLIII.

Inno inditione et ponti

ficatu quib; supra die vero Martis, xix. mensis Aprilis Constanti. predicto sanctissimo dño nostro papa Martino p̄sidente more solito publica sessio solenniter celebrata serenissimo p̄ncipe dño Sigismūdo Romani. rē. rege, insignijs regalib; induto interessente, p cuius sessionis introductione. R. p. dñs Nicolaus assisinateñ. missam de spū sancto celebravit et hñdō missa finita lectisq; letanijs et alijs orationib; legi consuetis debite peractis Reuerendissimus pater cardinalis de calantio vulgariter nūcupat^o quoddā decretū sine statutū alta voce legit in hec verba.

Decretū de loco futuri cōcilij, prime celebrandi.

Martinus epus suus suoz dei ad futurā rei meō rā cupientes ac volētes decreto huius gñalis cōcilij satisfacere in alia disponenti q; olimo gñalia cōcilij celebrant in loco quē sumus potiffex p mēsem ante finē huius cōcilij approbāte et p̄sentente cōcilio deputare et assignare teneat p loco prime futuri cōcilij celebrādi sup̄dicti eodē p̄sentite et approbāte cōcilio ciuitate papieñ. tenore p̄ntiū deputam^o et etiā assignatū statuētes et etiā decernētes q; plati et etiā alij q; ad gñalia cōcilia debēt p̄uocari tpe p̄dicto ciuitate ipaz papie, accedere teneat. Illi q; oīno hoīm liceat hāc paginā nre deputatōis et etiā assignationis

sessio XLV

statuti decreti et constitutionis infringere vel ei ausu temerario con-
trahere. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignatione om-
nipotentis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum se noverit incursum
Datum et actum Constantiam in loco sessionis publice. xiiij. kal. Maii
Pontificatus nostri anno primo. Quo decreto lecto dominus episcopus
Hostiensis cardinalis viuarieus nomine totius synodi respondit. Pla-
cet. Et subsequenter dominus Ardetinus de nouaria ex parte serenissimi
principis Sigismundi Romae regis. ibidem presentis et eius nomine idem
decretum approbavit et laudavit. Et subsequenter dominus Augustinus
de lance de pisis legum doctor sacri consistorii aduocatus nomine domini
nostri pape dictum locum sine clausura papieus approbavit laudavit et
ad alium huiusmodi celebrandum habilem esse dixit.

Sessio XLV. et ultima de dissolutione Concilii.

De veneris vicesima se

Qua supra dicti Aprilis fuit celebrata sessio generalis in
maiori ecclesia Constantiam. sanctissimo in christo patre et domino
nostro domino Martino diuina prudentia papa. v. in ea
de presentate. serenissimoque principe domino Sigismundo Ro. rege. in
signis imperialibus induto interessente. per cuius introductionem ses-
sionis Reuerendissimus pater dominus Athonius et. sancte Ro. ecclesie
presbyter cardinalis aquilegensis. vulgariter nuncupatus missam de
spiritu sancto deuotissime celebravit. Qua finita et letanias cum solitis
orationibus finitis et pacis reuerendissimus pater dominus Umbaldus mi-
seratione diuina et. sancti viti in macello diaconus cardinalis de
mandato ipsius domini nostri totiusque sacri concilii putasserunt alta
et intelligibili voce pronuntiavit hec verba vitz.

Absolutio concilii.

Domini Ite in pace. Et rursus fuit presentantes Amen
Quo facto reuerendus pater Johannes de podio-
mitis Episcopus Cathacensis. frater ordinis predicatorum sacre theolo-
gie professor de mandato domini nostri pape et consensu sacri concilii ut asse-
ruit. ambonem ascendit. Antequam autem ad alia se diuerteret seu peccederet
ambasiatores serenissimi principis wladislai polonie regis: et illu-
strissimi principis domini Alexandri alii Tritoldi magni ducis litwa

Bessio XLV

nie petlerūt noīe dictoz dñoz quēdā libellū z in eo p̄tenta cuius
dā fratris Johis Falckenberg notorie crudelissimos errores z
herefes vt dixerūt p̄tinētē z rite dānatū tāq̄ hereticū p̄ deputatos
in cā fidel ac etiā p̄ oēs natiōes p̄ciliū ac p̄ collegiū cardinaliū cōs
clusum pur dixerūt p̄stare publicis instrumētis in sessione publi
ca p̄ sacru p̄ciliū dānari seu publice dānatū p̄nūclari añq̄ p̄ns p̄c
liū dissoluerēt sc̄tissimo dño n̄ro pape p̄fato hūiliter supplicarunt
Alio q̄n noīe q̄ sup̄ p̄testabant de ḡnamine z de appellando ad fu
turū p̄ciliū. Quibz sic factis sanctissimus dñs n̄r papa dixit
r̄idendo ad predicta q̄ oīa z singula determinata p̄clusa z decre
ta in mat̄ijs fidei p̄ p̄ns p̄ciliū p̄ciliatē tenere: z inuolabilē ob
seruare volebat z nūq̄ p̄traire quodq̄ mō. Ipsaq̄ si p̄ciliatē fa
cta approbat z ratificat z nō aliter nec alio mō: z illud idēz iterato
facti dīci p̄ organū dñi Augustini de p̄sis fiscalis z sacri p̄sistorij
aduocati p̄dicti q̄ noīe pape a p̄thonotarijs z notarijs ad scribēz
dū acta p̄ciliū ordinatis z deputatis petijt instrumenta publica fi
eri. Et certūc p̄libatus dñs ep̄us Catantēn. fecit collationē solen
nē assumendo p̄ thēmate hec v̄ba v̄cz. Vos nūc tristitiā habetis.
Iterū autē videbo vos z gaudebit cor v̄m. Qua q̄dez facta colla
tōe reuerēdissim⁹ p̄i z dñs: dñs Anthoni⁹ et sc̄e cecille sc̄tē Ro. ec
clesie p̄sbyter z cardinalis de chalaneo vulgariter nūcupatus de
mandato ipsius dñi n̄ri pape z volūtate p̄ciliū vt asseruit q̄dā de
creta publice legit huius tenoris.

Martinus Eps seruis suoz dei ad p̄petuā rei mēo
riā hoc etiā req̄renti p̄nti sacro p̄cilio. ex
certis z rōnabilibz ac iustis causis ip̄m p̄ciliū absoluim⁹ oibusq̄
z singulis in eo ex̄t̄ibz ad p̄p̄ia remeanda ip̄so approbante p̄cilio
licentiā impartimur. Itē aucte dei oīpotētis z b̄toz. Petri z Pauli
ap̄loz ei⁹ z n̄ra p̄cedimus oībz z singulis q̄ in h̄ sacro p̄cilio z cā
ipsius interfuerūt absolutioz plenariā sel̄ in vita. Ita q̄ q̄libet de
p̄dictis infra duos menses postq̄ ad ei⁹ noticiā p̄cessam h̄mōs. p̄
uenerit possit dictū b̄nficiū absolutiois asseq̄ in forma silē p̄ces
sionē facimus in mortis articulo z intelligimur tā de dñis q̄ de fa
miliaribz eozūdē: sic tñ q̄ a die noticie p̄ntiū. p̄ absoluteione in vita
seiuuēt p̄ annū sexta feria z p̄ absoluteione in mortis articulo p̄ aliū
annū nisi legitime fuerint ipediti q̄ casu habeāt alia pietatis opa

Errores io. wiclef et io. hus

pagere. Post secundū vero annū debeant etiā vsq; ad finē vite ser-
ria secta letunare vel alia aliqua opa pietatis pagere. Nullt ergo
oīno hoīm liceat hāc paginā nre absolutionis et ꝓcessionis infrin-
gere vel ei ausu temerario ꝓtrare. Si quis autē hoc attentare ꝓ-
sumpserit indignationē oīm̄potentis dei et beatorū Petri et Pauli
ap̄loꝝ eius se nouerit incurfurū. Datū et actum Constantie in loco
sessiois publice dicti ꝓcellij. x. kal. Junij. Pontificatū nri anno. j.

Quib; decretis et statutis et alijs vt ꝓmittit̄ lectis et pactis reue-
rendissimus in christo pater et dñs: dñs Iohes miseratione diuī
na ep̄s Hostien. sancte Roma. ecclesie cardinalis et vicecancellar-
rius viuarien. vulgariter nūcupatus noīe sacri concilij ꝓdicti sic
cut asseruit respondit. Placet. Et ꝓ dñm Augustinū de lance de
p̄p̄sis aduocatū sacri consistorij fisciꝝ et ꝓdicti noīe pape et ꝓcellij
vt asseruit petitiū instrumenta publica fieri ad ꝓpetuam rei me-
moriā a ꝓthonotarijs sedis ap̄lice et notarijs ac scribis dicti sa-
cri generalis concilij.

Errores Iohis wickliff de anglia et Iohis
hus de Bohemia damnati in hoc sacro gene-
rali Constañ. concilio.

Artinus episcopus ser-

m
uus fuoz del. venerabilib; fratrib; archiep̄s et ep̄s
ac inq̄sitorib; heretice ꝓuitatis vbilibet ꝓstitutis ad
q̄s lre ꝓntes ꝓuenerint Salutē et ap̄licam bñdictionē
nē. Inter cūctas pastoralis cure sollicitudines q̄b; ꝓmit̄ incessantē
illa potissime fortius nos angit vt hereticis de finib; christicolaꝝ
rū expulsis suisq; falsis doctrinis et errorib; ꝓuersis penitus q̄ntū
nobis ex alto ꝓcedit̄ extirpatis orthodoxa et catholica fides inte-
gra et illibata ꝓmaneat ac ꝓꝓlus christianus eiusdē fidei sincerita-
te q̄libet obscuracionis semoto yelamie immobilis et inuolatus ꝓ-
sistat. Sane dudum a q̄ ꝓl'ib; retroactis tꝓib; in nōnullis orbis
regiōib; et dñijs ꝓsertim in regno Bohemie et marchionatu Wo-
raue ac loc; et districtib; illis vicinis aduersas fidei catholice do-
gmata et sc̄te m̄ris eccl'ie traditiones nō solū ꝓ vnū; q̄nimo ꝓ ꝓla

Dānati in cōcilio Cōstā.

fidel catholice dogmata insurrexerūt qdā heresiarche circūcellio-
nes scismatici z seditiosi luciferina supbia z rabie lupina euecti: de
monoz fraudibz illusi de vanitate in id ipm licz forēt de diuersis
mūdi pibz oriūdi cōueniētes z caudas colligatas hūtes dānate
viz mēorie Johes wicleff de anglia Johes hufs d Bohemia z
Hieronymus de Praga q vrinā alios secū ad infidelitatz interitū
nō traxissent. Nā vbi hmōi pestilentes psone puerfa dogmata p-
tinaciter semiabāt in sue doctrie pestifere pmozdio plati z alij in-
diciante pātis regimīa exercentes tanq̄ canes muti nō volentes
latrare: nec vlciscentes cū aplo in p̄mptu oēm inobediētiā here-
siarchas ip̄os pestiferos z dolosos eoz lupinā rabiē truculentā
statim vt astricti fuerāt canonice coercere, eosq̄ de domo dñi cor-
paliter eijcere nō curarūt sed sacrilegā falsam z p̄niciosā ip̄oz do-
ctrinā p longas moras negligentē pualere pmiserūt. p̄loz multū
tudo illoz opinionibz falsis decepta p vers acceptit q̄ diu mēdacif
z p̄niciose ac dānabilr seminauerūt eisdēq̄ credēdo a recta fide ce-
cidit turba mltā z errore deuio inuoluit. p̄ chdolor paganoz adeo
q̄ p diuersa illaz eisz quicūq̄z p̄tū climata oues xpi catholical
heresiarche ip̄i iuceis sue infecerūt z in stercore mendacioz fecerūt
putrescere. Quapropter ḡnalis Constan. synodus tantā fidelīū
z fidei orthodoxe plagā z ruinā exclamare p̄p̄ulla est cū Augusti-
no. Quid faciet ecclie medicina salutē oīm materna charitate cō-
quārens tanq̄ inf freneticos z letargicos estuās nunq̄ desistere
dz, certe nō fm eūdē: imo vtriusq̄ si necesse est molesta sit q̄ neutz
est inimica. Nā z molestus est medicus furienti frenetico z p̄ indī
sciplinato filio, ille ligādo iste cedēdo sz ābo diligēdo. Si aut̄ ne-
gligāt z eos pire pmittāt inq̄t Augustin⁹. Ista māfuetudo poti⁹
falsa crudelitas ē. Proinde synodus p̄fata ad oīpotentē dei gliaz
ipsiusq̄ catholice fidei ac christiane religiois p̄seruatōz z augmē-
tū z aīaz salutē z p̄seruationē. Eisdē Johem wicleff z Johem
hufs z Hieronymū q̄ inter cetera d̄ sacro eucharistie sacro z alijs
sacris ecclie z articulos fidei aliter q̄ sancta Roma. ecclia credit
z tenet z p̄dicat z docet q̄ plurima temere z dānabiliter credere ac
tenere p̄dicare atq̄ docere p̄tinaciter attentabāt veluti hereticos
z p̄tinaces ac obstinatos tā a cōiōne fidelīū sepatos de domo dī
corp̄aliter eiecit: z sp̄ūalr eiectos declarauit. Et als nōnulla circō-

Errores ioh. wiclef et ioh. hus

pmiffa vtilia z falubria ftatuit z decreuit per que alij qui caufant
nbo heretarchis eorumq; falſis doctrinis hmoi ſpūaliter de doo
mo del extertit p vſas canonicas reducent ad ſemitas veritatis.
Et q; ſicut dolent accepimus nō ſolū in regno Bohemie z mar
chionatu dñijs z locis ſupdictis verū etiā in q̄buſdā p̄bſ z puln
cijs p̄tignis ſeu vlcinis eiufdē etiā nōnulli ex ſectatorib; z lēq̄cib;
heretum ac erroꝝ heretarchaz p̄dictoꝝ timore diuino z pudore
hūano p̄ſus abiectis nec de ipſoꝝ p̄ſertim Johis huſ z Hiero
nimi interitu miſerabilū ſumētes p̄uentionis z penitētie fructū ſed
tāq; in p̄fundū p̄ſſi pctōꝝ dñm deū blaſphemare nō ceſſant: du
centes in irritū nomen quoꝝ mentes p̄ mendaciū ſic dāmnabiliū
excecavit vt p̄dictos libros codices z opuſcula heretēs z erroꝝ
p̄tinentes ſeu p̄tinentia dudū etiā p̄ ſynodū p̄fatam dāmnatos z
dāmnata: ac ignibus concremāda: deputata z concremata: le
gunt ſtudent ac ex eis in ſui z multoꝝ ſuppliciiū et p̄culū: nēdum
contra ſtatura decreta z ordinata in ſynodo ſupradicta. ſed etiam
contra canonicas ſanctiones dogmatizare p̄ſumūt in animaz pe
riculū ac puritatis fidei denigratiōē z ſcandalū pl̄imozū. Vos
igitur attendentes q; error cui nō reſiſtē approbari videt ac malis
z p̄nicioſis erroꝝibus huiusmodi reſiſtere ac eos de medio chriſti
fidelium z p̄ſertim de ſupradictis Bohemie z Morauie dñijs z
diſtrictibus ac confinibus z vlcinis eorum ne amplius z latius
ſe extendant funditus euellere cupientes diſtrictioni v̄ſtre ſacro
approbante concilio Conſtañ. p̄ apoſtolica ſcripta cōmittimus
z mandamus quatenus vos archiepiſcopi z epi ac electi z quilibet
veſtrum p̄ ſe ſeu alium vel alios quos graues z idoneas per
ſonas ſpūalem iuriſdictionem habentes eſſe volumus omnes et
ſingulos cuiuſcūq; dignitatis officij p̄minentie ſtatus vel p̄dit
onis exiſtant z quibuſcuq; noībo cenſeant qui de p̄excellſo ſalutiſe
ro z ſupmirabili ſacramento corporis z ſanguis dñi n̄ſi leſu chri
ſti. vel de baptiſmate ſeu peccatoꝝ conſeſſione penitētie p̄ pec
catis inſiſtione vel reliquis eccleſiaſticis ſacramētis ſeu fidei ar
ticulis aliter ſentire aut docere q̄ ſacroſancta Romana eccleſia z
vniuerſalis docet p̄dicat z obſeruat aut articulos ſeu libros z do
ctrinas p̄fatorū heretarcharum Johis wickleff z Johis huſ z
Hieronimi p̄ eandem Conſtañ. ſynodum cum ſuis auctoribus:

Dānati in cōcilio Cōstā.

vt p̄dicī dānatos ⁊ dānatos tenere ⁊ dogmatizare ac vite finē
īpōꝝ heresiarchaz publice v̄l occulte p̄tinacit̄ quōlibet laudare
vel approbare p̄sūperint: eorūq; receptatores defensores ⁊ fauto
res quoslibet etiam p̄templatione p̄dictōꝝ erroꝝ necnō creden
tes ⁊ adherentes eisdēz tāq; hereticos iudicatis ⁊ velut hereticos
seculari curie relinquatis. Receptatoresq; fautores ⁊ defensores
h̄mōi pestiferarū p̄sonarū q̄ errorib; īp̄s crediderint nec fauore
aut p̄templatione erroꝝ īp̄soꝝ, sed forte carnalis amoris cā vel oc
casionē alia h̄mōi p̄sonas pestiferas receptauerint p̄ter penas ab
vtroq; iur̄ talib; īflictas p̄ iudices p̄petentes tanta seueritate pe
naz in tam enormi scelere vltionē accipiant qd̄ cedat ceteris cras
santib; in exemplū, vt quos dei timor a malo nō reuocat saltē co
berceat seueritas discipline. Cū reliquis h̄o h̄mōi secta dānabilis
quōlibet infectis q̄ post competentē monitionē a p̄dictis errorib;
⁊ secta noluerint resipiscere ⁊ ad gremiū vnitatēq; sancte m̄ris ec
clesie ac fidem catholicā plene recognoscere ⁊ p̄fiteri iusticie seue
ritas p̄t̄ facti poposcerit qualitas dulcore misericordie r̄petur.
Et nihilominus om̄s christiane ⁊ catholice fidei possessores, im
peratorē reges duces p̄ncipes marchiones comites barones mi
lites p̄tates rectores p̄sules p̄cōsules scabinos cōitates ⁊ vniuer
sitates regnoꝝ puīnciarū ciuitatū ep̄idoꝝ castroꝝ villaz terrarū
alioꝝq; locoꝝ h̄mōi necnō ceteros iurisdictionē tp̄alē exercētes:
iuxta iuris formā ⁊ exigentiā auctoritate apl̄ica exhortando mo
neatis ⁊ requiratis vt de regnis puīnciis ciuitatibus oppid̄is ca
stris villis terris ⁊ locis alijs ac dominijs sup̄dictis oēs ⁊ singu
los hereticos h̄mōi fm̄ tenorē Lateranen̄, p̄cilij, qd̄ incipit sicut
ait ad instar īrretitoꝝ crimine vsuraz q̄s publice vel manifeste p̄
facti eidentia cognouerint esse tales tanq; onus morbidas gre
gem dñi inficiētes expellant donec ⁊ quousq; a nobis seu vobis
vel alijs iudicib; ecclesiasticis vel īq̄sitorib; fidem ⁊ cōsonē Ro
mane eccl̄ie tenentib; aliud recipiant in mandatis nec eosdē in su
is districtib; p̄dicare domicilia tenere larē fouere cōtractus ītre
negociationes ⁊ mercantias quoslibet exercere aut h̄ianstat; so
lacia cū christifidelib; h̄ie p̄mittant. Et si tales heretici publici ac
manifesti licz nōdū p̄ eccl̄iam declarati in hoc tam grauī crimine
decesserint ecclesiastica careant sepultura nec oblationes fiāt aut

Errores io. wiclef et io. hus

recipiant p eisdem, bona tñ ipoz a tpe cōmissi criminis fm cano-
nicas sanctiones p̄fiscata nō occupent p illos ad q̄s alias ptine-
rent donec p hmōi iudices eccl̄iasticos sup hoc pr̄atē hñtes sn̄a
declaratoria sup ipso heresis crimine fuerit pmulgata. Qui autē d̄
heresi p iudicē cōperentē eccl̄iasticū inuenti fuerint sola suspiciōe
notati seu suspecti nisi iuxta p̄siderationē z exigentiā suspitionis
q̄litateq; p̄sone ad arbitriū iudicis hmōi p̄p̄riā innocentia p̄grua
deuotione monstraerit in purgatione eis canonice indicta defici-
entes z se canonice purgare nō valētes aut p hmōi purgatione
facienda obstinatōe damnabili iurare renuētes tanq; heretici cō-
demnent. Qui vero dictam innocentia monstrare ex quadā negli-
gentia seu desidia z purgationē hmōi facere omiserint anathema-
tis gladio feriāt z vsq; ad satisfactiōnē p̄dignam ab omnib; eul-
tent, ita q; si p annū in excoicatione hmōi p̄stiterint, extunc velut
heretici p̄demnēt. Si quis p̄o sup aliquo sep̄dicte pestifere do-
ctrine heresiarchaz p̄dictoz vel aliquib; articulis dumtaxat scan-
dalosis temerarijs seditiosis vel p̄larū auritū offensiuīs culpabil̄
reperitus fuerit canonice puniat. Si vero p̄pter infamia aut suspi-
tionē dictoz articuloz vel alicuius ipoz qui reperitus fuerit sus-
pectus z in purgatiōe canonica p̄pter hoc sibi indicta deficeret p̄-
p̄dicto habeat z tanq; canonice p̄iictus puniat. Et insup felicis
recordationis Bonifacii pape p̄vii. p̄decessoris nostri que incipit
vt inquisitionis negociū renouātes z etiā exequētes vniuersos po-
testates z dños tpales z iudices antedictos quibuscūq; dignita-
tib; vel officijs seu noibus censeant exhortādo requirimus z mā-
damus eisdem vt sicut reputari cupiūt z haberi fideles ac filij ec-
clesie nūcupari z in christi noie gloriari, ita p defensione fidei vos
bis Archiep̄s ep̄s z electis ac inquisitoribus heretice p̄auitaz
tis z alijs iudicibus seu personis eccl̄iasticis p nos ad hoc vt p̄-
mittit̄ deputādis fidem z cōmunionē sancte matris ecclesie tuen-
tibus pareant z intendant. p̄beantq; auxiliū z fauorem in hereti-
coz; necnō credentium fautoz; receptatoz; z defensoz; ipoz; inue-
stigatione captione custodia diligentī cum ab eisdem fuerint res-
quisiti vt p̄fatas p̄sonas pestiferas; alios secū p̄dere molientes in
potestate; seu carcerem p vos archiep̄scopos ep̄scopos electos
z inquisitores p̄dictos aut deputandos a vobis vel ad locum

Dānati in cōcilio Cōstā.

de quo vos vel ipsi mandabitis infra eorūdem dñoz potestatem
rectorum seu iudicum districtum ducant vel duci faciant sine mo-
ra: vel per viros catholicos a vobis archiepiscopis v'l episcopis
electis seu inquisitoribus seu deputandis psonis huiusmodi v'l
vestrum aliquo deputatos sub acta et diligenti custodia ne fugi-
ant, ponendo eos etiam in compedibus et manicijs ferreis teneat
donec eoz negocium per ecclesie iudicium terminetur. et q' de her-
esi a iudice ecclesiastico comperenti qui fidem et cōmunionē di-
cite sancte Romane ecclesie teneat condemnent prefati dñi tempo-
rales seu rectores: iudices vel eorum officiales seu nunciū sibi res-
lictos recipiant in dilate animaduersione debita puniendos. Ve-
rum ne in preiudicium et scandalum prefate fidei orthodoxe religi-
onis christiane pretertu ignorantie quēq' in hoc circūueniri aut
versutos hoīes sub frivole excusationis velamine in hac materia
palleare ptingat. Et vt de conuincendis seu cognoscendis hereti-
cis receptoribus defensoribus fautoribus credentibus et ad-
berentibus. necnon de heresi suspectis et alijs huiusmodi puer-
sa doctrina quomodolibet maculatis plenior habeatur in futu-
rum instructio tā ad regnum Bohemie et conuicinas illi q' alias
quaslibet partes in quibus hec superstitiosa doctrina pullulaue-
rit articulos infra scriptos sectam dictorum heresiarchaz concer-
nente p directione dicte fidei decernimus transmittendos et etiaz
destinandos. sup quibus vobis et alijs omnib' archieps ep'is et
electis ac cōmissarijs et inquisitoribus in virtute sancte obedien-
tie p'cipimus et mādamus vt quislibet eoz infra līmites et loca sue
iurisdictionis necnō regno et marchionatu et locis eis vicinis p'di-
ctis. etiaz si loca ipsa extra iurisdictionem eandem vltra duas dies
tas cōsistant circa extirpationem et correctionem error ac heresuz
et huiusmodi secte pestifere in fauorem ipsius fidei orthodoxe di-
ligenter inuigilent et omīs infamatos seu suspectos de tam pestife-
ra labe sub p'fessati criminis excōcatorijs suspensiois interdicti aut
alia formidabili pena canōica v'l legali. put qñ et quēadmodū eis
v'ideat expedire et facti requireret qualitas ad singulos huius ar-
ticulos per iuramentū corporaliter prestitum tactis sacrosanctis
euangelijs seu sanctorum reliquijs imagine crucifixi fm quorum
dam locorum obseruantiam iuxta infra scripta interrogatoria ad

Errores ioh. wiclef etio. hus

quælibet articulum contententia respondere compellat. Nos enim omnes et singulos archiepiscopos episcopos et electos et inquisitores qui super extirpando hereticæ prauitatis fermentum et expurgando suum territorium districtum seu locum de talibus malis et sceleratis hominibus negligentibus fuerint seu remissius que ad purificationem seu depositionem pontificalis dignitatis procedere intendimus et procedimus ac procedi facimus aliosque loco illorum substituemus qui prauitatem hereticam possunt et valeant confundere et ad alias penas contra tales a iure inflictas et alias grauiiores si expediat infligendas procedimus procedi facimus in iura iuris et facti exigentiam ac in omni culpe et criminis federtatem. Tenores vero eorumdem articulorum seu capitulorum de quibus super sit mentio sequuntur per ordinem in hec verba. Et primo sequitur tenor articulorum Johannis wicleff. Substantia panis materialis et substantia vini materialis remanent in sacramento altaris. Accidentia panis non manent sine subiecto in eodem sacramento. Christus non est in eodem sacramento idempertice et realiter in propria presentia corporali. Si episcopus vel sacerdos existat in peccato mortali non ordinatur non consecratur non officium non baptizat. Non est fundatum in euangelio quod christus missam ordinauerit. Deus debet obedire diabolo. Si homo fuerit debite peritus omnis confessio exterior est sibi superflua et inutilis. Si papa sit peccator et malus et persequens membra diaboli non habet potestatem super fideles ab aliquo sibi datam nisi forte a cesare. Post urbanum sextum non est aliquis recipiendus in papam. sed videndum est more grecorum sub legibus propriis. Contra scripturam sacramentum est quod viri ecclesiastici habeant possessiones. Nullus prelatum debet aliquem excommunicare nisi prius sciat eum excommunicatum a deo. et qui sic excommunicatus fit ex hoc hereticus. Prelatus excommunicans clericum qui appellauit ad regem vel ad palatium regni eo ipso traditor est regis et regni. Illi qui dimittunt predicare sine audire verbum dei propter excommunicationem hominum sunt excommunicati et in dei iudicio traditores christi habebunt. Licet alicui diacono vel presbytero predicare verbum dei absque auctoritate sedis apostolice siue episcopi catholice. Nullus est dominus ciuiliu: nullus est prelatum: nullus est episcopus dum est in mortali peccato. Domini temporales presentia ad arbitrium suum auferre bona temporalia ab ecclesia possessionis habitum aliter delinquentibus. id est ex habitu non solum actu delinquentibus. Populares presentia ad suum arbitrium dominos delinquentes corrigere. De iure

Articuli
Wicleff

Propter papam
possessiones

De iure

Dānati in concilio Constā.

sūt pure elemosine: et possunt pro christiani, propter peccata suorum platonum ad libitum suum eas auferre. Spectabiles orationes applicate vni personae per platonos vel religiosos non plus personis eidem quam generales ceteris personis. Conferens elemosinam fratribus est excommunicatus eo facto. Si aliquis ingreditur religionem puatam qualicumque tam possessio natorum quam medicamentum reddidit ineptior et inhabilior ad observationem mandatorum dei. Sancti instituentes religiones puatas sic instituendo peccauerunt. Religiosi viuentes in religionibus puatis: non sunt de religione christiana. Fratres tenentur per labores manuum victum acquirere et non per mendicitatem. Prima pars est scandalosa et presumptuosa per quanto significatiter et indistincte loquitur. Et secunda erronea per quanto asserit mendicitatem fratribus non licere. Omnes sunt symoniaci qui se obligant orare pro alijs et in temporalibus subuentibus. Oratio prescripta nulli valet. Omnia de necessitate absoluta eueniunt. Confirmatio iuuenum. clericorum ordinatio: locorum consecratio. reseruantia pape et episcopi propter cupiditatem lucris temporalibus et honoris. Vniuersitates studia. collegia. graduationes. et magisteria in eisdem sunt vana generalitate introducta et tantum personis sunt ecclesie sicut diabolus. Excommunicatio pape vel cuiuscumque plati non est timenda: quia est censura antichristi. Peccant fundantes claustra et ingredienti sunt viri diaboli. Dicare clericum est contra regulam christi. Silvester papa et Constantinus imperator errauerunt ecclesiam dotando. Omnes de ordine mendicantium sunt heretici et dantes eis elemosinam sunt excommunicati. Ingredientes religionem aut aliquem ordinem eo ipso inhabiles sunt ad obseruandum diuina precepta et persequens pueniendum ad regnum celorum nisi apostatauerint ab eis. Papa cum omnibus clericis suis possessionem habentibus sunt heretici eo quod possessiones habent et presentiter eis omnes: vix dominus seculares et laici ceteri. Ecclesia Roma. est synagoga sathane: nec prope est primum et immediatum vicarius christi et apostolorum. Decretales epistole sunt apocriphe et seducunt a fide christi et clerici sunt stulti qui student eas. Imperator et dominus seculares fuerunt seducti a diabolo ut ecclesiam dotarent bonis temporalibus. Electio pape a cardinalibus et a diabolo est introducta. Non est de necessitate salutis credere Romanam ecclesiam esse supremam inter alias ecclesias. Error si per Romanam ecclesiam intelligat vniuersalis ecclesia aut concilium generale aut per quanto negaret primatum summi pontificis super alias ecclesias particulares.

Monachi

Obligantes

In Augustini

et Clericos

Mendicantes

Ecclesia Ro

Errores io. wiclef et io. hus

Fatuū est credere indulgentias pape et epoz. Juramenta illicita sunt que sūt ad corroborandū hūanos tracta et cōmercia ciuilia Augustinus Benedictus Bernhardus damnati sunt: nisi penituerint de h̄ q̄ habuerūt possessiones et insinuerūt et intrauerunt religiones et sic a papa vsq̄ ad vltimū religiosum omnes sunt heretici. Omnes religiones indifferenter introducte sunt a diabolo

Tenor aut̄ articuloꝝ Joh̄is hus sequitur et est talis. Antica ē sancta vniuersalis ecclesia que est p̄destinator̄ vniuersitas et infra sequitur. Vniuersalis sancta ecclesia tm̄ est vna. sicut tm̄ vnus est numerus oim̄ p̄destinator̄. Paulus nūq̄ fuit membꝝ diaboli. licet fecerit quosdam actus actibus ecclesie cum nulla pars eius finis similes. Presciti nō sunt partes ecclesie cum nulla pars eius finis. licet excidit ab ea. eo q̄ p̄destinationis charitas que ipsam ligat nō excidit. Due nature diuinitas et humanitas sūt vnus christus. Prescitus et si aliquando est in gratia fm̄ presentem iusticiam: tm̄ nunq̄ est pars sancte ecclesie et p̄destinatus semper manet membrum ecclesie licet aliquando excidat a gratia aduenticia: sed non a gratia p̄destinationis sumendo ecclesiam p̄ cōuocatione p̄destinator̄ siue fuerit in gratia siue nō fm̄ presentem iusticiam: isto modo ecclesia est articulus fidei. Petrus nō est nec fuit caput sancte ecclesie catholice. Sacerdotes quolibet criminosē vinctes sacerdotij pollunt potestatem. et sic vt filij infideles sentiunt infideliter de septem sacramentis ecclesie: de clauibus officij censuris ceremonijs et sacris rebus ecclesie. veneratione reliquiarum indulgentijs et ordinibus. Papalis dignitas a cesare inoleuit et pape p̄fectio et institutio a cesaris potentia emanauit. Nullus sine reuelatione assereret rationabiliter de se vel alio q̄ esset caput ecclesie particularis: nec Romanus pontifex est caput Romane ecclesie. Non oportet credere q̄ iste quicūq̄ est Romanus pontifex sit caput cuiuscūq̄ particularis ecclesie sancte nisi deus eum p̄destinauerit. Nemo gerit vicem christi vel Petri nisi sequatur eum in moribus cum nulla alia sequela sit pertinentio: nec aliter recipiat a deo pcuratoriam potestatem: quia ad illud officium vicariatus requiritur et morum conformitas et instituti. auctoritas. Papa nō est verus et manifestus successor aploꝝ p̄ncipis Petri si vixerit moribus contrarijs Petro. Et si querit avariciā tunc est vica

Indulgentie
Ordines

Joannis Huss

Sacerdotes

Papa

Dānati in cōcilio Cōstā.

rius Judescarioth, Et pari euidentiā cardinales nō sunt veri et manifesti successores collegij alioꝝ aploꝝ xpi nisi vixerint more apostolorum seruantes mandata et consilia dñi nostri iesu christi Doctores ponentes q̄ aliquis p̄ censuram ecclesiasticā emendā dus si corrigi noluerit seclari iudicio est tradēdus, p̄ certo sequitur in hoc pontifices scribas et phariseos qui christum nō volentē eis obedire in omnibz dicentes, nobis nō licet interficere quēcūq̄ ipsi seclari iudicio tradiderūt et q̄ tales sint homicide grauiorē q̄ pylatus. Obedientiā ecclesiasticā est obedientiā fm̄ adinuētiōnem sacerdotum ecclesie preter expressam auctoritatē scripture. Diuisio immedata humanoz operū est q̄ sunt vlt̄ virtuosa vel viciosa: quia si hō est viciōsus et agit quicūq̄ tunc agit viciōse, et si est virtuōsus et agit quicūq̄ tunc agit virtuōse: q̄ sicut viciū qd̄ crīmen dī seu mortale peccatū inficit vlt̄ actus hoīs viciōsi, sic virtū viuificat omīs actus hoīs virtuōsi. Sacerdotes christi viuētes fm̄ legem eius habentes scripture potestatiā et affectū ad edificandū pl̄m debent p̄dicare nō obstante p̄tensa excoīcatione, et infra: q̄ si papa vel aliquis p̄latus mandat sacerdoti sic disposito nō p̄dicare nō debet subditus obedire. Quilibet p̄dicantis officiū de mandato accipit q̄ ad sacerdotiū accedit: et illud mandatū debet exequi p̄tensa excoīcatione nō obstante. Per censuras ecclesiasticas excoīcationis suspensionis et interdici ad sui exaltatōez clerū pl̄m laicale sibi suppediat: auaritiā multiplicat: malitiā p̄regit et viā p̄parat antixpo. Signū autē euidens est q̄ ab antixpo tales p̄cedūt censure q̄s vocant in suis p̄cessibz fulminatōes, q̄bz clerū p̄ncipalissime p̄cedit et illos q̄ denudant nequitia antixpi, q̄ clerū p̄ se maxime vsurpabit. Si papa est malus et p̄sertim si est p̄scitus: tunc vt Judas ap̄ls est diabolus fur et filius p̄ditionis: et nō est caput sancte militantis ecclesie cū nec sit mēbz eius. S̄ra p̄desti nationis est vinculū quo corpus ecclesie et quodlibet eius mēbzū iungit christo capiti insolubiliter. Papa vel p̄latus malus et p̄scitus est equiuoce pastor et vere fur et latro. Papa nō debet dici sanctissimus fm̄ officium: q̄ al̄s rex deberet etiam dici sanctissimus fm̄ officium, et tortores et p̄cones dicerentur sancti, imo etiam diabolus deberet dici sanctus cum sit officarius dei. Si papa viuūt christo contrarie: etiam si ascenderet per rectā et legitimā

Cardinales

Traditio
Sctozibz

Ex commedato

←

Errores io. wiclef et io. hus

electionē fm institutionē hūanā vulgam tñ aliūde descenderet q̄
p̄ christū, dato etiā q̄ intraret p̄ electionem a deo p̄ncipalr factaz
Nam iudas scharioth rite z legitime est electus a deo christo lesu.
ad epatum, z tñ ascendit aliunde in ouile ouitū. Condemnatio,
xlv. articuloz Johis wiclef p̄ doctores facta est irrōnabil z iniq̄
z malefacta z ficta ē causa p̄ eos allegata, vtz q̄ null⁹ ex eis est ca
tholicus, sed q̄libet eoz aut est hereticus aut erroneus aut scan
dalosus. Non eo ipso quo electores vel maior ps eoz cōsenserit
viva voce fm ritus hoim in psonā aliquā eo ipso illa psona est le
gitime electa vel q̄ ex eo ipso est verus z manifestus successor vel
vicarius Petri apli vel alterius apli in officio ecclīastico, vnde si
ue electores bene siue male elegerint opibz electi debemus crede
re, nam eo ipso q̄ q̄s copiosius opatur meritorie ad pfectū ecclīe
habet a dō ad hoc copiosius potestātē. Non est scintilla appare
tie q̄ oporteat esse vnū caput in spūalibz regens ecclīam q̄ semp
cū ipsa ecclīa militate p̄seruet z p̄seruet. Christus sine talibz mon
struosis capitibz p̄ suos veraces discipulos sp̄atos p̄ orbem terz
rarū melius suā ecclīam regularēt. Apli z fideles sacerdotes dñi
strenue in necessarijs ad salutē regularūt ecclīā anteq̄ pape offi
cium fuerit introductū sic fatentē deficiente p̄ sūme possibile papa
vsqz ad diē iudicij. Nullus est dñs civilis, nullus est p̄latus, nul
lus est eps dñi est in peccato mortali. Sup̄is p̄missis aut̄ articu
lis quilibet de eis suspectus: seu in eoz assertioe dep̄bensus iura
mo dū interroget infra scriptū. In p̄mis vtrū cognouit Jo
hannē wiclef de Anglia Johem hus de Bohemia z Hierony
mū de Praga seu aliquē eoz: z vnde habuerit eoz noticiā z vtrū
cū eis vel eoz aliquo dū viuerent p̄uersationē vel amicitia habu
erit. Item vtrū sciens ipsos seu aliquē ipsoz ex cōdicatos scienter p̄
ticipauerit cū illis reputans z dicens talem p̄ticipationē nō esse
peccatū. Item vtrū post mortē eoz p̄ eisdem seu aliquo eoz ora
uerit: z publice vel occulte opa p̄eratis exercuerit asserens eos so
re brōs z saluos. Itē vtrū eos vel aliquē eoz sanctos reputauerit
z dixerit z eis venerationes velut sanctis exhibuerit. Itē vtrū cre
dat teneat z asserat q̄ q̄libet p̄cllū ḡnale z etiā Constañ, vlem
ecclīam representet. Item vtrū credat q̄ illud q̄d sacrum p̄cllū Lon
stañ, vlem ecclīam representans approbavit z approbat in fauore suo

Budaf

*Remo in
tezzogandi*

Dānati in concilio Constā.

dei et ad salutem animarū q̄ hoc est ab vniuersis christifidelib; ap-
probandū et tenendū. Et qd̄ dēnuauit et condemnat esse fidei et
bonis moribus contrarium hoc ab eisdem esse tenendū, p̄ dēnu-
to credendum et asserendū. Itē vtr; credat qd̄ dēnuatio Johis
wicleff Johis hufis; et Hieronymi de praga facte de p̄sonis eorū. Itē
vtr; et documentis p̄ sacre ḡnāle Constā. cōciliū fuit rite et iuste
facte et a quolibet catholico p̄ talib; tenende et asserende. Itē vtr;
credat teneat et asserat Johem wicleff de Anglia, Johem hufis
de Bohemia et Hieronimū de praga fuisse hereticos; et p̄ hereti-
cis noīandos ac libros et doctrinas eorū fuisse et eē p̄rios p̄pter
q̄s et quā et eorū p̄tinacias p̄ sacre ḡnāle Constā. p̄ hereticis
sunt dēnuati. Itē vtrū habeat in sua p̄tate aliquos tractatus
opuscula eplās v̄l quecūq; alia scripta in quocūq; idiomate per
Johem wicleff Johem hufis et Hieronimū hereticos seu eorum
p̄seudo discipulos et sequaces editos vel translato edita vel tras-
lata q̄ illos vel illa ordinario loci vel eius cōmissario seu inquisi-
tori sub iuramento p̄ntent. Et si apud se scripta h̄mōi h̄re nō co-
gnorit; sed alibi quod iuret illa circa suū ordinariū vel alios su-
p̄dictos infra certū terminū sibi p̄figendū deponere. Itē vtruz
sciat aliquē vel aliquos habēn. p̄fatorū tractatus opuscula eplās
vel quecūq; alia scripta in quocūq; idiomate cōposita siue trasla-
ta q̄ illū vel illos detegat v̄l manifestet p̄ purificatione fidei siue
executione iusticie. Itē specialr; l̄tātus interroget vtrū credat sen-
tentā sacri Cōstā. cōcili sup. xlv. Jo. wicleff. et Jo. hufis. xxx. ar-
ticularis sup̄ius descriptis latā fore veram et catholicā scz q̄ sup̄ d̄i-
cti. xlv. articuli Johis wicleff. et Johis hufis. xxx. nō sunt catholi-
ci; sed q̄dam ex eis sunt notorie heretici; q̄dam erronei; alij blas-
phemi; alij temerarij et sediciofi; alij p̄tax aurū offensiuū. Itē vtr;
credat et asserat q̄ in nullo casu sit licitū iurare. Itē vtrū credat
q̄ ad mandatū iudicis iuramentū de veritate dicenda vel quod
libet aliud ad casum opportunū etiam p̄ purificatione infamie fa-
ciendum sit licitū. Itē vtrū credat q̄ p̄iurium sciēter com-
missum ex quacūq; causa vel occasione p̄ seruatione vite corpo-
ralis p̄p̄ie vel alterius; etiam in fauore fidei sit mortale peccatum
Itē vtrū deliberato animo p̄temnens ritū ecclesie ceremoni-
as exorcismi et cathedri et aque baptūmatis consecrate peccet

*Dama uana
dramuloz*

Errores io. wiclef et io. hus

mortaliter. Vtrū credat q̄ post consecrationem sacerdotis in sacramento altaris sub elemēto sanctorū panis et vini nō sit panis materialis et vini materiale, sed idem p̄ omnia christus qui fuit in cruce passus et sedens ad dexteram patris. Item vtrum credat q̄ facta consecratione per sacerdotem sub sola specie panis in et p̄ter speciem vini sit vera caro christi et sanguis et anima et deitas et totus christus ac idem corpus absolute et sub vna qualibet illarum specierum singulariter. Item vtrum credat q̄ consuetudo cōmunicandi personas laicales sub specie panis in ab ecclesia vniuersali obseruata et per sacrum conciliū Constañ. approbata: sit seruanda: sic q̄ nō liceat eam reprobare aut sine ecclesie auctoritate p̄ libito inuolare. Et q̄ dicētes p̄tinaciter oppositum p̄missorū tanq̄ heretici vel sapientes heresim sint arcendi et puniendi. Item vtrum credat q̄ christianus p̄temens susceptionem sacramentorū p̄firmationis vel extreme unctionis aut solennisationis matrimonij peccet mortaliter. Item vtrū credat q̄ christianus vltra p̄titionem cordis habita copia sacerdotis idonei soli sacerdoti de necessitate salutis p̄fiteri teneat et nō laico seu laicis quācumq̄ bōtis et deuotis. Item vtrū credat q̄ sacerdos in casibus sibi p̄missis possit peccatorē p̄fessum et p̄tutum a peccatis absolueret et sibi penitentia inuigere. Item vtrum credat q̄ malus sacerdos cū debita materia et forma: et cū intentione faciēdi qd̄ facit eccl̄ia vere p̄ficiat vere absoluat et vere p̄ferat alia sacramenta. Item vtrū credat q̄ beatus Petrus fuerat vicarius christi habens potestatem ligandi et soluendi sup̄ terram. Item vtrū credat q̄ papa canonice electus qui p̄ tempore fuerit eius noīe p̄prio expresso sit successor beati Petri habens sup̄remā auctoritatē in ecclesia dei. Item vtrū credat auctoritatem iurisdictionis pape archiep̄i et ep̄i in soluendo et ligando esse maiorē auctoritate simplicis sacerdotis etiam si curam animarū habeat. Item vtrum credat q̄ papa omnib; christiānis vere p̄titis et p̄fessis ex causa pia et iusta possit p̄cedere indulgentias in remissionē peccatorū maxie pia loca visitantib; et sp̄is manus suas porrigentib; adiutricēs. Et vtrū credat q̄ ex tali concessione visitationē eccl̄ias ipsas et manus adiutricēs eis porrigentes h̄mōi indulgentias p̄sequi possint. Item vtrū credat q̄ singuli ep̄i suis subditis fm̄ limitationē sacrorū canonū h̄mōi indulgē

Danati in cōcilio Cōstā.

flas decedere possint. Item vtrū credat et asserat licitū esse sanctorū reliquias et imagines a christifidelibus venerari. Item vtrū credat religiones ab ecclesia approbatas a sanctis patribus rite et rōnabiliter introductas. Item vtrū credat quod papa vel alius p̄latus propriis nominibus pape p̄ tpe expressis vel ip̄oz vicarij possint suū subditū ecclesiasticū siue secularē p̄pter inobediētiam siue p̄tumaciā excoīcatorum: ita quod talis p̄ excoīcato sit hūidus. Item vtrū credat quod inobediētia siue p̄tumacia excoīcatorū crescente p̄lati vel eoz vicarij in sp̄ualibus habeāt p̄tate agguandū et reagguandū iterdictū ponendū et brachiū seclare inuocandū: et quod illis censurę p̄ inferiores sit obediētia. Item vtrū credat quod papa vel alij p̄lati et eoz vicarij in sp̄ualibus habeant potestatem sacerdotes et laicos inobedientes et p̄tumaces excoīcandi ab officio beneficio ingressu ecclesie et administratiōe ecclesiasticorū sacramentorū suspendendū. Item vtrū credat quod liceat personis ecclesiasticis absque p̄tate hie possessiōes et bona temporalia. Item vtrū credat quod laicis ipsa ab eis auferre: p̄tate propria nō liceat: imo quod sic auferentes tollentes et inuadentes bona ipsa ecclesiastica sint tanquā sacrilegi puniendi: etiā si male viuerent persone ecclesiastice bona huiusmodi possidentes. Item vtrū credat quod huiusmodi ablatio et inuasiō cuiusque sacerdoti etiā male viuenti temere vel violenter facta vel illicita inducāt sacrilegiū. Item vtrū credat quod liceat laicis vtriusque sexus vtriusque et mulieribus libere p̄dicare verbū dei. Item vtrum credat quod singulis sacerdotibus libere liceat p̄dicare verbū dei vbi cūque quicūque et quibuscūque placuerit etiā si nō sint missi. Item vtrū credat quod omnia peccata mortalia et specialiter manifesta sunt publice corrigenda et extirpanda. Volumus insuper ac statuimus et decernimus quod si quis p̄ secretā informationē p̄ vos recipiendā vel alias reatus fuerit infamatus seu suspectus de quocūque spē heresis pestifere secte vel doctrine pestilentii Johis wicleff Jo. husi et Hieronymi de praga heresiarcharū p̄dictorū aut de fouēdo receprado defendendo p̄fatos damnatos hoīes dū viuerent in hūanis vel ip̄oz p̄fidos sequeces et pseudo discipulos aut ip̄oz erroribus credēdo p̄ ip̄is deficiētis vel aliq̄ ip̄oz p̄ obitū orādo vel inter catholicos noīando et defendēdo vel ip̄os vt sc̄tōs colendo p̄dicādo vel adorando vel aliis circa eos suspecte agēdo citet p̄ vos seu alterū vtrū p̄sonaliter corā vobis seu altero vtro p̄gaturus semotis p̄ uratore

Errores io. wiclef et io. huss

z aduocato responsurus medio iuramento p ipm sic vt pdictum est corporaliter prestito de plena z mera voluntate dicenda sup pdictis articulis seu eoz singulis vel alijs opportunis fm exigentiaz casus z occurrentium circūstantiarū ad arbitrium vestrum: z put vobis seu alteri vestrum videbit expedire vel alias ptra eosdem z ipsoz singulos put p sentibus expmī: vel alias canonicē pcedatis. necnō p sentes litteras exclusis articulis z interrogatorijs supius positis atq; obmissis in ciuitatib; diocē, terris z locis alijs vbi tute fieri poterit auctoritate nostra solēniter publicētis z publicari faciatis ac omīs z singulos hereticos hmōi: necnō sectatores ipsoz heresum z erroz vtriusq; sexus tenentes: z etiam defendentes eosdem aut hereticis ipīs quolibet publice vel occulte in diuinis vel alias participant. etiā si patriarchali archiep ali ep ali regali reginali ducali aut alia quā ecclīastica vel mūdāna pfulgeant dignitate. necnō aduocatos z procuratores quoslibet q; hereticos hmōi aut eoz credentes sequaces fautores defensores z receptatores sup crimine heresis aut crudelitatis sequele fautorie defensionis z receptationis hmōi defenderint excōcātos singulis dieb; dñctis z festiuis in pñtia ppli nūciētis z p alios nūciari faciatis. Et nihilominus ptra eosdem oēs z singulos vtriusq; sexus hmōi errores tenentes approbantes defendentes dogmatizantes z receptatores z quolibet ipsoz cuiuscūq; dignitatis status pēnēntie gradus ordinis vel pditionis vt pferē existant auctoritate nostra diligenter inq̄rere studeatis. z eos q; p inquisitionē hmōi diffamatos vel p p̄fessionē eoz seu p facti euidētā v l alias hmōi heresis z erroris labe resperos reperētis auctoritate p̄dicta. etiā p excōcātionis suspensionis z interdīcti: necnō p̄nationis dignitatu psonatu z officioz aliozūq; beneficoz ecclīasticoz ac feudoz que a quibuscūq; ecclīis monasterijs ac alijs locis ecclīasticis obtinent ac etiam bonoz z dignitatu seculariū ac graduum scientiaz quarūcūq; facultatu z p alias penas finas z censuras ecclīasticas ac vltas z modos q; ad hoc expedire seu opportunos videritis etiam p captiones z incarcerationes psonaz z alias penas corporales quib; heretici puniunt seu puniri iubent aut solent iuxta canonicas sanctiones. Siliter z clericos ipsos z ecclīasticas psonas vsq; ad degradationē inclusiue si eoz culpa ac p̄nāz

Dānati in cōcilio Cōstā

cia vlt rebellio id exigat aut requirat corrigatis z puniatis ac dill
gent corrigi z puniri faciatis, necnō ptra eisdē ipoz laicorū qz bo
na fm canonicas sanctiōes z legales ptra hereticos z eoz sequa
ces editos quibus eosdem sectatores siue sequaces subiacere des
cernimus animose p̄surgat̄ iuxta modū z formas sup̄ dictis, Et q̄
de p̄missis heresibz vel articulis vel aliquo p̄missoz infamati fue
rint ad arbitriū v̄m se purgare teneant, Alij vero q̄ p̄ testes seu p̄
p̄sam confessionē vel alias legitimas p̄bationes cōuicti fuerint
de p̄dictis heresibz vel articulis vel aliquo p̄missoz: eosdem artī
culos z errores solenniter z publice reuocare abiurare penitentia
condignam etiam ad imurationē si delictum exegerit subire cogā
tur: necnō q̄ errores z hereses h̄mōi cuiuscūqz generis vel speciei
censeant̄ decetero verbo nutu vel facto nō fouebunt seu alios ad
credendū illis verbo vel facto publice vel occulte directe vel indī
recte aut alio quouis modo inducēt sufficientem z idoneam cau
tionem p̄stare teneant, Q̄ si forsā eosdem articulos solenniter et
publice reuocare z abiurare z penitentiam condignā: etiam ad imu
rationem p̄petuam vel temporale iuxta vestre discretiōis arbi
trium sine dilatione subire ac sufficientē cautioem q̄ errores z he
reses ipsas decetero nō tenebunt nec fouebūt nec alios ad creden
dum vel verbo vel facto publice vel occulte directe vel indirecte
vel quouis quesito colore inducēt prestare seu aliquid p̄missoz: ū
facere voluerint: extunc ptra ipsos iuxta qualitātē errorz ac delī
ctorz suoz: etiaz si expedit tanq̄ ptra hereticos aut heretica labe
resperfos auctoritate nostra iuxta canonicas z legales sanctiōes
sūmarie z simpliciter ac de plano sine strepitu z figura iudicij, etl
am ex officio appellationis seu appellationibz q̄buscūqz cessantibz
p̄cedatis: ac ipsos iuxta easdez canonicas traditiones puniatis
etiam si opus fuerit curie seculari relinquēdo, Contradictores p̄
censuram ecclesiasticam appellatōne postposita compescendo: in
uocato ad hoc si opus fuerit auxilio eiusdem brachij secularis,
non obstante tam felicitis recordationis Bonifacij pape octauij p̄
decessoris nostri qua cauet̄ ne quis extra ciuitatem z diocē, suam
nisi in certis exceptis casibus z in illis vltra vnam diocē a sine
sue diocē, ad iudiciū euocet̄: seu ne iudices a sede apostolica des
putati extra ciuitatem z diocē, in quibus deputati fuerint contra

quoscunq; pcedere sine alij vel alijs vices suas comittere aut alio
quos vltra vnam dietam a fine dioc, eorūdem trahere psumat: z
de duabus dietis in concilio generali q̄ alijs quibuscunq; p̄stituen-
tibus Romān. pontificum tam de iudicijs delegatis q̄ perso-
nis vltra certū numerū ad iudiciū nō vocandis aut alijs editis
qui possent in hac pte vestre iurisdictioni aut potestati eiusq; libe-
rō exercitio quolibet obviare: seu si aliquib; cōiter v̄l diuisim ab
eadē sit sede indultū q̄ interdicti suspendi v̄l excoicari seu vltra v̄l
extra loca ad iudiciū euocari nō possint p̄ lras aplicas n̄ facietes
plenā z exp̄ssam ac de verbo ad verbū de indulto h̄mō l̄z eoz p̄-
sonis locis z ordinib; z noib; p̄p̄is mentionē z q̄libet alia dicte
sedis indulgentia generali vel speciali cuiuscunq; tenoris existat p̄
quā p̄sentib; nō exp̄ssam vel totaliter nō insertā nostre iurisdictioni
n̄s explicatio in hac pte valeat quolibet impediri. z de q̄ cuiuscunq;
toto tenore de verbo ad verbū in nostris litteris habenda sit mē-
tio specialis. Datū Constañ. viij. kal. Martij. Pontificatus no-
stri Anno p̄mo.

Sequit̄ modus obseruandus in publica sessio-
ne concilioꝝ generalium practicus z obserua-
tus in concilio generali Constañ.

Rimo in loco vbi tenet̄ sessio celebrabit̄
missa solennis de sp̄s̄sancto q̄
cūq; tpe p̄ cardinales vel alium plātū ad hoc depu-
tātū. Qua missa durante om̄s plati suis habitib; cō-
suetis sunt induci z sedent in loco dicte sessionis fm
suas dignitates z prerogatiuas. Predicta aut̄ missa finita om̄s pla-
ti in eadem sessione ex̄sistentes induit̄ se pluuiatib; z h̄nt mitras
albas, solo p̄sidente vel celebrante in concilio excepto q̄ habz mitrā
aurifrigatā z gemmatā ac notabiliter ornatā. Qui quidē p̄sides
vel celebrans associatus diacono z subdiacono ac alijs mltis in
habitibus ecclesiasticis sedet in cathedra in medio chori habēs
dorsum ad altare z vultū ad alios platos. Prelatis iḡ sic induit̄
z ornatis cantores cantāt antiphonā. Exaudi nos dñe qm̄ bens̄-
gna est misericordia tua fm multitudinē miserattonū maz respice
nos dñe. p̄. Saluū me fac dñe qm̄ intrauerūt aque vsq; ad animā

mea. Gloria patri etc. Quia antiphona cantata diaconus clamat
alta voce. Orate. Quo dicto omnes plati flectunt genua et per aliquod
interuallum orant sub silentio sine deuotiones suas. et postquam in il
la oratione per aliquod competens interuallum steterunt Ideo dia
conus iterum clamat alta voce Erigite vos. et tunc omnibus pla
tis surgentibus et stantibus erectis: ipse presidens vel celebrans.
etiam hanc dicit orationem alta voce. Oremus. Oratio

Adsumus domine sancte spiritus adsumus peccati quidem inhumanitas
te detenti sed in nomine tuo specialiter aggregati: ueni ad nos et esto
nobiscum et dignare illabi cordibus nostris. et doce nos quid agamus
mus quo gradiamur. et ostende quid efficere debeamus ut te auxili
ante tibi in omnibus complacere valeamus. Esto solus sugge
stor et effector iudiciorum nostrorum. qui solus cum deo patre et eius fi
lio nomen possides gloriosum qui summam diligis iniquitatem. non in
sinistrum nos ignorantia trahat: non fauor infectat: non acceptio
muneris vel persone corrumpat. sed iunge nos tibi efficaciter soli
tue gratie dono ut simus in te uerum: et in nullo deuenimus a uer
ro. quatenus in nomine tuo collecti sic in cunctis teneamus cum mo
deramine pietatis iusticiam: ut hic a te non dissentiat sententia nos
tra et in futuro per bene gestis persequamur premia sempiterna. Amen.

Predicta uero oratione finita: iterum diaconus dicit alta voce
Orate. Quo dicto omnes ut promissum est flectis genibus orant. et fa
cto paruo interuallo diaconus iterum dicit alta voce Erigite vos
Tunc omnibus erectis presidens vel celebrans dicit iterum hanc
orationem. Oremus. Oratio.

Uentibus nostris quosumus domine spiritum sanctum benignus infunde: quatenus
nus in nomine tuo collecti sic in cunctis teneamus cum moderamine pie
tatis iusticiam ut hic a te in nullo dissentiat uoluntas nostra: sed spem rationabi
lia meditates que tibi sunt placita exequamur in factis. Per dominum etc.
Quibus sic factis: omnes flectant genua: et diaconus et subdiaconus uel
alii duo deputati ante altare stantes incipiunt letantiam. cantoribus et
alijs rudentibus. Et quando uentus ad illud locum. ut dominum applicum: presidens
vel celebrans que cum alijs stabat flectis genibus surgit et uertens se ad
congregationem et dando benedictionem cantando dicit: ut hanc sanctam
synodum et omnes gradus ecclesiasticos benedicere regere et
conservare digneris. cantoribus respondentibus qualibet uice
predicta Te rogamus audi nos. Completa uero letantia presidens

Equitalem

vel celebrans dicit Oremus, quo dicto diaconus dicit, flectamus genua, et subdiaconus dicit leuate. Deinde celebrans dicit hanc orationem. Da quesumus ecclesie tue misericors deus ut spiritu sancto congregata hostili nullatenus incurfione turbet, per dominum. His vero completis diaconus habens librum supra pulpetum in altare et celebrantes dispositum accensis cereis circa ipsum pulpetum incipit euangelium quod ad legendum sibi est ordinatum. Quo euangelio perlecto celebrans primo facit collationem exhortando omnes et singulos ad sollicitam meditationem et curam de et super omnibus causis propter quas sacrosancta synodus est congregata. Deinde flexis genibus incipit alta voce hymnum. Veni creator spiritus, quem hymnum cantant alternatim existens, in sessione cum cantoribus, quo hymno solemniter et deuote decantato domini clerici induti supplicibus et astantes presidenti dicunt versiculum, Emitte spiritum tuum et creabuntur, Respondeo, et renouabis faciem terre. Postea celebrans dicit hanc orationem.

Oremus.

Deus qui corda fidelium sancti spiritus illustratione docuisti da nobis in eodem spiritu recta sapere et de eius semper consolatione gaudere, per dominum nostrum Iesum Christum etc.

Postmodum duo predicti clerici vel diaconus et subdiaconus discunt Benedicamus domino, Respondeo, Deo gratias.

His autem omnibus completis idem presidentis vel celebrans et omnes alii prelati sedent et ponunt manus in capitibus suis. Et tunc unus prelati ad hoc deputatus legit decreta in illa sessione expedienda. Et in eodem ambone cum dicto prelato legente ipsa decreta erant presidentes nationum tempore concilii Constantiensis, et respondere quilibet presidentis placet, pro natione sua. Presidentis vero generalis in dicta sessione respondebat etiam placet, etiam pro sacro concilio et collegio generali. Decretis vero perlectis et respondere placet. Et dicto Te deum laudamus cum oratione de spiritu sancto omnes depositis pluralibus et mitris sumunt habitus suos consuetos et recedunt.

Hos igitur preinserta gesta ac decreta ne cuiusuis impugnationis iaculis subiaceant tempore precedente auctoritate vltis ecclesie volumus statuimus ac decernimus et mandamus quatenus prefatis decretis gestis superius insertis in iudiciis et extra vbi cuique producta et

hibita q̄ fuerint vel offensa in om̄ibz 2 p om̄ia stetur ac fides pleo
naria adhibeat. perinde ac si bulla eiusdem Constañ. synodi bul
lata forent nec ad illor. pbatonē aliis adminiculū quolibet req̄
rat. Nulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginā nre voluntatis sta
tuti decreti 2 mādati infringere vel ei ausu temerario p̄trare. Si
q̄s aut̄ hoc attemptare p̄sumperit indignationē oīpotētis dei et
v̄lis ecclesie se noverit incursum. Datū Basilee p̄die nonas Fe
briuarij. Anno a natiuitate dñi. M. cccc. xliij.

Subscripta gesta 2 decreta sacri concilij Constañ. cōco: datis
cū volumine 2 tenore sub bulla sacri concilij Basiliē. plumbea
bullatis 2 manibz pprijs dictor. dñor. depuratoz subscriptis fa
cta collatione p me Wicbalelem galteri notariū ipsius sacri con
cilij Basiliē. redacta in nonaginta octo cartis seu folijs p̄sentī in
numero huiusmodi computato.

Ego Johannes huober ex Jnderthorff quā alias vllam bassam
vocat Brūnen. dioc. artū liberaliū magister. 2 sacre theologie
baccalarius. sessiōes 2 decreta sacrosancti magni 2 generalis cō
cilij Constañ. p̄scripta ab exemplari autētico collationato 2 bul
la plumbea pendente in cordula sericea roborato: in vno missionis
spūsancti in specie colūbe: in altero vero lateribz hor. verborum
sacrosancta generalis synodus Basiliē. sculpturas sup̄ in p̄nci
psō depictas p̄tinentē 2 p̄fata cordula sericea p om̄s cartas infes
rioris marginis transeunte manu ppria descripsi atq̄ p̄sumant. x.
kal. Julij. Anno a natiuitate dñi. M. cccc. xc.

Concordant sessiones 2 decreta sup̄ascripta sacri gñalis Sc̄s
lij Constañ. cū exemplari de pergamento bulla plumbea sacre ge
neral' synodi Basiliē. mō forma 2 notario q̄bo sup̄ bullato 2 au
scultato facta vna cū p̄fato maḡo Joh̄e sup̄ceptor. scriptore colla
tiōe diligentī p me Wathia Strimbach clerici Eisteten. dioc. pu
blicū sacra ap̄lica aucte notariū subscriptū rogatū 2 requisitū in
fidei 2 testimoniū oīm 2 singulor. p̄missor. redacta in centū v̄s
gintitribz folijs p̄sentī in nūero computato quod p̄testor manu 2
signito solito meis pprijs.

Abstemius Elogium ad Constantiam

Fausta tuis meritis constantia plaude: triumphas:
In te spem fidam Maximilianus habet,
Cesareas tutare vices constantia: faunt
Nil tibi cornigeri: monticoleq; nocent,
Tuta sacris aquilis constantia bella manebis:
Pauonis caudam conspice mirificam:
Concilio quondam sacro tua recta dedisti:
Templum recta fides incoluitq; tuum,
Fausta tuis gestis constantia: plaude: triumphas:
Tu culmen regis: imperijq; decus,

Acta et decreta generalis Scellij Constanz. diligent
elaborata et impressa in imperiali oppido Hagenow
per industriū Henricum Bran inibi incolam. Expē
sis puidi viri Johis Rynman. Finiunt feliciter
Anno salutis nostre Millesimo quingentesimo, die
x. mensis Aprilis,